Memòria resum i conclusions

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI, PER UN PATI DE L'ESCOLA ARC IRIS MÉS NATURALITZAT I INCLUSIU

Dinamització per la transformació de l'espai exterior de l'escola des d'una mirada de gènere i fomentant la coeducació i la sostenibilitat

Escola Arc Iris. Barcelona | Desembre de 2023

VOLTES
cooperativa d'arquitectura

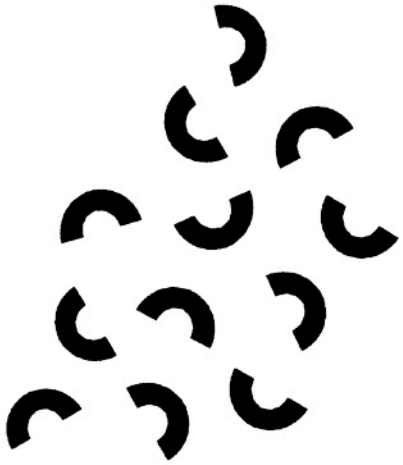

Arquitecte nº col·legiat: 73199-4
C/ Mare de Deu del Coll 96
08023 Vallcarca, Barcelona
93 546 58 51 – 616 42 07 33
info@voltes.coop
www.voltes.coop

1 INTRODUCCIÓ. CONTEXT GENERAL 4

1.1 Presentació i projecte d'escola 4

Presentació 4
Carta de serveis de l'Arc Iris - els nostres compromisos 5
Situació i emplaçament 9
Espais exteriors de l'escola 10

1.2 Presentació de l'equip tècnic dinamitzador 19

Voltes cooperativa d'arquitectura 19
Vira 19

1.3 Descripció del procés de participació i metodologia 20

Objectius 20
Fases 21
Agents implicats 24

2 REALITZACIÓ DEL PROCÉS PARTICIPATIU 25

2.1 Eix cronològic 25

2.2 Descripció de les fases 26

Fase 1 Sensibilització, formació i diagnosi participada 26
Fase 2 Disseny col·lectiu i línies estratègiques 41
Proposta d'intervenció global del pati de l'equip tècnic 59
Fase 3 Construcció col·lectiva 64

3 ANNEXES 66

3.1 Imatges i resultats de les sessions 66

1 INTRODUCCIÓ. CONTEXT GENERAL

1.1 Presentació i projecte d'escola

Presentació

L'Escola Arc Iris és un centre públic que pertany a la xarxa municipal d'educació infantil i primària. És una escola d'arrels històriques, en contínua innovació pedagògica i amb un caràcter propi basat en una línia que dóna cohesió a l'educació dels nostres alumnes, de 3 a 12 anys, i que té molt en compte la formació humana. Posem un èmfasi especial en la innovació tecnològica i científica i en l'aprenentatge dels diferents llenguatges. Oferim un servei de qualitat amb un entorn privilegiat i amb instal·lacions i recursos que ho possibiliten.

L'escola Arc Iris ofereix un ensenyament de qualitat. És una escola catalana, plural i laica. Inspirada, entre d'altres idees, en els quatre pilars de l'educació recollits en l'Informe Delors per a la Unesco:

- Aprendre a conèixer
- Aprendre a fer
- Aprendre a conviure
- Aprendre a ser

Inspirada en les intel·ligències múltiples:

- Intel·ligència lingüística-verbal
- Intel·ligència lógico-matemática
- Intel·ligència espacial
- Intel·ligència cinestésica-corporal
- Intel·ligència musical
- Intel·ligència interpersonal
- Intel·ligència interpersonal
- Intel·ligència naturalista.

I inspirada en l'educació emocional, que és un dels pilars bàsics de la pedagogia que volem aplicar a l'Arc Iris.

Carta de serveis de l'Arc Iris - els nostres compromisos

La carta de serveis presentada representa els compromisos que l'escola Arc Iris adquireix per anar millorant de forma eficient els seus indicadors, tant pel que fa a la qualitat com a temps de resposta, amb el nivell de servei que la societat ens demana.

Entenem que la manera de donar un bon servei és millorar dia a dia amb els mitjans de què disposem, tant humans com materials i de recursos.

Per això ens cal i comptem amb l'esforç de tothom, mestres, personal no docent de l'escola, alumnes, pares i mares. Sense la implicació i col·laboració de tothom, no seria possible assumir aquest repte.

- **Compromisos de la CARTA DE SERVEIS**

→ Oferir una atenció personalitzada als nostres alumnes per tal d'optimitzar les capacitats de cadascun dels alumnes, mitjançant el suport de l'especialista del centre i els serveis externs, especialitzats en les diferents necessitats educatives.

→ Posar a l'abast dels alumnes les noves tecnologies, oferint una aula equipada amb una gamma amplia d'ordinadors i material de suport informàtic, així com també dotar a les aules amb el material necessari: canó, pissarres digitals, portàtils, tablets, per tal de poder portar a terme activitats d'Internet a l'aula, posant en acció les TAC.

→ Assegurar l'aprenentatge de l'anglès a partir d'educació infantil fins a 6è de primària, treballant en grup sencer, grup partit i petit grup i programant activitats de conversa i incorporant a CM i CS àrees en anglès.

→ Oferir una atenció especial als diferents àmbits de la formació artística, fent grups reduïts de música, activitats de teatre, dramatització, dansa, cant i creació plàstica.

→ Programar activitats de natura relacionades amb la programació de nivell, mitjançant l'observació i l'experimentació directa en el nostre entorn natural i activitats de ciència al laboratori o a l'aula.

→ Posar a l'abast dels alumnes el servei mediateca oferint una biblioteca equipada amb un fons bibliogràfic important i actualitzat, un servei de préstec i un equip d'ordinadors connectats amb xarxa i altres suports informàtics per a consulta, recerca d'informació i connexió amb Internet.

→ Oferir la ràdio a l'escola, una finestra oberta a tothom, amb la participació de tots els alumnes de l'escola i realitzada pels alumnes de 6è.

- Garantir l'aprenentatge dels mitjans audiovisuals. Posar a l'abast dels infants l'equipament i els recursos per la realització d'audiovisuals.
- Arribar al final de l'escolaritat dels alumnes amb una conducta respectuosa envers el medi ambient i la conservació del patrimoni col·lectiu.
- Assegurar la informació del Pla anual i les actuacions del curs corresponent, no més enllà de l'octubre.
- Garantir un pla d'acolliment per als infants que inicien P-3, i per a les seves famílies, tot mantenint amb aquestes una reunió inicial al començament de juliol, una entrevista individual al setembre abans d'iniciar el curs escolar, i una visita del nen o nena a l'escola per prendre el primer contacte amb la mestra i l'escola. En el cas dels nens o nenes que s'incorporen a l'escola en altres nivells, la tutora mantindrà una entrevista abans d'iniciar el curs escolar.
- Fer el comiat dels alumnes de 6è que iniciaran la secundària el proper curs, en un acte conjunt de tota l'escola: alumnes i mestres.
- Garantir la coordinació del nostre centre amb els tres centres de secundària del nostre itinerari: Francisco de Goya, Manuel Carrasco i Formiguera i Joan Brossa, amb un mínim de dues reunions a l'any: una per al traspàs d'informació i l'altra de seguiment dels alumnes.
- Donar un servei de temps de migdia, gestionat per l'AMPA i coordinat des de l'equip directiu i el Consell Escolar. L'equip de mestres amb els monitors fan el seguiment puntual dels seus alumnes. S'ofereixen activitats, tallers i menjar elaborat a la cuina de l'escola.
- Oferir uns equipaments i infraestructura per dur a terme una bona activitat pedagògica: escola de natura, aula de música, on també es fa teatre, sala polivalent, audiovisuals, laboratori, biblioteca, aula d'idiomes, taller de plàstica, pistes esportives, gimnàs, menjador i cuina.
- Facilitar la informació de l'oferta educativa mitjançant els diferents canals de què disposem: web, correu electrònic, cartellera, telèfon, entrevistes, reunió informativa i jornada de portes obertes.
- Assegurar i facilitar als alumnes que cursen l'últim curs de primària i a les seves famílies tota la informació necessària per al procés de matriculació en els centres de secundària.
- Actualitzar quinzenalment la cartellera informativa. Garantir la informació dels acords presos en consell escolar publicats en la cartellera, en un termini màxim

d'una setmana, i fer arribar a les famílies aquesta informació a través de la web o en el primer full informatiu que surti.

- → Revisar i actualitzar com a màxim quinzenalment la nostra web, incorporant-hi informació d'altres serveis.
- → Donar resposta a totes les consultes relacionades amb la pràctica educativa escolar en el nostre centre, mitjançant la utilització dels canals corresponents (secretària, tutora, equip directiu), en un termini d'entre vint-i-quatre hores i una setmana si és urgent i/o important, i en cas contrari no més enllà de quinze dies. Respondre a les queixes i/o reclamacions en un termini màxim de dues setmanes.

- **Per part de l'ESCOLA**

1. Facilitar una formació que contribueixi al desenvolupament integral de la personalitat de l'alumne o alumna.

2. Vetllar per fer efectius els drets de l'alumne o alumna en l'àmbit escolar.

3. Respectar les conviccions religioses, morals i ideològiques de la família i de l'alumne o alumna.

4. Informar la família del projecte educatiu i de les normes d'organització i funcionament del centre.

5. Informar la família i l'alumne o alumna dels criteris que s'aplicaran per avaluar el rendiment acadèmic, fer-ne una valoració objectiva i, si escau, explicar a la família els resultats de les avaluacions.

6. Adoptar les mesures educatives alternatives o complementàries adients per atendre les necessitats específiques de l'alumne o alumna i mantenir-ne informada la família.

7. Mantenir comunicació regular amb la família i realitzar una entrevista amb el tutor/a al menys un cop durant el curs escolar, per informar-la de l'evolució acadèmica i personal de l'alumne o l'alumna.

8. Comunicar a la família les inassistències no justificades de l'alumne o alumna al centre, i qualsevol altra circumstància que sigui rellevant per al seu desenvolupament acadèmic i personal.

9. Atendre en un termini raonable les peticions d'entrevista o de comunicació que formuli la família.

10. Revisar conjuntament amb la família el compliment d'aquests compromisos si s'escau.

- **Per part de les FAMÍLIES**

1. Respectar el caràcter propi del centre i reconèixer l'autoritat del professorat i, més específicament, la de l'equip directiu.

2. Compartir amb el centre l'educació del fill o filla i desenvolupar i afavorir les complicitats que són necessàries per aplicar el projecte educatiu del centre.

3. Instar el fill o filla a respectar les normes específiques de funcionament del centre, en particular, les que afecten la convivència escolar i el desenvolupament normal de les classes.

4. Vetllar perquè el fill o filla compleixi el deure bàsic de l'estudi i d'assistència regular i puntual a les activitats acadèmiques, i també perquè faci les tasques encomanades a casa pel professorat.

5. Ajudar el nostre fill o filla a organitzar el temps d'estudi a casa i a preparar el material per a l'activitat escolar.

6. Adreçar-se directament al centre per contrastar les discrepàncies, coincidències o suggeriments en relació amb l'aplicació del projecte educatiu en la formació del fill o filla.

7. Facilitar al centre les informacions del fill o filla que siguin rellevants per al procés d'aprenentatge.

8. Atendre en un termini raonable les peticions d'entrevista o de comunicació que formuli el centre.

9. Adoptar criteris i mesures que puguin afavorir el rendiment escolar del fill o filla.

10. Informar el fill o filla del contingut d'aquests compromisos.

11. Revisar conjuntament amb el centre educatiu el compliment dels compromisos de la carta, si escau.

Situació i emplaçament

L'escola es situa al Carrer de l'Arc de St. Martí, 78, Horta-Guinardó, Barcelona. Es situa en una zona residencial a prop del Parc de Guinardó, un entorn de poca densitat i rodejada de zones verdes en situar-se a la vora dels 3 Turons. La parcel·la té una forma rectangular en la zona de les edificacions, i una forma triangular en la zona del bosc en la intersecció del carrer Alt de Pedrell amb el carrer de Sant Martí de Porres. El recinte té dos accessos principals, un situat al carrer de l'Arc de Sant Martí i l'altre al carrer Alt de Pedrell.

Espais exteriors de l'escola

- **Descripció general**

L'escola està formada per tres edificis, un central més antic, la torre (antiga casa senyorial particular cedida a l'Ajuntament) i dos pavellons construïts posteriorment. Està envoltada d'un entorn privilegiat, amb jardins, hort, un petit bosc i pistes esportives. Els jardins no estan adaptats per aprofitar-los com a espais de joc durant els esbarjos ja que son diferents terrasses amb reduïdes zones de pas. Pel que fa al bosc està força degradat i l'ús reiteratiu d'aquest encara el degradaria més. El manteniment gran d'aquests espais és a càrrec del Consorci d'Educació de Barcelona amb una actuació anual per podar, desbrossar...o quan hi ha alguna urgència (caiguda d'algun arbre...). La resta de manteniment es realitza des de l'escola ja sigui per part de l'alumnat com per part de les famílies, amb algunes intervencions encara insuficients i amb la necessitat d'un pla d'actuació de major escala i temporalitat.

Pel que fa a la resta d'espais, sobretot els espais de joc de primària, queden reduïts a pistes esportives i zones pavimentades, la qual cosa comporta sovint un tipus de joc concret. El centre sempre ha valorat l'estona de l'esbarjo, tant al matí com al migdia, com un espai d'aprenentatge fonamental per al desenvolupament de cadascun dels infants. Des de fa anys es porta a terme un Projecte de jocs de pati que consisteix en proporcionar diferents materials per als diferents espais de joc. Tot i així, la comunitat educativa considera que cal revalorar els patis, reflexionar i redefinir aquests espais, des d'una mirada coeducativa, igualitària i diversa, ja que actualment no donen resposta a les necessitats de totes les nenes i els nens.

- **Zonificació per espais**

Es realitza una zonificació dels espais exteriors de l'escola, com a base del procés participatiu, i segons les qualitats ambientals i els usos que es desenvolupen a cada espai:

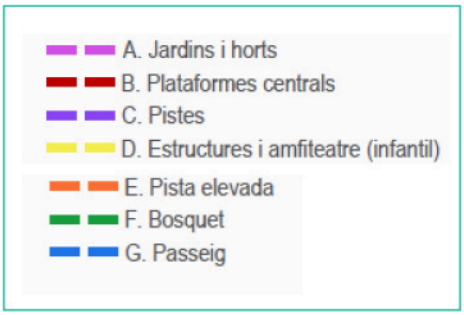

A. Jardins i Horts

Zona de terrasses al voltant de les escales de l'accés principal situat al carrer de l'Arc de St. Martí, 78. Aquestes terrasses es reparteixen en tres nivells diferents, el primer nivell amb el jardí de les ombres a al dreta i l'hort a l'esquerra, el segon amb el jardí de les olors i el tercer amb el jardí dels colors.

B. Plataformes centrals

Aquesta zona central es composa de dues terrasses principals, la de tarongers a un primer nivell i amb l'accés a l'edifici principal, i la terrassa de la biblioteca en un segon nivell.

C. Pistes

Aquesta zona també conté dos espais molt diferenciats i a dos nivells diferents, connectats a través d'unes escales centrals que travessen els espais i una rampa perimetral. El primer nivell amb l'espai de Tarongers i la zona de ping-pong. I el segon nivell amb dues pistes, una de bàsquet i una de volley, i zona de rocòdrom en la rampa perimetral.

D. Estructures i amfiteatre (infantil)

Aquest espai és el pati d'infantil, amb dues zones molt diferenciades, la inferior amb un amfiteatre i grades, i la part superior més natural amb les estructures de joc. En la zona superior esquerra amb accés independent, s'ubica la Little House, utilitzada pels infants de cursos superiors.

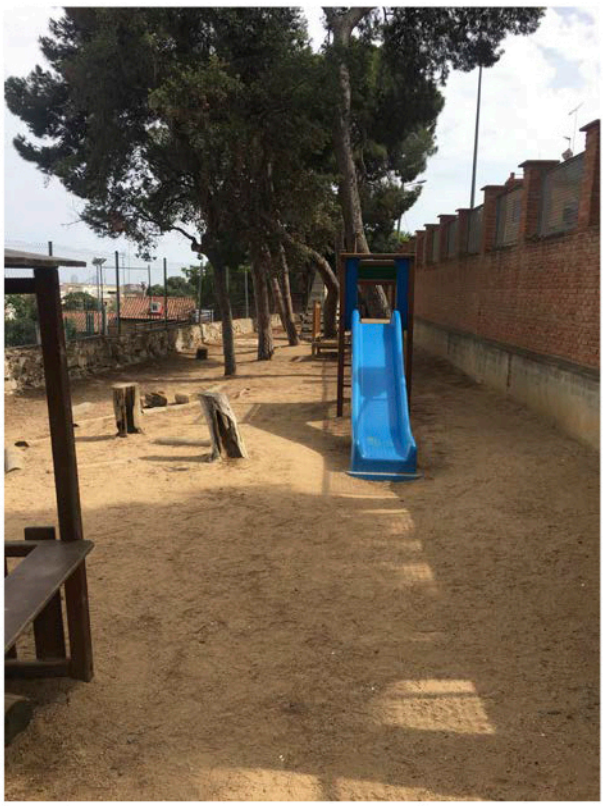

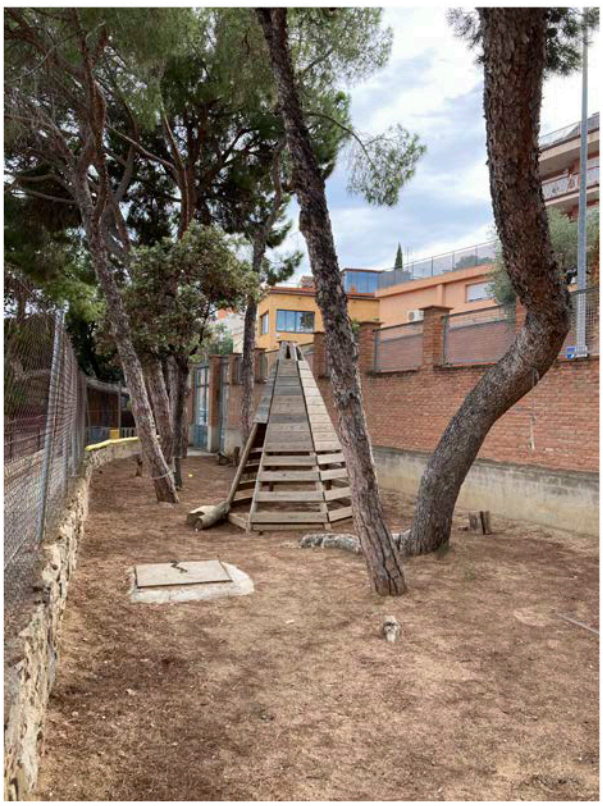

E. Pista elevada

Es situa en el punt exterior més elevat de tot el recinte, sobre la coberta d'un dels edificis. S'accedeix a través d'unes escales comunicades amb la rampa perimetral i és un lloc molt privilegiat donat el seu caràcter de mirador.

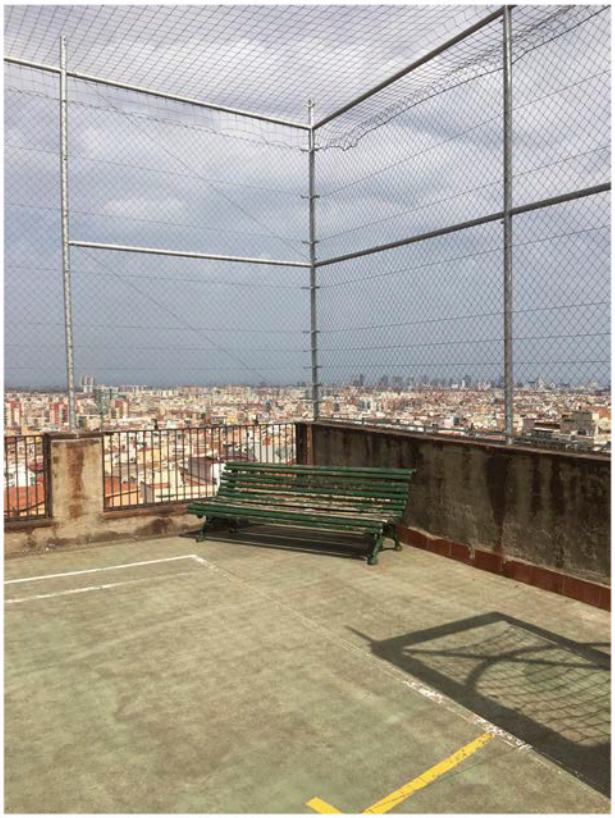

F. Bosc

Espai triangular en el perímetre del recinte, zona molt privilegiada donada la seva massa forestal però sense ús a causa de la necessitat de manteniment per garantir la seguretat en l'ús i la conservació del mateix espai verd.

G. Passeig

Passeig perimetral que connecta el nivell inferior de l'accés principal al recinte amb el bosc situat a la zona superior. Alhora aquest recorregut dona accés a diversos porxos i terrasses més privades que es situen entre els diferents edificis principals.

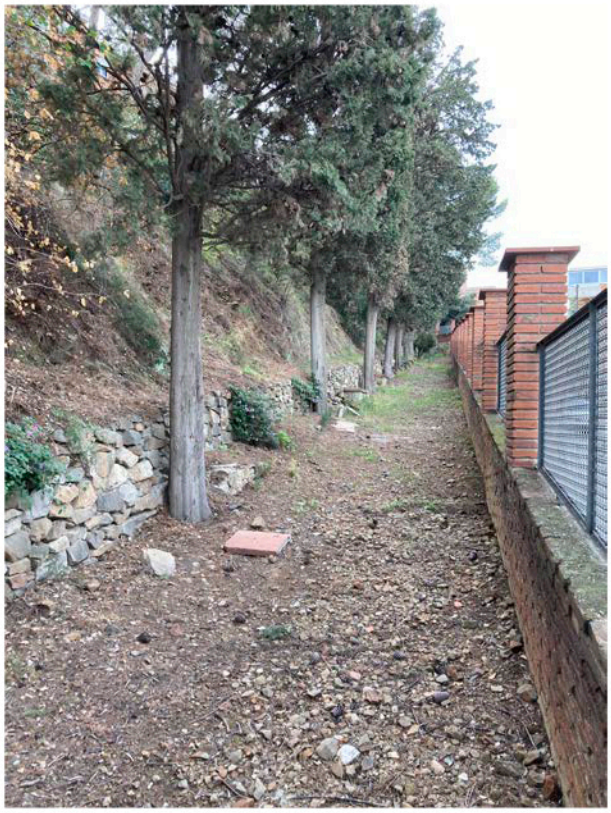

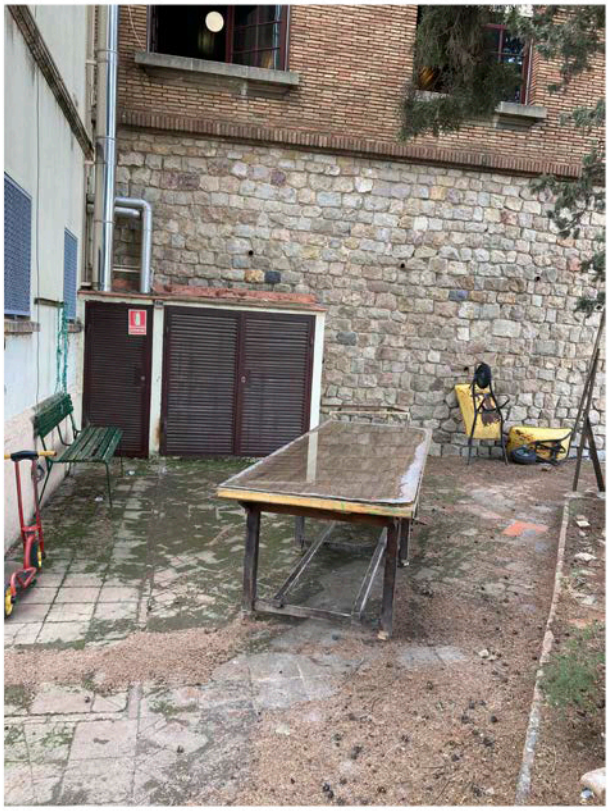

1.2 Presentació de l'equip tècnic dinamitzador

Voltes cooperativa d'arquitectura

Voltes som una cooperativa especialitzada en diversos àmbits de l'arquitectura i l'urbanisme: **bioconstrucció i sostenibilitat**, rehabilitació, participació ciutadana. Les nostres línies de treball desenvolupen una **arquitectura conscient** amb l'hàbitat social i construït; un **urbanisme inclusiu** obert als processos de participació i la transformació col·lectiva; **instal·lacions sostenibles** innovadores amb materials naturals; així com també una **formació crítica** al voltant del entorn que habitem.

Busquem alternatives a la forma tradicional de viure la professió amb una **organització assembleària i horitzontal**, i volem treballar transversalment amb altres disciplines, grups i professionals del sector, facilitant la seva implicació per a fomentar el coneixement compartit.

Creiem en **l'apoderament a través del treball col·lectiu**, la capacitat de les persones per a definir els espais que habitem, i enfoquem la nostra pràctica com una eina de transformació social. Apostem per la **investigació i la rigurositat tècnica** per avança en una relació respectuosa amb l'entorn construït i la societat. Volem defensar els espais que inclouen a totes les persones, amb propostes que prioritzen la rehabilitació com una actitud de projecte, amb una visió entusiasta, creativa i positiva cap al futur.

Vira

Vira és una cooperativa feminista que aporta la seva experiència i expertesa per construir una societat que posi les persones i la cura al centre, a través de la formació, recerca i consultoria feminista.

"Som una cooperativa feminista perquè creiem en aquest model com una peça clau de transformació social.

Perquè volem fer de la nostra feina un espai que tingui cura de tots els nostres temps i que pugui mirar les necessitats de cadascuna de nosaltres i les del col·lectiu. Que ens permeti debatre i dialogar, que sigui obert a nous rumbs, que ens ajudi a qüestionar-nos i a posar-nos en joc i on tot això es pugui decidir col·lectivament.

Creiem en l'aprenentatge col·lectiu i per això cerquem aliances amb altres projectes per teixir llaços de solidaritat, sororitat i suport mutu."

1.3 Descripció del procés de participació i metodologia

El projecte de transformació de l'espai exterior de l'escola, s'engloba en dos eixos que avancen de forma paral·lela i es retroalimenten. Un d'ells és l'observació de l'espai i les dinàmiques de relació, de les seves fortaleses i debilitats, incorporant una perspectiva de gènere; i l'altre, la transformació del mateix, incorporant elements innovadors que materialitzin i promoguin el canvi desitjat a través d'intervencions de disseny i construcció col·lectiva.

Les mirades que guien i impulsen el procés de transformació del pati, són la de la **coeducació, la interculturalitat i la sostenibilitat**. Tres mirades que tenen per objectiu la transformació social vers una societat cada vegada més justa, igualitària i sostenible. Des d'aquí, la transformació que volem, busca repensar els patis com un lloc on es pugui establir relació entre companys i companyes i es puguin generar les condicions idònies per treballar actituds de responsabilitat, respecte i autonomia, mitjançant activitats que ofereixin diversitat d'opcions; espais que no tan sols afavoreixin els moviments plens de vitalitat, sinó també la curiositat, la intimitat i la tranquil·litat, així com el contacte i l'aprenentatge a través de la naturalesa.

La transformació de l'espai exterior de l'escola, suposa situar les relacions interpersonals de l'alumnat al centre de l'acció educativa, essent d'aquesta manera l'alumnat el principal, però no únic, beneficiari del projecte.

Alhora, la participació activa del conjunt de la comunitat educativa en la presa de decisions, disseny i desenvolupament del projecte, junt amb la participació de la comunitat de veïns/es del barri i el suport de l'Ajuntament, fan que la intervenció coordinada entre els diferents agents d'un mateix territori tingui per finalitat la creació de xarxa entre escola, famílies i barri.

Objectius

Els objectius d'aquest projecte són:

- Acompanyar la comunitat educativa en l'exercici de **(re)pensar i dissenyar els espais exteriors** i els seus usos, utilitzant diferents tècniques constructives respectuoses amb el medi ambient i de baix impacte ecològic; creant implicació en la presa de decisions cap a l'entorn construït amb una mirada crítica i lliure.

- **Cohesionar i apoderar un grup de persones de la comunitat educativa** (format per famílies, mestres i educadores de menjador) per tal que sigui motor del procés actual i futur.
- Desenvolupar una **diagnosi participativa** que ens permeti detectar les mancances i fortaleses de l'espai exterior de l'escola des d'una **mirada coeducativa**, dotant al professorat de les eines d'anàlisi i reflexió.
- Aportar una nova mirada entorn l'espai exterior de l'escola i transformar les dinàmiques de relació entenent el pati com un espai educatiu i no només un espai de joc.
- Realitzar **intervencions en grup** durant el procés per tal d'experimentar amb materials, formats i metodologies que generin experiències positives i enriquidores en la comunitat educativa, reforçant així la xarxa de relacions.
- Elaborar un recull visual i textual del procés escrit des de i per l'alumnat de l'escola, reforçant així el seu paper protagonista i la seva veu d'expertesa, així com incloure els altres agents relacionats (famílies, mestres, monitores...)

Fases

Aquest procés de transformació de l'espai exterior de l'escola, donat a la seva complexitat i obertura a la participació de tota la comunitat educativa, es realitza en 4 fases:

- **Diagnosi i Sensibilització:** fase d'anàlisi i de formació amb part de la comunitat educativa per a conèixer la realitat del pati
- **Disseny i línies estratègiques:** definició de la transformació del pati amb els nous elements que es volen incorporar i les diferents accions que cal realitzar per a la millora i reforma integral
- **Construcció comunitària :** jornades de construcció col·lectives de diferents elements que s'han dissenyat prèviament amb el grup motor.
- **Avaluació. Recull del procés:** espai de tancament amb els agents que han participat i presentació del document resum de tot el procés realitzat.

Fase 1. DIAGNOSI

Primera fase del procés on es dinamitzen diferents tallers i dinàmiques d'observació amb alumnat, mestres i equip de menjador. Aquesta fase es centra en l'observació de l'espai i de les dinàmiques i usos que s'hi desenvolupen per a detectar mancances i fortaleses existents. Les accions que es fan es centren en sessions de treball a l'aula amb infants i mestres, monitores i famílies, per reflexionar sobre les necessitats de l'espai exterior i els conflictes actuals. També es realitza un acompanyament i formació per a mestres, alumnat, personal de lleure i famílies per a sensibilitzar-los en matèria de coeducació. Al final de la fase es fa la devolució dels resultats a tots els agents per a compartir les reflexions i anàlisis fets.

Objectius:

- Formació en matèria de coeducació al professorat, al personal de lleure i a les famílies.
- Observació participada i experimentació entorn l'espai educatiu del pati.
- Recollir la veu de l'alumnat i de la resta de la comunitat educativa i donar noves eines de treball per entendre l'espai i les relacions de convivència
- Apoderar a tota la comunitat i convidar-la a participar en el procés
- Prendre consciència i analitzar les dinàmiques de relació dels infants a l'espai exterior

Fase 2. DISSENY I LÍNIES ESTRATÈGIQUES

En aquesta fase s'elaboren les línies estratègiques i objectius de la transformació del pati amb els dos grups motors i es realitzen una sèrie de sessions/tallers de co-creació amb alumnat i grup motor d'adultes per a despertar l'imaginari d'un nou espai exterior i desenvolupar les propostes de disseny, des dels elements concrets a la proposta global del nou del pati. A l'inici es fa la creació del grup motor d'adultes (GMA) que integraran representants de les famílies, mestres i equip de menjador i el grup motor d'infants (GMI), per tal d'afinar més la transformació de l'espai exterior en accions concretes. S'aborda el disseny del pati, com un espai més de l'escolta, un espai d'aprenentatge i de convivència. Incidir, participar i decidir entre tota la comunitat educativa com hauria de ser aquest espai, afavoreix a millorar la convivència de l'escola i despertar l'imaginari.

Objectius:

- Generar dos grups motors que assegurin la continuïtat del projecte. Generar cohesió de grup
- Definir línies estratègiques de transformació global
- Recollir la veu de l'alumnat i donar noves eines de treball (maquetes, dibuixos)
- Disseny global del pati (zonificació, nous elements) consensuada en sessions participades
- Apoderar tota la comunitat educativa en la transformació de l'espai exterior

Fase 3. CONSTRUCCIÓ COMUNITÀRIA

Fase de tallers per desenvolupar el pla d'acció de construcció de les diferents propostes escollides amb els grups motors. Es realitzen jornades d'auto-construcció i experimentació amb prototips de les propostes finals per a materialitzar les necessitats detectades i aportar noves dinàmiques de convivència.

Objectius:

- Construcció d'elements amb criteris de sostenibilitat
- Recerca i obtenció de recursos materials i de persones
- Donar eines per a l'auto-construcció i creació d'elements

Fase 4. COAVALUACIÓ. RECULL DEL PROCÉS

Aquesta fase final és un espai per avaluar la intervenció i procés realitzat, tant la implicació de tota la comunitat educativa, com la valoració de les eines adquirides i els resultats i canvis obtinguts. Per altra banda, la idea és elaborar un document per recollir l'experiència viscuda i redactar un projecte tècnic amb la definició arquitectònica de la proposta realitzada per tal de compartir l'experiència amb altres centres i poder desenvolupar-la

Objectius:

- Compartir les conclusions i aprenentatges col·lectius durant tot el procés
- Elaboració del projecte tècnic amb la definició arquitectònica de la proposta del nou disseny del pati i una memòria
- Compartir l'experiència fora de l'escola perquè serveixi com a model a reproduir

Agents implicats

Els **agents** que participen en aquest procés participatiu són:

- Equip directiu
- Claustre de l'escola
- Alumnat
- Equip de lleure
- Famílies
- Comissió d'Igualtat i Diversitat de l'AFA
- Arquitectes (tècniques) i facilitadores de l'equip Voltes Coop. d'Arquitectura
- Vira cooperativa
- Institucions públiques, Ajuntament de Barcelona

El següent gràfic ens explica com es treballa durant el procés participatiu tenint en compte tots els agents i les capacitats de cadascun d'ells que fan que el projecte sigui viable:

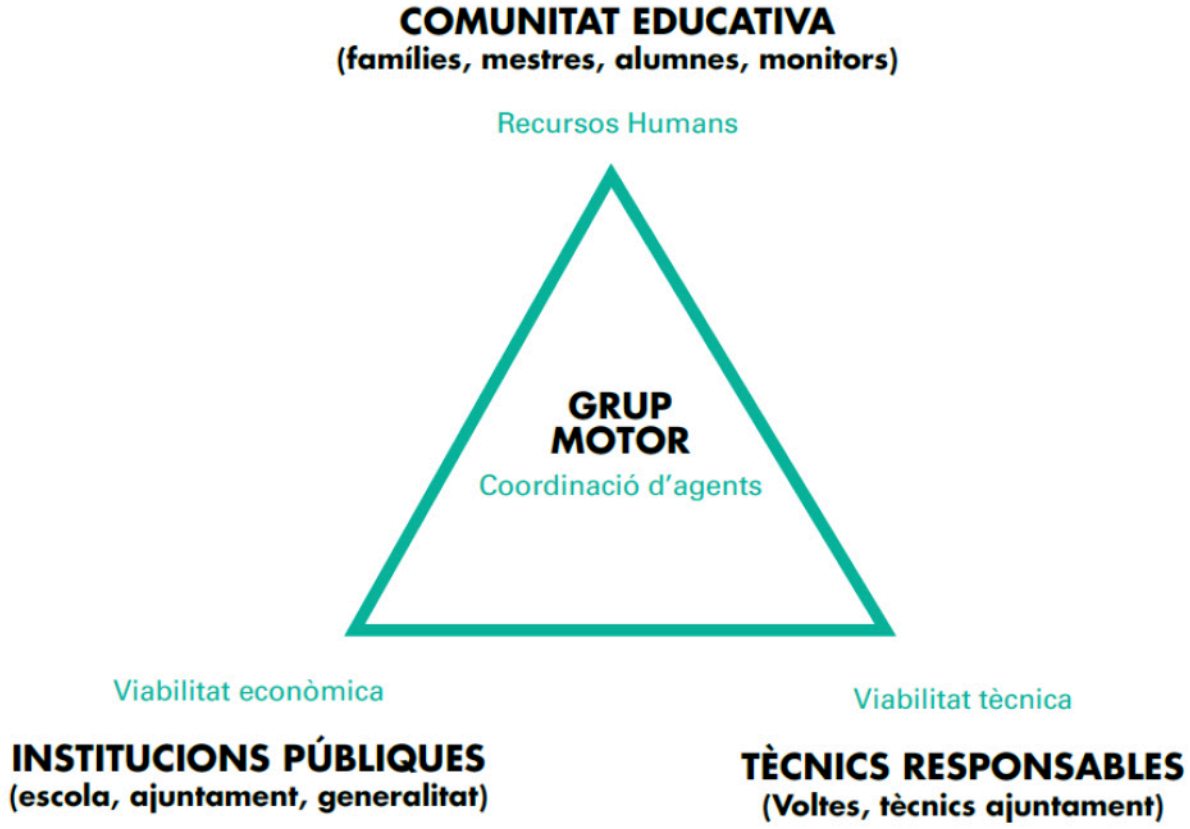

2 REALITZACIÓ DEL PROCÉS PARTICIPATIU

2.1 Eix cronològic

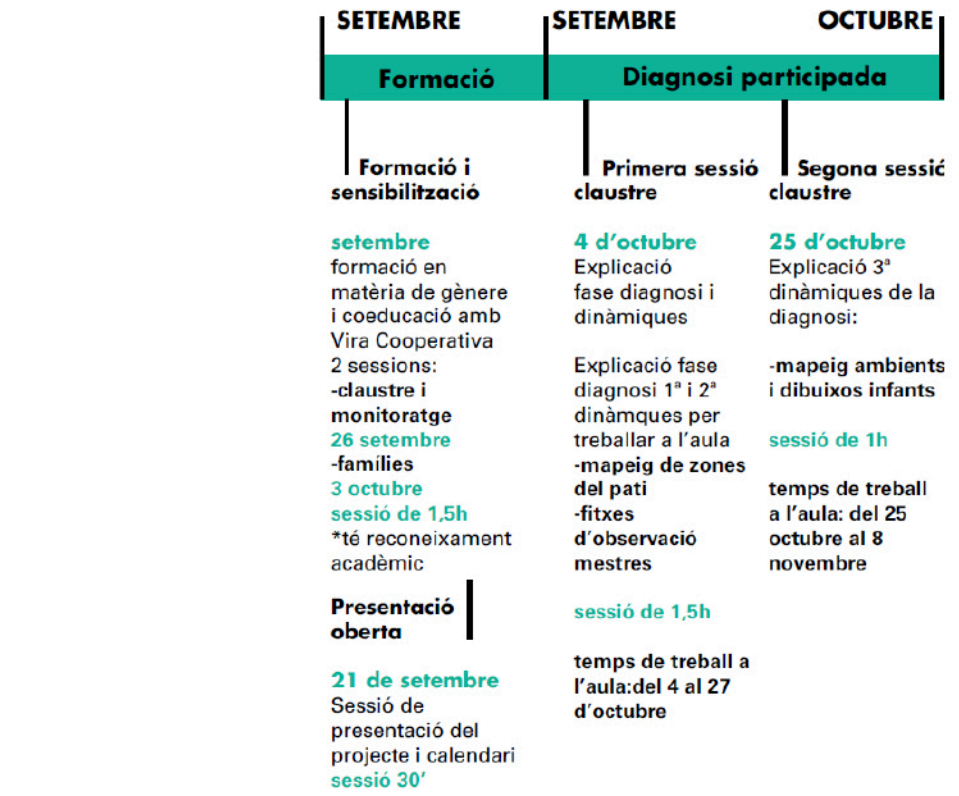

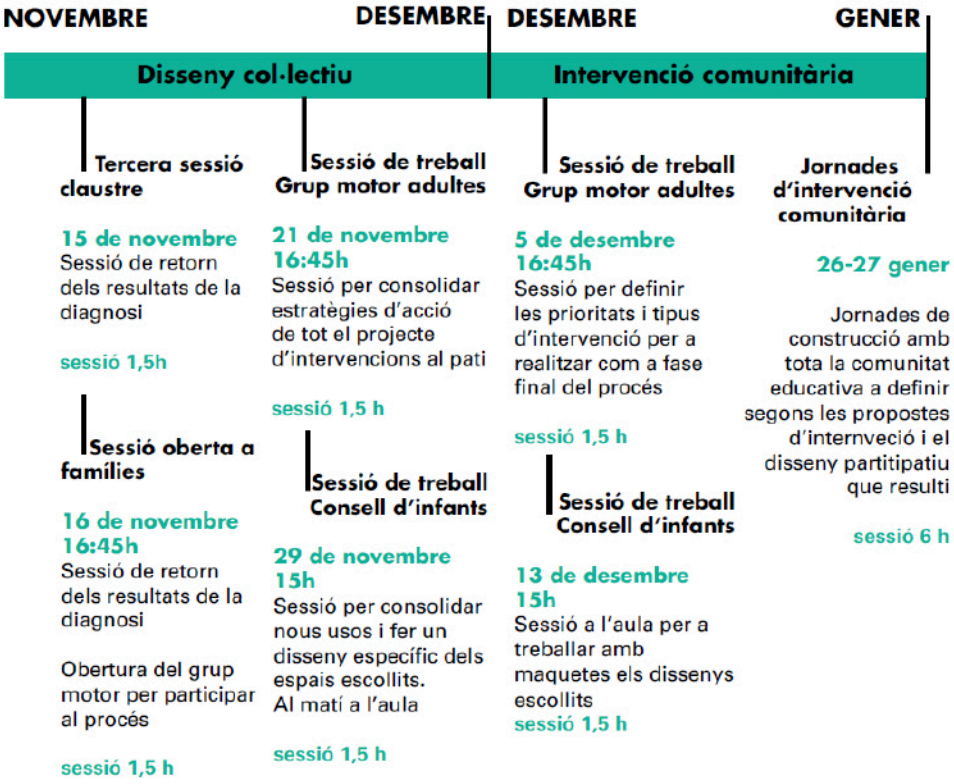

2.2 Descripció de les fases

Fase 1 Sensibilització, formació i diagnosi participada

2.2.1.1 Sessió 1. Presentació oberta (21 de setembre)

Objectius:

- Contextualització teòrica del procés. Objectius, actors, espais...
- Presentació de les fases
- Proposta de calendari

Actuacions –dinàmiques

S'ha presentat el projecte en una sessió oberta a famílies, claustre i equip de monitoratge, s'han explicat les diferents fases i actuacions que hi haurà i s'ha fet una proposta de dates per a les sessions. Les diferents temàtiques a treballar són:

1a part: INTRODUCCIÓ

- El sistema sexe-gènere. Els estereotips de gènere i les seves conseqüències per al desenvolupament de les persones
- Marc teòric: què és la coeducació
- Violències de gènere en plural: violència vers les dones, homofòbia, transfòbia, costos de la masculinitat hegemònica
- La incorporació de la perspectiva de gènere en la nostra tasca educativa

2a part: ESPAIS I GÈNERE

- Les relacions entre el gènere, els espais i els seus usos
- Els intangibles: normativa, paper de la persona adulta, concepció de l'espai/temps
- La Investigació – acció – participativa: una eina pel canvi

3a part: QUÈ HI PASSA AL NOSTRE PATI I QUÈ VOLEM QUE HI PASSI

- Devolució dels resultats de la diagnosi
- Anàlisi dels resultats obtinguts des d'una perspectiva crítica i constructiva
- Acompanyament en els processos i temes de reflexió sorgits dels resultats
- Elaboració de línies de treball estratègiques

Documentació gràfica

ANNEXES: "Sessió 1. Presentació oberta. Presentació del projecte a tota la comunitat educativa"

2.2.1.2 Sessió 2 . Formació claustre (26 de setembre)

2.2.1.3 Sessió 3 . Formació famílies (3 d'octubre)

Objectius

Presentació del marc teòric sobre el qual es desenvolupa el projecte: la coeducació, amb la formació de Vira, cooperativa feminista que aporta la seva experiència i expertesa per construir una societat que posi les persones i la cura al centre.

Actuacions –dinàmiques

- Presentació de les formadores i de les participants
- Marc teòric: què és la coeducació
- El sistema sexe-gènere. Els estereotips de gènere i les seves conseqüències per al desenvolupament de les persones
- Els models hegemònics
- Violències de gènere en plural: violència vers les dones, homofòbia, transfòbia, costos de la masculinitat hegemònica
- La incorporació de la perspectiva de gènere en la nostra tasca educativa

Documentació gràfica

ANNEXES: "Sessió 2 i 3. Formació a claustre, famílies i monitoratge. Presentació de la formació a càrrec de Vira Cooperativa"

2.2.1.4 Sessió 4 . S1 Claustre: treball a l'aula (4 d'octubre)

Objectius - dinàmiques

- Donar continuïtat a les explicacions teòriques donades a la darrera sessió
- Presentar els materials per a fer les observacions del pati per part del professorat.
- Treball dinàmic i teòric al voltant dels elements de socialització i incorporació de la perspectiva de gènere en el seu anàlisi i ús.
- S'ha treballat amb el professorat al voltat d'una sèrie de qüestions relacionades amb el seu paper i la seva concepció del pati com a temps i com a espai.
- Presentació dels materials per a la realització de les observacions i de les dinàmiques a l'aula.

Dinàmica a l'aula: mapeig del pati

L'objectiu principal de la següent dinàmica (preguntes i mapeig dels espais exteriors de l'escola) és mostrar la veu dels infants i mostrar el què passa actualment al pati, allò que funciona, allò que no agrada i el que els agradaria que passés. Es treballa entorn a dues activitats:

- → Mostrar l'ocupació dels diferents espais del pati segons gènere (quins llocs són més freqüentats, qui hi va? Nens? Nenes? Quins llocs del pati no s'utilitzen, etc).
- → Mostrar la convivència al pati identificant les zones de bona convivència i les de mala convivència que es reconeixen com a espais de conflicte.

Aquest treball es va realitzar a l'aula, facilitant a les mestres el material i la dinàmica per a fer a cada classe. Van participar tots els cursos per obtenir així una mirada més global i inclusiva del pati.

El **mapeig de l'ocupació** es va realitzar en un espai de classe conjunt, tipus espai de tutoria, i en format de conversa es van anar posant els gomets sobre el plànol. La mestre acompanyava l'espai fent preguntes entorn el què fem al pati, a què juguem i amb qui per tal de que els infants poguessin expressar-se en el moment de situar el gomet. El mapeig es realitzava per classes, distingint cada cicle i gènere. El **mapeig de les zones de bona i mala convivència** es va realitzar seguint el mateix procediment. Cada infant col·locava un gomet verd, diferent segons cada cicle, a un dels llocs que més li agradava del pati i si sentia a gust (bona convivència) i un altre gomet vermell en aquelles zones on es produeixen més conflictes.

Dinàmica d'observacions del pati

Es proposen a claustre i monitoratge unes fitxes d'observació per descriure què fan els infants als espais del pati. S'adjunta una proposta de zonificació dels espais exteriors i una graella a omplir i reflexionar sobre el nombre de nenes, nens i/o altres en aquella zona en aquell moment, quines activitats fan i quin material hi ha, relació entre els infants, accions de calma o moviment... Les zones i els dies es reparteixen, de manera que ens assegurem que totes les zones i els dies estiguin coberts.

Conclusions

Es realitzen unes conclusions generals arrel dels resultats de la dinàmica de l'ocupació i convivència als espais exteriors realitzada a l'aula. A l'apartat d'annexes de la present memòria s'adjunta el document final de retorn, amb els plànols de cada classe i les conclusions.

OCUPACIÓ D'ESPAIS: com a punt de partida nomenar que hi ha dues zones principals que no s'utilitzen a l'hora del pati o ni de lleure al migdia, zona del bosquet i jardins i horts. Les zones principals d'ús són la zona de lledoners i la pista de futbol. La pista és més utilitzada per nens i lledoners de manera més equilibrada però també amb major presència de nens.

Les següents zones més ocupades són les pistes i el pati d'infantil. En les pistes una major ocupació de nens amb una diferència significativa, i la zona d'infantil de manera més equilibrada. Les terrasses estan ocupades majoritàriament per nenes.

Es detecta la zona superior de la caseta de fusta amb prou presència de la comunitat de grans, tenint en compte les dimensions del mateix espai.

De les zones analitzades, s'observa que la zona més tranquil·la, la terrassa de la biblioteca i la font dels peixos, és molt més ocupada per nenes. En general les tres pistes on es practiquen esports de moviment estan ocupades per nens, sobretot les pistes de bàsquet i volei ball. S'observa major segregació en gènere amb l'augment de l'edat. Hi ha una tendència general en la majoria dels cursos en ocupar un o dos espais associats a moviment i un grup més reduït un espai de tranquil·litat.

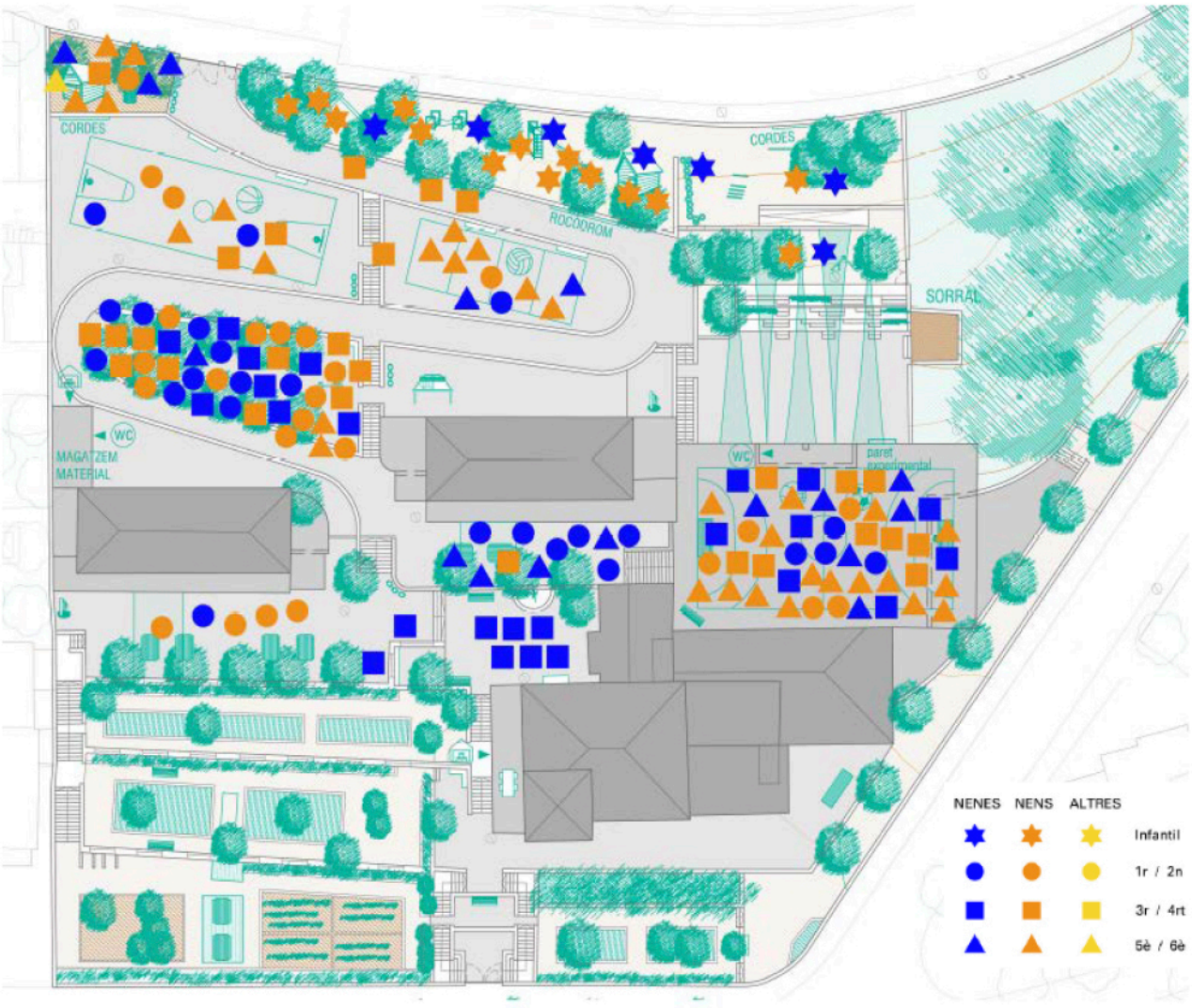

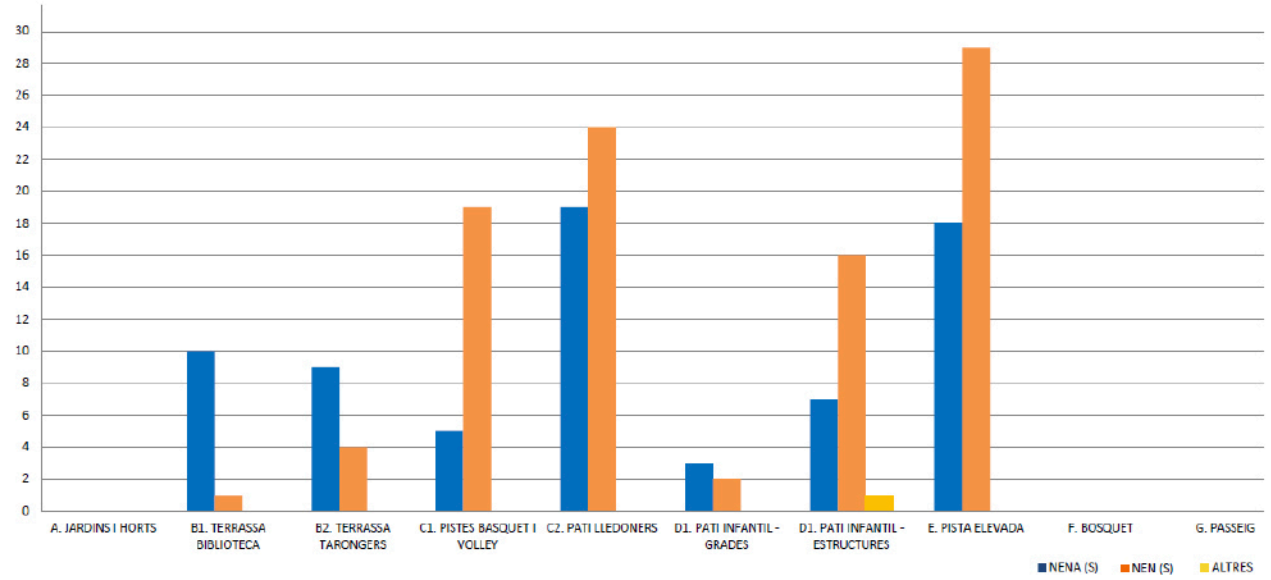

CONVIVÈNCIA AL PATI: l'espai on es recull que hi ha més conflictes de forma destacada és la zona de la pista. En aquest cas destacar que alguns infants senyalen aquest espai com a lloc de conflicte tot i que no sigui el seu espai habitual. I els dos espais de bona convivència, són la terrassa de la biblioteca i la font dels peixos. Aquestes tres zones són les indicades amb una major quantitat d'interacció.

Com a zones més equilibrades s'observa la terrassa de tarongers i la zona infantil. En la zona de les pistes es detecta una diferència entre la pista de bàsquet, en general amb bona convivència, i la pista de voleibol amb més conflictes.

Tots els cursos indiquen la pista de futbol com a zona clara de conflicte, i segons els cursos s'observen altres zones també clares: 1r la terrassa de tarongers, 4t la zona de pistes i la part superior i 6è la pista de voleibol.

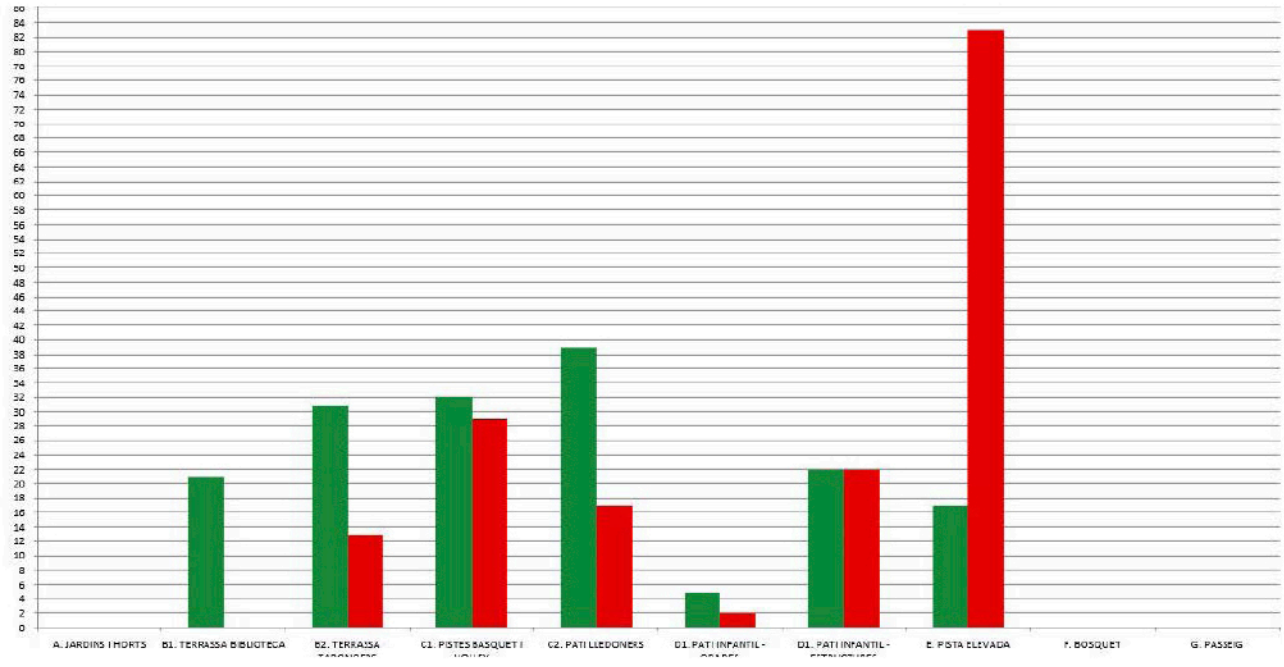

OBSERVACIONS DE CLAUSTRE I MONITORATGE:

En general en totes les observacions es detecten grups mixtos, però amb l'augment de l'edat es detecten grups més petits i segregats. En general hi ha pocs infants jugant sols, sobretot grups de 3-6 o grups de 10 o més.

En alguna observació es detecta que les activitats són més sedentàries com més grans són, i amb tendència més en les nenes. Els conflictes que es nomenen són en referència a l'ús d'elements (tobogan, compartir patinets, la caseta en infantil) i el futbol. Sobretot predominen les activitats de moviment en els espais exterior del centre.

En general els espais no són mixtes en referència als ambients, amb l'excepció de lledoners, i falten espais d'experimentació. S'utilitza material extern (caixes, teles, patins...) en tots els cursos.

Documentació gràfica

ANNEXES: "Sessió 4. S1 claustre: treball a l'aula. Presentació del projecte i la dinàmica a l'aula" "Guió de la dinàmica de mapeig del pati a l'aula" "Sessió 7 i 8. Sessió de retorn a claustre, famílies i monitoratge. Presentació del retorn de la fase de diagnosi"

2.2.1.5 Sessió 5 . S2 Claustre: dinàmica col·lectiva i treball a l'aula (25 d'octubre)

Objectius

L'objectiu principal de la dinàmica realitzada amb el claustre és reconèixer els ambients del pati segons la zonificació que s'ha proposat a través de les activitats que s'hi desenvolupen i les qualitats físiques dels espais.

- Reconèixer diferents ambients i espais del pati i valorar l'equilibri entre els diferents ambients detectats
- Generar debat i reflexió entorn els criteris i l'explicació dels ambients
- Explicar la dinàmica a realitzar a l'aula sobre ambients i propostes de millora del pati. Els tres ambients amb els que es treballa són:

  MOVIMENT -TRANQUIL·LITAT - EXPERIMENTACIÓ I NATURA

Actuacions –dinàmiques

En un espai col·lectiu amb tot el claustre es genera un debat per poder recollir les activitats principals que fan els infants segons les diverses zones i es situen amb pòsits en un plànol.

A continuació es reflexiona sobre la importància de les qualitats físiques i ambientals dels espais, de com aquestes condicionen, permeten o no i fomenten certes activitats i relacions. Exemples: amfiteatre necessitem espai lliure i on seure, patinar un paviment llis i dur, jocs infantils millor amb terra i ombra...

Es posen les qualitats físiques dels diferents espais al plànol i amb icones, reflexionant sobre l'afectació amb les activitats que es desenvolupen:

- Sol / ombra
- Zona de seure i descans
- Soroll / silenci
- Accessibilitat
- Intimitat / visibilitat
- Fred-corrent d'aire
- Zones on plou
- Vegetació (biodiversitat, plantes, arbres)

Per últim es fa una explicació de l'estratègia d'ambients, què entenem per moviment, experimentació i tranquil·litat. Posant èmfasi en que la transformació té en compte mirar el pati com un espai d'aprenentatge, joc i relació tenint en compte gènere i inclusió.

Es treballa de nou sobre el plànol per indicar amb taques de colors els diferents ambients per a cada zona.

MOVIMENT

Fa referència a tots aquells espais que permetin diversos tipus de moviment. Poden ser activitats com jocs de grup que impliquin córrer, amagar-se, jugar amb una pilota o un mocador, etc.També d'altres moviment com trepar, gronxar-se, fer verticals, ballar, experimentar amb el cos, etc...

TRANQUIL·LITAT

Espais que permetin fer diveres activitats amb tranquil·litat, sense interferències d'altres activitats, on es pugui donar un ritme tranquil, més íntim. És un ambient que recull activitats tipus pintar, jocs de taula, xerrar, dibuixar...

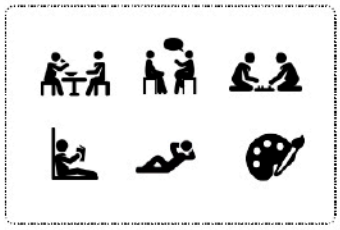

NATURA I EXPERIMENTACIÓ

Espais que permetin el contacte directe amb la naturalesa i l'experimentació. Pot ser un espai on gaudir d'estar entre plantes o amb troncs, com un espai on veure créixer les flors o hortalisses, o un espai on poder jugar amb la sorra i l'aigua, etc.

Conclusions

Es detecta que predominen i amb força diferència les zones de moviment, a més aquestes es situen a les zones centrals del recinte del pati. Les zones de calma són minoritàries i s'ubiquen en zones perimetrals, com les terrasses de la biblioteca i de tarongers, una petita zona de lledoners i l'espai de ping-pong i la zona superior de la Little House. Respecte a l'ambient de natura i experimentació, tot i ser una escola molt privilegiada en tenir una gran superfície de verd, només es veu la interacció d'aquest en zones molt aïllades com les dues fonts de les terrasses centrals, els arbres de lledoners i la zona superior del pati d'infantil. No s'indiquen les zones principals de verd, com són el bosc gran i els jardins i hort, en ser espais preferentment tancats a l'ús durant l'esbarjo.

En analitzar transversalment aquest plànol amb els resultats del mapeig a l'aula, s'observa que algunes zones centrals de major moviment, com són la pista elevada, la pista de volley i una part de lledoners i la terrassa de tarongers, la zona infantil, són detectades pels infants com a zones majoritàries de conflictes.

En referència a l'anàlisi de les activitats principals que realitzen els infants, es fa una classificació de tres colors diferents segons cicles. El cicle d'infantil té l'espai del pati limitat en la zona superior del recinte. Sobretot desenvolupen activitats de moviment i d'interacció amb la natura en estar envoltades per materials naturals i el caràcter de mirador que es detecta en diversos punts d'aquesta àrea. La zona de les terrasses, amb activitats de calma, és utilitzada pels dos cicles superiors. L'espai de lledoners i ping-pong sobretot és utilitzat pel cicle de grans amb activitats tranquil·les , cabanes i patinets. A les mini pistes es duen a terme activitats de moviment per part dels dos cicles superiors. I l'espai de la Little House és utilitzat per xerrar sobretot pel cicle superior.

En referència a les qualitats ambientals, s'indiquen com a zones tranquil·les la zona superior entorn la Little House, la terrassa de la biblioteca i la terrassa amb la font de peixos. S'observen diversos espais de no visibilitat, donats sobretot per la pròpia morfologia del pati amb diversos nivells, escales i retranquejos. S'indiquen espais de forta incidència de sol a problemàtica, el poli i les mini pistes. I es conclou que és un pati molt poc accessible, només es pot accedir a través de l'accés superior i emprant la rampa que no compleix els pendents màximes accessibles i comunica només amb la zona de les mini pistes, lledoners i la terrassa de la biblioteca.

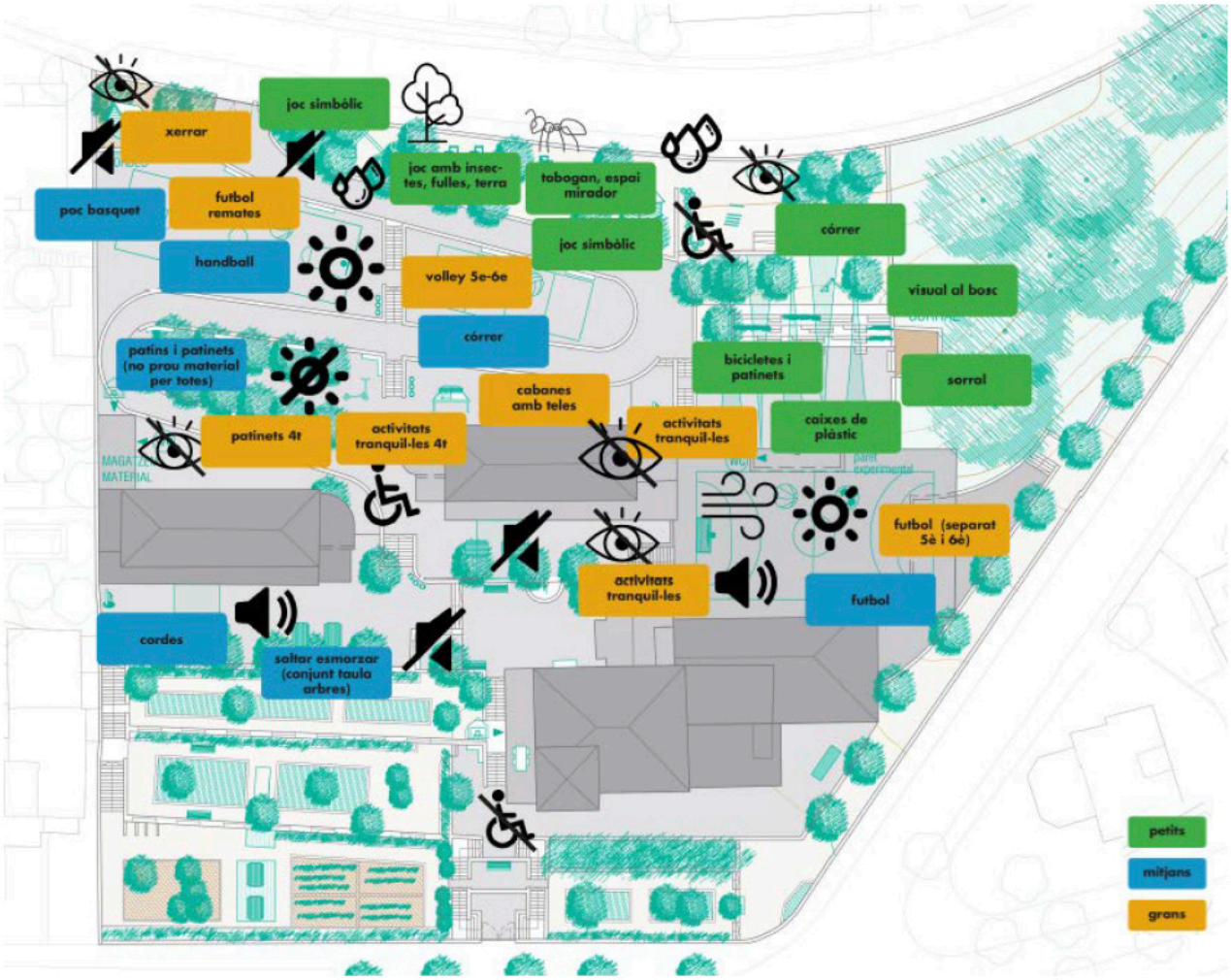

Dinàmiques a l'aula - objectius

- Presentació dels materials per a la realització de les dinàmiques a l'aula
- Donar continuïtat de la diagnosi dels espais exteriors, aprofundint més en el caràcter de les activitats que es realitzen a cada espai actualment
- Fer un mapeig de les zones del pati segons moviment, calma i experimentació i generar debat entorn als desequilibris
- Generar propostes d'intervencions concretes per revertir el desequilibri d'ambients

Dinàmica 1: "Ambients al pati"

Es realitza a l'aula la mateixa dinàmica que amb el claustre per identificar els diferents ambients en l'ús actual del espais exteriors.

Mapeig d'ambients, 1r curs

Mapeig d'ambients, 3r curs

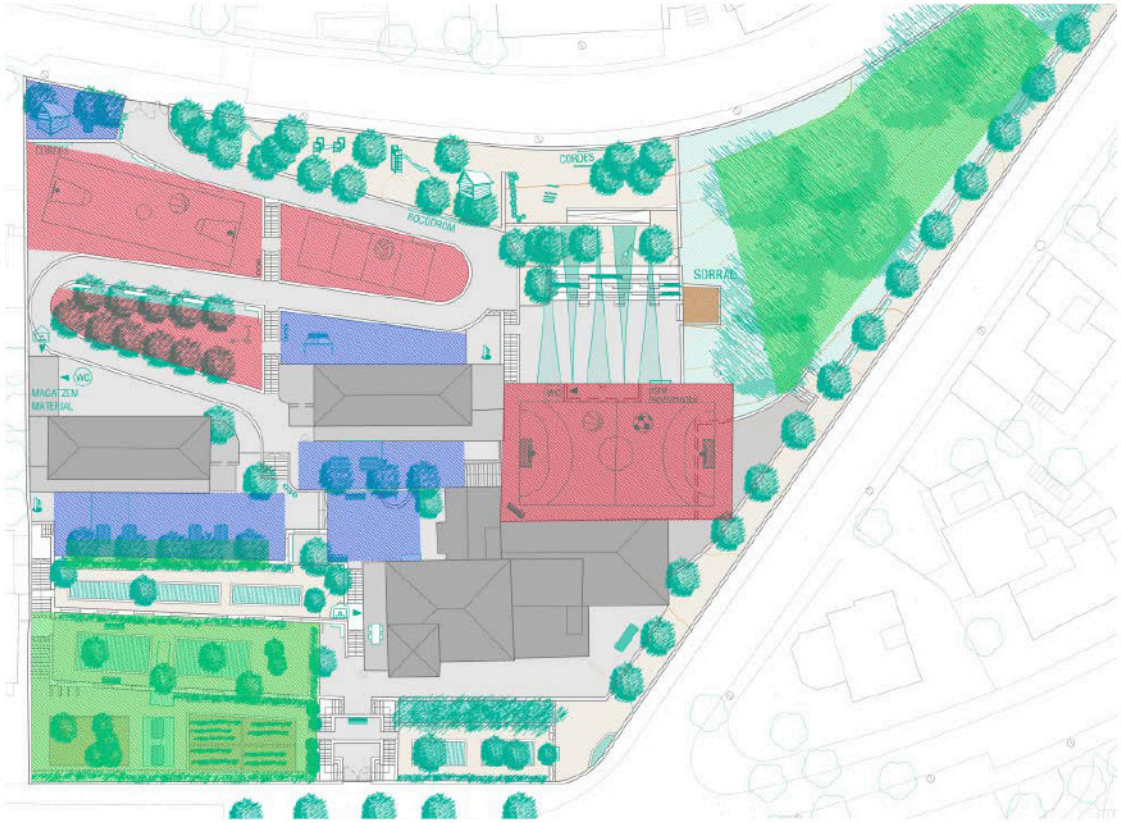

Conclusions

Es realitza a l'aula la mateixa dinàmica que amb el claustre per identificar els diferents ambients en l'ús actual dels espais exteriors i comparar la percepció dels diferents col·lectius.

Es detecten majoritàriament zones de moviment en les zones centrals, mini pistes, lledoners i poli. En general, els infants defineixen més superfície de calma, la majoritària a les terrasses centrals, la zona de ping-pong i la Little House. Pel que fa a experimentació amb la natura, el curs de primer només detecta zones aïllades i molt minoritàries, i, en canvi, 3r reconeix la zona de jardins i horts i la massa forestal del bosc.

Dinàmica 2: "Proposem pel canvi!"

A les aules es realitza un petit resum del què hem vist al pati, s'explica que hem identificat que hi ha molt d'espai per a les activitats de moviment expansiu (com ara córrer) i en canvi hi ha pocs espais o recursos per a fer activitats com d'altres tipologies de moviment (pujar, trepar, gronxar-se, fer verticals, etc...), però també d'activitats de "tranquil·litat i intimitat" i espais on jugar, experimentar i estar en contacte amb la naturalesa. El que volem és pensar propostes per a cada una d'aquestes àrees, amb l'objectiu de buscar l'equilibri entre aquestes ambients:

- → Moviment i psicomotricitat
- → Experimentació i contacte amb la naturalesa
- → Tranquil·litat i intimitat

Per a les aules de primària la proposta consisteix en un dibuix en DINA4 que representi la proposta concreta. Pot ser un objecte o un espai, etc... El dibuix es pot fer de manera individual o per grups (decidint què volen fer, un sol dibuix per cada grup).

Acompanyant el dibuix, s'afegirà una explicació de què és, què aporta, perquè consideren que és important o quin té valor, quina millora creuen que aportarà, etc...

A les aules d'infantil es treballa entorn a unes referències d'elements i espais diversos. Es realitza un debat de manera col·lectiva per escollir les propostes que millor responen a les necessitats detectades.

Exemple de dibuix de proposta per experimentació i natura

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Documentació gràfica:

ANNEXES: "Sessió 5. S2 Claustre: dinàmica col·lectiva i treball a l'aula. Guió de la dinàmica de propostes del pati a l'aula" "Exemples de dibuixos de propostes a l'aula" "Imatges de la sessió" "Sessió 9. GMA: retorn de les propostes i estratègies. Presentació del retorn de les propostes a l'aula"

2.2.1.6 Sessió 6 . S1 Equip migdia: dinàmica col·lectiva (25 d'octubre)

Objectius

L'objectiu principal de la dinàmica realitzada amb l'equip de migdia és reconèixer els ambients del pati segons la zonificació que s'ha proposat a través de les activitats que s'hi desenvolupen i les qualitats físiques dels espais.

- → Reconèixer diferents ambients i espais del pati i valorar l'equilibri entre els diferents ambients detectats
- → Reconèixer les activitats actuals que es realitzen segons cicles
- → Generar debat i reflexió entorn els criteris i l'explicació dels ambients

Actuacions –dinàmiques

En un espai col·lectiu amb tot l'equip es genera un debat per poder recollir les activitats principals que fan els infants segons les diverses zones i es situen amb pòsits en un plànol.

A continuació es reflexiona sobre la importància de les qualitats físiques i ambientals dels espais, de com aquestes condicionen, permeten o no i fomenten certes activitats i relacions. Exemples: amfiteatre necessitem espai lliure i on seure, patinar un paviment llis i dur, jocs infantils millor amb terra i ombra...

Es posen les qualitats físiques dels diferents espais al plànol i amb icones, reflexionant sobre l'afectació amb les activitats que es desenvolupen:

- Sol / ombra
- Zona de seure i descans
- Soroll / silenci
- Accessibilitat
- Intimitat / visibilitat
- Fred-corrent d'aire
- Zones on plou
- Vegetació (biodiversitat, plantes, arbres)

Per últim es fa una explicació de l'estratègia d'ambients, què entenem per moviment, experimentació i tranquil·litat. Posant èmfasi en que la transformació té en compte mirar el pati com un espai d'aprenentatge, joc i relació tenint en compte gènere i inclusió.

Conclusions

L'ús dels espais exteriors a l'hora del migdia és força diferent de l'ús al matí. A la pista elevada s'introdueixen altres activitats diferents del futbol, com jocs tradicionals i de cabanes, i es comenta que les nenes sobretot observen el futbol. Les terrasses centrals són utilitzades per activitats tranquil·les pel cicle de grans. I la zona de ping-pong i els racons pròxims pel cicle mitjà també per accions de calma.

Les mini pistes i l'espai de lledoners són ocupats pels cicles de mitjans i grans sobretot amb activitats de moviment a les zones centrals, i el perímetre i les escales amb activitats de calma com xerrar, dibuixar i cabanes. L'única zona de terra tou pels cicles superiors és la zona de la Little House.

El cicle de petits fan servir la zona superior delimitada, sobretot amb accions de moviment i relació amb la natura en ser un espai amb materials naturals.

En referència a les qualitats ambientals, s'indiquen zones amb alta exposició solar com a problemàtica, la pista elevada, les mini pistes, i l'amfiteatre i grades de la zona infantil. D'aquesta darrera zona, l'espai de les rodes i travesses es considera poc aprofitat i amb poca visibilitat.

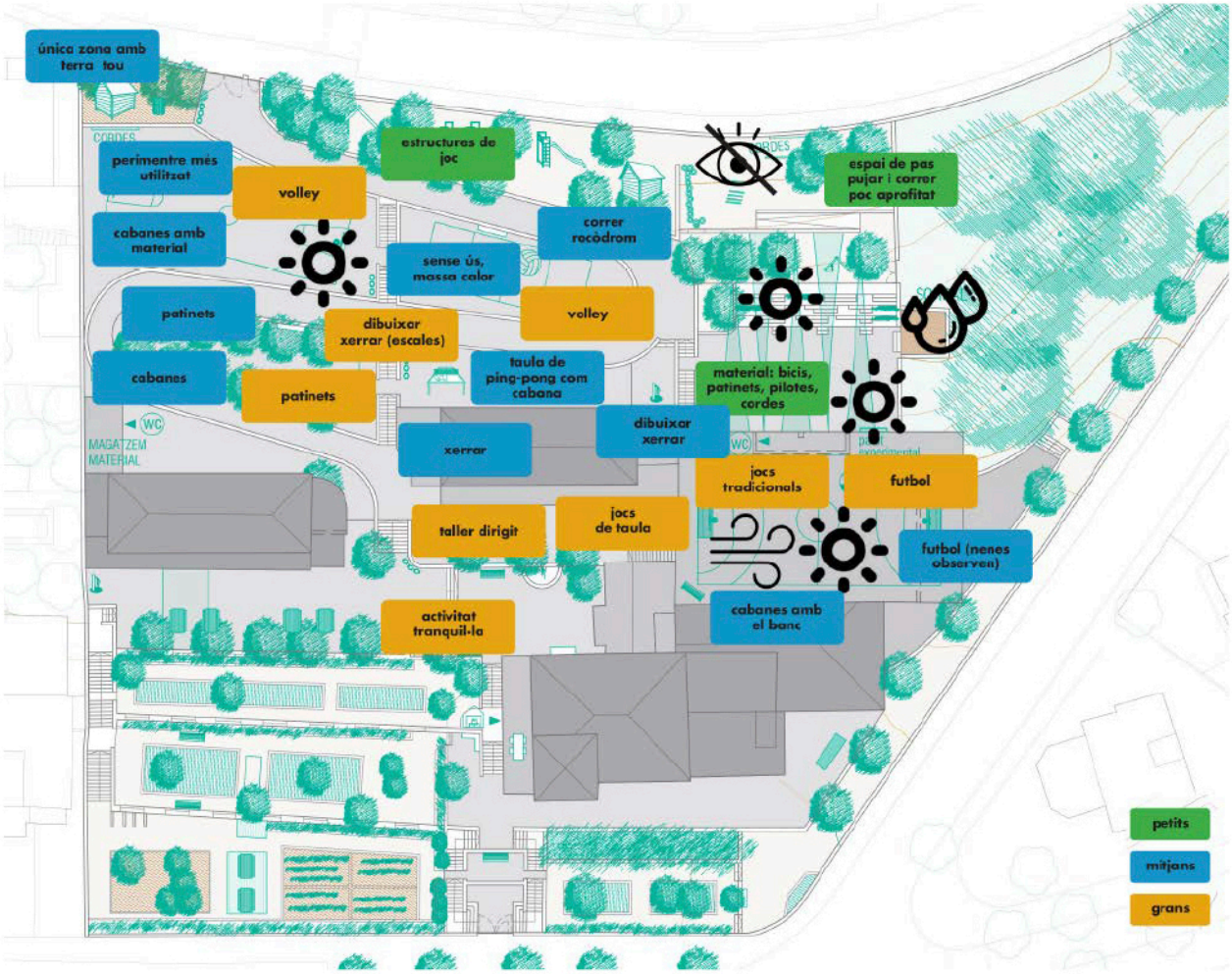

Documentació gràfica:

ANNEXES: "Sessió 6. Equip migdia formació i presentació de la dinàmica"

"Imatges de la sessió"

Fase 2 Disseny col·lectiu i línies estratègiques

2.2.1.7 Sessió 7 . Claustre sessió de retorn (15 de novembre)

2.2.1.8 Sessió 8 . Famílies i monitoratge sessió de retorn (16 de novembre)

Objectius

- Devolució i reflexió sobre els resultats de la diagnosi, les observacions del professorat i monitoratge i el treball de mapes elaborats per l'alumnat i la resta de la comunitat educativa.
- Generar debat entorn als resultats obtinguts, plantejant una sèrie de qüestions per a donar una interpretació dels mateixos.
- Recollir les primeres reflexions i propostes que donen resposta a les problemàtiques i espais d'oportunitat detectats
- Fomentar la creació del grup motor d'adultes (GMA) amb representació de famílies, claustre i equip de migdia, com a grup que garanteixi el seguiment i continuació del procés

Actuacions –dinàmiques

A partir dels resultats, les qüestions plantejades han estat les següents:

- Què hi veieu?
- Observeu diferències en la ocupació de l'espai entre nenes i nens? En cas que sí, com l'expliqueu?
- Quines característiques tenen les zones en les que apareix més bona convivència?
- Quines característiques tenen les zones en les que apareix més mala convivència?
- Com interpreteu els resultats en clau de gènere?

Documentació gràfica

ANNEXES: "Sessió 7 i 8. Sessió de retorn a claustre, famílies i monitoratge. Presentació del retorn de la fase de diagnosi" "Imatges de la sessió"

2.2.1.9 Sessió 9 . GMA: retorn de les propostes i estratègies (21 de novembre)

Objectius

- Reflexionar sobre l'espai exterior del pati, el seu manteniment i les seves zones d'oportunitat, així com sobre aquelles zones problemàtiques o desiguals, detectades en la fase de diagnosi.
- Reconèixer les propostes que han fet els infants a través dels dibuixos per incloure en les línies estratègiques.
- Elaborar per part de les persones assistents propostes d'intervenció en el pati com a línies estratègiques d'intervenció.
- Aportar noves activitats o fer intervencions que permetin millorar els espais desequilibrats, desiguals i/o amb problemàtiques.

Retorn activitats actuals segons franges horàries

Previ al retorn de les propostes realitzades a l'aula, es realitza un retorn dels dos plànols sobre les activitats actuals, de monitoratge i claustre, però aquesta vegada classificats segons els tres ambients plantejats. Aquests plànols serveixen de base per plantejar i ubicar les noves propostes d'intervenció i que donin resposta a l'espai de matí i a l'espai de lleure del migdia.

- Diagnosi del pati de matí:

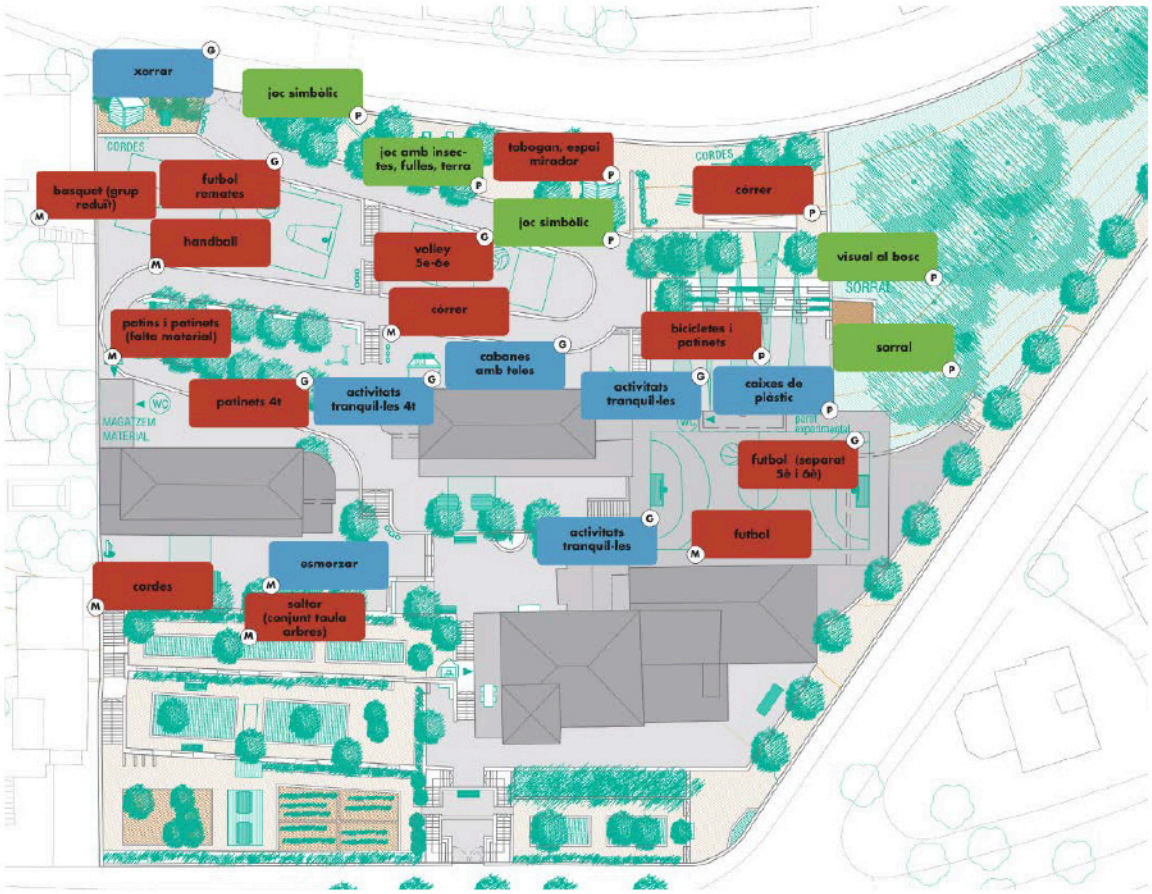

- Diagnosi del pati de migdia:

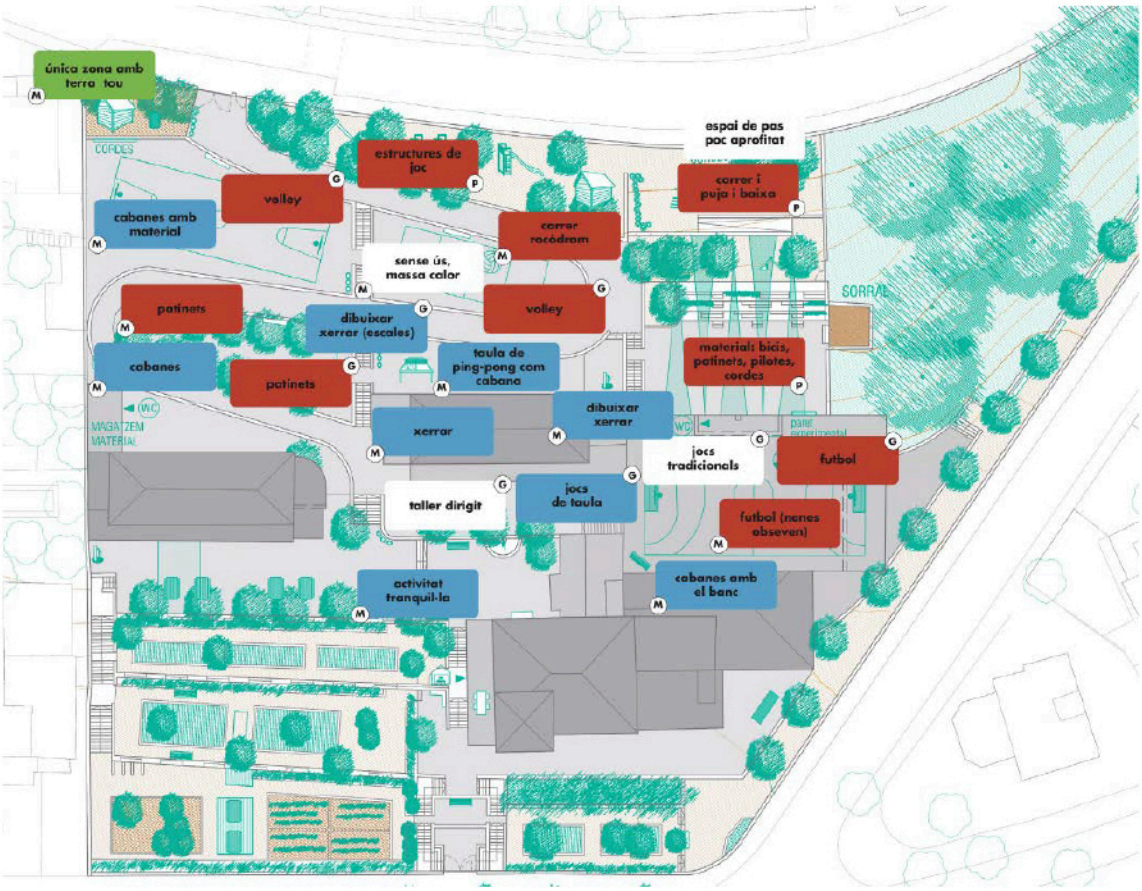

En general es detecta una major diversificació segons ambients en l'espai de matí, tot i que les activitats majoritàries són les de moviment. Com a zones de calma es situen els espais centrals de terrasses i la Little House, de moviment les pistes i el pati d'infantil, i de relació amb la natura les zones superiors i pròximes al bosc.

Durant l'espai de migdia s'indiquen més zones de calma, sobretot en la part central del pati i fins i tot en les pistes. En canvi la relació amb la natura queda relegada a l'espai de la Little House.

Retorn de les propostes a l'aula

Les propostes recollides a l'aula tenen a veure amb elements de joc i es classifiquen segons ambients, tipus d'intervenció i espai on es volen executar.

Els resultats principals són:

- → Tot i la dinàmica es separava en grups dels 3 ambients, excepte a infantil, quasi la meitat de propostes són de moviment.
- → Sobretot el curs de 3r amb un 70%, 1r i 2n la meitat de propostes, i la resta més equilibrat.
- → Respecte a propostes de manteniment, sobretot 5è i 6è, han vist la necessitat d'incorporar-ne a les pistes mini i el poli.

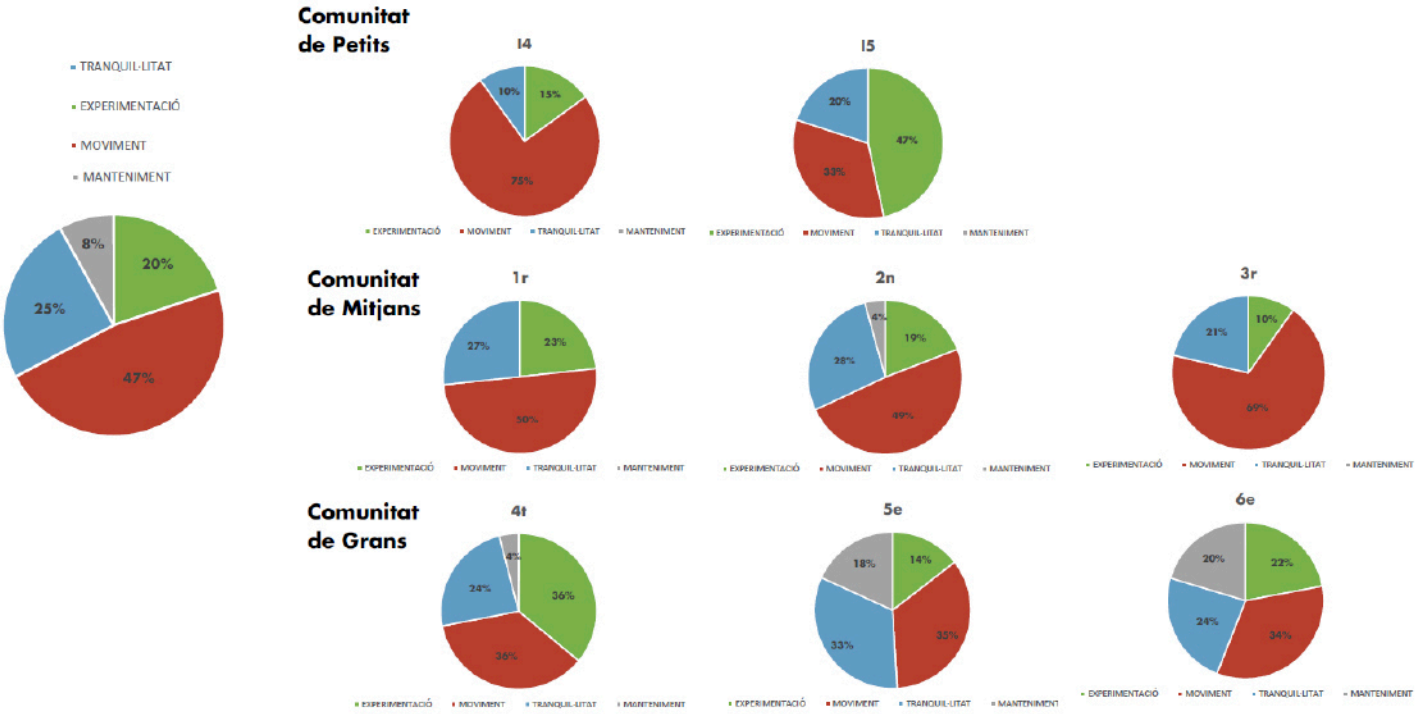

Propostes majoritàries:

- → NATURA: caseta als arbres, interacció natura, jardineres i hort i observació d'animals.
- → MOVIMENT: més esports de pilota, estructura d'escalada, gespa al poli, gronxador, llits elàstics, tirolina i tobogan.
- → TRANQUIL·LITAT: biblioteca mòbil, cabana/caseta, hamaca, joc simbòlic, jocs de taula i zona de relax.

- Propostes de tots els cursos segons ambients:

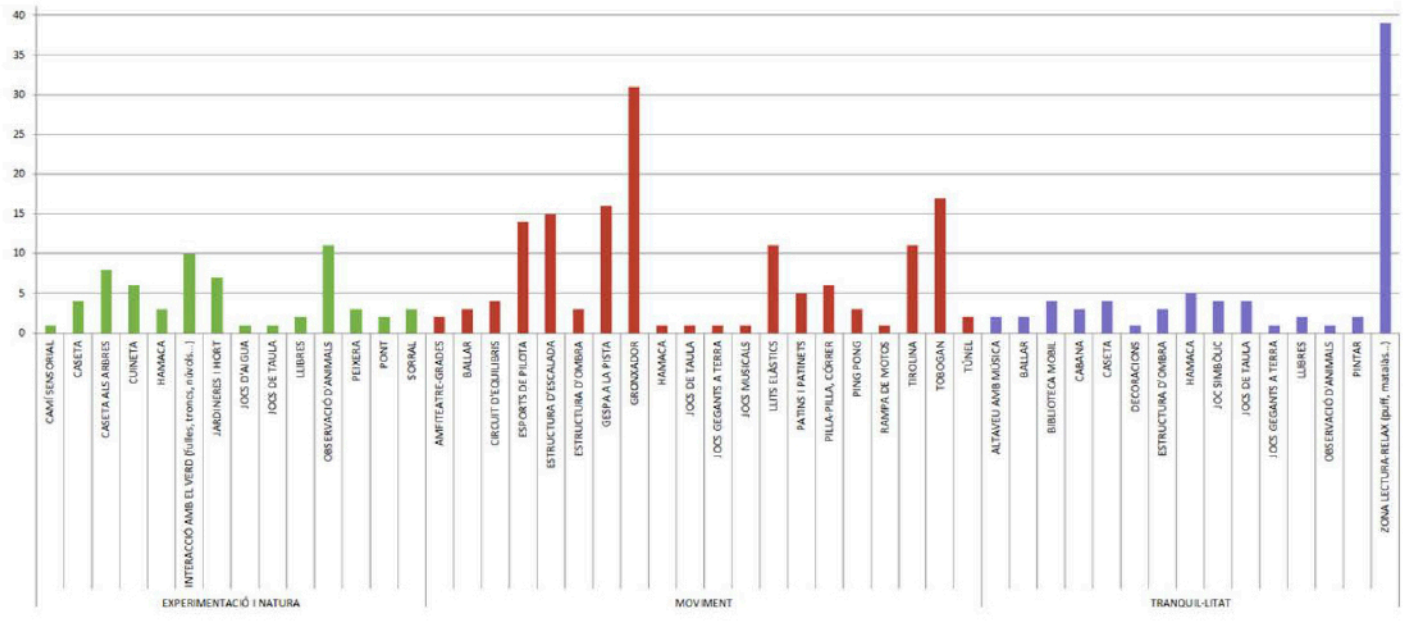

- Propostes de tots els cursos segons gènere i ambients:

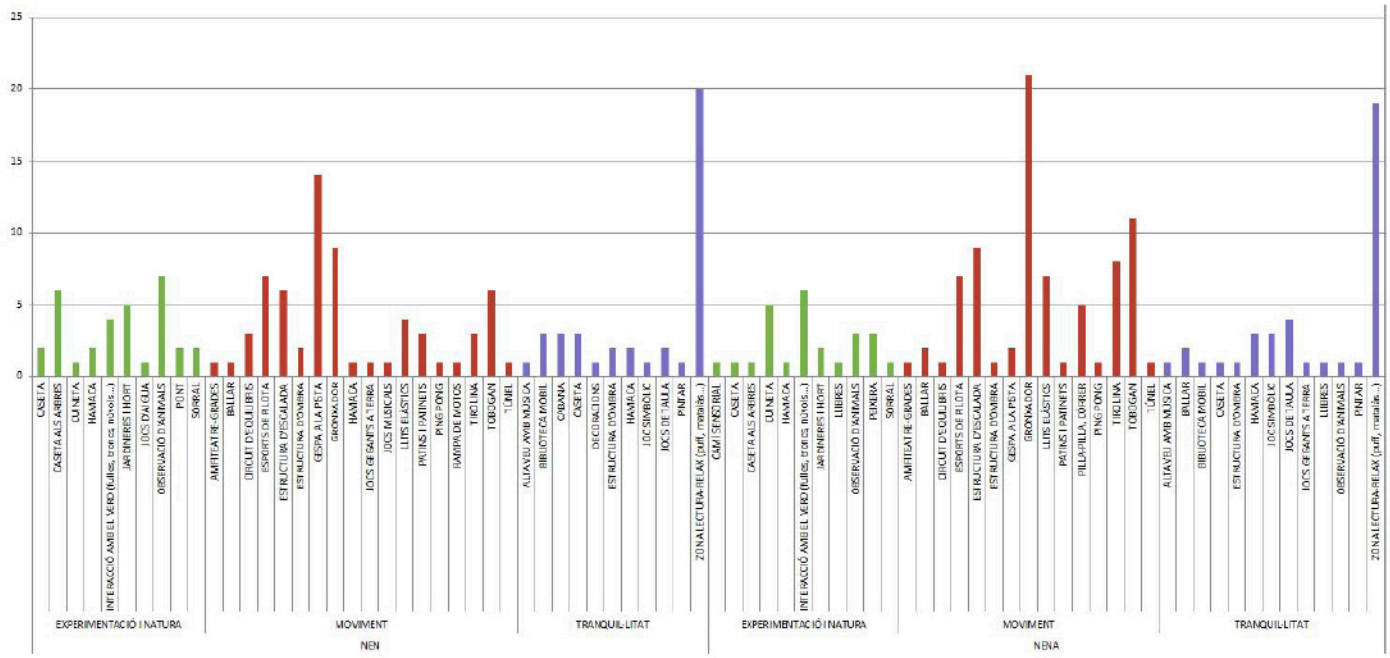

Segons la zonificació del pati, sobretot es detecta major varietat de propostes a Terrasses, Pistes minis, Lledoners, pati infantil i Bosquet reclamant el seu ús.

- → JARDINS I HORT: observació d'animals
- → TERRASSES: gronxador i zona de relax
- → PISTES MINI: més esports de pilota, estructura d'escalada, gronxador i tirolina
- → LLEDONERS: més patins i patinets
- → PATI INFANTIL: cabana, cuineta, estructura escalada, gronxador i tobogan
- → POLI: gespa a la pista
- → BOSQUET: caseta als arbres, gronxador, hamaca, llits elàstics, tirolina, tobogan i zona de relax
- → LITTLE HOUSE: jocs de taula i zona de relax

En general es parla poc del manteniment de les zones verdes, i sobretot es nomena a les Pistes Mini i poli, com mantenir les xarxes i línies, o posar xarxes més grans o d'altres esports com handball.

- Propostes de tots els cursos segons zones del pati:

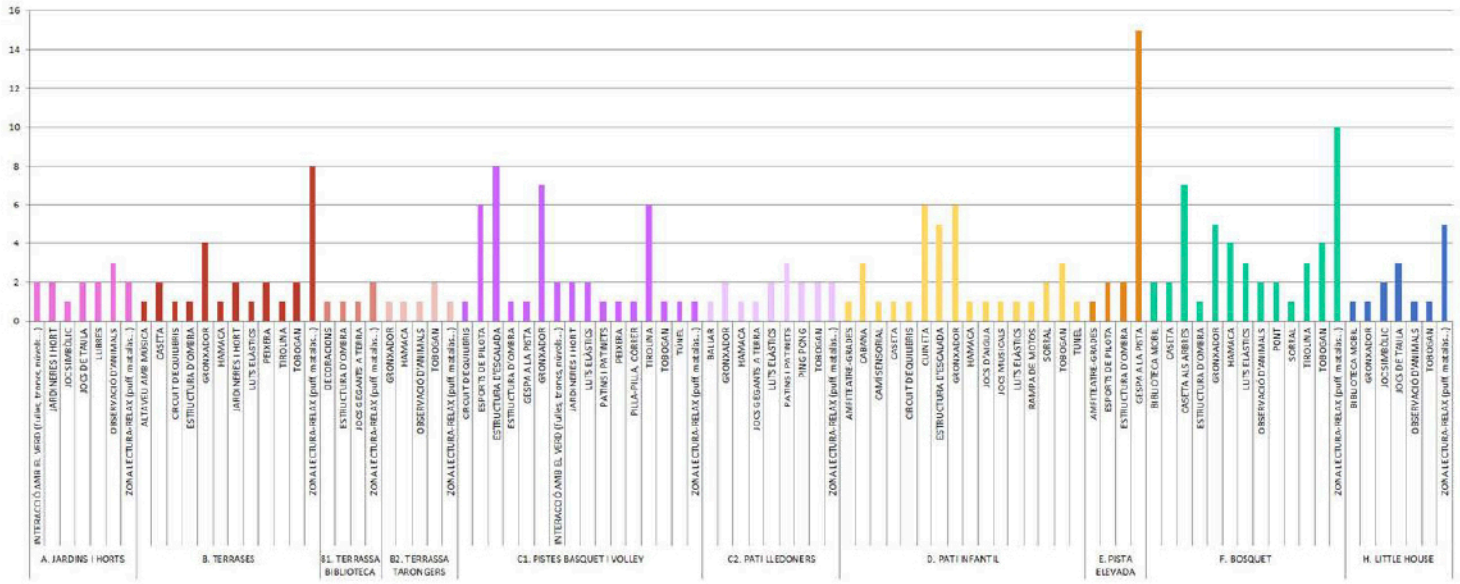

- Propostes de manteniment de tots els cursos i segons ambients:

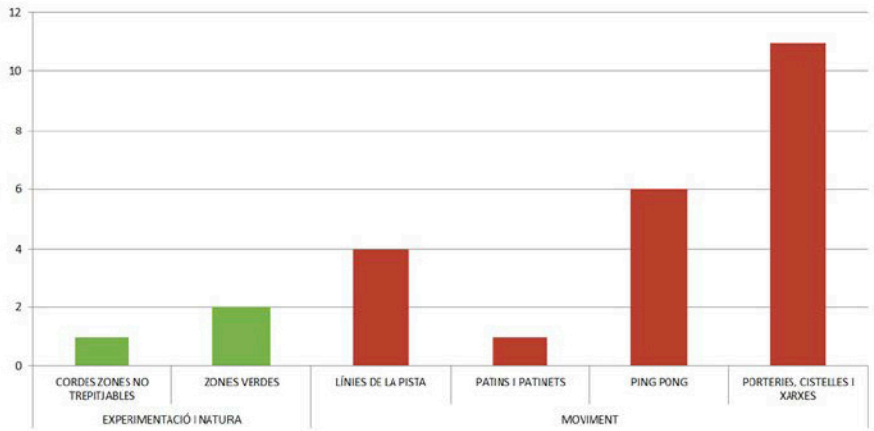

- Propostes de manteniment de tots els cursos i segons zones:

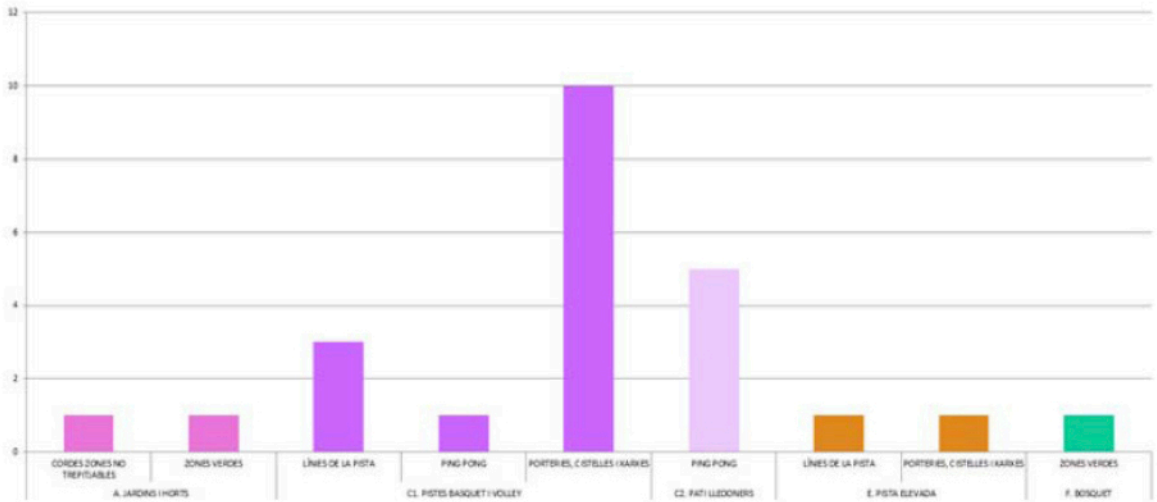

Dinàmica "Plantegem les línies estratègiques"

L'objectiu de la dinàmica de treball grupal és recollir estratègies d'intervenció per respondre a les problemàtiques detectades durant la diagnosi i a l'equilibri d'ambients.

La dinàmica consisteix en col·locar sobre el plànol en DINA0 propostes d'intervenció, no només del tipus físic com les plantejades per infants, sinó també d'altres:

- Manteniment i gestió del verd
- Gestió i normativa
- Elements i intervencions físiques: Moviment / Calma / Experimentació

Preguntes que poden ajudar:

- Creus que el pati és un espai cuidat? Els seus elements estan en bon estat? Saps qui s'encarrega del seu manteniment?
- Què fa la comunitat educativa (infants, claustre, famílies) per cuidar els espais i elements del pati?
- Quines intervencions poden ajudar a revertir les situacions de desigualtat detectades a la diagnosi? De quin tipus, físiques , normatives, gestió...?
  Exemples: espais de connexió i recollits com escales i porxos espais d'activitats tranquil·les, generalment ocupats per nenes, zona pistes de volley i bàsquet poc utilitzades en mesos de calor...
- Quines intervencions poden millorar el desequilibri d'ambients?
- Detectem espais infravalorats i/o sense ús?
- Quins ambients volem fomentar més?

Es deixa l'espai de reflexió en grups reduïts per a pensar i escriure propostes de forma individual a les targetes que es reparteixen. S'exposen en col·lectiu i es situen al plànol en debat obert:

- Hem aconseguit equilibrar espais?
- A quines problemàtiques concretes estem donant resposta?
- Quines intervencions veiem més factibles d'executar?
- Quines intervencions pot tramitar paral·lelament l'escola?

Conclusions

Les propostes del GMA en general van encaminades a obrir els dos espais verds ara mateix infravalorats, el bosc gran i la zona de jardins i horts, augmentar els espais de calma i experimentació amb la natura davant les activitats de moviment, revertir les desigualtats generades pel gènere, treballar sobre els conflictes detectats per exemple a les zones dures amb els jocs de pilota i diversificar el tipus de joc i accions a l'espai del pati.

En aquest sentit, es plantegen estratègies diferents per a cada espai. Als **espais dels horts i jardins** es planteja que siguin utilitzats com a zona **d'aula oberta a l'espai exterior** amb la reubicació de certs elements actuals per aconseguir més espai lliure i col·locar nous **elements d'estada i relació, de relaxació i relació amb la natura**. Aquest espai es planteja a la terrassa intermèdia i, en canvi, la terrassa de les ombres es vol fomentar més com a espai de chill-out.

Es planteja **obrir la zona del bosc gran a tots els cursos**, però **abans s'ha d'habilitar l'espai i plantejar un manteniment a llarg termini.** Com a propostes d'elements es recull la instal·lació de barreres vegetals per evitar l'erosió, plantació de matolls i arbres autòctons, elements naturals d'estada i relació, element de mirador i d'observació d'animals... I per garantir el manteniment es planteja un assessorament extern i fórmules noves de gestió com fer una sessió a Parcs i Jardins, plantejar acció comunitària o un conveni amb una entitat social.

La **zona central de terrasses** es vol **fomentar com a espai de calma, incorporar mobiliari per a manualitats, per l'estada i relació** dels infants i obrir la biblioteca a l'hora del pati. La zona del poli es planteja transformar la dinàmica actual perquè es puguin desenvolupar tots els esports de pilota. Fomentar també la zona de ping-pong com a zona de calma, instal·lant una zona de relax i lectura, i col·locar material per a petites construccions i cabanes.

Per les **zones de les mini pistes es planteja un canvi radical de l'ús actual**, reduir l'ús de jocs de pilota i introduir noves activitats com un espai de córrer amb rodes, elements de refugi i per la pista de volley una biblioteca mòbil, amb una caseta i zona de chill-out.

Per l'espai de la **Little House, incorporar bancs i taules per activitats tranquil·les** com dibuixar, manualitats, llegir... Ampliar la zona de rocòdrom a la rampa. Incorporar també una taula d'experimentació al bosquet de la zona infantil, col·locar llits elàstics, construir al sorral un element mirador i d'observació d'animals i repensar l'espai de les cordes.

Sense ubicació concreta, es plantegen zones per experimentar amb la música, ball amb instruments i zona de miralls. I estructures amb cordes per enfilar-se, sobretot amb elements naturals per fer equilibris, saltar, escalar... En l'àmbit general de manteniment i gestió es planteja millorar el sistema de gestió de residus, un migdia setmanal sense pilotes i la lliure circulació dels espais entenent que les persones adultes han de poder cobrir tots els espais, potser plantejar de moment un dia setmanal.

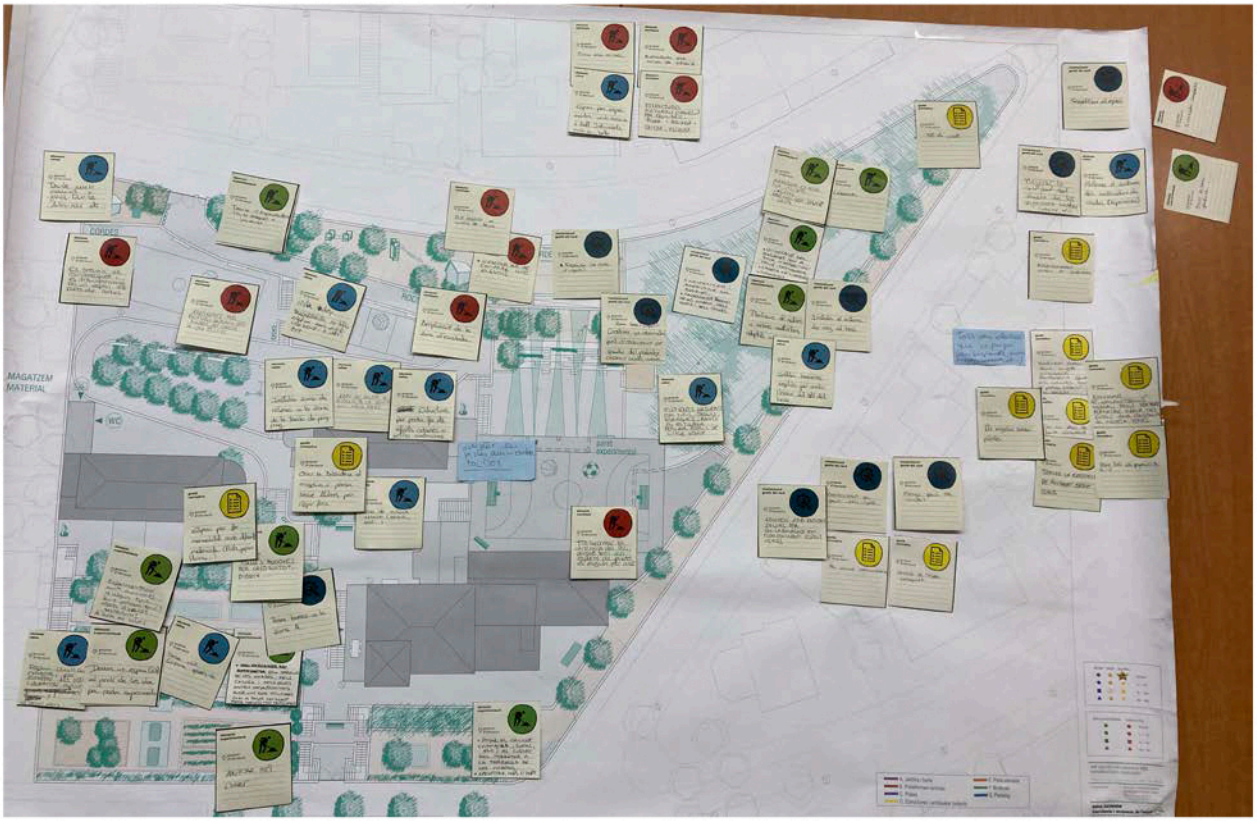

Documentació gràfica

ANNEXES: "Sessió 9. GMA: retorn de les propostes i estratègies. Presentació del retorn de les propostes a l'aula" "Imatges de la sessió"

2.2.1.10 Sessió 10 . GMI: validació diagnosi i estratègies (29 de novembre)

Objectius

- Ens presentem al grup motor d'infants, amb representació de tots els cursos
- S'explica quin és el seu paper i la seva funció en el projecte
- Es presenten i es comenten els principals resultats de la diagnosi. En base als comentaris que van sortint es recullen les noves aportacions que complementen la diagnosi realitzada fins al moment amb la comunitat educativa.
- Mostrar i reflexionar entorn els resultats de la diagnosi
- Mostrar i reflexionar entorn els resultats de les propostes treballades en dibuix
- Reflexionar sobre l'espai exterior del pati, el seu manteniment i les seves zones d'oportunitat
- Elaborar documents de concreció de les propostes, ubicar i escollir amb més detall els espais i zones d'intervenció
- Generar treball en equip amb infants de diferents edats

Dinàmica "Plantegem la concreció de les propostes"

Fem 3 grups segons els 3 ambients: experimentació, tranquil·litat i moviment. Els grups estaran formats per 5-6 infants de diferents cursos, garantint que els infants més petits estan cuidats pels més grans

Les propostes seleccionades són:

EXPERIMENTACIÓ	TRANQUIL·LITAT	MOVIMENT
observació d'animals	espai chill (mobiliari)	gronxador
interacció amb elements naturals	hamaques	tobogan
caseta als arbres	espais d'amagatall (cabanes)	estructura per enfilar-se
jardins i hort	biblioteca mòbil	tirolina

L'objectiu principal és treballar entorn les 4 propostes seleccionades de cada ambient per poder concretar segons els següents paràmetres:

- Ubicació de les propostes i perquè
  - o qualitats ambientals i físiques de l'espai
  - o qualitats ambientals i físiques que l'element o activitat proposada
- Edat: per a qui és la proposta?
- Activitats que fomenta: és una proposta per una sola activitat, varies, combina diferents ambients?
- Problemàtiques a les que dona resposta

Donem unes imatges de referències de cada proposta que serviran als infants per ajudar a concretar i imaginar-se millor com poden ser les intervencions. Cada grup haurà d'omplir una fitxa de les propostes on descriure els diferents paràmetres, per tant s'hauran de posar d'acord per definir les 4 propostes.

En la posada en comú cada grup exposa les reflexions que ha fet de cada proposta. Es col·loquen sobre plànol les imatges de referències de les propostes i s'exposen les diferents característiques recollides a la fitxa per definir millor la proposta.

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
experimentació

proposta

UBICACIÓ
On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

PROBLEMÀTIQUES
A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

ACTIVITATS
Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

EDAT
Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?
- comunitat de petits
- comunitat de mitjans
- comunitat de grans
- tots els infants
- tota la comunitat educativa

Conclusions

Els **infants també plantegen obrir les zones verdes del bosc gran i els jardins i horts**. En aquest darrer espai es situen elements d'interacció i observació de la natura i animals, zona de chill-out, i manteniment i plantació de noves espècies i en la terrassa de les ombres un espai d'estada i relax. La **terrassa de la biblioteca també com a zona de relax** i en el **poli col·locació d'unes grades mòbils**.

A les **mini pistes s'incorporen elements d'escalada i equilibris i un tobogan al costat de les escales centrals existents**. A **lledoners es situen unes hamaques** col·lectives a l'ombra dels arbres. L'espai de la **Little House es percep com un espai mirador i d'observació dels animals i la natura**. En el pati infantil es col·loquen hamaques i elements naturals d'escalada i tobogan. Al bosc gran es plateja augmentar la relació amb la natura a través de casetes de l'arbre, un gran mirador, i cabanes naturals.

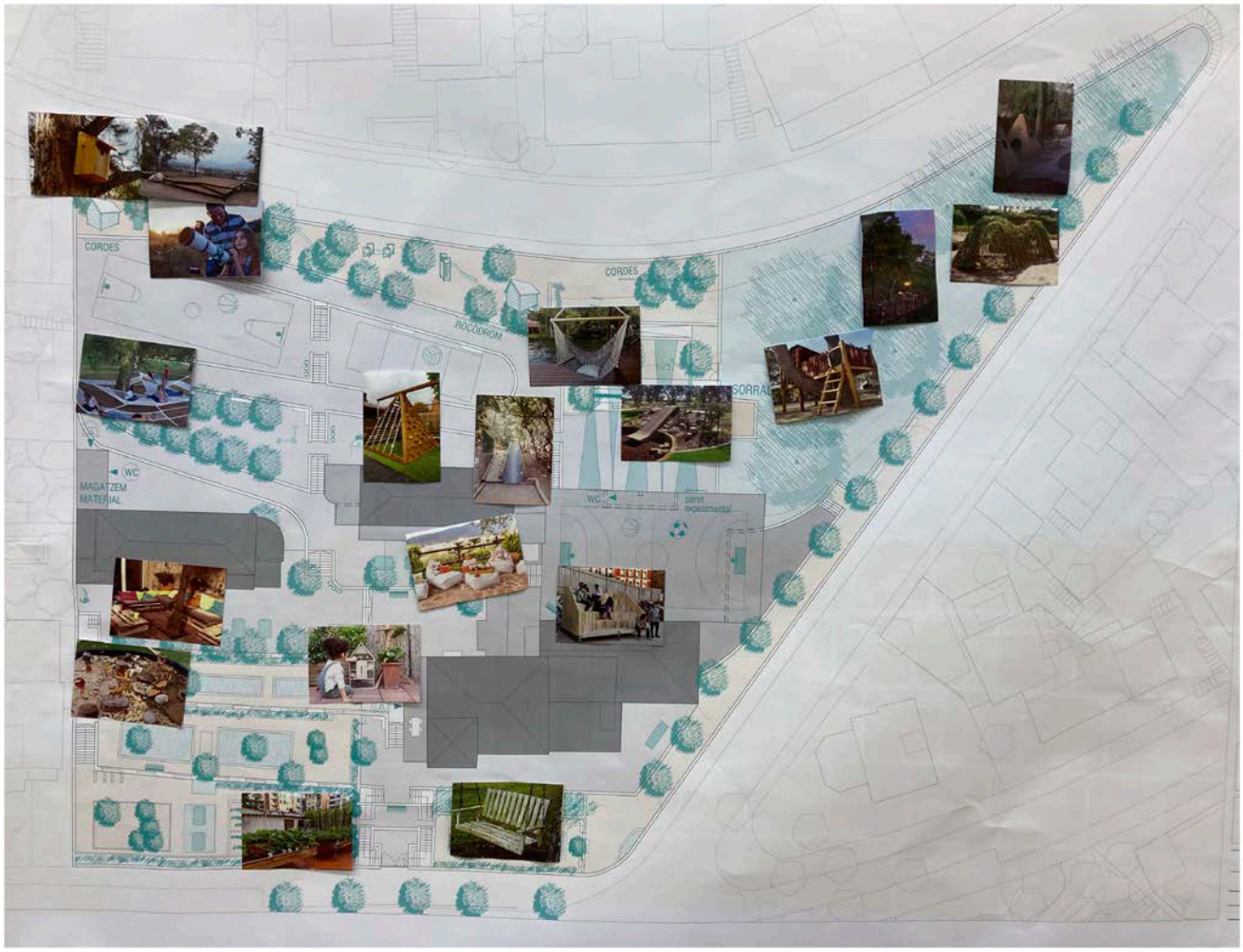

Documentació gràfica:

ANNEXES: "Sessió 10. GMI: validació diagnosi i estratègies. Resultat de les fitxes de propostes prioritzades" "Imatges de la sessió"

2.2.1.11 Sessió 11 . GMA: priorització de les propostes (11 de setembre)

Objectius

- → Reflexió entorn a la diagnosi realitzada per poder prioritzar les propostes per pal·liar problemàtiques o fomentar espais d'oportunitat
- → Explicació de les talles plantejades segons recursos materials, humans , econòmics i temporals
- → Explicació del resum de propostes d'infants, monitoratge i famílies
- → Plantejar la priorització de les propostes segons els recursos

Dinàmica de priorització de les propostes

Inicialment, es fa un retorn del plànol de les propostes plantejades pel GMA, amb la ubicació de les fitxes de propostes amb major dimensió segons el nivell més gran de suport.

Es realitza una explicació del material preparat com a base de la dinàmica. Per una banda, els quadres resum de totes les propostes plantejades per famílies, monitoratge i claustre, i les 10 propostes majoritàries per cada ambient segons infants. En aquest quadre es classifiquen les propostes segons:

- → Descripció de la proposta
- → Tipologia
- → Qui fa la proposta
- → Ambient
- → Ubicació
- → Talla

- Quadre resum de les diverses talles segons els recursos necessaris:

	TALLA S	TALLA M	TALLA L	TALLA XL
	Escola Arc Iris	Escola Arc Iris + Voltes	Escola Arc Iris + Voltes + Administració + Col·laboració externa	Escola Arc Iris + Voltes + Administració + Col·laboració externa + Consorci
	1 – 3 mesos	1 – 3 mesos	3 – 6 mesos	6 mesos – 2 anys
	0 – 1.000 €	1.000 – 3.000 €	1.000 – 10.000 €	10.000 – 50.000 €

- Exemple del quadre resum de les propostes d'experimentació i natura:

descripció de la proposta	tipologia	qui proposa				ambient	ubicació	talla
		infants	mestres	famílies	equip mig dia			
CASETA - CABANA en la natura	INTERVENCIÓ	4		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	S - M
CASETA sobre arbres	INTERVENCIÓ	8		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	M - L
CUINETA	INTERVENCIÓ	6				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PATI INFANTIL	S - M
HAMACA per observar la natura	INTERVENCIÓ	3				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	S - M
INTERACCIÓ amb el VERD (fulles, troncs, núvols...)	INTERVENCIÓ	10		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	MINI PISTES, BOSC i JARDINS I HORTS	S - M
JARDINS i HORTS, més ús i foment del verd	INTERVENCIÓ	7				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	MINI PISTES, TERRASSES i JARDINS I HORTS	S - M
OBSERVACIÓ d'ANIMALS	INTERVENCIÓ	11		X	X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC, JARDINS I HORTS , TARONGERS i LITTLE HOUSE	S
PEIXERA	INTERVENCIÓ	3				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	MINI PISTES i TERRASSES	S
SORRAL per l'experimentació	INTERVENCIÓ	3				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PATI INFANTIL i BOSC GRAN	M - L
TAULA D'EXPERIMENTACIÓ, cuinetes	INTERVENCIÓ			X	X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	JARDINS I HORTS, BOSQUET i POLI	S - M
PUNT D'OBSERVACIÓ petit mirador per observar animals, el paissatge, etc	INTERVENCIÓ	X		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN i GRADES INFANTIL	S - M
PLANTACIÓ DE VEGETACIÓ AUTÒCTONA arbres i arbustos adaptats a la zona	INTERVENCIÓ			X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	L - XL
ZONA DE DESCANS NATURAL	INTERVENCIÓ			X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	JARDÍ DELS COLORS, DE LES OLORS I OMBRES	M
CABANES MÒBILS	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PISTA DE POLI PISTA DE BÀSQUET	M
SORRAL	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	ZONA TAULA DE PING-PONG I FONT	M
BOTES D'AIGUA I IMPERMEABLES	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PATI INFANTIL	S
ESPAI DE JOC DE CONSTRUCCIONS gegants	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	LITTLE HOUSE	S - M
JARDINERES al poli i a les baranes del porxo de la biblioteca	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PISTA DE POLI TERRASSES	S - M

S'explica el plànol físic on estan ubicades i classificades totes les propostes de la comunitat educativa. Ens repartirem en grups de 3 persones, cada grup ha de prioritzar 3 propostes de cada ambient i 3 propostes de manteniment i normativa/gestió.

Tenir en compte les preguntes que es donen per la reflexió, ja que hauran de justificar l'elecció en sortit al final a posar gomets de priorització. Es poden moure les propostes si es justifica la seva nova ubicació.

QÜESTIONS A RESPONDRE PER LA PRIORITZACIÓ:

- → La proposta escollida ha estat sostinguda per quins col·lectius de la comunitat educativa?
- → A quines edats dóna resposta?
- → Quins recursos requereix la seva execució? Tipus de talla
- → Quin espai d'oportunitat fomenta?
- → Quina problemàtica detectada durant la diagnosi intenta pal·liar?
- → Les propostes prioritzades busquen l'equilibri entre ambients i zones del pati?

Conclusions

Es realitza la priorització de les intervencions amb el GMA , tenint en compte les talles de recursos i els col·lectius que han fet la proposta. Com a **zones prioritàries a intervenir** es plantegen la zona del **bosc gran, els jardins i hort i la zona de pistes i Little House**, amb estratègies d'intervenció molt diferents.

La zona del bosc gran es vol obrir a la comunitat educativa com a **nou espai de relació i experimentació amb la natura**, a través de la col·locació de cabanes, hamaques, elements naturals de jocs, elements d'observació d'animals, casetes als arbres i un gran espai de mirador i observació. S'entén que per fer això possible s'ha de **fer una feina prèvia de manteniment de l'espai per a garantir la conservació del verd i les condicions de seguretat pels infants.** Així com una reflexió prèvia de noves formes de cessió i/o gestió d'aquesta gran superfície. Per aquests motius, **es planteja crear una comissió de treball específica i es veu com una intervenció a llarg termini** però poder començar amb petites accions de millora.

En la **zona de jardins i hort**, es veu prioritari generar en el jardí de les olors una **zona d'aula exterior i fomentar el jardí de les ombres com a nou espai de calma i relaxació**, en ser un espai allunyat de les zones de més moviment i molt privilegiat donat el seu entorn verd.

En la terrassa de la biblioteca es planteja obrir l'ús d'aquesta a l'hora del pati. En la **zona de les mini pistes es considera que cal un canvi general d'ús** i dinàmiques per revertir les problemàtiques detectades en la fase de diagnosi. Es planteja fomentar aquesta zona com a **nou espai de calma i experimentació i introduir noves activitats de moviment**. Es proposa la col·locació de pissarres, cabanes i jocs mòbils i una estructura d'ombra. La pista de bàsquet es dissenya sobretot com a **nou espai de moviment amb estructures d'equilibris i espai de patinatge.** Es prioritza també l'ampliació de la zona de rocòdrom de les rampes.

Per a **Little House es considera que cal repensar aquest espai, dignificar-lo i dotar-lo de noves activitats de calma pels infants**. La **pista del poli** es planteja com a **únic espai amb jocs de pilota**. I es recomana la col·locació d'un tobogan per donar resposta a una de les peticions principals dels infants però sense consens en la seva ubicació.

Documentació gràfica:

ANNEXES: "Sessió 11. GMA: priorització de les propostes. Plànol resum de les propostes del GMA" "Quadre resum de totes les propostes de la comunitat educativa (infants, famílies, claustre i monitoratge)" "Imatges de la sessió"

2.2.1.12 Sessió 12 . GMI: sessió de maquetes (13 de setembre)

Objectius

- → Representar les propostes en maqueta
- → Escollir aquelles propostes que més ens agraden per cada espai
- → Dissenyar de manera més específica les intervencions prioritzades
- → Recollir cinc zones d'intervenció que són les que s'han prioritzat i escollit com a espais d'oportunitat
- → Treballar el disseny més detallat en volum en petits grups
- → Obtenir propostes per exposar a tota l'escola

Dinàmica de maquetes a l'aula

Es fan 5 grups de 3 persones i cada grup farà una maqueta. Cada grup s'encarrega de

treballar sobre un espai. Tenim 5 espais amb 5-6 propostes per espai, en negreta s'indiquen per a cada espai les propostes que finalment cada grup d'infants a prioritzat i materialitzat en maqueta. Les propostes s'han entregat en format fitxa, classificades segons ambient, qui les proposa i talla segons recursos, per tal de poder generar debat i escollir en base a aquesta priorització.

- → ZONA JARDINS I HORTS
  - o Hamaques
  - **o Zona chillout – aula exterior**
  - o Zona de lectura
  - **o Punt observatori i interacció amb elements naturals i animals**
  - **o Cabanes**
  - o Zona de dibuix i jocs de taula amb taules i bancs
  - o **Estructura d'ombra**
- → ZONA BOSC GRAN
  - o Hamaques
  - o Gronxador
  - o Tobogan
  - **o Punt observatori i interacció amb elements naturals i animals**
  - **o Cabanes**
- → ZONA LITTLE HOUSE
  - o Pissarra dibuix
  - **o Zona chillout – aula exterior**
  - **o Zona de lectura**
  - o Punt observatori i interacció amb elements naturals i animals
  - **o Zona de dibuix i jocs de taula amb taules i bancs**
- → ZONA TERRASSES
  - o Pissarra dibuix
  - **o Zona chillout – aula exterior**
  - **o Zona de lectura – biblioteca mòbil**

- o Zona de dibuix i jocs de taula amb taules i bancs
- **o Cabanes**

→ ZONA DE PISTES

- **o Pissarra dibuix**
- **o Ampliació rocòdrom**
- **o Tobogan**
- o Zona de lectura – biblioteca mòbil
- **o Estructura d'equilibris**
- o Cabanes
- o Estructura d'ombra

- Exemple de targetes de propostes que s'han entregat per a la priorització:

Documentació gràfica:

ANNEXES: "Sessió 12. GMI: sessió de maquetes. Imatges de la sessió i de l'exposició de maquetes"

Proposta d'intervenció global del pati de l'equip tècnic

Per a definir la proposta d'intervenció global del pati com a resultat del procés participatiu cal parlar dels diferents àmbits d'actuació amb els que es divideix la proposta. Es destaquen 3 grans àmbits amb 3 estratègies diferents d'actuació i algunes intervencions puntuals en altres espais de l'exterior de l'escola.

1. ZONA BOSC GRAN

La proposta principal és l'obertura de l'espai com un racó natural del pati on poder fer activitats tant de lleure com a aprenentatge. Es tracta d'una proposta a llarg termini, ja que abans de poder obrir l'espai cal fer algunes intervencions d'adequació així com treballar bé la gestió i manteniment de l'espai. Per a poder-ne fer ús s'ha recollit que és molt important garantir el manteniment i la seguretat i tenir un debat previ sobre la gestió. S'ha plantejat un assessorament extern i fórmules noves de gestió com fer una sessió a Parcs i Jardins, plantejar acció comunitària o un conveni amb una entitat social. És una actuació recolzada per tota la comunitat educativa, es veu com una necessitat comuna i el tipus d'intervencions proposades coincideixen per part de tots els col·lectius.

En general, les intervencions que es proposen tenen a veure amb la instal·lació d'elements relacionats amb la interacció amb la natura i la creació d'espais tranquils. Algunes de les intervencions proposades són: una caseta als arbres, un punt d'observació com a mirador, hamaques entre vegetació, elements d'interacció amb animals, cabanes naturalitzades, així com intervencions que tenen més a veure amb el manteniment com la plantació de vegetació autòctona, la instal·lació de reg automàtic, la col·locació d'elements de connexió que ajudin a fer camins i recorreguts i reservar zones més naturals, etc.

Tècnicament cal tenir en compte que es tracta d'una intervenció a llarg termini que cal definir amb temps i amb una reflexió i un plantejament de certs canvis en la gestió de l'espai. Es tractaria d'un espai obert a tots els cursos, per tant, un lloc de lliure circulació per totes les edats, fet que és nou respecte el funcionament del pati actual. Al mateix temps, per fer viable la seva obertura, cal definir clarament el manteniment i fer actuacions d'adequació de l'espai prèviament a la seva obertura (plantació, reg, etc). Per tal de facilitar aquesta adequació i el debat de la gestió i manteniment es planteja crear una Comissió de treball de l'espai durant els propers mesos.

2. ZONA JARDINS I HORTS

Les intervencions en aquest àmbit d'actuació també recullen la necessitat d'obrir un espai natural del pati durant les estones de lleure per fomentar més el joc experimental i els racons tranquils i d'estada en relació amb la natura. Les actuacions plantejades per aquest àmbit principalment responen a tenir un ús de la zona com **a aula oberta a l'espai exterior** amb la reubicació de certs elements actuals per aconseguir més espai lliure i col·locar nous **elements d'estada i relació, de relaxació i relació amb la natura**. Aquest espai es planteja a

la terrassa intermèdia i, en canvi, la terrassa de les ombres es vol fomentar més com a espai de chill-out, aprofitant l'entorn de l'arbre que hi ha en un racó.

Es tracta d'una actuació recolzada per tota la comunitat educativa que ha generat força consens tant en adultes com en infants. Les intervencions plantejdes per aquest espai són a curt i mig termini, i tenen una escala d'intervenció que permet que algunes es puguin anar fent de forma més autònoma per part de la comunitat educativa i d'altres més endavant amb suport extern per la instal·lació de nous elements o el treball més profund de noves gestions de l'espai. Les intervencions més autònomes són per exemple alliberar l'espai per tenir una zona amb bancs i tipus aula lliure , col·locar elements d'estada com hamaques o més bancs, etc. Les intervencions que demanen suport extern serien per exemple generar un espai tipus amfiteatre com l'aula exterior o una plataforma i mobiliari més per l'espai chill out.

Es considera que cal fer un treball en paral·lel de gestió i normativa d'aquest espai en obrir-lo amb nous usos, tant en horari de lleure com en horari de classe. És important destacar que s'està plantejant l'ús d'aquest espai com un lloc d'aprenentatge exterior i per tant que es vinculi al programa lectiu i es garanteixi el seu ús més enllà de petites estones de lleure. L'hort actualment sí que està funcionant com un espai en horari lectiu per certs grups, en aquest cas seria permetre el seu ús i interacció durant l'espai de lleure, en canvi els jardins fomentar que s'utilitzin tant en espai de pati com de classe.

3.ZONA MINI PISTES, RAMPA I LLEDONERS

Com a resultat del procés ha sorgit la necessitat d'intervenir en aquestes zones pavimentades per diversificar-ne el seu ús, no centrar-lo només en el moviment de jocs de pilota sinó incorporar-ne de nous. En aquest cas, aquesta actuació no té un consens de tota la comunitat educativa del tipus d'intervenció a fer. S'han recollit diferents propostes, unes que mantenen més el caràcter i ús actual, i d'altres que proposen un canvi més radical. Com a tècniques s'han valorat aquests dos tipus d'intervenció i es planteja una proposta intermitja enfocada a revertir les problemàtiques detectades durant la diagnosi. El plantejament final és que la zona de Lledoners i ping pong sigui un espai més tranquil i d'experimentació i la zona superior de mini pistes i la rampa una zona de moviment apostant perquè aquest sigui més divers. A continuació es detallen més les intervencions en cada zona d'aquest àmbit:

- **Zona ping pong:** la proposta és fomentar el caràcter de racó tranquil adequant l'espai i instal·lant una pissarra i arreglant la taula existent.
- **Zona de lledoners:** a la diagnosi es detecta que és una zona privilegiada amb presència de natura, ombra, bancs perimetrals, que es vol potenciar introduint nous usos que vagin més en concordança amb aquestes característiques ambientals i la necessitat dels infants dels infants de tenir espais més tranquils. Les intervencions que es plantegen per aquest espai és, introduir cabanes mòbils, material per fer construccions i cabanes efímeres i una biblioteca mòbil per tenir un espai de lectura confortable. Es valora que aquest espai a l'estar en un nivell inferior i rodejat

d'arbres, té uns condicionants que el fan un racó més protegit que és positiu per desenvolupar aquestes activitats proposades.

- **Zona minibàsquet:** es proposa que sigui un espai de moviment polivalent introduint nous elements tipus jocs pintats a terra, un gronxador i circuits de patinatge, i mantenint les cistelles de bàsquet i la xarxa de volley. Per condicionar aquest espai i permetre aquestes activitats de forma confortable, també és necessari intervenir col·locant elements d'ombra.
- **Zona mini volley:** un dels objectius d'aquesta zona és naturalitzar l'espai i mantenir les activitats de moviment. Per aquest motiu, es proposa que sigui un espai de moviment psicomotriu introduint una estructura d'equilibris amb troncs de fusta i un tobogan, estructures que requereixen la incorporació de sorra com a paviment.Les intervencions proposades per aquest àmbit, majoritàriament, són d'una escala mitjana i es poden realitzar a curt i mig termini, excepte el tobogan, l'estructura d'equilibris i l'estructura d'ombra. Els jocs a terra, el gronxadors, el canvi de la xarxa de volley i els patinets són intervencions que pot fer de forma més autònoma la comunitat educativa.
- Les actuacions de lledoners són de curt mig termini i són prou autònomes. Caldria destacar que l'element de biblioteca mòbil i les cabanes mòbils poden ser delegades a externs, comprades o construïdes amb jornades d'auto-construcció.
- En aquest àmbit d'actuació si que és veu important el treball a l'aula per acollir els nous usos de l'espai.

4.ACTUACIONS AUTÒNOMES

Finalment, com a actuacions més autònomes es recullen les intervencions en els següents àmbits:

- **Espai Little House:** aquesta zona es proposa com a espai íntim on mantenir la caseta, obrir-la i incorporar nous elements d'estada.
- **Terrassa de biblioteca:** espai més tranquil amb una zona de chill out i lectura
- **Terrassa de tarongers**: espai més tranquil i creatiu amb taules i zona de ball
- **Pista de Poli:** espai de pilota amb la introducció d'un element mòbil tipus grada que pot acompanyar el joc de pilota o ocupar el centre de l'espai i fomentar altres activitats com teatre, dansa, etc
- **A la zona d'infantil** es recullen actuacions de manteniment o d'incorporació d'elements com ara botes d'aigua per jugar dies de pluja.

En general la transformació del pati s'enfoca en generar més espais de tranquil·litat i experimentació, obrir els espais naturals existents com a espais de relació i joc i diversificar les accions de moviment més enllà de la pilota. Aquest enfoc respon a les necessitats detectades durant la diagnosi com ara la manca d'espais d'experimentació i interacció amb la natura, la demanda dels infants de tenir racons més íntims, tranquils on descansar, llegir o xerrar i els conflictes detectats entorn els espais de joc de pilota com ara la pista de poli.

A continuació es mostra gràficament la proposta amb un plànol que recull totes les intervencions.

Propostes d'intervenció

per un pati de l'Escola Arc iris més naturalitzat i inclusiu

taules (dibuix, jocs de taula)

I1. LITTLE HOUSE ESPAI ÍNTIM

CORDES

gronxadors

jocs pintats a terra

I2. ESPAI DE MOVIMENT POLIVALENT

elements d'ombra

zona de patinatge

tobogan

ampliació recódrom

I3. ESPAI DE JOC PSICOMOTRIU

estructura d'equilibris

DROM

cabanes mòbils

I4. ESPAI TRANQUIL I D'EXPERIMENTACIÓ

biblioteca mòbil

estructures per cabanes

I5. ESPAI TRANQUIL I D'EXPERIMENTACIÓ

arreglar taula pingpong

pissarra gran

WC

MAGATZEM MATERIAL

I6. ESPAI DE CHILL OUT I LECTURA

zona de bancs i coixins

escoltar música, ballar

taules (dibuix, jocs de taula)

I7. ESPAI TRANQUIL I CREATIU

bancs espai reunió, aula

I8. AULA EXTERIOR ESPAI NATURAL TRANQUIL

I9. INTERACCIÓ AMB L'HORT I JARDÍ

ús de jardins i hort

I10. ESPAI CHILL OUT I NATURAL

fixtures gronxador

plataforma fusta

CORDES

botes d'aigua

interacció amb el verd

observació d'animals

I13. ESPAI D'INTERACCIÓ AMB LA NATURA

SORRAL

I15. GESTIÓ MANTENIM

cessió del manteniment

arreglar estructura tubs

WC

paret experimental

amfiteatre grades mòbils

I11. PISTA DE POLI I ZONA AMFITEATRE

cessió solthat externa

QUADRE RESUM INTERVENCIONS I CRONOGRAMA

En el següent quadre es recullen les intervencions proposades per a cada àmbit d'actuació classificades segons escales i gestió de l'execució, si es necessita suport extern (escales M-L) o si es poden executar de forma autònoma per part de la comunitat educativa (S), i segons si són a curt, mig o llarg termini (proposant 3 anys de referència).

Àmbits d'actuació	Propostes d'intervenció	elements d'intervenció	1 any 2024-2025	2 anys 2025-2026	3 anys 2026-2027
ZONA BOSC GRAN	I14. Adeqüació del bosc	Reg, plantació, etc	■	■	■
	I15. Gestió i manteniment	Cogestió o cessió de l'espai	■	■	■
	I12. Espai d'interacció amb la natura	Caseta a l'arbre			■
		Hamaques		■	■
		Cabanes naturals		■	
	I13. Espai d'interacció amb la natura	Punt d'observació			■
		Observació d'animals		■	
		Interacció amb el verd		■	
ZONA JARDINS I HORTS	I8. Aula exterior - espai natural tranquil	Elements d'ombra			■
		Nou mobiliari	■		
	I19. Interacció amb l'hort i jardí	Elements interacció natura	■		
		Obertura hort	■		
	I10. Espai chillout i natural	Plataforma de fusta chill		■	
		Hamaca Gronxador	■		
ZONA PISTES, RAMPES I PATI DE LLEDONERS	I2. Espai de moviment polivalent	Elements d'ombra			■
		Gronxador		■	
		Jocs pintats a terra	■		
		Xarxa volley	■		
	I3. Espai de joc psicomotriu	Estructura d'equilibris		■	
		Tobogan		■	
		Ampliació rocòdrom	■		
	I4. Espai tranquil i d'experimentació	Biblioteca mòbil	■		
		Cabanes mòbils		■	
		Estructures per cabanes	■		
	I5. Espai tranquil i d'experimentació	Pissarra gran	■		
		Taula de ping-pong	■		
ESPAI LITTLE HOUSE	I1. Espai íntim	Obrir Caseta de fusta	■		
		Nou mobiliar: taules, bancs		■	
TERRASSA TARONGERS	I6. Espai de chillout-lectura	Nou mobiliari chill			■
TERRASSA BIBLIOTEOCA	I7. Espai tranquil i creatiu	Taules de dibuix	■		
		Zona de ball i música		■	
PISTA DE POLI	I11. Pisa de poli i zona amifeatre	Grades mòbils amfiteatre			■

● talla L ● talla M ● talla S

Fase 3 Construcció col·lectiva

Per acabar aquest procés, es realitza una jornada de construcció col·lectiva per a començar amb les intervencions a petita escala. La proposta d'intervenció és actuar en dos espais puntuals, la pista de mini bàsquet, la zona de la taula de ping pong i la zona de jardins i hort. La proposta és instal·lar petits elements en els diferents espais per començar a introduir noves interaccions i dinàmiques i intentar reduir conflictes i segregació, sobretot a la zona de la pista de bàsquet, i en general ampliar els espais de calma i experimentació.

- A la **zona de la taula de ping pong,** es proposa instal·lar una pissarra a la paret.
- A la **zona del jardí de les olors i els colors**, instal·lar una caixa niu en algun dels arbres i l'hotel d'insectes, així com també recol·locar els bancs existents per començar a generar un espai de trobada i reunió diferent.
- A la **zona de la mini de bàsquet**, la proposta és pintar jocs a terra per fomentar altres tipus de moviment més experimentals i poder donar nous usos més enllà del joc de pilota del bàsquet. Aquesta última intervenció, cal que vagi acompanyada des de l'aula ja que és una proposta que busca trencar les dinàmiques de les pistes i el conflicte entorn la pilota i el joc competitiu. Els infants defensen molt aquest espai del joc de pilota, i si es vol reduir o no oferir cada dia i proposar nous jocs amb la pintura a terra, caldrà dinamitzar-lo i avaluar el seu ús les primeres setmanes després de la implementació.

Desenvolupament de la jornada
Per facilitar la participació de totes les persones assistents, es recomana iniciar la jornada fent 3 grups de treball:

- Grup A_ zona ping-pong per instal·lar la pissarra
- Grup B_ zona jardins per a instal·lar la caixa niu i l'hotel d'insectes i adequar l'espai com a zona de trobada
- Grup C _ zona de la pista de bàsquet per dibuixar els jocs pintats a terra. En aquest espai com que es proposen diversos jocs, es poden crear dos tres grups per treballa en el mateix àmbit.

Si des de les famílies es vol crear algun element més i hi ha alguna persona amb les capacitats tècniques per a fer-ho, es pot fer un petit taller per crear nous hotels d'insectes o caixes niu de fusta copiant els models que s'instal·laran.

Eines i material necessari

- Trepant per col·locar la pissarra
- Broques de paret
- Cargols per penjar la pissarra
- Pinzells i rodets per la pintura
- Cinta de pintor – facilitada per Voltes
- Pintura per exterior – facilitada per Voltes
- Caixa niu de fusta – facilitada per Voltes

- Pissarra de guix – l'escola en tenia una per reciclar
- Hotel d'Insectes – l'escola en tenia un per instal·lar

Al plànol adjunt es mostren les zones on ubicar les intervencions i les propostes dels jocs pintats a terra.

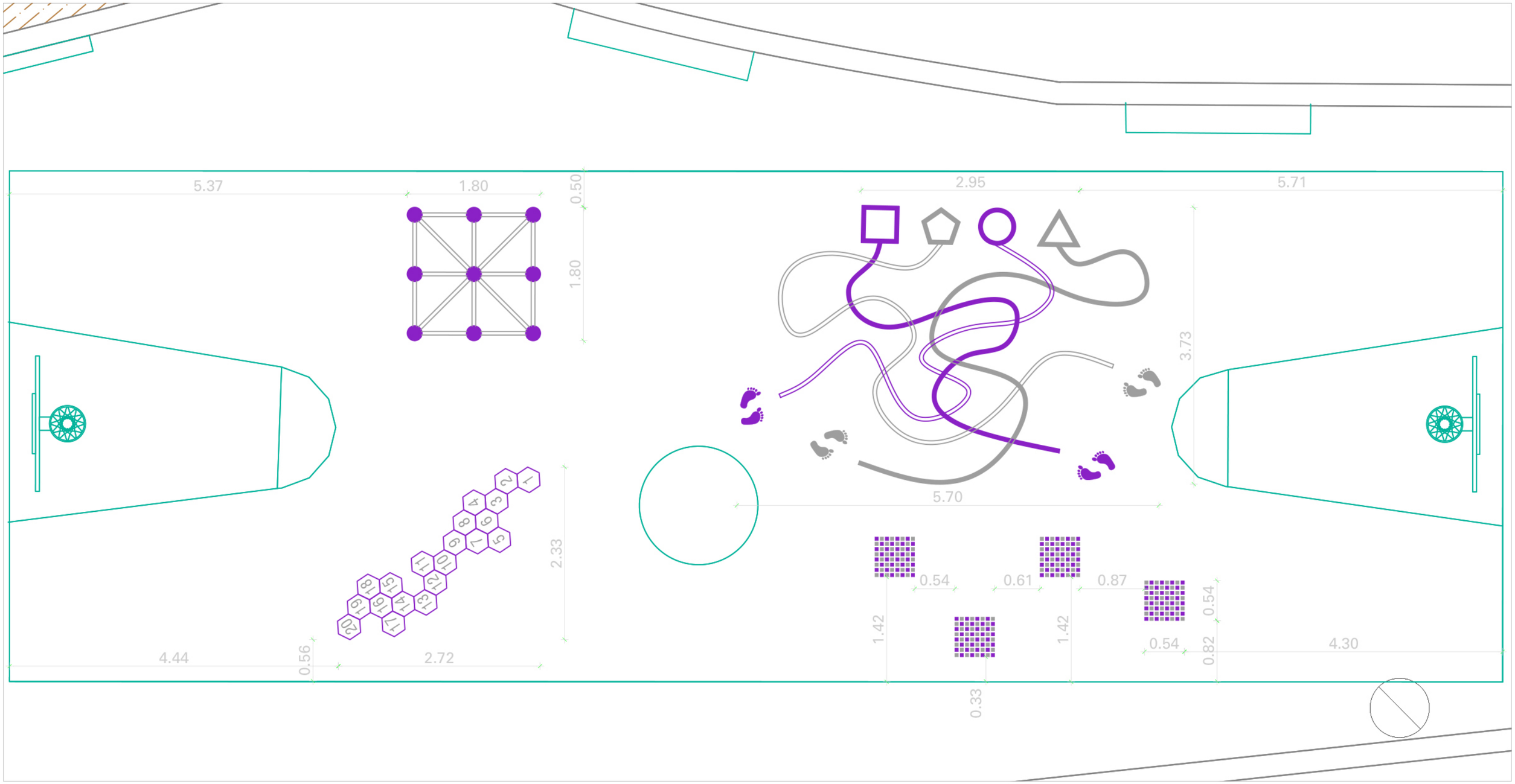

PLANTA MINI PISTA DE BÀSQUET

PER UN PATI DE L'ESCOLA MÉS NATURALITZAT I INCLUSIU

Escola Arc Iris - C/ de l'Arc de St. Martí, 78 - BCN

Arquitectes: VOLTES COOPERATIVA D'ARQUITECTURA SCCL
Marc Fando Morell
Nº Col·legiada 73199-4

PROPOSTA INTERVENCIÓ
Mini pista de bàsquet

N

Projecte de transformació del pati

Exp.23.037 | 12/2023 | E: 1/50 | **01**

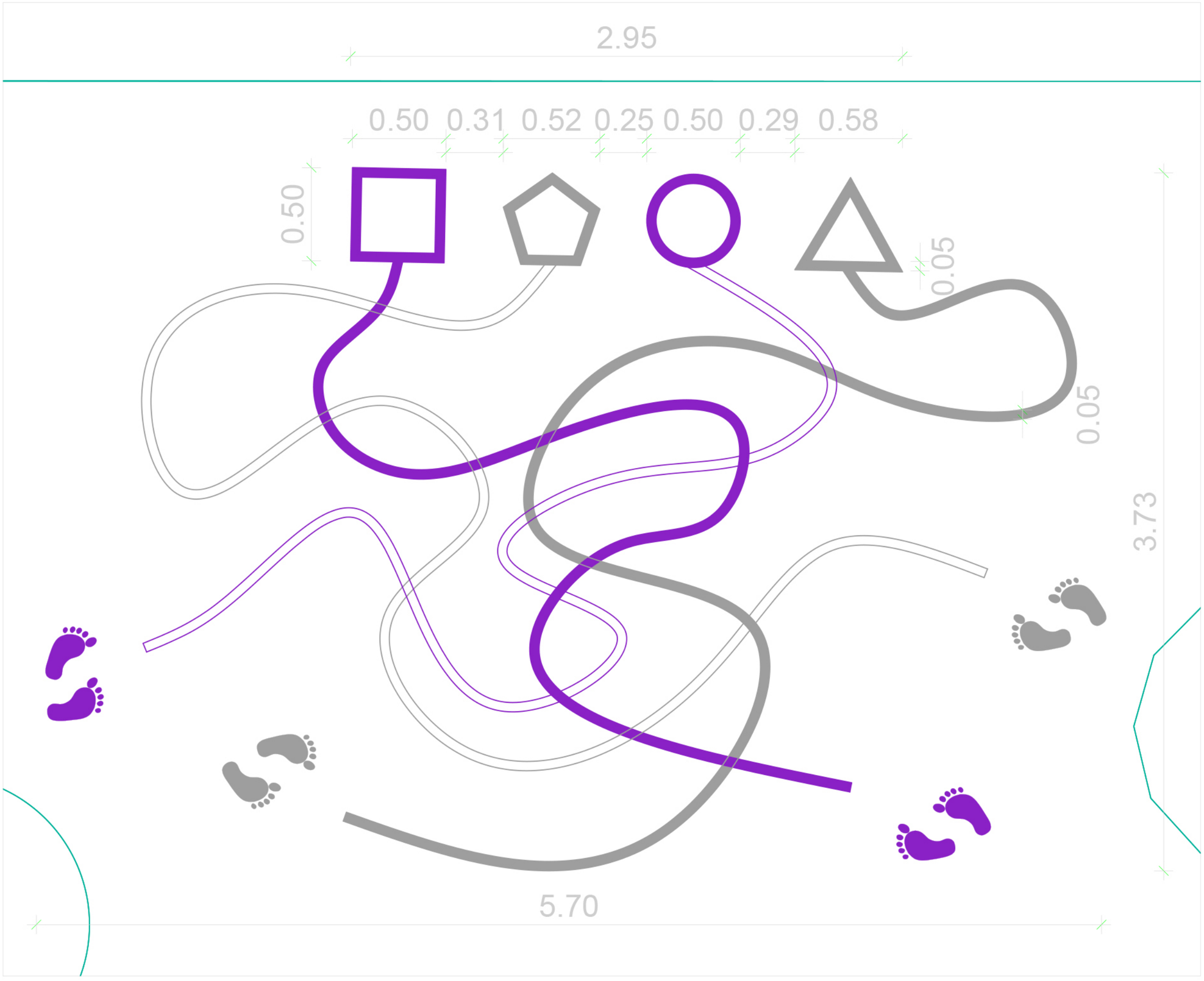

PLANTA DETALL RECORREGUT LABERINT

PER UN PATI DE L'ESCOLA MÉS NATURALITZAT I INCLUSIU

Escola Arc Iris - C/ de l'Arc de St. Martí, 78 - BCN

Arquitectes: VOLTES COOPERATIVA D'ARQUITECTURA SCCL
Marc Fando Morell
Nº Col·legiada 73199-4

PROPOSTA INTERVENCIÓ
Detall recorregut laberint

N

Projecte de transformació del pati

Exp.23.037 | 12/2023 | E: 1/20 | **02**

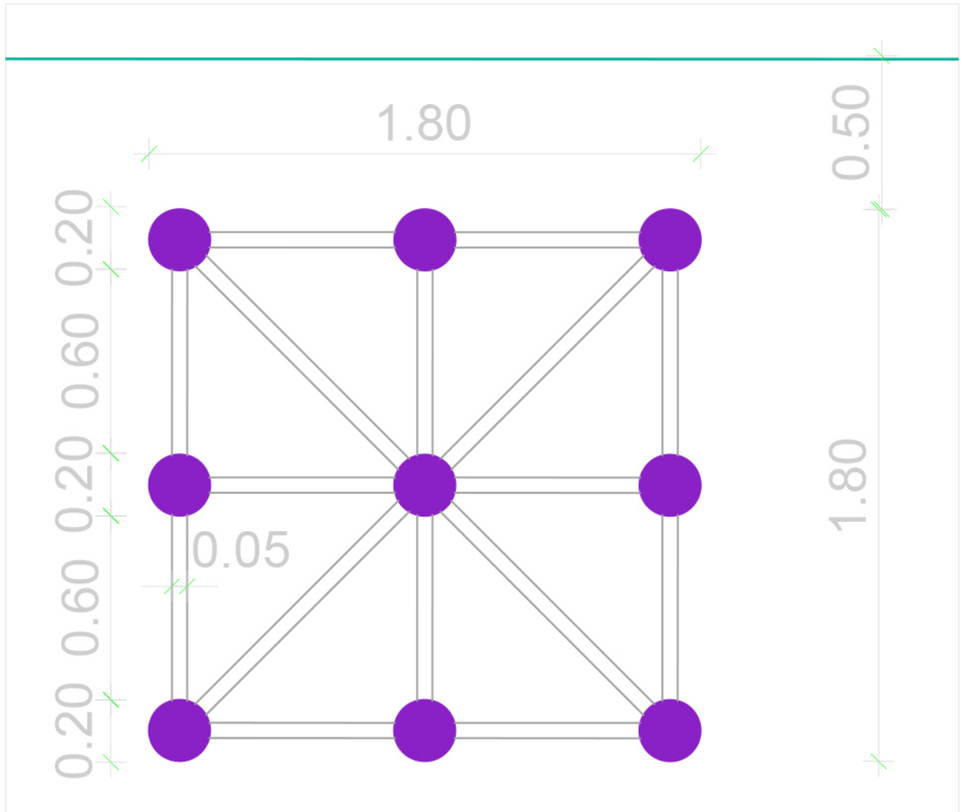

PLANTA TRES EN LÍNIA

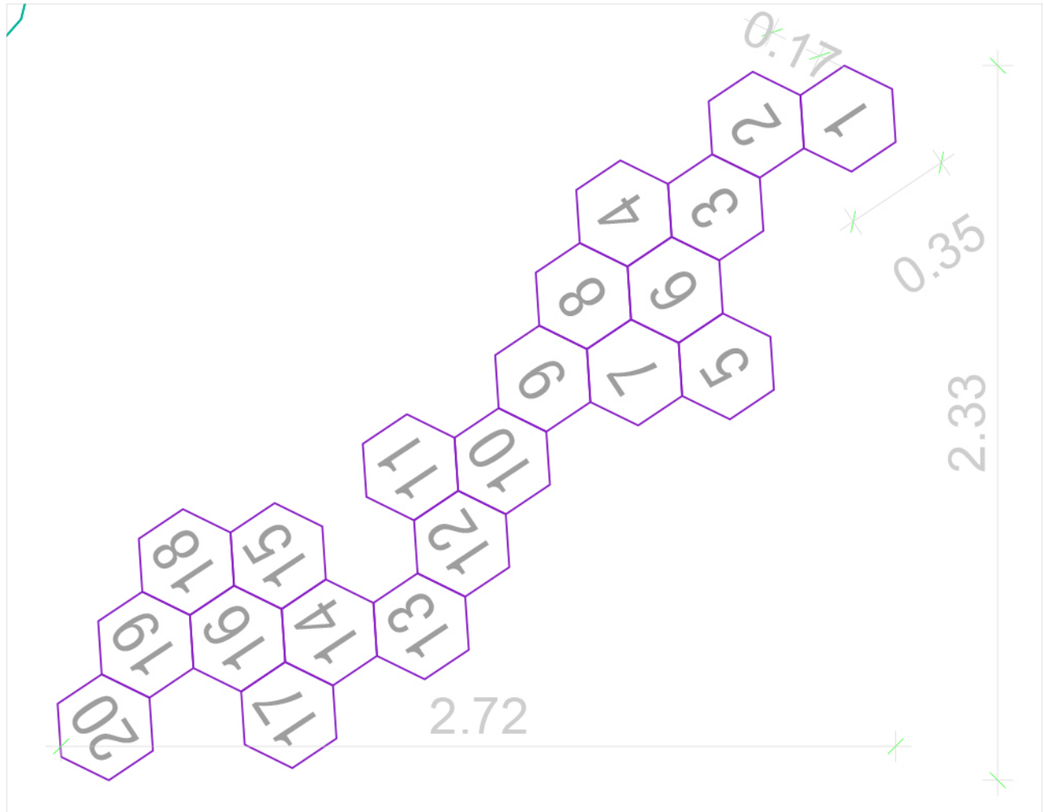

PLANTA XARRANCA DOBLE

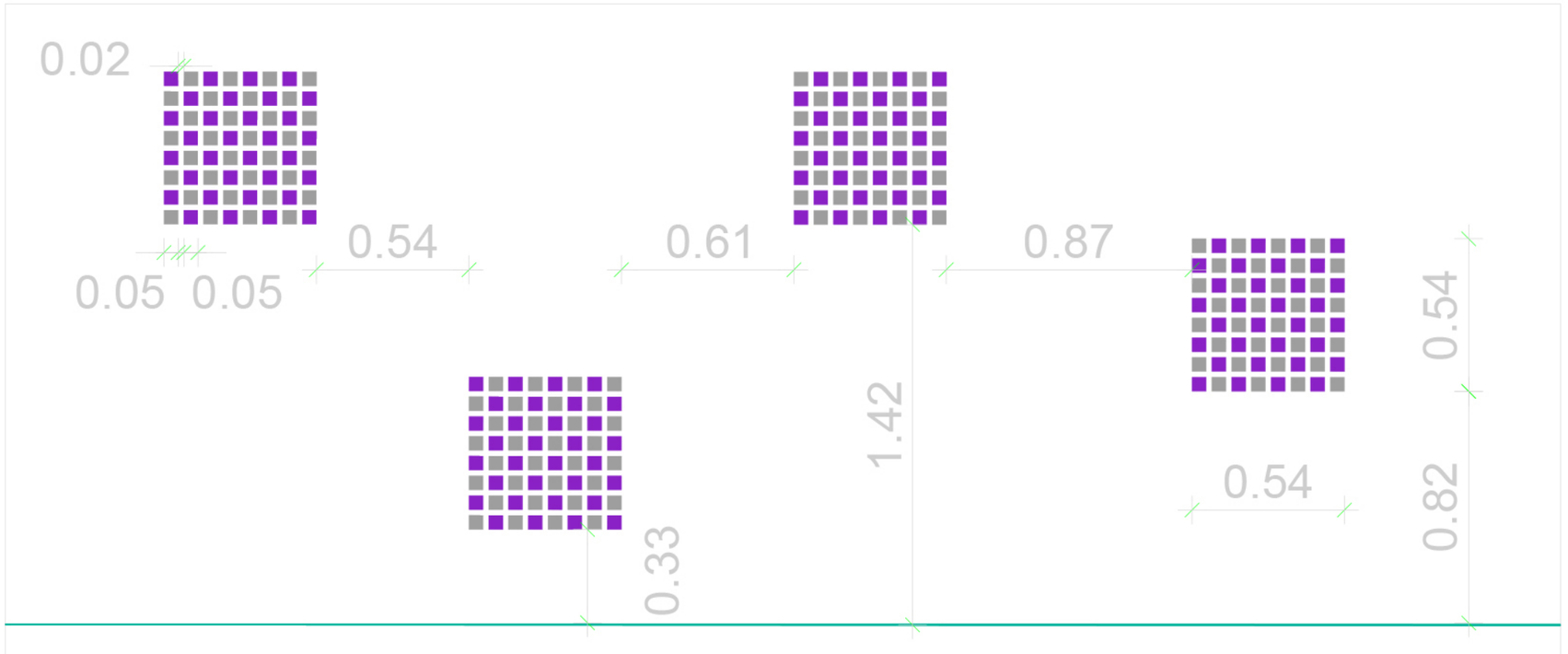

PLANTA BASE ESCACS I DAMES

PER UN PATI DE L'ESCOLA MÉS NATURALITZAT I INCLUSIU

Escola Arc Iris - C/ de l'Arc de St. Martí, 78 - BCN

Arquitectes: VOLTES COOPERATIVA D'ARQUITECTURA SCCL
Marc Fando Morell
Nº Col·legiada 73199-4

PROPOSTA INTERVENCIÓ
Detall jocs a terra

N

Projecte de transformació del pati

Exp.23.037 | 12/2023 | E: 1/20 | **03**

3 ANNEXES

3.1 Imatges i resultats de les sessions

Fase 1 Sensibilització, formació i diagnosi participada

Sessió 1. Presentació oberta

Presentació del projecte a tota la comunitat educativa

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

Escola Arc Iris

VOLTES
COOPERATIVA
D'ARQUITECTURA

Ajuntament de Barcelona

Descripció del projecte

El conjunt del projecte té com a objectiu educatiu principal, la **reflexió, l'anàlisi i el disseny participatiu** per la **transformació** de l'espai **del pati**. La reflexió busca conèixer els ambients i les activitats que hi tenen lloc, cercant l'**atenció a la diversitat** amb una mirada inclusiva i prenent com a **eix central la convivència, l'aprenentatge i la creació d'espais saludables**.

La reflexió al voltant del pati com a espai d'aprenentatge posa en qüestió els límits establerts i les activitats que es determinen per aquest tipus d'espais. També volem aportar una mirada del pati com un espai de relació i contacte amb la natura i per tant posar èmfasi en la cura i el manteniment i conservació de l'espai exterior.

L'**arquitectura dinamitzada com a joc,** és un canal molt enriquidor que aporta un **aprenentatge vivencial essencial;** els infants adquireixen consciència del medi que els envolta interpretant certs comportaments socials com la cooperació, el plantejament d'estratègies, l'experimentació dels límits,etc. El projecte treballa des de la diagnosi de les qualitats de l'espai, l'observació de les activitats que s'hi generen fins al disseny i la intervenció a través de la **gestió i construcció de nous elements** per a **millorar i mantenir les qualitats de l'espai exterior.**

Volem fer-ho comptant amb la **participació de tota la comunitat educativa** a través de sessions de treball a amb infants, mestres i famílies

Diagnosi i sensibilització

fase 1.

Què farem?

Observació de l'espai i de les dinàmiques i usos que s'hi desenvolupen per a detectar les mancances i fortaleses existents.

Reflexió entorn les necessitats de l'espai exterior i els conflictes actuals.

Objectius

- Apoderar a tota la comunitat i convidar-la a participar en el procés.
- Formació en matèria de coeducació al professorat, al personal de lleure i a les famílies
- Aportar una mirada arquitectònica per reconèixer de les qualitats físiques i ambientals dels espais
- Conèixer i compartir els usos i dinàmiques de l'espai exterior
- Reconeier espais d'oportunitat
- Analitzar l'ocupació de l'espai del pati segons la mirada de l'infant.

Com ho farem?

- 1 Sessió de presentació del projecte a tota la comunitat educativa.
- 2 Sessions de formació entorn la matèria de gènere i coeducació per poder posar un marc teòric de treball i reflexió comú.
  1 amb el claustre i monitoratge
  2ª amb les famílies

- 2 Sessions amb el claustre per a facilitar material per a treballar a l'aula amb els infants en clau d'anàlisi activitats de joc, convivència entre infants.
- Dinàmiques a l'aula
- 2 Sessions de retorn de la diagnosi:
  1 dirigida a claustre
  2ª oberta a les famílies

Qui participa?

- Infants a l'aula
- Claustre
- Famílies interessades

Disseny i pla d'actuació

Què farem?

Elaboració de les línies estratègiques i objectius de la transformació del pati amb el grup motor.

Incidir, participar i decidir entre tota la comunitat educativa com hauria de ser aquest espai, per millorar la convivència de l'escola, despertar l'imaginari, i conèixer les necessitats de cadascuna per a poder transformar els espais.

Objectius

- Facilitar eines per a dissenyar
- Generar un disseny col·lectiu que reculli totes les veus de la comunitat educativa
- Prioritzar esapis d'intervenció per transformar-los, ja sigui des de la gestió i manteniment com des de la construcció de nous elements.
- Elaboració del disseny global del nou pati

Com ho farem?

Sessions amb els grups motors per a definir les línies d'actuació, les prioritats i dissenyar les intervencions i nous espais del pati segons els resultats de la diagnosi.

- 1 Sessió de treball amb el grup motor d'adultes (mestres i famílies) per a definir el pla d'actuació

- 1 sessió de treball amb el Consell d'Infants per definir l'àmbit d'actuació i les qualitats i usos.

- 1 sessió de treball amb el Consell d'infants de disseny amb maquetes

- 1 sessió de treball amb el grup motor d'adultes (mestres i famílies) per a prioritzar les intervencions

Qui participa?

- Consell d'infants
- Grup motor adultes (mestres i famílies)

Construcció comunitària

Què farem?

Desenvolupament del pla d'acció de construcció de cadascuna de les diferents propostes escollides.

Realització de jornades d'auto-construcció i experimentació amb prototips de les propostes finals per a materialitzar les necessitats detectades i aportar noves dinàmiques de convivència.

Objectius

- Definició del disseny dels diversos elements concrets
- Facilitar eines per encoratjar a la comunitat educativa per a construir els seus propis espais
- Construir elements amb criteris de sostenibilitat
-Realitzar intervencions de millora i manteniment de l'espai exterior segons els resultats
-Celebració del procés amb una jornada oberta a tota la comunitat.

Com ho farem?

Jornades de construcció col·lectiva per a realitzar intervencions en el pati, ja sigui de carècter de manteniment o gestió de l'espai així com la construcció de nous elements i racons.

- 2 jornades de construcció d'elements per algún espai del pati o de treball i manteniment d'alguns dels espais on incidir que s'han detectat durant el procés

Qui participa?

- Infants
- Famílies de la comunitat educativa
- Mestres de l'escola

el cronograma

Formació i sensibilització

setembre
formació en matèria de gènere i coeducació amb Vira Cooperativa

2 sessions:
-claustre i monitoratge 26 setembre
-famílies
3 octubre
sessió de 1,5h
*té reconeixament acadèmic

Presentació oberta

21 de setembre
Sessió de presentació del projecte i calendari
sessió 30'

Primera sessió claustre

4 d'octubre
Explicació fase diagnosi i dinàmiques

Explicació fase diagnosi 1ª i 2ª dinàmques per treballar a l'aula
-mapeig de zones del pati
-fitxes d'observació mestres

sessió de 1,5h

temps de treball a l'aula:del 4 d'octubre al 27 d'octubre

Segona sessió claustre

25 d'octubre
Explicació 3ª dinàmiques de la diagnosi:
-qüestionari i dibuixos infants

sessió de 1h

temps de treball a l'aula: del 25 octubre al 8 novembre

Tercera sessió claustre

15 de novembre
Sessió de retorn dels resultats de la diagnosi
sessió 1,5h

Sessió oberta a famílies

16 de novembre
Sessió de retorn dels resultats de la diagnosi

Obertura del grup motor per participar al procés

sessió 1,5 h

Sessió de treball Grup motor adultes

23 de novembre
Sessió per consolidar estratègies d'acció de tot el projecte d'intervencions al pati
sessió 1,5 h

Sessió de treball Consell d'infants

30 de novembre
Sessió per consolidar nous usos i fer un disseny específic dels espais escollits.
Al matí a l'aula

sessió 1,5 h

Sessió de treball Consell d'infants

5/12 de desembre
Sessió per definir les prioritats i tipus d'intervenció per a realitzar com a fase final del procés

sessió 1,5 h

Sessió de treball Grup motor adultes

14 de desembre
Sessió a l'aula per a trebllar amb maquetes els dissenys escollits

sessió 1,5 h

Jornades d'intervenció comunitària

desembre

Jornades de construcció amb tota la comunitat educativa a definir segons les propostes d'internveció i el disseny partitipatiu que resulti

sessió 6 h

VOLTES

www.voltes.coop
93 546 58 51 · 616 420 733
voltes_coop
info@voltes.coop

Ajuntament de Barcelona

Sessió 2 i 3. Formació a claustre, famílies i monitoratge

Presentació de la formació a càrrec de Vira Cooperativa

PATIS COEDUCATIUS

VIRA
COOPERATIVA

Vira és una cooperativa feminista que aporta la seva experiència i expertesa per construir una societat que posi la cura al centre.

Arees de treball de Vira

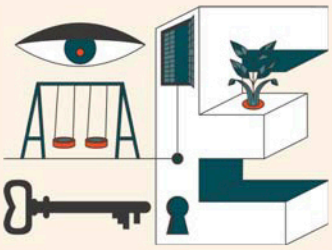

Àrea d'educació

La coeducació és el primer esglaó per a la prevenció de les violències masclistes.

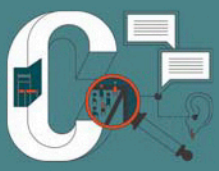

Àrea de consultoria

Repensar les creences i les pràctiques des d'una mirada feminista ens apropa a unes estructures més sanes i a una societat més justa.

Àrea de divulgació

La recerca i el coneixement compartit ofereixen noves mirades crítiques que ens permeten arribar més lluny.

ELS PATIS DE LES ESCOLES... PER QUÈ ELS PENSEM?

AUGE DE LA CONSCIÈNCIA PEDAGÒGICA

Els patis són els espais exteriors de les escoles i a vegades no són concebuts com a espais i temps educatius però en els últims anys s'està posant de relleu la seva vessant pedagògica

SENSE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE ES REPRODUEIXEN DESIGUALTATS

Des de la perspectiva de gènere s'ha posat de relleu les desigualtats, segregacions i limitacions que moltes vegades generen

IMPORTÀNCIA DEL PROCÉS

Cal posar èmfasi en els processos de reflexió i transformació dels patis, per fer del procés un temps i espai de reflexió crítica sobre totes les dinàmiques relacionals i tots els temps i espais de les escoles (no serveix de res transformar el pati sense repensar la resta i sense un procés de reflexió comunitari)

“Els patis coeducactius són projectes que busquen una millora del pati, però no només com a espai de joc i trobada, sinó també per transformar les relacions de gènere que es perpetuen en la nostra societat i que es reflecteixen des de la infància."

Col·lectiu Punt 6

LA PERSPECTIVA DE GÈNERE AL PATI...

LA PERSPECTIVA DE GÈNERE POSA AL CENTRE DE L'ANÀLISI EL GÈNERE COM A EIX D'ESTRUCTURACIÓ SOCIAL (I GENERADOR DE DESIGUALTATS, EXCLUSIONS I VIOLÈNCIES)

El qüestionament de la neutralitat educativa: sempre hi ha posicionament pedagògic i educació en valors (sobre la ideologia de gènere...)

- El disseny físic del pati: a què se li dóna més importància i a què menys?
- El material junt amb les propostes físiques: què es permet fer i què no? La prohibició des de l'omissió
- Les normes socials (el currículum ocult) emergeixen *lliurement*
- La jerarquia dels conflictes i les violències silencioses (o silenciades)

Per tot això es fa necessari afinar la mirada educativa en tots els espais i temps educatius.

LA COEDUCACIÓ

És una pedagogia crítica feminista que proposa incorporar la perspectiva de gènere a l'educació

Parteix del reconeixement de l'existència d'uns sistemes d'opressió.
Situa al centre de la mirada educativa el benestar individual i col·lectiu

Coeducació com a mirada i com a procés (no un mètode ni un lloc on arribar)

LA COEDUCACIÓ

QUE TOTHOM PUGUI SER QUI VOL SER

Incorporar una mirada crítica vers les desigualtats de gènere des d'una perspectiva interseccional

Revisar les motxilles pròpies i les del nostre entorn

EL SISTEMA SEXE-GÈNERE

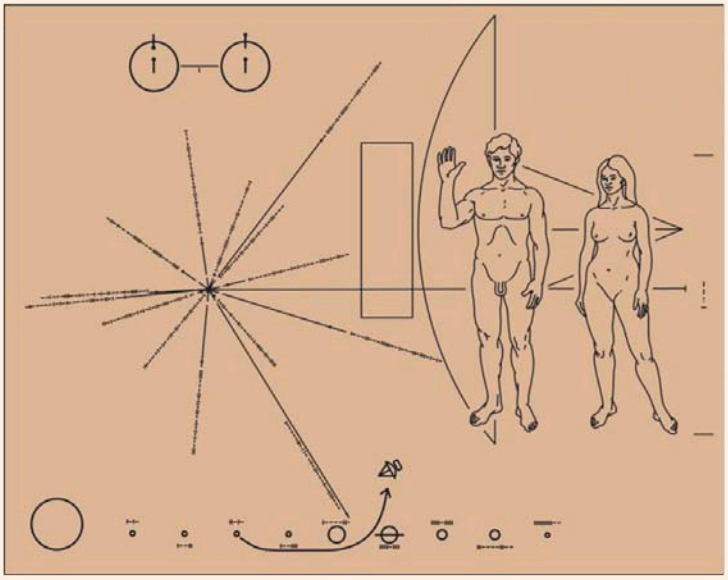

Placa enviada per la NASA l'any 1973 amb la Sonda espaial Pioneer 11, l'any 1973. Tenia per objectiu explicar l'origen de la sonda a una possible cultura extraterrestre. Inclou les transicions de l'àtom d'hidrògen i la posició del Sol i la Terra a la galàxia i la representació de la humanitat.

Font: Viquipedia

EL SISTEMA SEXE-GÈNERE

Sistema àmpliament acceptat i consensuat pel qual hi ha d'haver una correspondència entre:

- **Característiques sexuals**
  - Mascle
  - Femella
- **Identitat de gènere**
  - Home
  - Dona
- **Expressió i rol de gènere**
  - Masculinitat
  - Feminitat
- **l'orientació del desig o preferència sexual**
  - Heterosexual

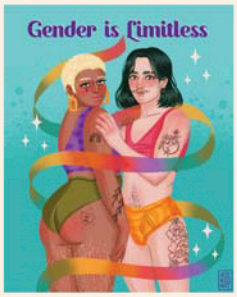

EL SISTEMA SEXE-GÈNERE

- Les expectatives fan referència als estereotips de gènere
- Limiten les identitats a tothom: ningú pensa que poden haver-hi altres maneres de ser o que aquestes poden canviar al llarg de la vida
- Tothom integra que els infants són o mascles o femelles: ningú pensa en les intersexualitats
- Tendim a pensar que tothom és o serà heterosexual: ningú pensa en altres opcions o que el desig pot canviar al llarg de la vida
- Sovint confonem la identitat de gènere, amb l'expressió de gènere i amb el desig o opció sexual

Dibuixant el gènere Capítol 1 Capítol 2 Capítol 3

COSES QUE SE SENTEN ALS PATIS... i que no són cosa de "nens"

TU NO POTS JUGAR

CORRES COM UNA NENA

NO SIGUIS UN GALLINA

NO ENSENYIS LES VERGONYES

ETS MARIQUITA PERQUÈ SEMPRE JUGUES AMB LES NENES

NO SIGUIS NENAZA

LES NENES NO FAN RES, NOMÉS XAFARDEGEN

ALS PATIS S'APRÈN A SER NEN I A SER NENA

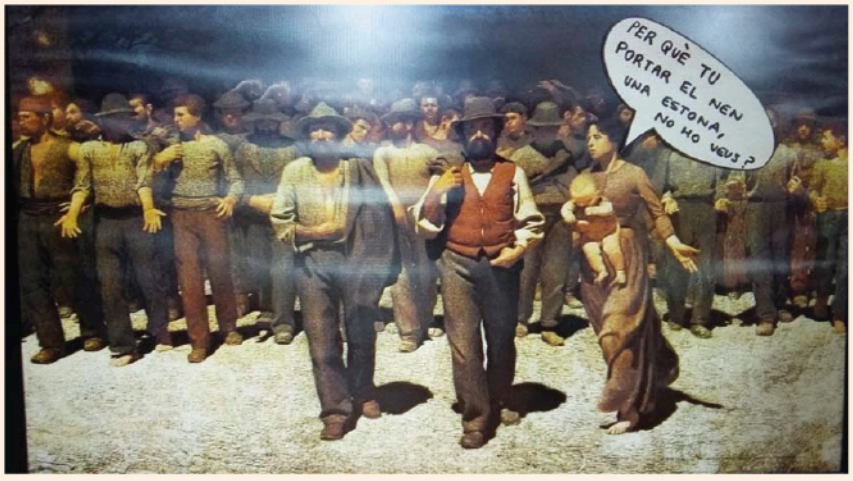

PREGUNTES DE REFLEXIÓ: PACPA

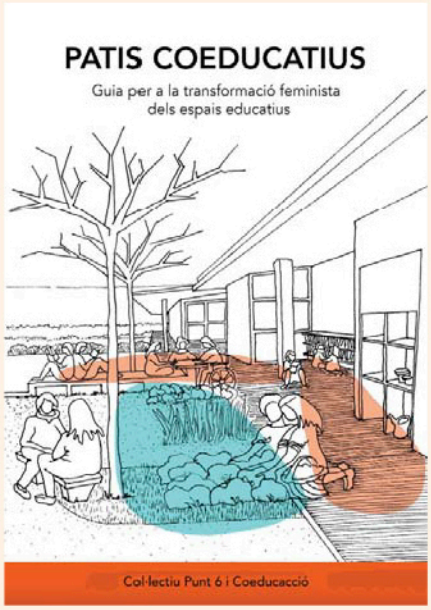

Al llibre Patis coeducatius. Guia per la transformació feminista dels espais educatius Pàgina 104) , elaborada per Vira Cooperativa Feminista (abans Coeducacció) i Col·lectiu Punt 6 SCCL, trobareu les "Preguntes d'autoavaluació coeducativa als patis", on podreu reflexionar amb major profunditat sobre tot l'anteriorment esmentat.

ELS PATIS: ESPAIS DE SOCIALITZACIÓ I APRENENTATGE

- El disseny que es fa del pati pot jerarquitzar els tipus de joc i d'activitat, donant la centralitat a uns jocs i confinant als marges a la resta.
- Sovint veiem que el gènere travessa els tipus de jocs i activitats que es desenvolupen al pati per tant determina també l'experiència i ocupació de l'espai de nens i de nenes.
- Aquesta primera experiència de l'espai pot configurar una manera concreta de viure l'espai públic, acostumar-se a la centralitat i/o acostumar-se als marges.

DESIGUALTAT - SEGREGACIÓ - ACTIVTATS DIFERNCIADES

PATIS COEDUCATIUS: EL PROCÉS COM A OPORTUNITAT DE CREAR EQUIP I DEFINIR LÍNIES PEDAGÒGIQUES

Els patis coeducatius són projectes que permeten trobar espais als claustres per aturar-se a pensar i fer treball intern per pensar sobre el pati de l'escola. Cal poder parlar, i decidir sobre:

- Què volem que passi al pati/jardí/espai exterior de l'escola?
- Què passa actualment (amb perspectiva feminista interseccional)?
- Què necessitem canviar per avançar cap al pati/jardí/espai exterior que volem?

Poques vegades hi ha consens dins del claustre sobre la pròpia concepció del pati i sobre les necessitats que cal oferir a les criatures, i sovint trobem posicionaments contradictoris.

COM TREBALLEM?

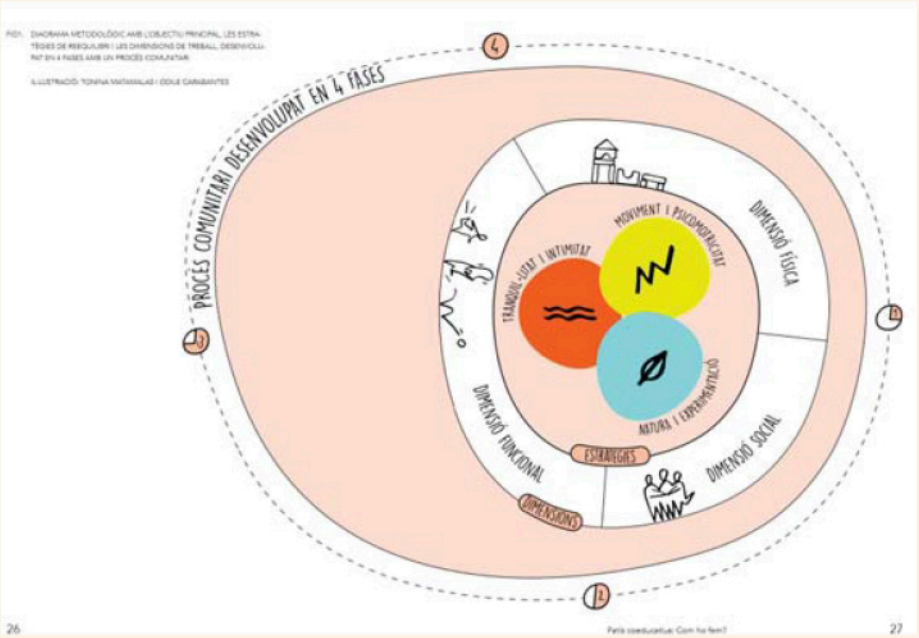

BUSCANT L'EQUILIBRI

Tranquil·litat i intimitat:

Espais que permetin fer diverses activitats amb tranquil·litat, sense interferències d'altres activitats, on pugui donar-se un ritme tranquil (si és possible, amb poc volum), on es pugui parlar tranquil·lament. Alhora, possibilitar certa intimitat per als infants i poca exposició pública, en cas que l'activitat ho requereixi. Aquesta àrea permet donar valor a allò que no es valora: tots aquells jocs i accions que es vinculen tradicionalment amb els rols femenins estereotipats, activitats més calmades, les cures i les relacions basades en la cooperació i no en la competició.

Moviment i psicomotricitat:

Fa referència a tots els espais que permeten diversos tipus de moviment i no solament els de tipus expansiu o activitats físiques més competitives, com són el futbol o el bàsquet, vinculades tradicionalment amb els rols masculins estereotipats. Es tracta d'introduir altres moviments, com ara jocs de grup que impliquin córrer, amagar-se, jugar amb una pilota o un mocador, etc. que ajudin a promoure l'autonomia, l'autoestima, el coneixement del propi cos, amb els seus límits i possibilitats, el respecte i l'ajuda mútua.

Experimentació i contacte amb la natura:

Espais que permetin el contacte directe amb la natura tot afavorint l'experimentació. Pot ser un espai on gaudir d'estar entre plantes o amb troncs, un espai on veure créixer les hortalisses, o un espai on poder jugar amb la sorra i l'aigua, etc. Aquesta àrea afavoreix la diversitat a l'espai, permet el desenvolupament d'altres tipus de jocs i l'experimentació. Un pati també pot ser un jardí i no només una pista. Així doncs, podem parlar de natura per observar i crear un ambient més verd, natura per a sentir el cicle de la vida (veure créixer, morir, etc.) i natura com a eina d'experimentació física (jugar amb la sorra, amb els troncs, amb les plantes, amb els insectes,...).

PATIS COEDUCATIUS: ALGUNS EXEMPLES

Patis coeducatius. Guia per a la transformació feminista dels espais escolars

Col·lectiu Punt 6 i **Vira Cooperativa Feminista** (abans Coeducacció)
Amb el suport de l' Ajuntament de Barcelona
2018

Amb la implicació de l'Escola i l'AFA Drassanes i l'Escola i l'AFA Baró de Viver de Barcelona

Vídeo realitzat per Cooperativa de tècniques
amb animacions de Tonina Matamalas

PATIS COEDUCATIUS: ALGUNS EXEMPLES

Bones Pràctiques per la Participació de les Dones 2016. Escola Dovella "Coeducació al pati"

Vídeo realitzat per l'Ajuntament de Barcelona (dones), del projecte liderat per Vira Cooperativa Feminista (abans Coeducacció)
2016

Amb la implicació de l'Escola i l'AFA Dovella

Si voleu saber més sobre aquest projecte, visiteu aquestes dues notícies: 6/12/2021 i 1/6/2021

Un espai per a totes

Vídeo elaborat per la Comissió de Comunicació – AFA Escola Dovella que recull les veus i valoracions de mestres i criatures, després de la realització del projecte de Patis Coeducatius a l'Escola Dovella, liderat per Vira Cooperativa Feminista (abans Coeducacció) i realitzat conjuntament amb Raons Públiques
2020-21

Amb la implicació de l'Escola i l'AFA Dovella

PATIS COEDUCATIUS: ALGUNS EXEMPLES

Habitem el pati, habitem la ciutat. Un projecte coeducatiu a l'Escola La Maquinista

Projecte realitzat per **Vira Cooperativa Feminista** (abans Coeducacció) i Voltes
Amb el suport de l' Ajuntament de Barcelona
2018

Amb la implicació de l'Escola i l'AFA La Maquinista

Per nosaltres és important que sapigues que ...

Si utilitzes aquest material, no t'oblidis de la cultura del Creative Commons: Compartim i creem coneixement des del reconeixement

Anomena l'autoria – No obtinguis beneficis – Comparte sense modificar – Utilitza aquestes llicencies

VIRA COOPERATIVA

Contacta amb nosaltres!

www.vira.coop

info@vira.coop

622 65 76 40
93 531 78 31

HTTPS://WWW.INSTAGRAM.COM/VIRACOOPERATIVA/

HTTPS://TWITTER.COM/VIRACOOPERATIVA

HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/VIRACOOPERATIVA

Sessió 4. S1 Claustre: treball a l'aula

Presentació del projecte i la dinàmica a l'aula

VOLTES

COOPERATIVA
D'ARQUITECTURA

Voltes som una cooperativa d'arquitectura i l'urbanisme que enfoquem la nostra pràctica com una eina de transformació social.

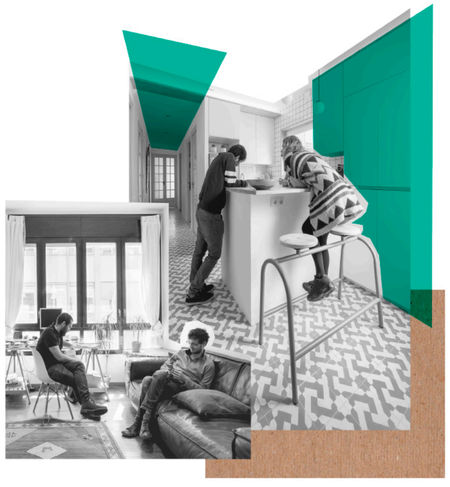

ARQUITECTURA CONSCIENT

Bioconstrucció,
rehabilitació i obra nova

URBANISME PARTICIPATIU

Participació i acompanyament
tècnic en processos urbans

INSTAL·LACIONS SOSTENIBLES

Disseny i execució
d'estructures

FORMACIÓ CRÍTICA

Tallers cursos
i conferències

Descripció del projecte

el procés.

El conjunt del projecte té com a objectiu educatiu principal, la **reflexió, l'anàlisi i el disseny participatiu** per la **transformació** de l'espai **del pati**. La reflexió busca conèixer els ambients i les activitats que hi tenen lloc, cercant l'**atenció a la diversitat** amb una mirada inclusiva i prenent com a **eix central la convivència, l'aprenentatge i la creació d'espais saludables**.

La reflexió al voltant del pati com a espai d'aprenentatge posa en qüestió els límits establerts i les activitats que es determinen per aquest tipus d'espais. També volem aportar una mirada del pati com un espai de relació i contacte amb la natura i per tant posar èmfasi en la cura i el manteniment i conservació de l'espai exterior.

L'**arquitectura dinamitzada com a joc,** és un canal molt enriquidor que aporta un **aprenentatge vivencial essencial;** els infants adquireixen consciència del medi que els envolta interpretant certs comportaments socials com la cooperació, el plantejament d'estratègies, l'experimentació dels límits,etc. El projecte treballa des de la diagnosi de les qualitats de l'espai, l'observació de les activitats que s'hi generen fins al disseny i la intervenció a través de la **gestió i construcció de nous elements** per a **millorar i mantenir les qualitats de l'espai exterior.**

Volem fer-ho comptant amb la **participació de tota la comunitat educativa** a través de sessions de treball a amb infants, mestres i famílies

Diagnosi i sensibilització

fase 1.

Què farem?

Observació de l'espai i de les dinàmiques i usos que s'hi desenvolupen per a **detectar les mancances i fortaleses existents.**

Reflexió entorn les necessitats de l'espai exterior i els conflictes actuals.

Objectius

- Apoderar a tota la comunitat i convidar-la a participar en el procés.
- **Formació en matèria de coeducació** al professorat, al personal de lleure i a les famílies
- **Aportar una mirada arquitectònica** per reconèixer de les qualitats físiques i ambientals dels espais
- **Conèixer i compartir els usos i dinàmiques** de l'espai exterior
- Reconèixer **espais d'oportunitat**
- **Analitzar l'ocupació de l'espai d**el pati segons la mirada de l'infant.

Com ho farem?

- 1 Sessió de presentació del projecte a tota la comunitat educativa.
- 2 Sessions de formació entorn la matèria de gènere i coeducació per poder posar un marc teòric de treball i reflexió comú.
1 amb el claustre i monitoratge
2ª amb les famílies

- 2 Sessions amb el claustre per a facilitar material per a treballar a l'aula amb els infants en clau d'anàlisi activitats de joc, convivència entre infants.
- Dinàmiques a l'aula
- 2 Sessions de retorn de la diagnosi:
1 dirigida a claustre
2ª oberta a les famílies

Qui participa?

- Infants a l'aula
- Claustre
- Famílies interessades

Disseny i pla d'actuació

fase 2.

Què farem?

Elaboració de les línies estratègiques i objectius de la transformació del pati amb el grup motor.

Incidir, participar i **decidir entre tota la comunitat educativa com hauria de ser aquest espai**, per millorar la convivència de
l'escola, **despertar l'imaginari,** i conèixer les necessitats
de cadascuna per a poder transformar els espais.

Objectius

- Facilitar **eines per a dissenyar**
- Generar un disseny col·lectiu que reculli totes les veus de la comunitat educativa
- P**rioritzar esapis d'intervenció per transformar-los**, ja sigui des de la gestió i manteniment com des de la construcció de nous elements.
- Elaboració del d**isseny global del nou pati**

Com ho farem?

Sessions amb els grups motors per a definir les línies d'actuació, les prioritats i dissenyar les intervencions i nous espais del pati segons els resultats de la diagnosi.

- 1 Sessió de treball amb el grup motor d'adultes (mestres i famílies) per a **definir el pla d'actuació**
- **1 sessió de treball amb el Consell d'Infants** per definir l'àmbit d'actuació i les qualitats i usos.
- 1 sessió de treball amb el Consell d'infants de disseny amb **maquetes**
- 1 sessió de treball amb el grup motor d'adultes (mestres i famílies) per a **prioritzar les intervencions**

Qui participa?

- Consell d'infants
- Grup motor adultes (mestres i famílies)

Construcció comunitària

fase 3.

Què farem?

Desenvolupament del pla d'acció de construcció de cadascuna de les diferents propostes escollides.

Realització de **jornades d'auto-construcció i experimentació** amb prototips de les propostes finals per a materialitzar les necessitats detectades i aportar noves dinàmiques de convivència.

Objectius

- **Definició del disseny** dels diversos **elements concrets**
- Facilitar eines per **encoratjar a la comunitat educativa per a construir els seus propis espais**
- Construir elements amb c**riteris de sostenibilitat**
-Realitzar **intervencions de millora i manteniment** de l'espai exterior segons els resultats
-Celebració del procés amb una jornada oberta a tota la comunitat.

Com ho farem?

J**ornades de construcció col·lectiva per a realitzar intervencions en el pati,** ja sigui de carècter de manteniment o gestió de l'espai així com la construcció de nous elements i racons.

- **1 o 2 jornades de construcció d'elements** per algún espai del pati o de treball i manteniment d'alguns dels espais on incidir que s'han detectat durant el procés

Qui participa?

- Infants
- Famílies de la comunitat educativa
- Mestres de l'escola

l'espai exterior

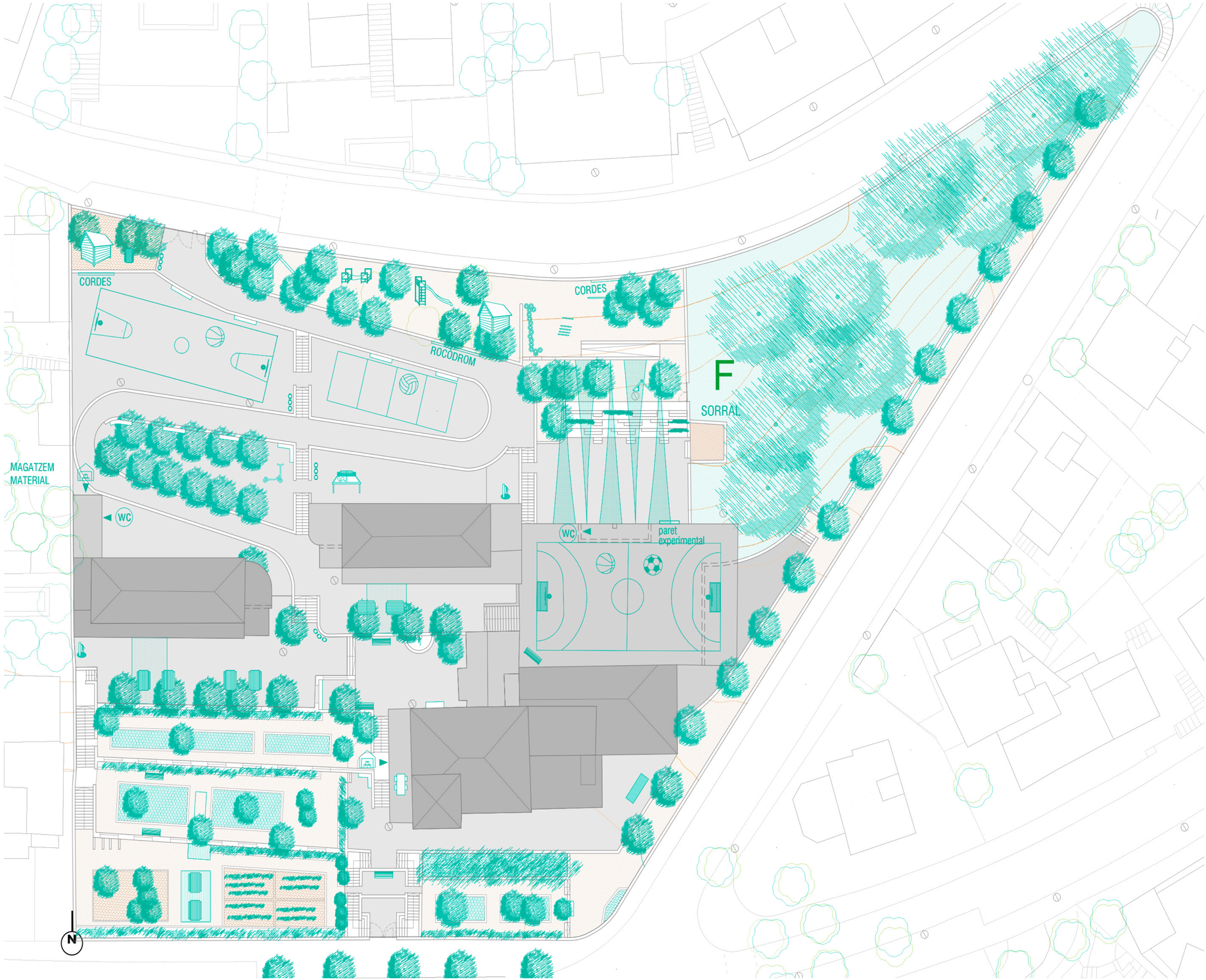

Dinàmica de mapeig del pati

Ocupació de l'espai i vivències al pati

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

L'objectiu principal de la següent dinàmica (preguntes i mapeig dels espais exteriors) és **mostrar la veu dels infants i mostrar el què passa actualment al pati, allò que funciona, allò que no agrada i el que els agradaria que passés.**

Es treballa entorn a dues activitats:

1. Preguntes als infants

Les preguntes facilitades als infants té com a objectiu principal recollir aquelles accions o elements que més valoren del pati, l'ocupació que realitzen a l'espai i detectar conflictes que es poden estar generant en aquest espai.

2. El mapeig del pati té dos objectius principals:

- **Mostrar l'ocupació dels diferents espais del pati** segons gènere (quins llocs són més freqüentats, qui hi va? Nens? Nenes? Quins llocs del pati no s'utilitzen? perquè? etc).
- **Mostrar la convivència al pati** identificant les zones de bona convivència i les de mala convivència que es reconeixen com a espais de conflicte.

PREGUNTES PER A LA REFLEXIÓ:

La realització d'aquesta dinàmica es planteja en un **espai de classe conjunt i en format de conversa.** S'acompanya l'espai fent preguntes entorn el què fem al pati, a què juguem i amb qui per tal de que els infants puguin expressar-se i la seva veu sigui recollida. **Les preguntes també es poden treballar en format individual.**

- **Quines activitats ens agrada** fer al pati i amb qui les fem?
- **A quins espais o zones** ens agrada passar més temps i per què?
- Explica una activitat o **situació que hagis viscut al pati i que t'hagi agradat**? A quin espai?
- Explica una activitat o **situació que hagis viscut al pati i que no t'hagi** agradat? A quin espai?

Dinàmica de mapeig del pati

Ocupació de l'espai i vivències al pati

MAPEIG DEL PATI:

Un cop contestades les qüestions anteriors en mode debat obert, en el mateix espai i de manera col·lectiva es realitza el mapeig del pati. Treballem sobre un plànol dels espais exteriors de l'escola en DINA1, en rotllana entorn a aquest plànol i perquè els infants puguin veure i enganxar els diferents gomets.

En el cas del **grup d' Infantil** es realitza **una adaptació de la dinàmica.**
Les mestres omplen els plànols d'ús de l'espai segons gènere i de conviència en **dos dies d'observació diferents**.
A través de l'observació posen gomets on hi ha més infants (per gènere) i on hi ha bona o mala convivència.

1. Paper vegetal 01: Ús de l'espai

Agafem el primer paper vegetal en blanc i el posem sobre el plànol. Preguntem als infants **quin és l'espai on normalment més juguen o més temps hi passen**.

Cada infant agafa un gomet en funció de la classe a la que pertany (Infantil / 1er i 2on / 3er i 4rt / 5é i 6é) i gènere (nen / nena / altres). La forma i el color del gomet queda definit a la llegenda del plànol adjunt*.
Cada infant situa aquest gomet a l'espai on considera i explica el perquè a la resta de la classe.

2. Paper vegetal 02:

Bona convivència i conflictes
Agafem un altre paper vegetal en blanc i preguntem també sobre **una zona on creiem que hi ha bona convivència i una zona on creiem que hi ha conflictes.**

Cada infant agafa un gomet en funció de la classe a la que pertany (Infantil / 1er i 2on / 3er i 4rt / 5é i 6é), gènere (nen / nena / altres) i d'un color diferent en funció de bona convivència (color verd) i mala convivència (color vermell). La forma i el color del gomet queda definit a la llegenda del plànol adjunt*.
Cada infant situa aquest gomet a l'espai on considera i explica el perquè a la resta de la classe.

Dinàmica de mapeig del pati

Ocupació de l'espai i vivències al pati

NENES	NENS	ALTRES	
★	★	★	Infantil
●	●	●	1r / 2n
■	■	■	3r / 4rt
▲	▲	▲	5è / 6è

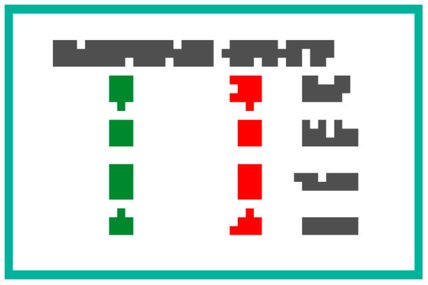

Dinàmica de mapeig del pati

Ocupació de l'espai i vivències al pati

RESULTATS:

Finalment tindrem dos plànols conjunts del pati de l'escola on podrem veure de manera entenedora:

- **Plànol 1: aquells espais més utilitzats, per edats i gènere.**
- **Plànol 2: les zones on es detecta bona o mala convivència, per edats i gènere.**

També les respostes a les preguntes plantejades i sensacions, recollides com a acta de la dinàmica.

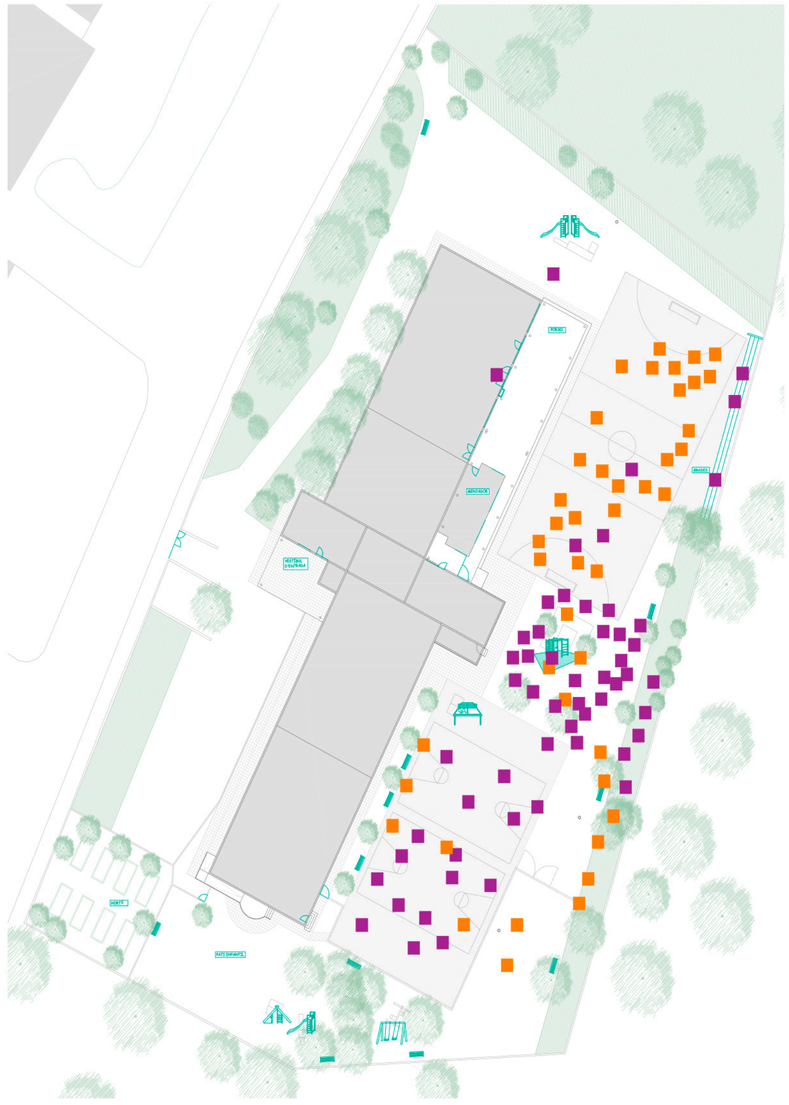

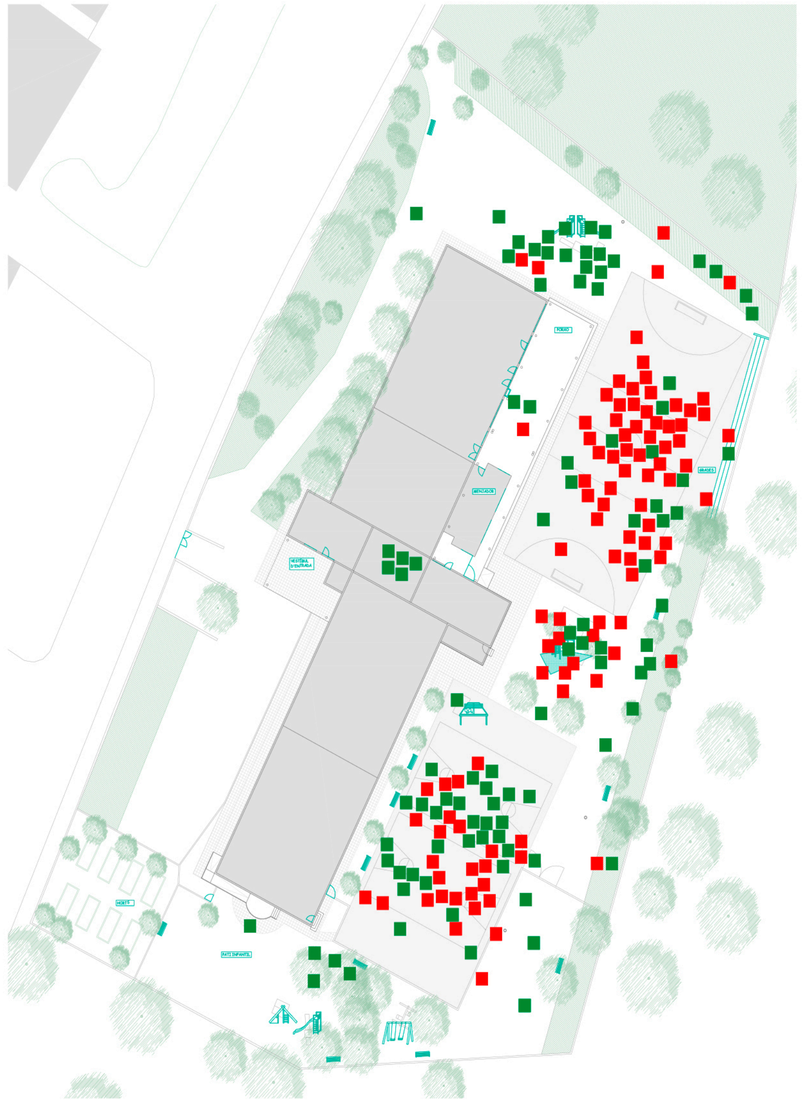

zonificació de l'espai exterior

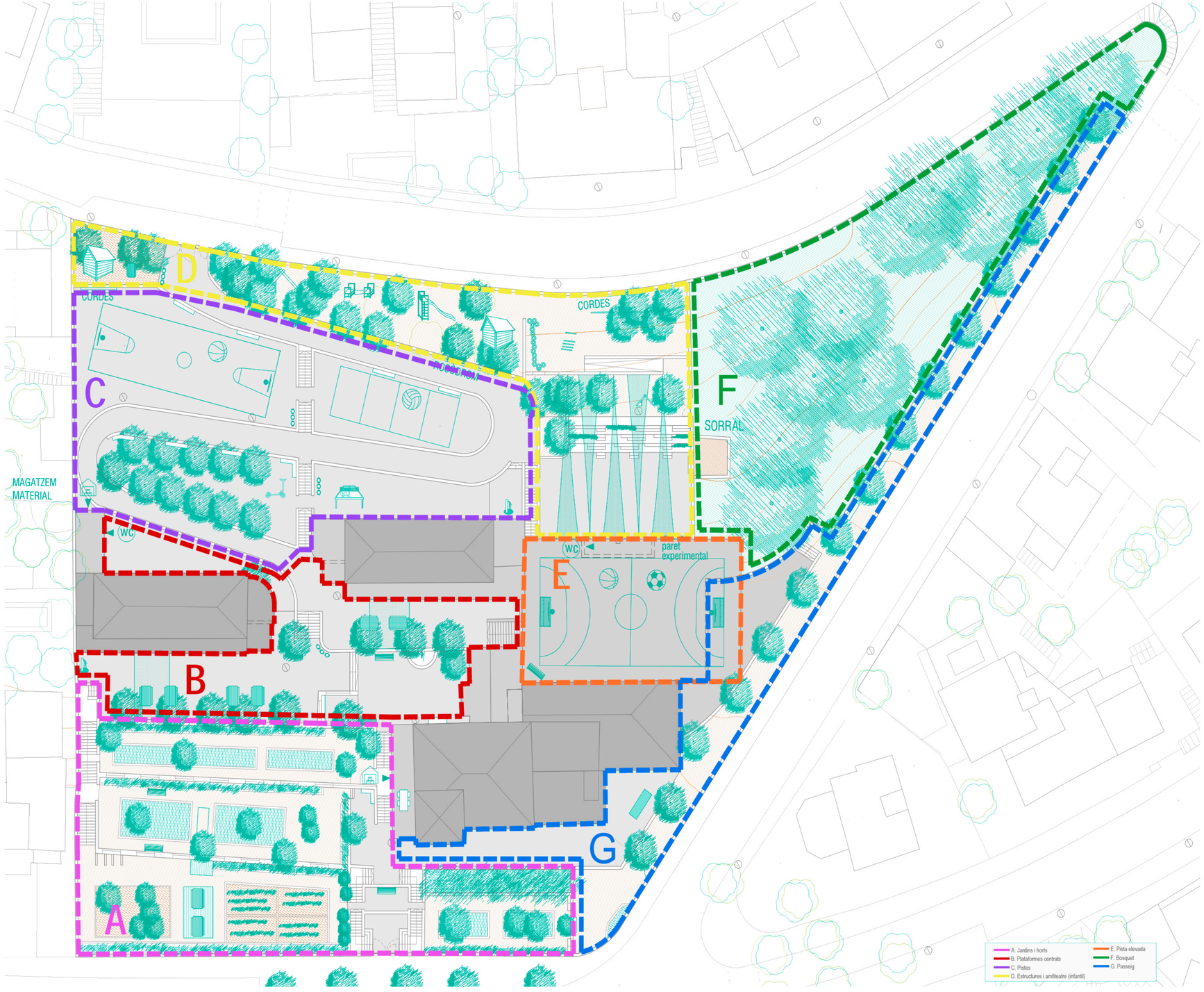

Dinàmica per a mestres i equip de migdia

Fitxes d'observació

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

L'**objectiu** d'aquesta dinàmica és **recollir què està passant a les diferents zones del pati.** Aquesta dinàmica es farà durant les hores de pati al migdia i al matí, durant una setmana .

1. Com ho farem?

- L'observació es farà preferiblement durant l'ús del pati i si podem **farem fotos durant l'observació.**
- **Les fotografies les nomenarem segons la zona,** el grup que està fent servir el pati i el dia.
- Adjuntem un **plànol amb una proposta de divisió de zones**, es pot modificar si es troba una altra més acurada.
- Les zones i els dies s'han de repartir, de manera que **ens assegurem que totes les zones i els dies estiguin coberts.**
- A les graelles haurem d'anotar què passa en aquella zona:
  - -nombre de nenes, nens i/o altres
  - - quines activitats fan
  - - quin material utilitzen
- Afegim un r**equadre per a observacions qualitatives** que vulgueu assenyalar del dia, alguna cosa excepcional que hagi passat, alguna situació que vulgueu destacar.
- Els **dies d'observació aniran de dilluns a divendres** (és important que estiguin tots els dies de la setmana representats per veure si canvia alguna cosa amb l'organització interna de l'escola).

Fitxes d'observació

Fitxa d'observació de les relacions entre infants		
Tipus d'observació: Pati matí / Espai Migdia	**Persona que observa:**	**Data i hora:** .....
Zona observada (lletra plànol)	**Grup classe**	**Número d'infants** .....
Observacions generals (Pots reflectir en aquest espai les coses que t'hagin cridat l'atenció i/o que creguis important assenyalar)		
Descripció dels grups -Com està format cada grup: número d'integrants en base a sexe i origen cultural. Indica si és un grup sols de nens, o sols de nenes o si són mixtes - Indica edats aproximades	**Explicació de l'acció** -A què juguen, què passa, què es diuen, qui parla amb qui... - Veure si hi ha conflictes, què passa -Quins espais fan servir?	**Material que utilitzen** -Indicar si es mouen o si ocupen un sol lloc, gran o reduït -Indicar material que utilitzen per fer l'activitat

	dilluns		
nenes			
nens			

PRÒXIMES PASSES...

diagnosi
3ª dinàmica

- Espai de reflexió i deba sobre ambients i actuacions al pati

- Dibuixos de propostes i treball amb referències per obrir l'imaginari (infants)

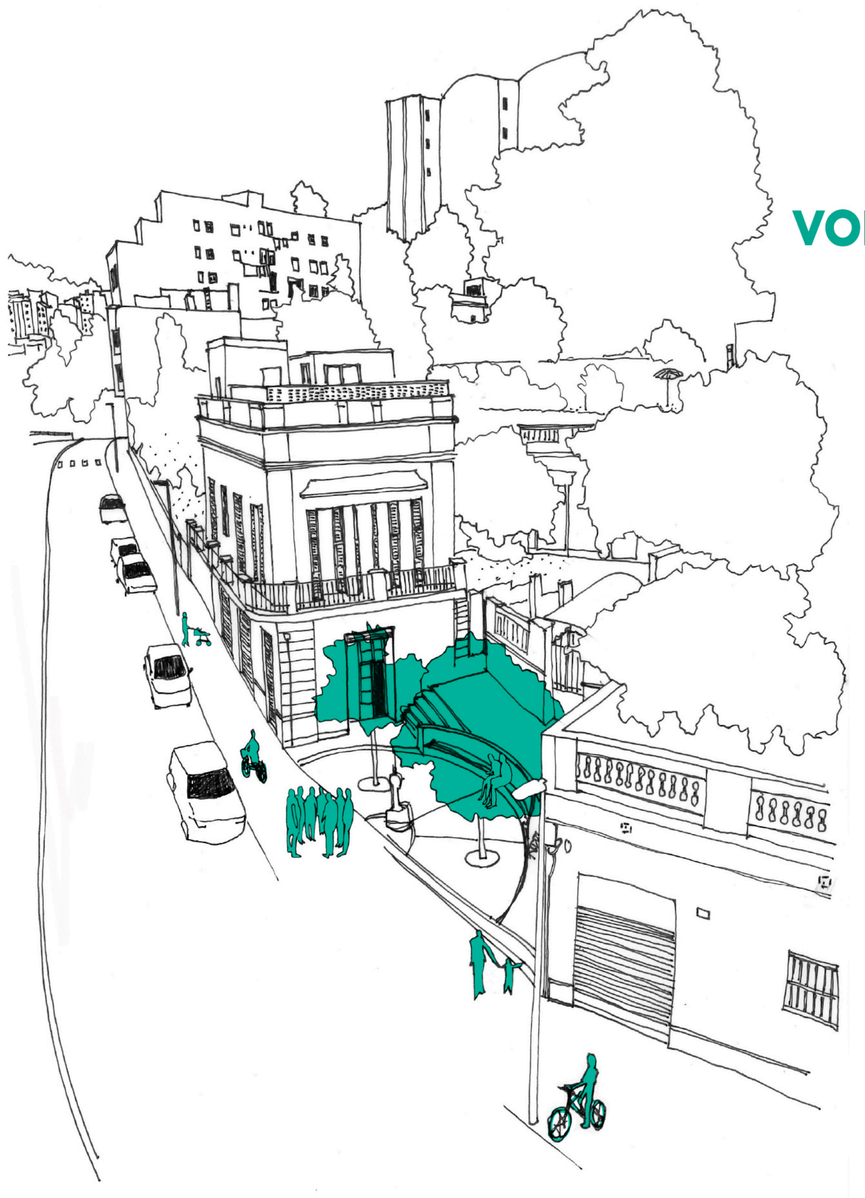

VOLTES SOM:

Albert Aira
Irene Arce
Marta Arnal
Júlia Beltran
Isabel Chao
Judit Falgueras
Marc Fando
Esteve Martinez
Iñigo Mujika
Júlia de Orovio
Marina Sanahuja
Andrea Swiec

info@voltes.coop
voltescoop

www.voltes.coop

Guió de la dinàmica de mapeig del pati a l'aula

FASE DE DIAGNOSI: OCUPACIÓ I VIVÈNCIES AL PATI

1.1 OBJECTIUS DE LA DINÀMICA

L'objectiu principal de la següent dinàmica (preguntes i mapeig dels espais exteriors de l'escola) és mostrar la veu dels infants i mostrar el què passa actualment al pati, allò que funciona, allò que no agrada i el que els agradaria que passés. Es treballa entorn a dues activitats:

1) Les preguntes facilitades als infants té com a objectiu principal recollir aquelles accions o elements que més valoren del pati, l'ocupació que realitzen a l'espai i detectar conflictes que es poden estar generant en aquest espai.

2) El mapeig del pati té dos objectius principals:

- Mostrar **l'ocupació dels diferents espais** del pati segons gènere (quins llocs són més freqüentats, qui hi va? Nens? Nenes? Quins llocs del pati no s'utilitzen, etc).
- Mostrar la **convivència al pati** identificant les zones de bona convivència i les de mala convivència que es reconeixen com a espais de conflicte.

1.2 PEGUNTES PER A LA REFLEXIÓ

La realització d'aquesta dinàmica es planteja en un espai de classe conjunt, tipus espai de tutoria, i en format de conversa. La mestre acompanya l'espai fent preguntes entorn el què fem al pati, a què juguem i amb qui per tal de que els infants puguin expressar-se i la seva veu sigui recollida. Les preguntes també es poden treballar en format individual.

Possibles qüestions a treballar en aquest espai de conversa:

- A quins llocs del pati estàs / jugues habitualment? Què hi fas?
- Amb qui sols estar durant al pati?
- Quines activitats fas?
- Quines activitats ens agrada fer al pati i amb qui les fem?
- A quins espais o zones ens agrada passar més temps i per què?
- Explica una activitat o situació que hagis viscut al pati i que t'hagi agradat?
- A quin espai?
- Explica una activitat o situació que hagis viscut al pati i que no t'hagi agradat? A quin espai?
- Quin és el lloc del pati on et sents més alegre? Per què?
- Quin és el lloc del pati que no et fa sentir còmode? Per què?

1.3 MAPEIG DEL PATI

Un cop contestades les qüestions anteriors en mode debat obert, en el mateix espai i de manera col·lectiva es realitza el mapeig del pati. Treballem sobre un plànol dels espais exteriors de l'escola en DINA1, en rotllana entorn a aquest plànol i perquè els infants puguin veure i enganxar els diferents gomets.

1) **Paper vegetal 01: Ús de l'espai segons gènere**

Agafem el primer paper vegetal en blanc i el posem sobre el plànol. Preguntem als infants **quin és l'espai on normalment més juguen o més temps hi passen**.

Cada infant agafa un gomet en funció de la classe a la que pertany (Infantil / 1er i 2on / 3er i 4rt / 5é i 6é) i gènere (nen / nena / altres). La forma i el color del gomet queda definit a la llegenda del plànol adjunt*. Cada infant situa aquest gomet a l'espai on considera i explica el perquè a la resta de la classe.

2) Paper vegetal 02: Bona convivència i conflictes

Agafem un altre paper vegetal en blanc i **preguntem també sobre una zona on creiem que hi ha bona convivència i una zona on creiem que hi ha conflictes**.

Cada infant agafa un gomet en funció de la classe a la que pertany (Infantil / 1er i 2on / 3er i 4rt / 5é i 6é), gènere (nen / nena / altres) i d'un color diferent en funció de bona convivència (color verd) i mala convivència (color vermell). La forma i el color del gomet queda definit a la llegenda del plànol adjunt*. Cada infant situa aquest gomet a l'espai on considera i explica el perquè a la resta de la classe.

Finalment tindrem dos plànols conjunts del pati de l'escola on podrem veure de manera entenedora:
- Plànol 1: aquells espais més utilitzats, per edats i gènere.
- Plànol 2: les zones on es detecta bona o mala convivència, per edats i gènere.

En el cas del treball a l'aula amb Infantil es pot adaptar la dinàmica, és a dir, que es pot treballar de manera més col·lectiva en debat obert i que sigui la mestra la que col·loca alguns gomets representatius si considerem que és més fàcil d'executar.

* La llegenda de la forma i el color del gomet correcta s'adjunta dins dels sobres per a cada curs i a la llegenda dels plànols.

1.4 MATERIAL A ENTREGAR PER CADA CLASSE

Cada grup ha de lliurar:

- → Respostes a les preguntes plantejades i sensacions, recollides com **a acta de l'espai de conversa a l'aula**
- → Paper vegetal realitzat sobre base de plànol A0, **marcant el curs a la part inferior a l'esquerra i amb els gomets referents** a l'ocupació de l'espai segons gènere.
- → Paper vegetal realitzat sobre base de plànol A10, **marcant el curs a la part inferior a l'esquerra i amb els gomets referents de bona i mala convivència** (gomets verds i vermells).

MAGATZEM MATERIAL
WC
CORDES
RODODROM
WC
pista esportiva

Sessió 5. S2 Claustre: dinàmica col·lectiva i treball a l'aula

Guió de la dinàmica de propostes del pati a l'aula

Escola Arc Iris

ACTIVITAT A LES AULES (PRIMÀRIA)

Objectiu de l'activitat:

Reflexionar sobre l'espai exterior del pati, les activitats que s'hi realitzen, el tipus d'ambients que generen aquestes activitats i les qualitats físiques de l'espai, i l'equilibri entre els diversos ambients.

L'objectiu específic és elaborar per part dels infants propostes concretes d'elements i/o espais del pati que es podrien transformar i què aportin noves activitats i permetin millorar l'espai.

Qui fa aquesta activitat:

Tots els cursos de primària

Com fem l'activitat:

Recordem que en la primera dinàmica de mapeig dels espais exteriors, es va treballar entorn a l'ocupació i la convivència, per poder ara fer propostes d'intervenció:

- → D'on venim? Recordeu què hem treballat en la primera dinàmica de diagnosi i mapeig de l'espai? Quines conclusions hem vist de com ocupem l'espai i quina convivència hi ha al pati?
- → Reflexió col·lectiva entorn perquè volem canviar l'espai exterior? En quins llocs ens agradaria actuar? Trobem a faltar algun tipus d'espai, joc, activitat? Cal tenir en compte que l'espai exterior és un lloc d'aprenentatge, de joc i relació entre criatures.
- → Explicació dels 3 tipus d'ambients plantejats i del plànol de distribució d'aquests per zones. Validació d'aquestes zones amb els infants o correccions de zones que es considerin diferents.
- → Reflexió entorn a la importància de l'equilibri d'ambients. En espais amb diversitat d'ambients es fomenta més varietat d'activitats i relacions enter els propis ambients. Cada ambient aporta coses diferents i vitals per a cada criatura, tan necessari és el moviment lliure com la calma, en grup i individual, com els espais d'experimentació, amb l'entorn pròxim o amb altres elements introduïts.
- → Per aquest motiu volem escoltar la veu dels infants i recollir les seves propostes d'intervenció a través de dibuixos, intentant definir propostes per als 3 ambients i garantir així l'equilibri i diversitat en el pati.
- → Espai individual per fer un dibuix d'una proposta. Dividir la classe en 3 grups per aconseguir propostes dels tres ambients de forma equilibrada.

La proposta és que **cada infant pugui respondre a la fitxa que entreguem,** a través del dibuix **representant una proposta concreta**. Pot ser un objecte o un espai, etc... El dibuix es pot fer de **manera individual o per grups** (decidint què volen fer, un sol dibuix per cada grup). Acompanyant el dibuix, s'afegirà una **explicació de què és, què aporta,** perquè consideren que és important o quin té valor, quina millora creuen que aportarà, etc...

Què entenem per cada una de les àrees / ambients:

MOVIMENT: fa referència a tots aquells espais que permetin diversos tipus de moviment. Poden ser activitats com jocs de grup que impliquin córrer, amagar-se, jugar amb una pilota o un mocador, etc. També d'altres moviment com trepar, gronxar-se, fer verticals, ballar, experimentar amb el cos, etc...

EXPERIMENTACIÓ I NATURA: espais que permetin el contacte directe amb la naturalesa i l'experimentació. Pot ser un espai on gaudir d'estar entre plantes o amb troncs, com un espai on veure créixer les flors o hortalisses, o un espai on poder jugar amb la sorra i l'aigua, dibuixar, etc.

TRANQUIL·LITAT: espais que permetin fer diverses activitats amb tranquil·litat, sense interferències d'altres activitats, on pugui donar-se un ritme tranquil, on es pugui parlar en calma, espai d'intimitat.

Alguns aclariments:

Explicar que cal que les propostes que facin al dibuix siguin realistes, que no busquin coses impossibles o que ja poden saber que són inviables (que pensin que en aquest cas, les seves propostes no es podran desenvolupar).

Aclarir també que el que es farà amb aquestes propostes no és prendre de manera literal la proposta concreta, sinó que el que buscarem és anar a mirar el concepte, la idea, el que allò aporta, el que hi ha darrere.

I què en farem de tot això?

Les fitxes amb les respostes i els dibuixos del grup classe s'entregarà a Voltes. Treballarem amb aquestes propostes organitzant-les i veient a què donen resposta cada una d'elles. Aquest material es treballarà també amb el grup motor de persones adultes i amb el grup motor d'infants i joves.

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

nom i curs .....

ambient tranquil·litat **zona d'intervenció** .....

explica'ns la proposta. Què és el que més t'agrada?

.....

.....

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

nom i curs .....

ambient moviment **zona d'intervenció** .....

explica'ns la proposta. Què és el que més t'agrada?

.....

.....

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

nom i curs .....

ambient experimentació i natura **zona d'intervenció** .....

explica'ns la proposta. Què és el que més t'agrada?

.....

.....

Exemples de dibuixos de propostes a l'aula

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Imatges de la sessió

Sessió 6. Equip migdia: formació i dinàmica col·lectiva

Presentació de formació i explicació de la dinàmica

VOLTES

COOPERATIVA
D'ARQUITECTURA

Voltes som una cooperativa d'arquitectura i l'urbanisme que enfoquem la nostra pràctica com una eina de transformació social.

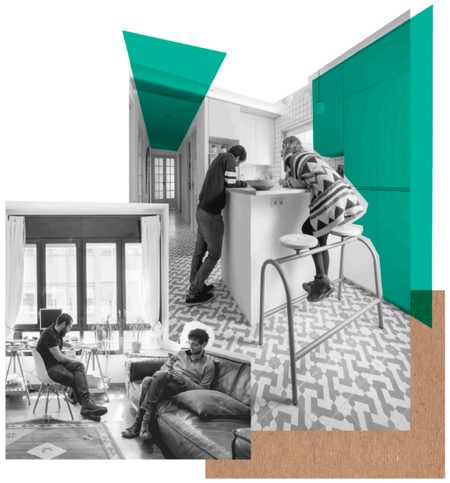

ARQUITECTURA CONSCIENT

Bioconstrucció,
rehabilitació i obra nova

URBANISME PARTICIPATIU

Participació i acompanyament
tècnic en processos urbans

INSTAL·LACIONS SOSTENIBLES

Disseny i execució
d'estructures

FORMACIÓ CRÍTICA

Tallers cursos
i conferències

Descripció del projecte

el procés.

El conjunt del projecte té com a objectiu educatiu principal, la **reflexió, l'anàlisi i el disseny participatiu** per la **transformació** de l'espai **del pati**. La reflexió busca conèixer els ambients i les activitats que hi tenen lloc, cercant l'**atenció a la diversitat** amb una mirada inclusiva i prenent com a **eix central la convivència, l'aprenentatge i la creació d'espais saludables**.

La reflexió al voltant del pati com a espai d'aprenentatge posa en qüestió els límits establerts i les activitats que es determinen per aquest tipus d'espais. També volem aportar una mirada del pati com un espai de relació i contacte amb la natura i per tant posar èmfasi en la cura i el manteniment i conservació de l'espai exterior.

L'**arquitectura dinamitzada com a joc,** és un canal molt enriquidor que aporta un **aprenentatge vivencial essencial;** els infants adquireixen consciència del medi que els envolta interpretant certs comportaments socials com la cooperació, el plantejament d'estratègies, l'experimentació dels límits,etc. El projecte treballa des de la diagnosi de les qualitats de l'espai, l'observació de les activitats que s'hi generen fins al disseny i la intervenció a través de la **gestió i construcció de nous elements** per a **millorar i mantenir les qualitats de l'espai exterior.**

Volem fer-ho comptant amb la **participació de tota la comunitat educativa** a través de sessions de treball a amb infants, mestres i famílies

l'espai exterior

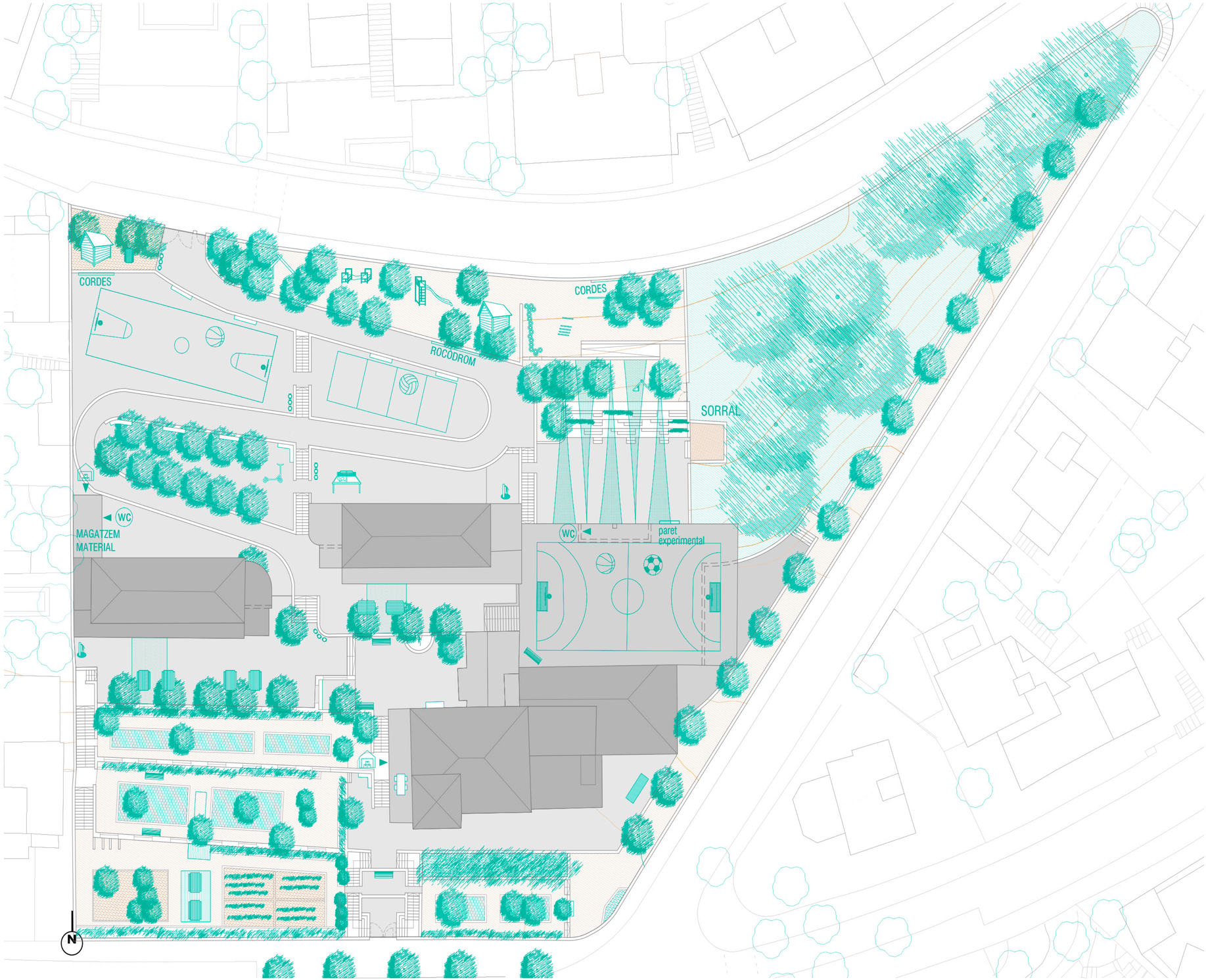

perquè repensar els espais exteriors de les escoles?

L'ESPAI EXTERIOR

Busquem repensar els patis com un lloc on es pugui establir relació entre companys i companyes i es puguin generar les **condicions idònies per treballar actituds de responsabilitat, respecte i autonomia**

L'espai exterior ha de ser un espai que ofereix activitats amb diversitat d'opcions i igualtat d'oportunitats

És un espai que no tan sols afavoreixin doncs els moviments plens de vitalitat, sinó també la curiositat, la intimitat i l'aprenentatge a través de la tranquil·litat.

ESPAI I DINÀMIQUES DE RELACIÓ

El projecte treballa simultàniament dos eixos:

- **l'observació de l'espai i les dinàmiques de relació** per reconèixer com és el sistema de relacions i quines dinàmiques es donen a l'espai, quines problemàtiques es generen, etc.

- **la transformació física** incorporant elements innovadors que materialitzin i promoguin el canvi desitjat de la comunitat educativa a través d'intervencions de disseny i construcció comunitària.

PROCÉS PARTICIPATIU

La proposta de repensar l'espai a través d'un procés participatiu fomenta el treball col·lectiu i la implicació **del conjunt de la comunitat educativa en la pressa de decisions, el disseny i desenvolupament del projecte**

Aquesta proposta fa que l'experiència es faci des de les vivències i el relat de les persones que viuen i gestionen l'espai, les mateixes que generen les activitas i relacions i que poden canviar el funcioanment.

Al mateix temps és important incorporar en la mesura de lo possible la comunitat del barri o l'entitat que pot invertir en les transformacions físiques per garantir els canvis reals més enlla del projecte i el procés participatiu.

la perspectiva de gènere i la coeduació al pati

COEDUCACIÓ

La coeducació busca un **desenvolupament ple i lliure en els infants respectant-ne les múltiples formes de ser i alhora ens ha donat les eines** per poder mirar al pati des d'un ull crític i reflexiu.

Seguint en el marc de la coeducació, l'**equilibri en la diversitat d'experiències de joc serà l'eix que guiarà les línies d'intervenció.**

Aquestes experiències s'emmarquen en tres ambients que volem portar en equilibri: moviment, tranquil·litat i experimentació i natura. L'**equilibri d'aquests 3 ambients fomentarà una major diversitat en les experiències d'aprenentatge que tenen lloc a l'espai del pati.**

PERSPECTIVA DE GÈNERE

Utilitzant la perspectiva de gènere posem l'accent sobre aquells **elements físics i pedagògics susceptibles de transmetre estereotips que legitimen les desigualtats i perpetuen les situacions de discriminació** entre nenes, nens i persones que no s'ajusten a la norma de gènere.

Aquests elements són:
- la disposició de l'espai,
- el joc que s'hi desenvolupa
- els materials que s'utilitzen.

Alhora, l'alumnat ha d'aportar la seva mirada personal sobre l'espai, el joc i les relacions.

Incorporar una mirada crítica vers les desigualtats

Que tothom pugui ser qui vol ser

Respecte i comprensió d'on venim

la perspectiva de gènere i la coeduació al pati

EL SISTEMA SEXE - GÈNERE

La perspectiva de gènere **posa al centre de l'anàlisi el gènere com a eix d'estructuració social** i generadaor de desigualtats, exclusions i violències.

La **socialització de gènere** intervé en el desenvolupament de la identitat des que naixem. Tothom integra que els infants són o mascles o femelles, ningú pensa en les intersexualitats

Aquesta per una banda c**ondiciona la forma en la que ens relacionem amb nosaltres mateixes/os així com amb el nostre entorn;** condiciona per tant, el joc que desenvolupem i la forma com ens movem i ocupem l'espai.

Sovint veiem que **el gènere travessa els tipus de jocs i activitats que es desenvolupen al pati per tant determina també l'experiència i ocupació de l'espai de nens i de nenes.**

Aquesta **primera experiència** de l'espai pot **configurar una manera concreta de viure l'espai públic,acostumar-se a la centralitat i/o acostumar-se als marges.**

En aquest sentit, els **rols de masculinitat i feminitat hegemònica limiten i oprimeixen** a la vegada que també generen patiment a aquells infants que no s'ajusten a la norma de gènere

corres com una nena

tu no pots jugar

les nenes no fan res, només xafardegen

no siguis nenaza

espai de socialització, joc i aprenentatge

L'ESPAI EXTERIOR

Com defineix l'espai exterior tot el que hi passa:

- És un espai on **poder relacionar-se amb persones de diferents** edats, procedències culturals i sexes.
- És un **espai de joc** amb diferents possibilitats.
- És un **espai d'experimentació i aprentatge constant**, de forma directa i indirecta
- És el lloc de **major contacte amb l'aire lliure** i els elements natural.
- És l'**espai que sovint permet més moviment de l'escola**.
- És un *espai d'aparent «llibertat o joc lliure»* on acostuma a ser poca la intervenció docent.
- És un **espai regit per normes explícites i implícites,** on l'alumnat aprèn a interioritzar el protagonisme, on actua segons les seves inquietuds i preferències i on s'estableixen relacions de poder.
- És un **espai de trobada de l'escola amb el context social** més enllà de la pròpia escola (s'està en contacte visual amb veïns i veïnes, mares, pares, vianants, trànsit, etc.).

El disseny que es fa del pati pot jerarquitzar els tipus de joc i d'activitat, donant la centralitat a uns jocs i confinant als marges a la resta.

el disseny físic, a què li donem més importància?

Què es permet fer al pati i què no?

l'espai exterior com a espai d'aprentatge

Dinàmica per a mestres

Mapeig d'ambients

diagnosi
dinàmica de treball

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

L'objectiu principal de la següent dinàmica és **reconèixer els ambients del pati segons la zonificació que s'ha proposat** a través de les activitats que s'hi desenvolupen i les qualitats físiques dels espais

->Volem reconèixer diferents ambients i espais del pati i **valorar l'equilibri entre els diferents ambients detectats**

->Generar debat i reflexió entorn els **criteris i l'explicació dels ambients**

->Explicarem la dinàmica a l'aula sobre ambients i propostes de millora del pati. Els tres ambients amb els que es vol treballar són: MOVIMENT -TRANQUIL·LITAT - EXPERIMENTACIÓ I NATURA

1. Introducció

Preguntem sobre l'execució de les dinàmiques a l'aula.

-> Com ha anat el mapeig dels espais exteriors amb les criatures?

-> Quines coses principals o curioses heu detectat amb les observacions dels diversos espais?

2. Activitats

-> Quines activitats principals fan els infants en les diferents zones del pati?

Recollim entre totes les activitats amb pòsits al plànol, fent referència a la diagnosi que han fet a l'aula amb els infants.

3. Qualitats físiques de l'espai

Reflexionem sobre la importància de les qualitats físiques i ambientals dels espais, de com aquestes condicionen, permeten o no i fomenten certes activitats i relacions. **Exemples:** amfiteatre necessitem espai lliure i on seure, patinar un paviment llis i dur, jocs infantils millor amb terra i ombra...

Posem les qualitats físiques dels diferents espais al plànol i amb icones, reflexionant sobre l'afectació amb les activitats que es desenvolupen:

- Sol / ombra
- Vegetació
- Paviment tou / dur
- Zona de seure i descans

4. Estratègia d'ambients

Explicació de l'estratègia d'ambients, què entenem per moviment, experimentació i tranquil·litat. Posar èmfasi en que la transformació té en compte mirar el pati com un espai d'aprenetatge, joc i relació tenint en compte gènere i inclusió.

Treballem amb el plànol i taques de colors quin ambient identifica cada zona del pati

zonificació de l'espai exterior

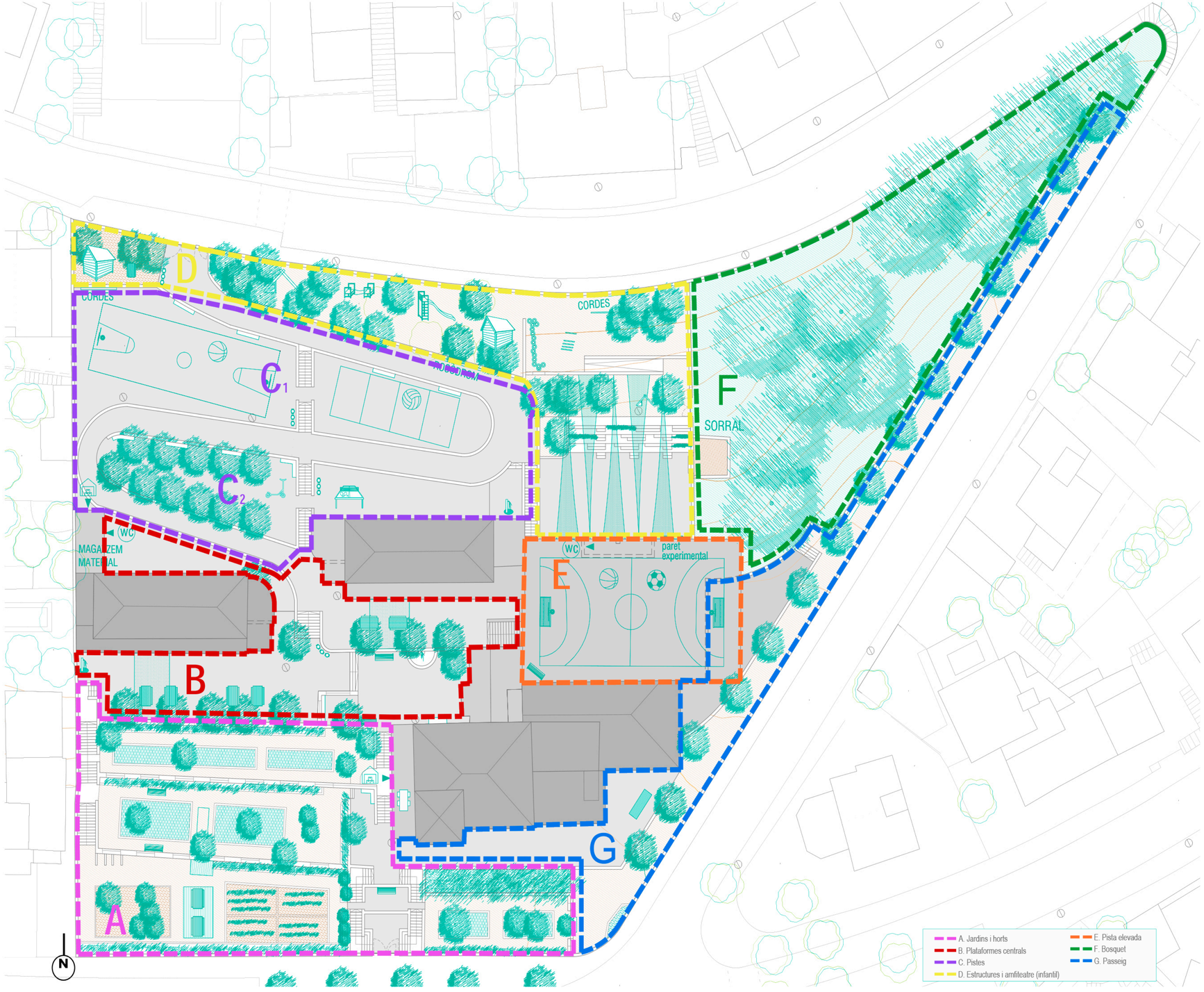

l'equilibri d'ambients

MOVIMENT

Fa referència a tots aquells espais que permetin diversos tipus de moviment. Poden ser activitats com jocs de grup que impliquin córrer, amagar-se, jugar amb una pilota o un mocador, etc.També d'altres moviment com trepar, gronxar-se, fer verticals, ballar, experimentar amb el cos, etc...

NATURA I EXPERIMENTACIÓ

espais que permetin el contacte directe amb la naturalesa i l'experimentació. Pot ser un espai on gaudir d'estar entre plantes o amb troncs, com un espai on veure créixer les flors o hortalisses, o un espai on poder jugar amb la sorra i l'aigua, dibuixar, etc.

TRANQUIL·LITAT

espais que permetin fer diveres activitats amb tranquil·litat, sense interferències d'altres activitats, on es pugui donar un rtime tranquil, més íntim.

És un ambient que recull activitats tipus pintar, jocs de taula, xerrar, dibuixar...

proposta dinàmica de treball

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

->Com ens imaginem que es podria intervenir a l'espai exterior? Quines zones les zones d'oportunitat per actuar? Quines propostes ens imaginem?Tenen a veure amb una transformació física o de normes i gestió?

->L'objectiu específic és **detectar espais d'intervenció prioritaris i elaborar propostes concretes d'elements i/o espais del pati que es podrien transformar** i què aportin noves activitats i permetin millorar l'espai.

1. Zones d'intervenvió

Un cop detectades algunes de les dinàmiques i problemàtiques de l'espai actual del pati i amb la idea de buscar l'equilibri d'ambients. provem de detectar quins espais són prioritaris d'acutació.

Fem una roda de paraula per detectar quin espai creu cadascuna que seria l'espai prioritari a intervenir i per quin motiu creuen que és l'espai principal.

2. Propostes d'elements i espais

Recollim propostes d'intervenció en format de debat i espai grupal tenint en compte les zones detectades com a llocs d'oporunitat i la proposta d'equilibrar els ambients del pati, segons la radiografia de dinàmiques i ambients acutals.

La proposta es recollir 3 tipus d'actuacions:

- actuacions físiques de transforamció de l'espai
- incorporació d'elements
- actuacions en la gestió/normes de l'espai exterior

VOLTES SOM:

Albert Aira
Marta Arnal
Júlia Beltran
Isabel Chao
Marc Fando
Iñigo Mujika
Marina Sanahuja
Andrea Swiec

info@voltes.coop
voltescoop

Imatges de la sessió

Fase 2 Disseny col·lectiu i línies estratègiques

Sessió 7 i 8. Sessió de retorn a claustre, famílies i monitoratge

Presentació del retorn de la fase de diagnosi

VOLTES

COOPERATIVA
D'ARQUITECTURA

Dinàmica de mapeig del pati

Ocupació de l'espai i vivències al pati

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

L'objectiu principal de la següent dinàmica (preguntes i mapeig dels espais exteriors) és **mostrar la veu dels infants i mostrar el què passa actualment al pati, allò que funciona, allò que no agrada i el que els agradaria que passés.**

Es treballa entorn a dues activitats:

1. Preguntes als infants

Les preguntes facilitades als infants té com a objectiu principal recollir aquelles accions o elements que més valoren del pati, l'ocupació que realitzen a l'espai i detectar conflictes que es poden estar generant en aquest espai.

2. El mapeig del pati té dos objectius principals:

- **Mostrar l'ocupació dels diferents espais del pati** segons gènere (quins llocs són més freqüentats, qui hi va? Nens? Nenes? Quins llocs del pati no s'utilitzen? perquè? etc).
- **Mostrar la convivència al pati** identificant les zones de bona convivència i les de mala convivència que es reconeixen com a espais de conflicte.

PREGUNTES PER A LA REFLEXIÓ:

La realització d'aquesta dinàmica es planteja en un **espai de classe conjunt i en format de conversa.** S'acompanya l'espai fent preguntes entorn el què fem al pati, a què juguem i amb qui per tal de que els infants puguin expressar-se i la seva veu sigui recollida. **Les preguntes també es poden treballar en format individual.**

- **Quines activitats ens agrada** fer al pati i amb qui les fem?
- **A quins espais o zones** ens agrada passar més temps i per què?
- Explica una activitat o **situació que hagis viscut al pati i que t'hagi agradat**? A quin espai?
- Explica una activitat o **situació que hagis viscut al pati i que no t'hagi** agradat? A quin espai?

zonificació de l'espai exterior

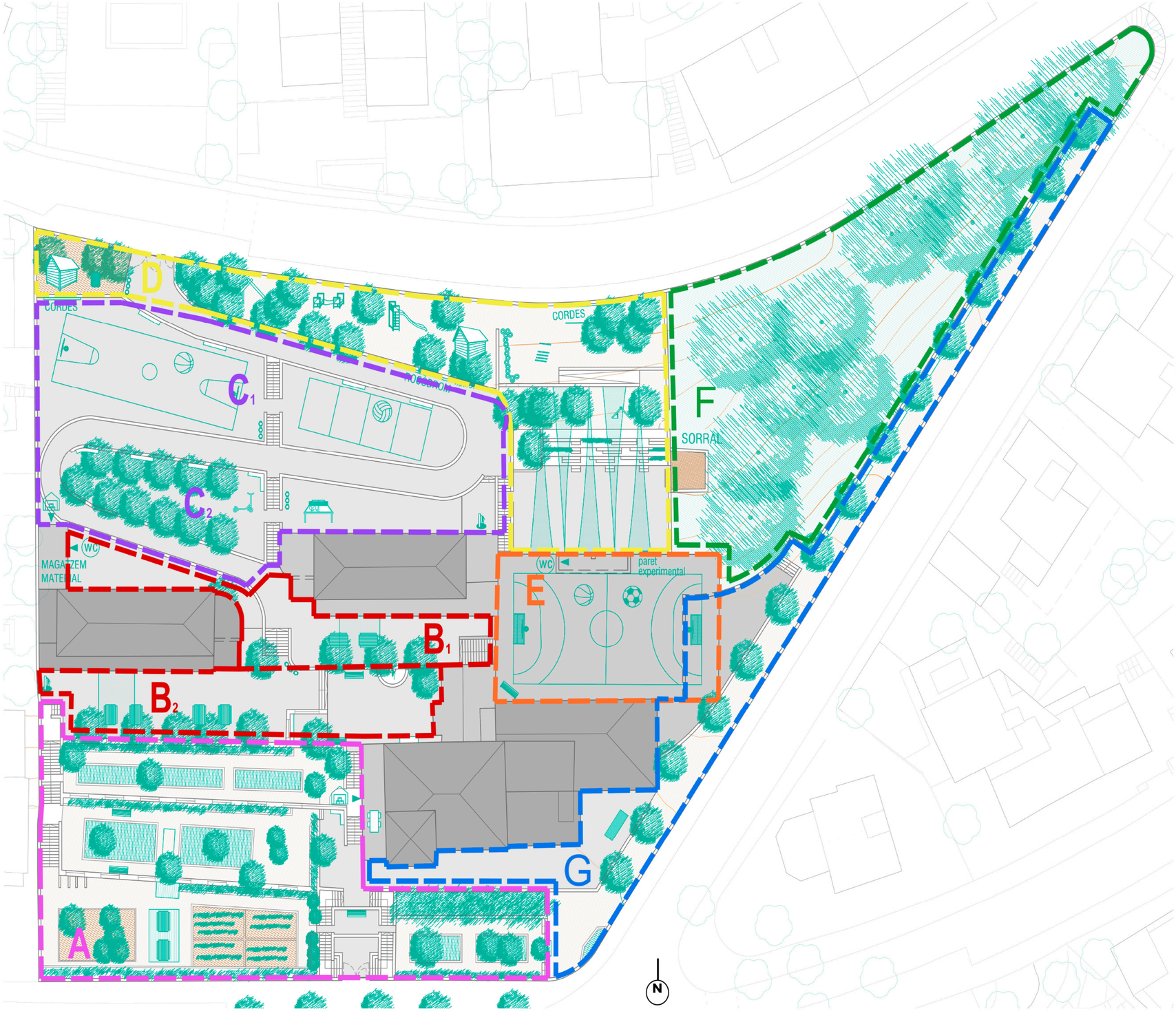

- A. Jardins i horts
- B. Plataformes centrals
- C. Pistes
- D. Estructures i amfiteatre (infantil)
- E. Pista elevada
- F. Bosquet
- G. Passeig

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

diagnosi
Ocupació d'espais

tots els cursos

què observem?

-Els espais més utilitzats durant el pati del matí són les zones C2 i E principalment, el pati de lledoners i la pista i en el pati d'infantil la zona del bosquet i les estructures.

- S'observa que hi ha més nens que nenes que han respost aquesta dinàmica (95-71) i que només s'identifica un infant com a altres al cicle superior.

-L'espai de la terrassa de la bilioteca i de la font d'accés és majoritariament utiltizat per nenes i Lespai C1 de pistes és majoritariament ocupat per nens

-Hi ha tres espais que no s'utiltizen durant l'espai del pati, la pista i sorral d'infantil, la zona dels horts i el l'areà de bosc, F.

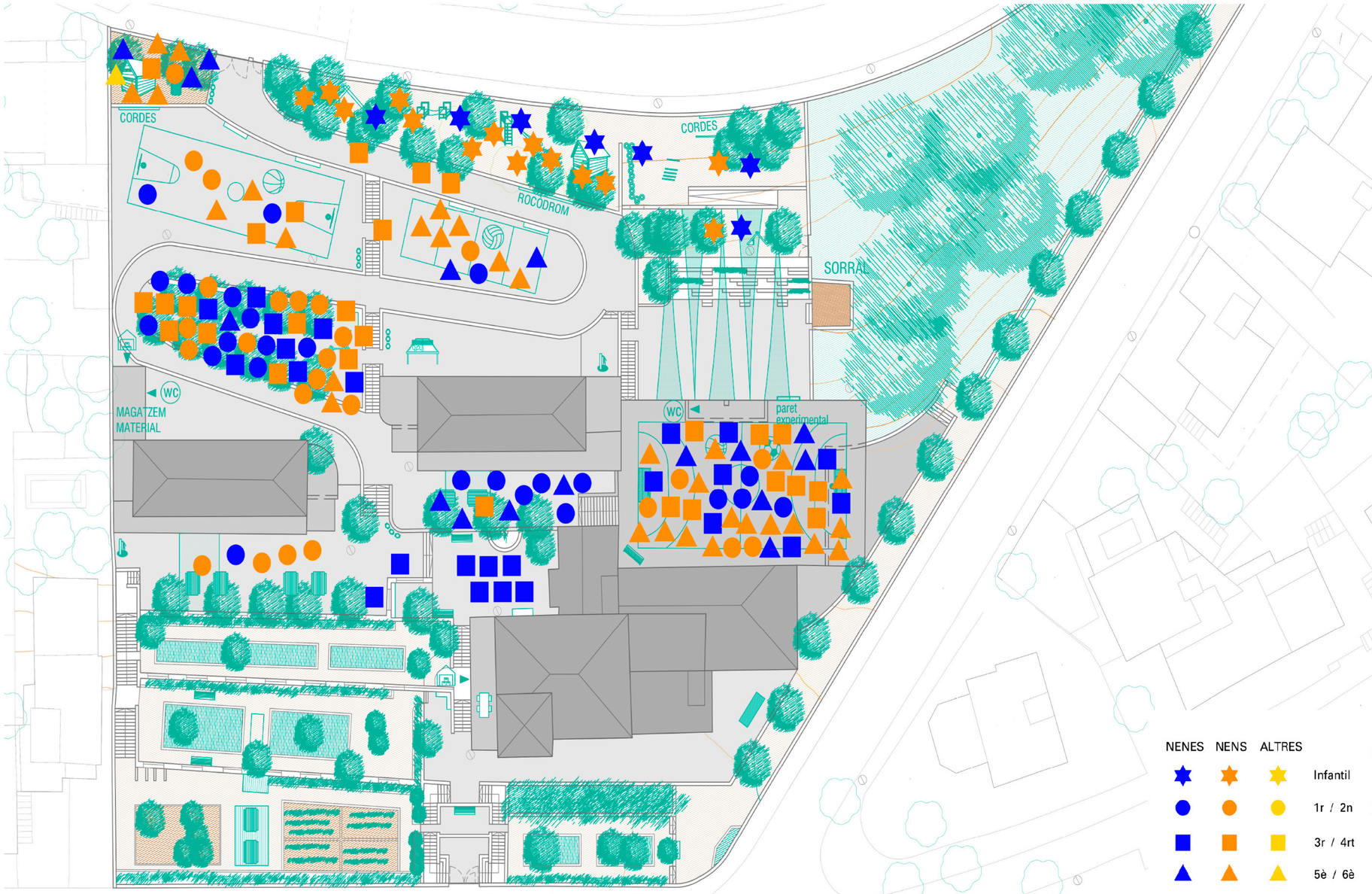

Gràfica d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

tots els cursos

què observem?

-En general s'observa que els espais C2 Pati de Lledoners, la Pista Elevada (E) i l'esai infantil d'Estructures i Grades són espais prou mixtes, tot i que la pista majoriàriament és ocupada per nens.

- Els espais B1 i B2 són principalment utilitzats per nenes, presenten una ocupació més segregada per gènere.

- L'espai infantil de les grades i zona de cordes està molt poc utiltizant en contrast amb la zona de bosquet i estructures de joc.

-Les pistes de bàsquet i volley majoritpariament les utiltizen nens.

En total s'han recollit les ocupacions de 71 nenes, 95 nens i un infant que s'identifica com a altres.

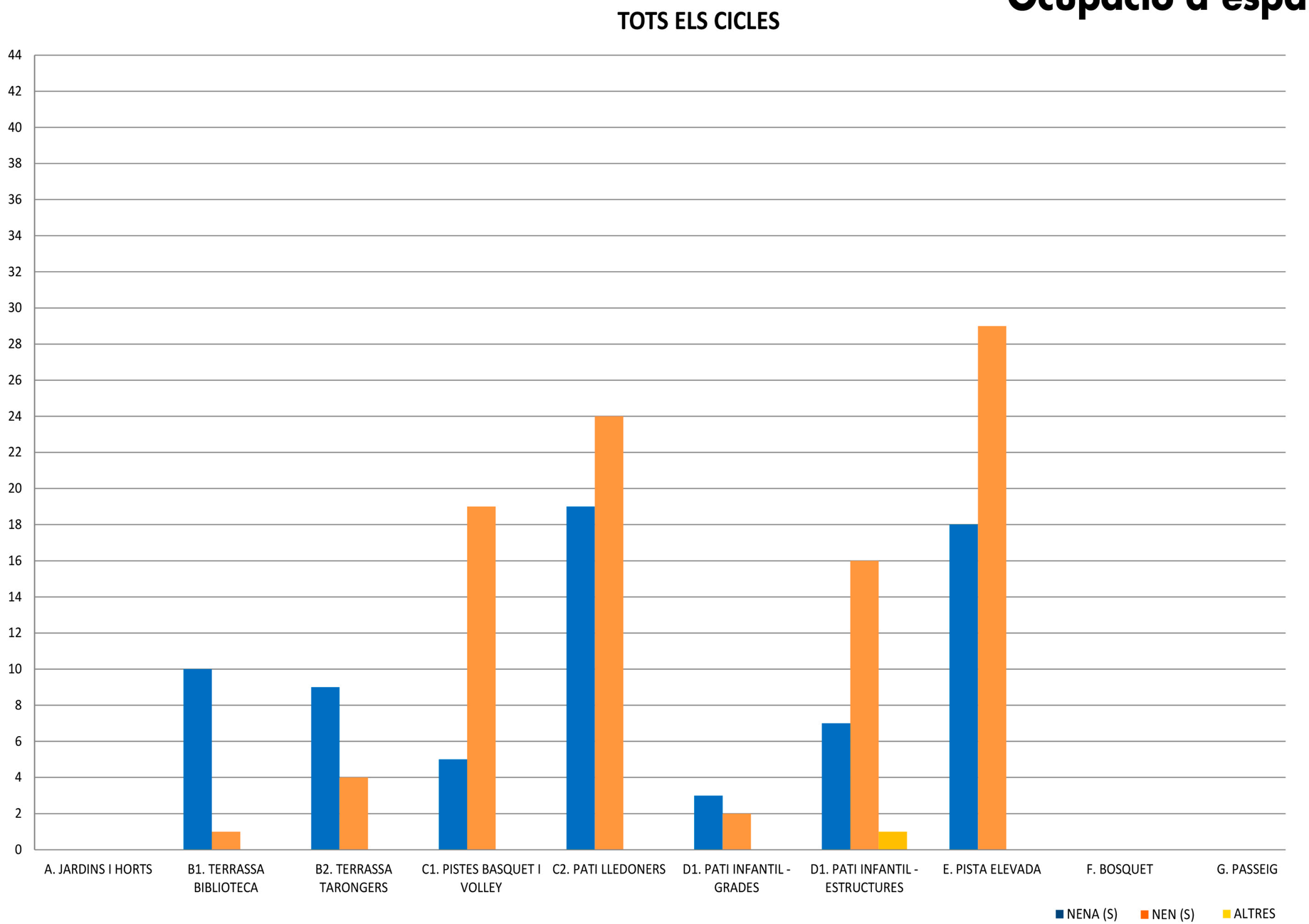

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

infantil

15

la veu dels infants

- En general el curs d'infantil 5 ocupa principalment l'espai del bosc i estructures de joc.
- Destaca que majoritàriament hi ha nens en aquest curs i el joc en aquest espai és principalment en grups mixtos de nens i nenes amb més presència de nenes.
- Alguns infants més aïlladament ocupen l'espai de sobre les grades i de les cordes per jugar. Són parelles de nen i nena.
- En general han respost aquesta dinàmica d'ocupació 7 nenes i 14 nens.
- L'espai de pista, grades i sorral l'ocupa més aviat l3 i l4.

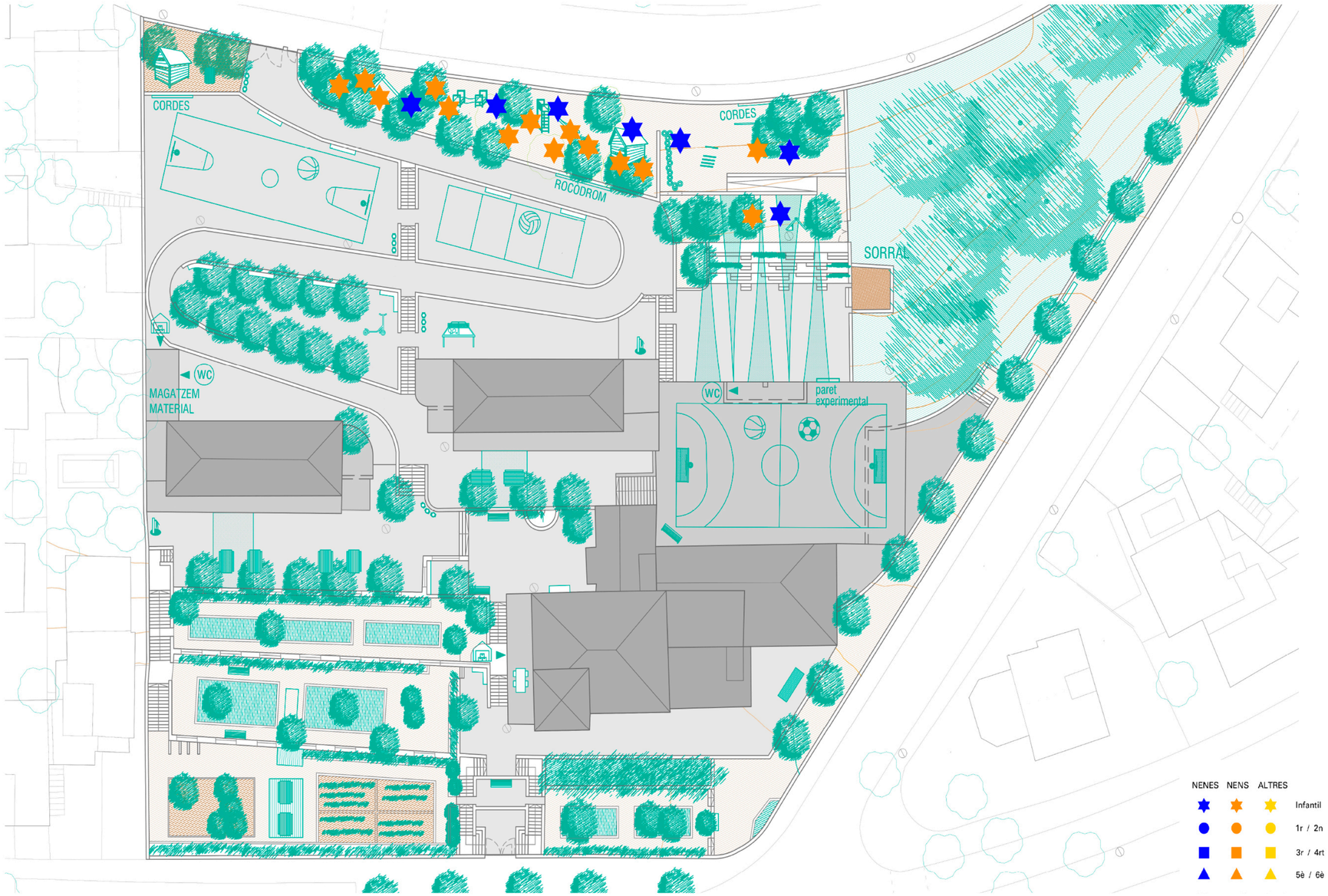

Gràfica d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

infantil

I5

la veu dels infants

- En general el curs d'Infantil 5 ocupa principalment l'espai del bosc i estrucures de joc.

- Destaca que majoritàriament hi ha nens en aquest curs i el joc en aquest espai és principalment en grups mixtes de nens i nenes amb més presència de nenes.

- Alguns infants més aïlladament ocupen l'espai de sobre les grades i de les cordes per jugar. Són parelles de nen i nena

- En general han respost aquesta dinàmica d'ocupació 7 nenes i 14 nens.

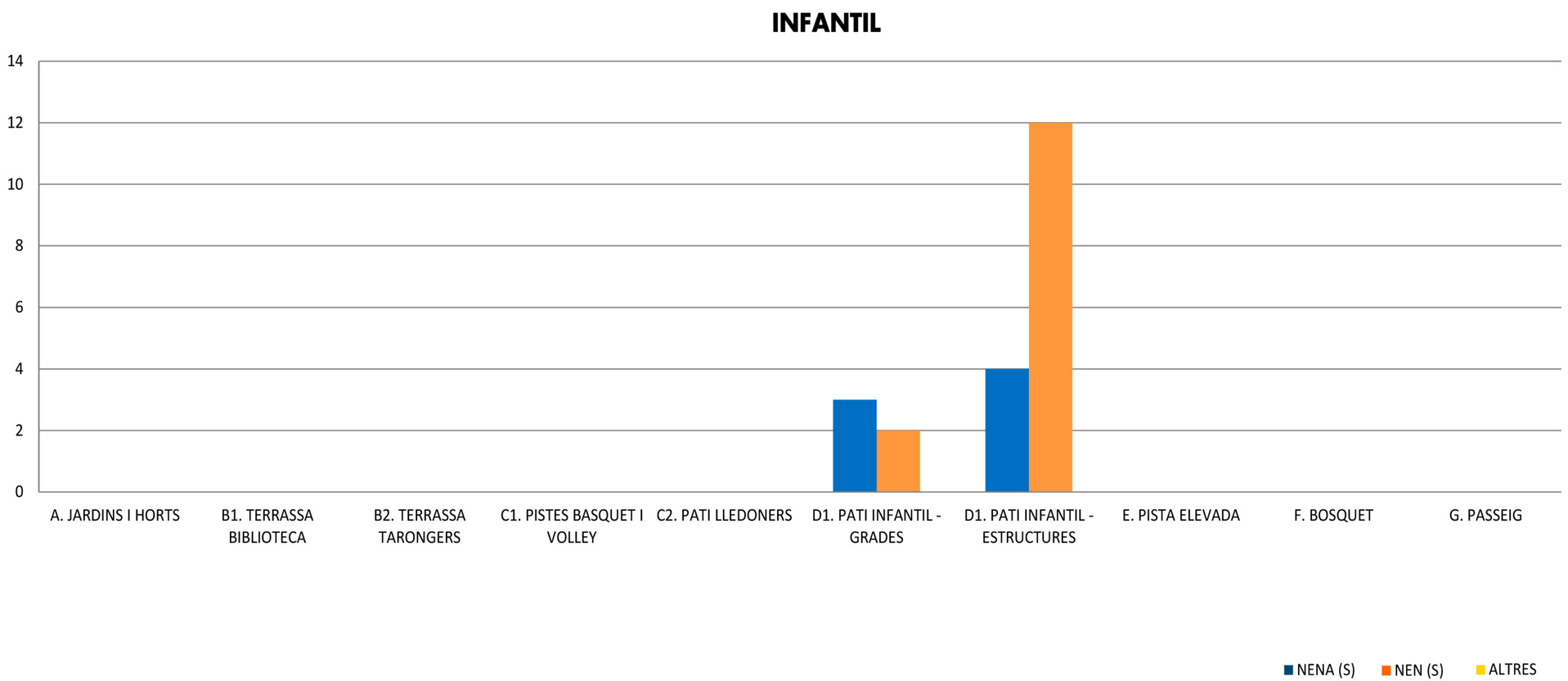

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

cicle inicial
1r i 2n

la veu dels infants

- En general el curs de 1r ocupa l'espai de lledoners i el curs de 2n es reparteix més homogèniament en quatre espais diferents del pati.
- El curs de 1r es reparteix equitativament en matèria de gènere a lledoners i amb més presència de nens a la pista de futbol i a la terrassa dels tarongers.
- El curs de 2n, la majoria nenes, es reparteix amb més presència d'aquestes a la terrassa de la biblioteca i lledoners i més equitativament a la pista de futbol i la pista de bàsquet.

1r

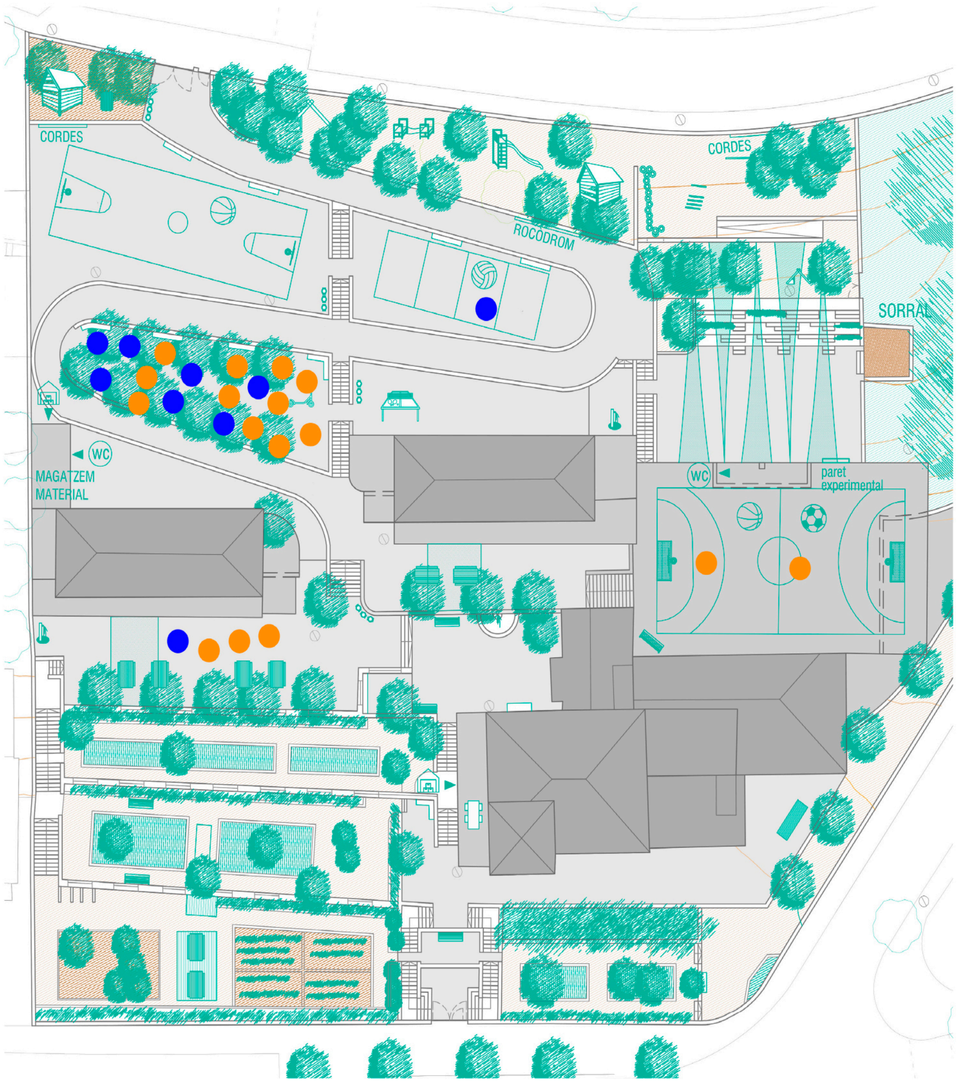

2n

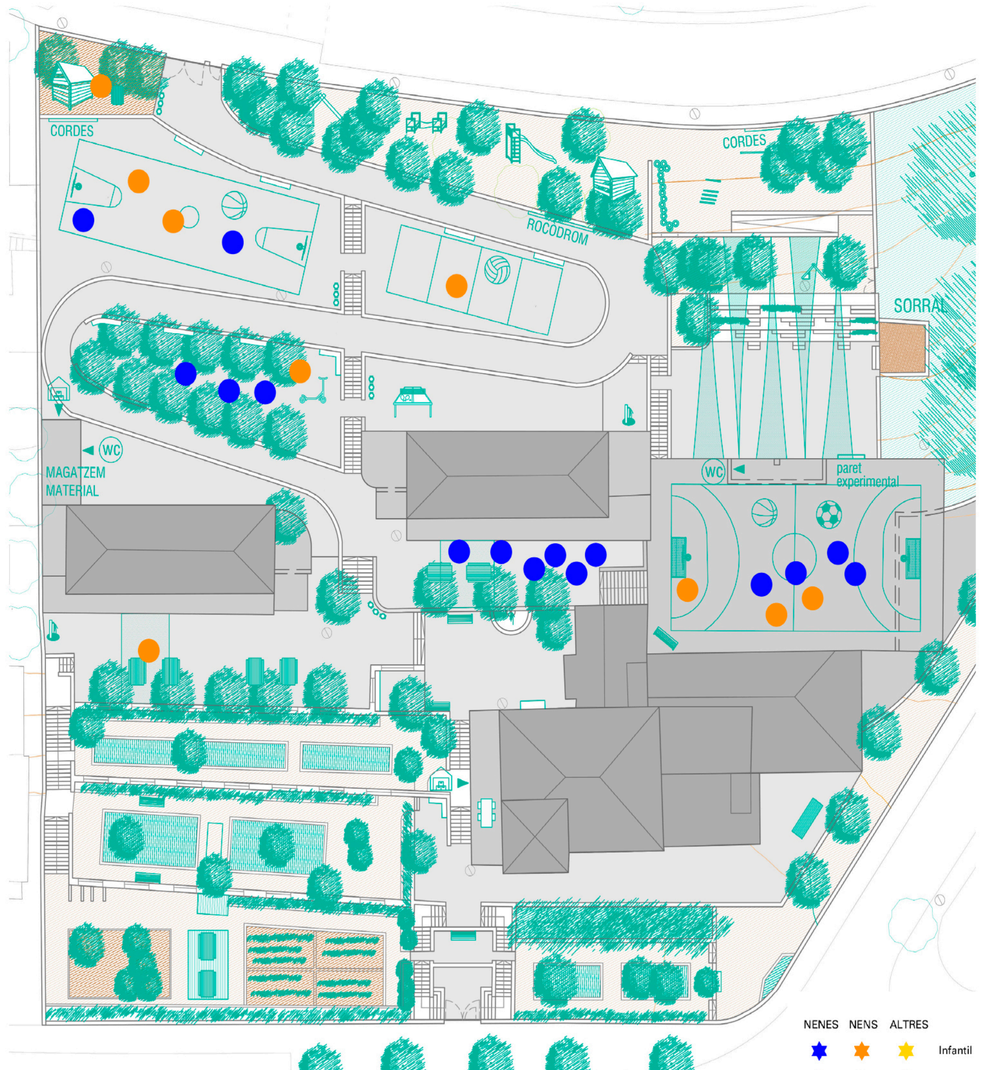

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

cicle inicial
1r i 2n

què observem?

- En referència al cicle inicial, als tres espais de bàsquet i voleibol, pati de lledoners i pista elevada, els infants es reparteixen més equitativament en referència a gènere.

- En canvi, hi ha més presència de nenes a la terrassa de la biblioteca i de nens a la terrassa de tarongers.

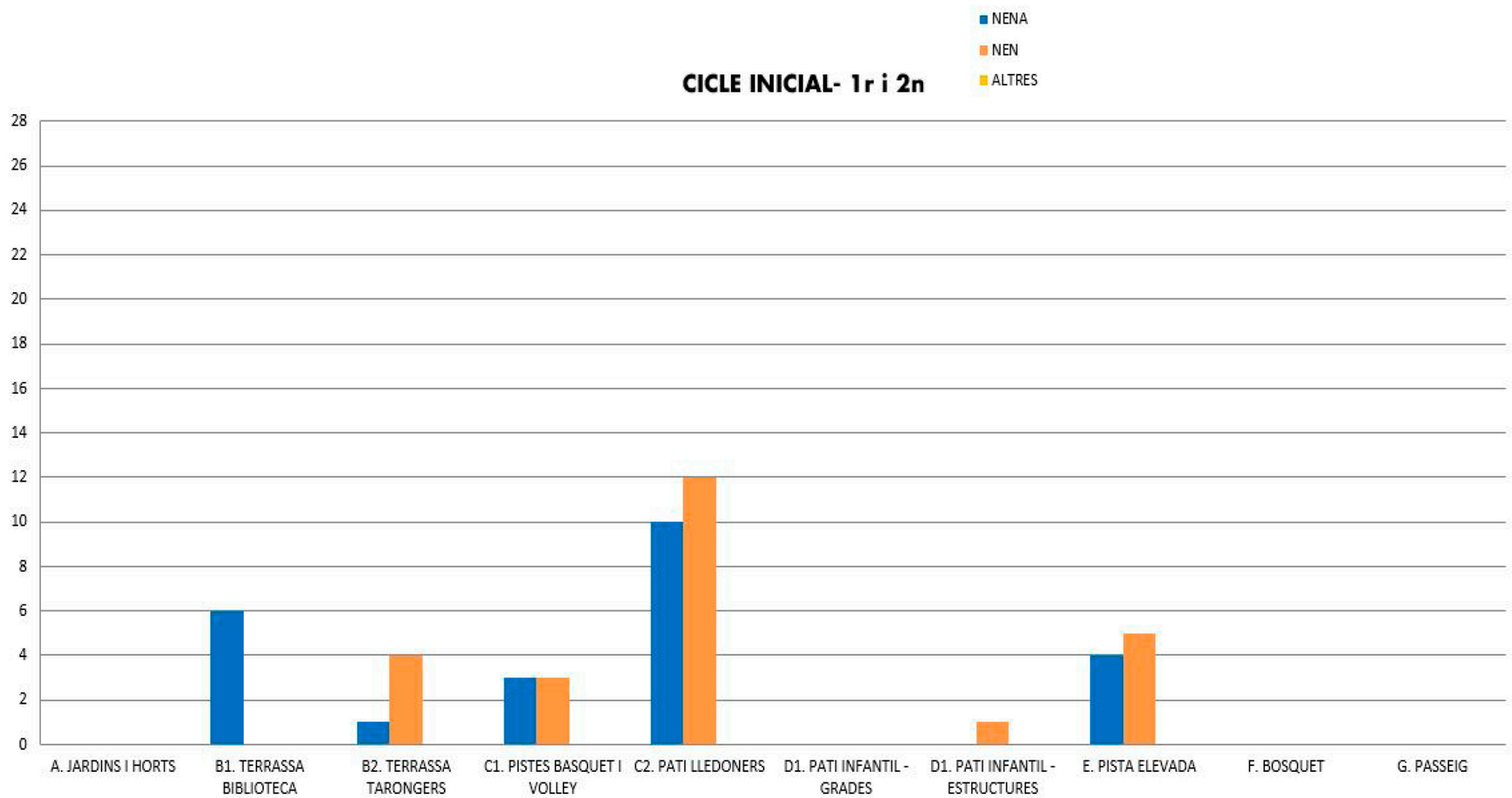

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

cicle mitjà
3r i 4t

la veu dels infants

- Els espais més utilitzats pel curs de 3r són la terrassa de l'entrada, amb més presència de nenes, la pista de futbol, amb més presència de nens, i l'espai de lledoners amb una repartició més equitativa.
- La repartició del curs de 4t a lledoners també és equitativa.
- En canvi, es detecta major presència de nenes a la pista elevada i de nens de manera disgregada, a les pistes superiors i la zona d'infantil.

3r

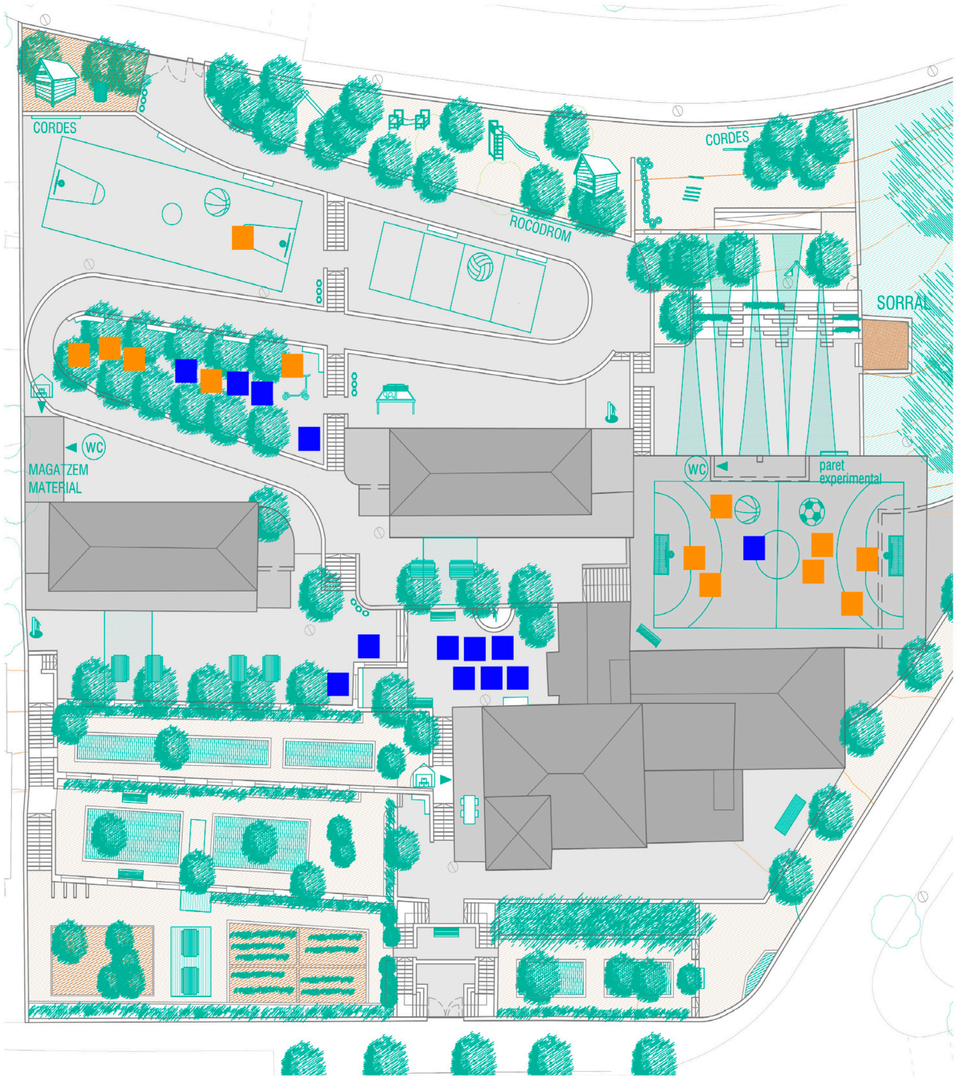

4t

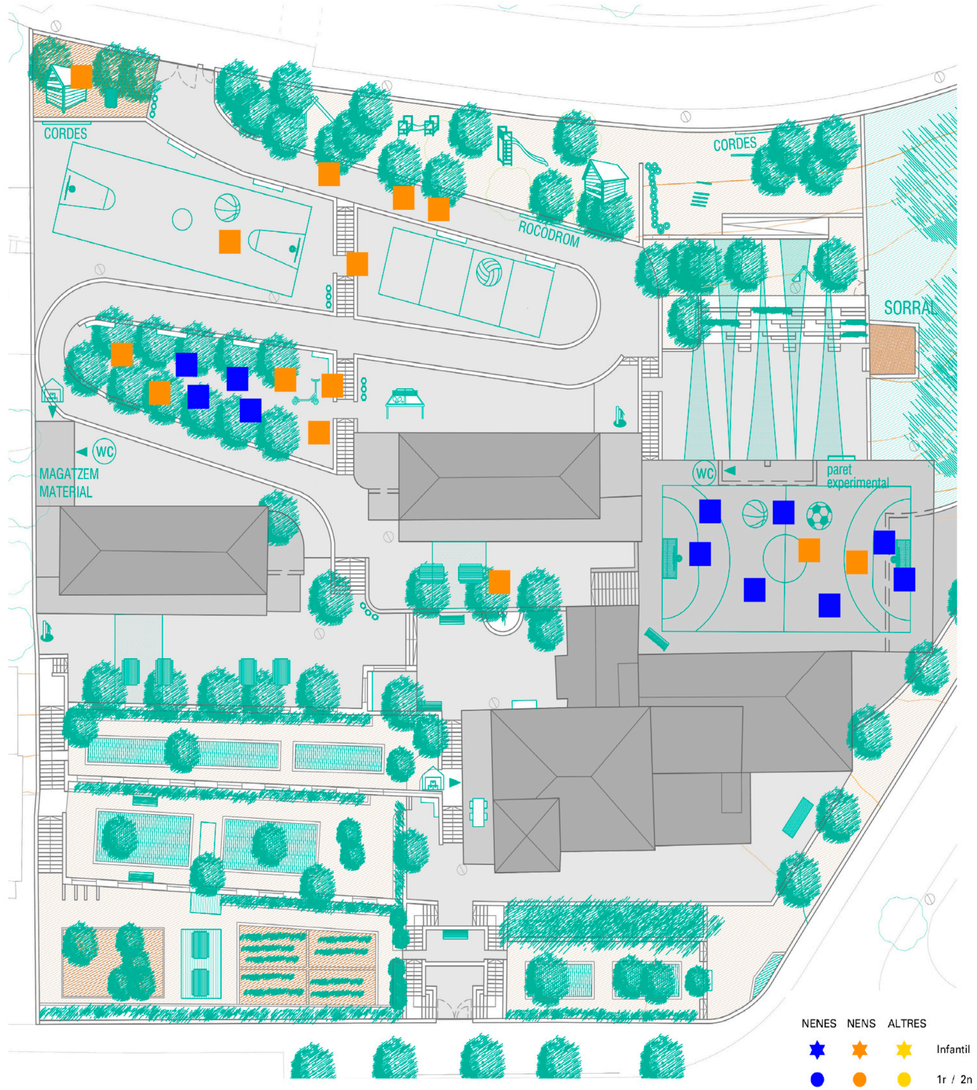

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

cicle mitjà
3r i 4t

què observem?

- En general el cicle mitjà es reparteix equitativament al pati de lledoners i la pista elevada.

- En canvi, es detecta només presència de nenes a la terrassa de tarongers. I de nens a la terrassa de la biblioteca i les pistes de bàsquet i voleibol.

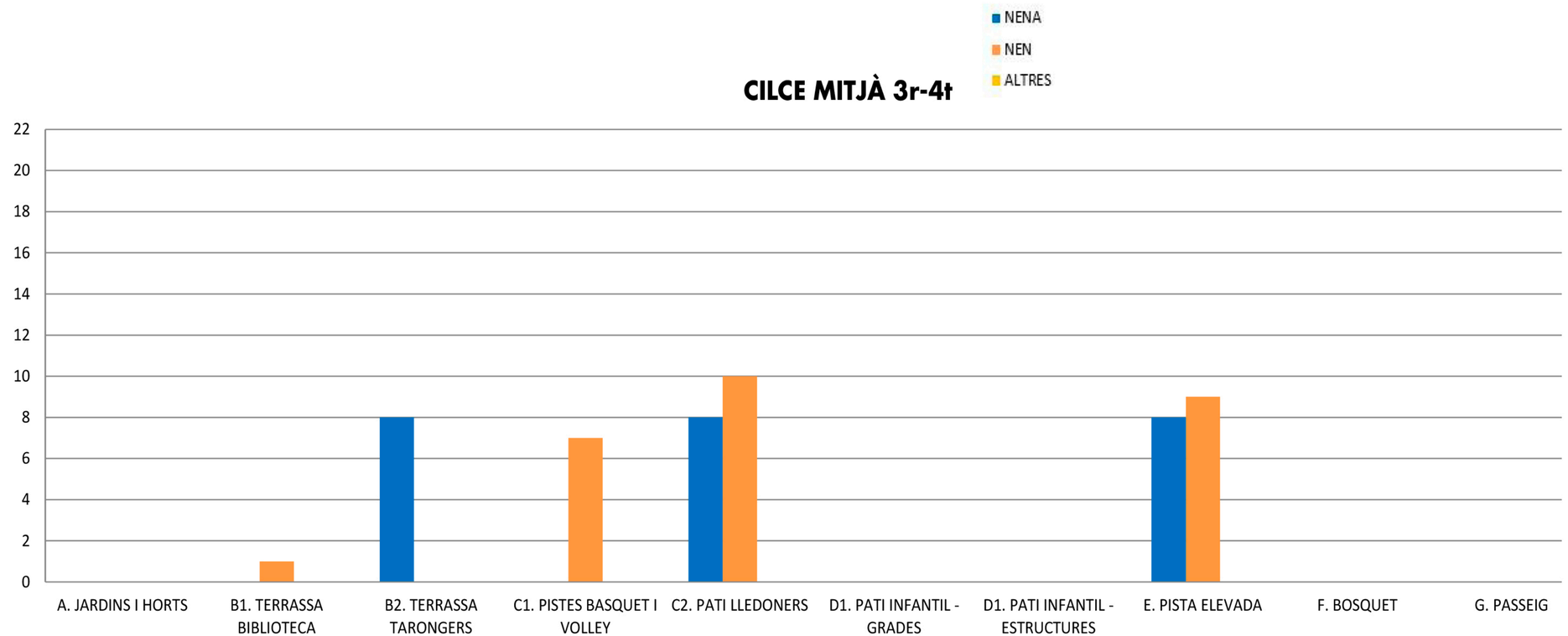

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

cicle superior
5è i 6è

la veu dels infants

- El curs de 5è es reparteix majoritàriament en dos espais, a la pista de futbol, de manera prou equitativa però amb més presència de nens. I la cantonada superior esquerra de la zona d'infantil, de manera equitativa.
- El curs de 6è, en canvi, és més expansiu en l'espai del pati i es reparteix en quatre espais diferents.
- Presència unànime de nenes a la terrassa de la biblioteca. I major presència de nens a la pista de futbol, la pista de voleibol i la de bàsquet.

5è

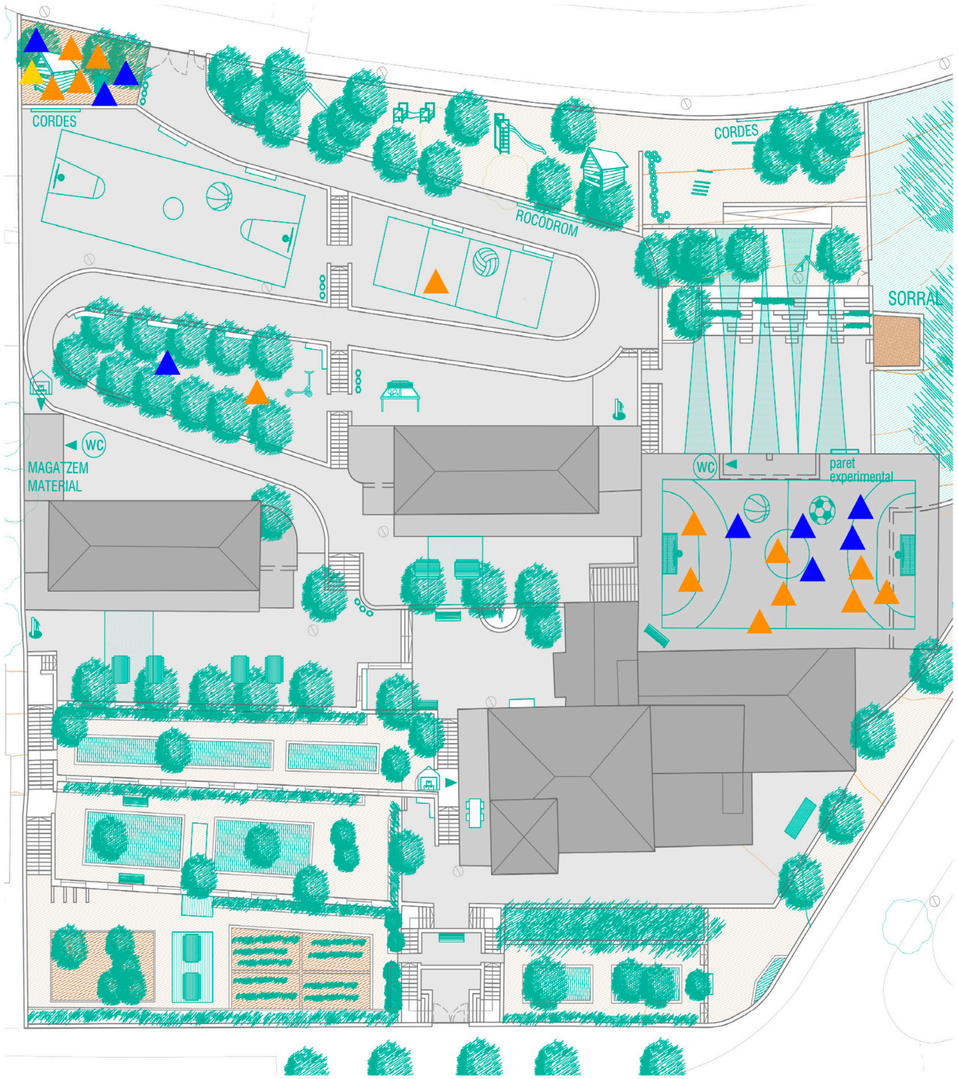

6è

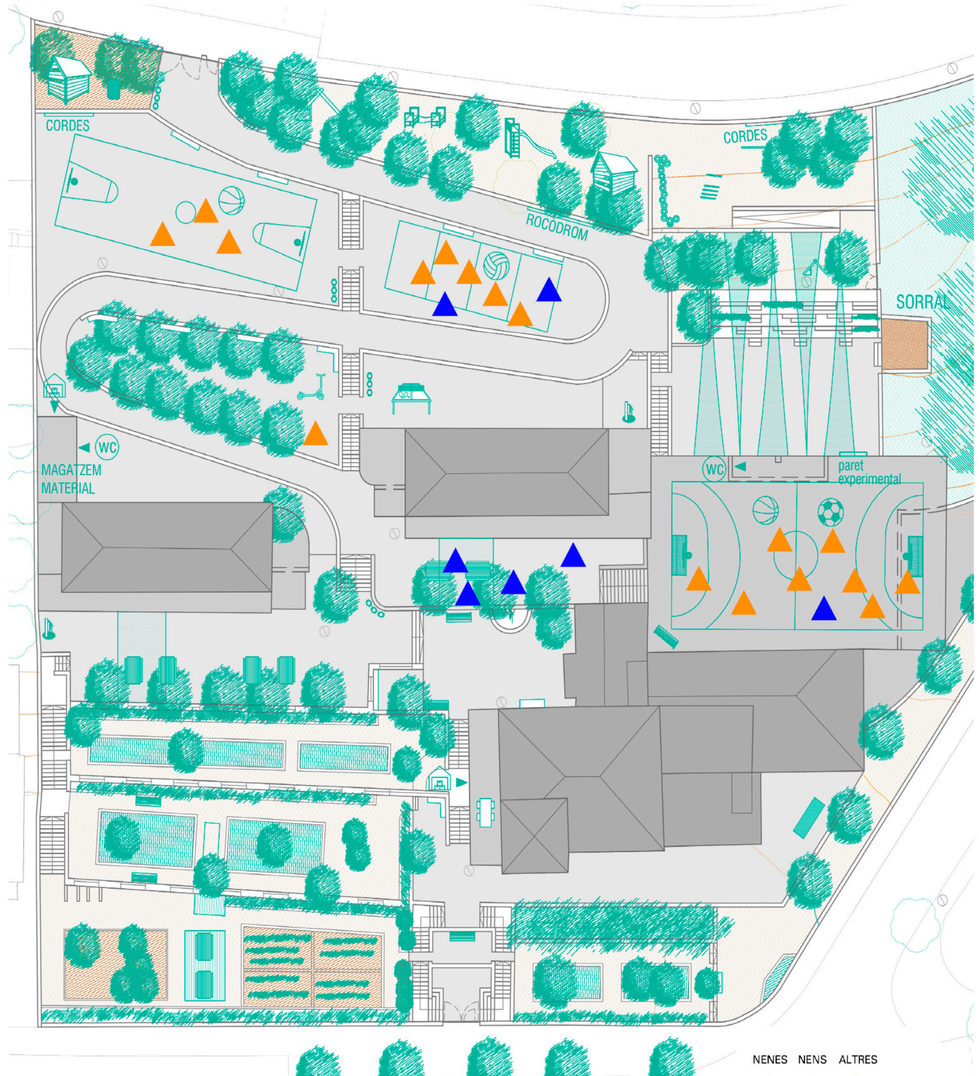

plànol d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

cicle superior
5è i 6è

què observem?

- En general en aquest cicle té més nens, i per això es veu major diferència de gènere en la repartició de totes les pistes, amb major presència de nens.

- La terrassa de la biblioteca és més marcada per les nenes.

- I els espais més homogenis són el pati de lledoners i la zona d'infantil-estructures.

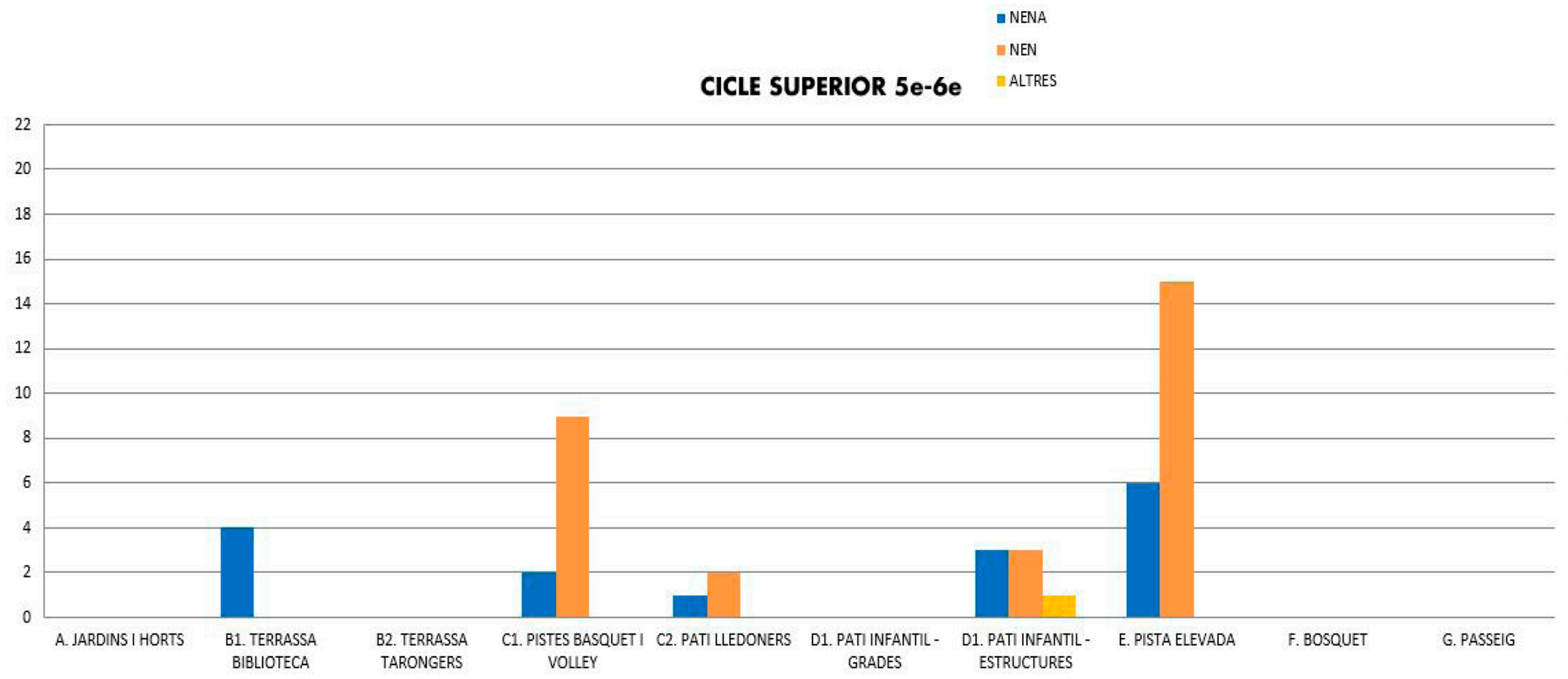

diagnosi
Convivència al pati

plànol de convivència

tots els cursos

què observem?

- L'espai on es recull que hi ha més conflictes de forma destacada és la zona de la pista. En aquest cas destacar que alguns infants senyalen aquest espai com a lloc de conflicte tot i que no sigui el seu espai habitual.
- Les pistes de volley i bàsquet i la zona d'estrucures de joc d'infantil són les zones amb conflicte també, així com la terrassa de tarongers.
- Les zones amb més bona convivència són principalment la terrassa de la biblioteca i la zona de la font i el pati de lledoners.
- Les pistes de volley i basquet, C1 i la terrassa de tarongers, B1 són zones on la percepció de conflicte i bona convivència és per igual .

plànol de bona convivència i conflictes al pati

tots els cursos

diagnosi
Convivència al pati

què observem?

- L'espai on es recull que hi ha més conflictes de forma destacada és la zona de la pista. En aquest cas destacar que alguns infants senyalen aquest espai com a lloc de conflicte tot i que no sigui el seu espai habitual.
- Les pistes de volley i bàsquet i la zona d'estrucures de joc d'infantil són les zones amb conflicte també, així com la terrassa de tarongers.
- Les zones amb més bona convivència són principalment la terrassa de la biblioteca i la zona de la font i el pati de lledoners.
- Les pistes de volley i basquet, C1 i la terrassa de tarongers, B1 són zones on la percepció de conflicte i bona convivència és per igual .

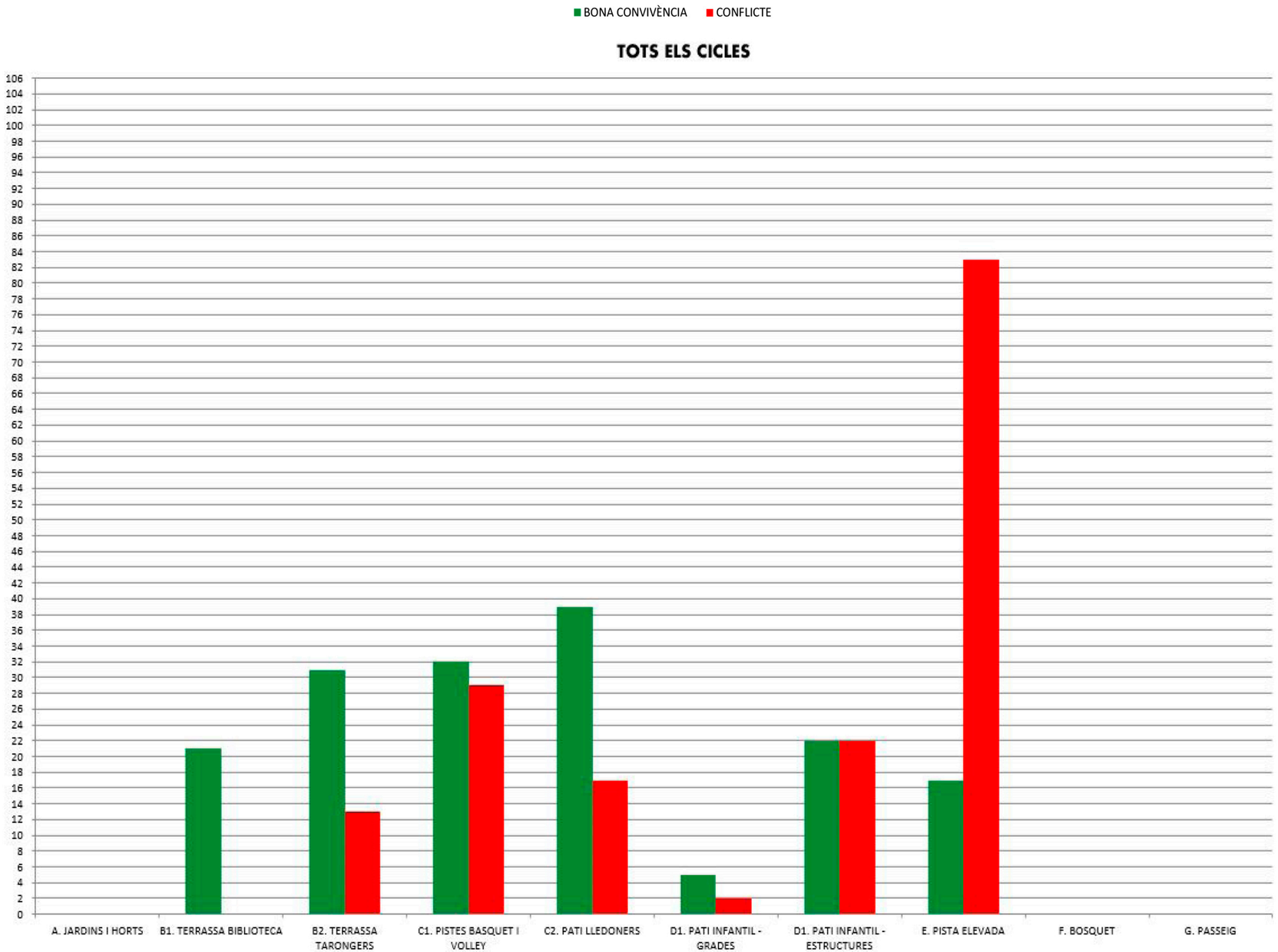

plànol de bona convivència i conflictes al pati

infantil

diagnosi
Convivència al pati

I5

la veu dels infants

- En general es percep que la zona d'estrucures de joc al bosquet és una zona amb conflictes i bona convivència per igual.

- S'observa que la zona de sobre les grades i cordes és una zona de bona conviència.

- La zona dels pneumàtics és una zona on sorgeixen conflictes.

- Destaca que no es parla sobre la convivència a la zona de grades i pista ni al sorral, coincidint en que és un espai que no assenyalen com el que solen utiltizar.

Gràfica d'ocupació de l'espai del pati segons gènere

diagnosi
Convivència al pati

infantil
I5

la veu dels infants

- En general es percep que la zona d'estrucures de joc al bosquet és una zona amb conflictes i bona convivència per igual.

- S'observa que la zona de sobre les grades i cordes és una zona de bona conviència en general, amb menys conflictes.

- Destaca que no es parla sobre la convivència a la zona de grades i pista ni al sorral, coincidint en que és un espai que no assenyalen com el que solen utiltizar.

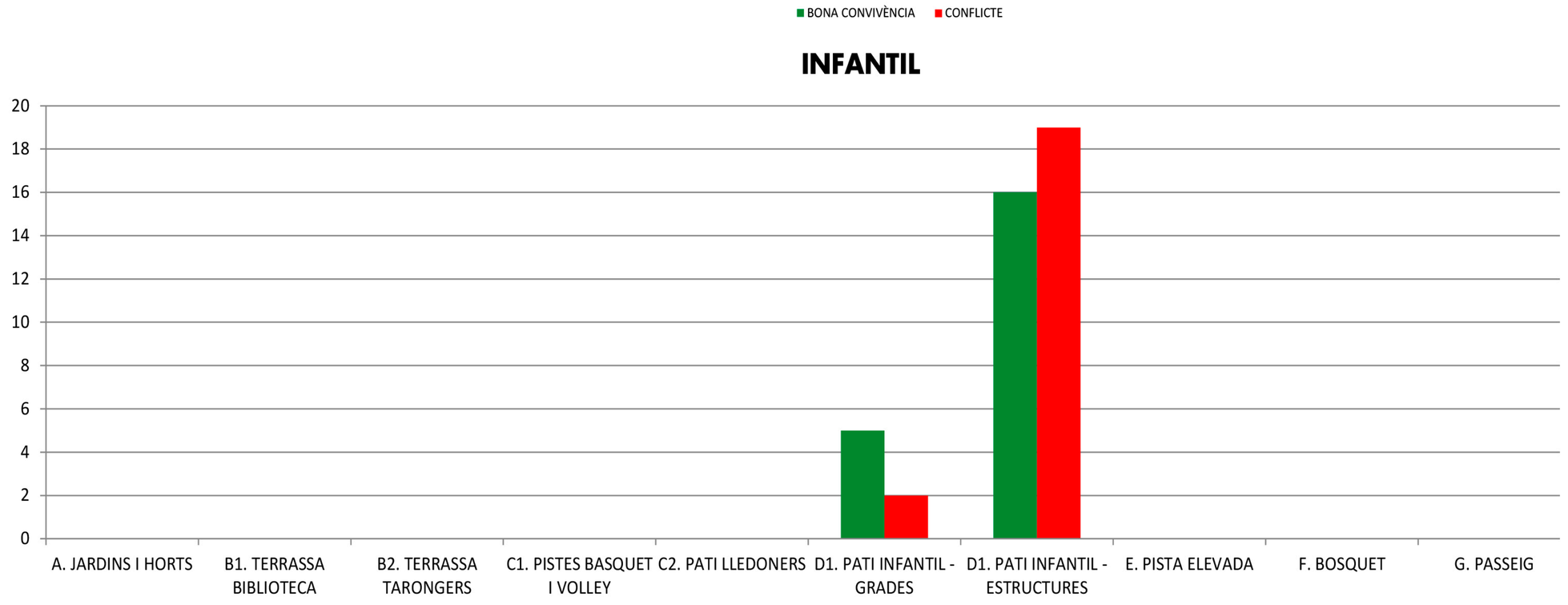

plànol de bona convivència i conflictes al pati

diagnosi
Convivència al pati

cicle inicial
1r i 2n

la veu dels infants

- En general als dos cursos, es percep la zona de lledoners com a bona convivència, zona de conflicte més a la vora de les escales centrals. I com a zona de conflicte la pista de futbol.
- El curs de 1r observa la terrassa dels tarongers com una zona tant de bona convivència com de conflictes.
- El curs de 2n detecta quatre zones amb unanimitat de bona convivència; la terrassa de tarongers, la terrassa de la biblioteca, la pista de bàsquet i la cantonada superior esquerra de la zona d'infantil.
- En canvi, la pista de voleibol es detecten conflictes.

1r

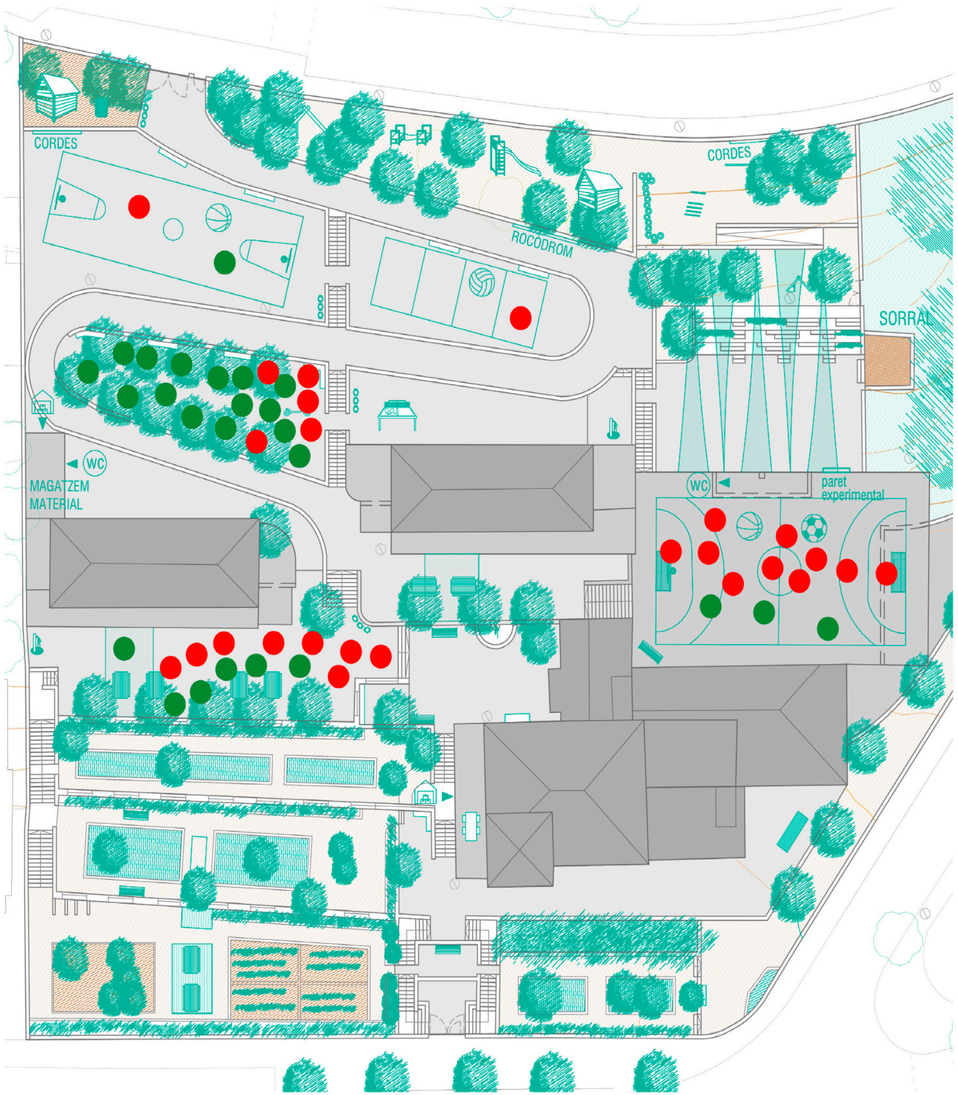

2n

diagnosi
Convivència al pati

cicle inicial
1r i 2n

què observem?

- De manera diferenciada la zona amb més conflictes és la pista de futbol.

- I la zona de més bona convivència, al pati de lledoners, amb alguns conflictes també.

- En canvi, les zones amb una repartició més equitativa, són la terrassa de tarongers i les pistes de bàsquet i voleibol.

- La terrassa de la biblioteca i el pati d'infantil, són zones de bona convivència per unanimitat.

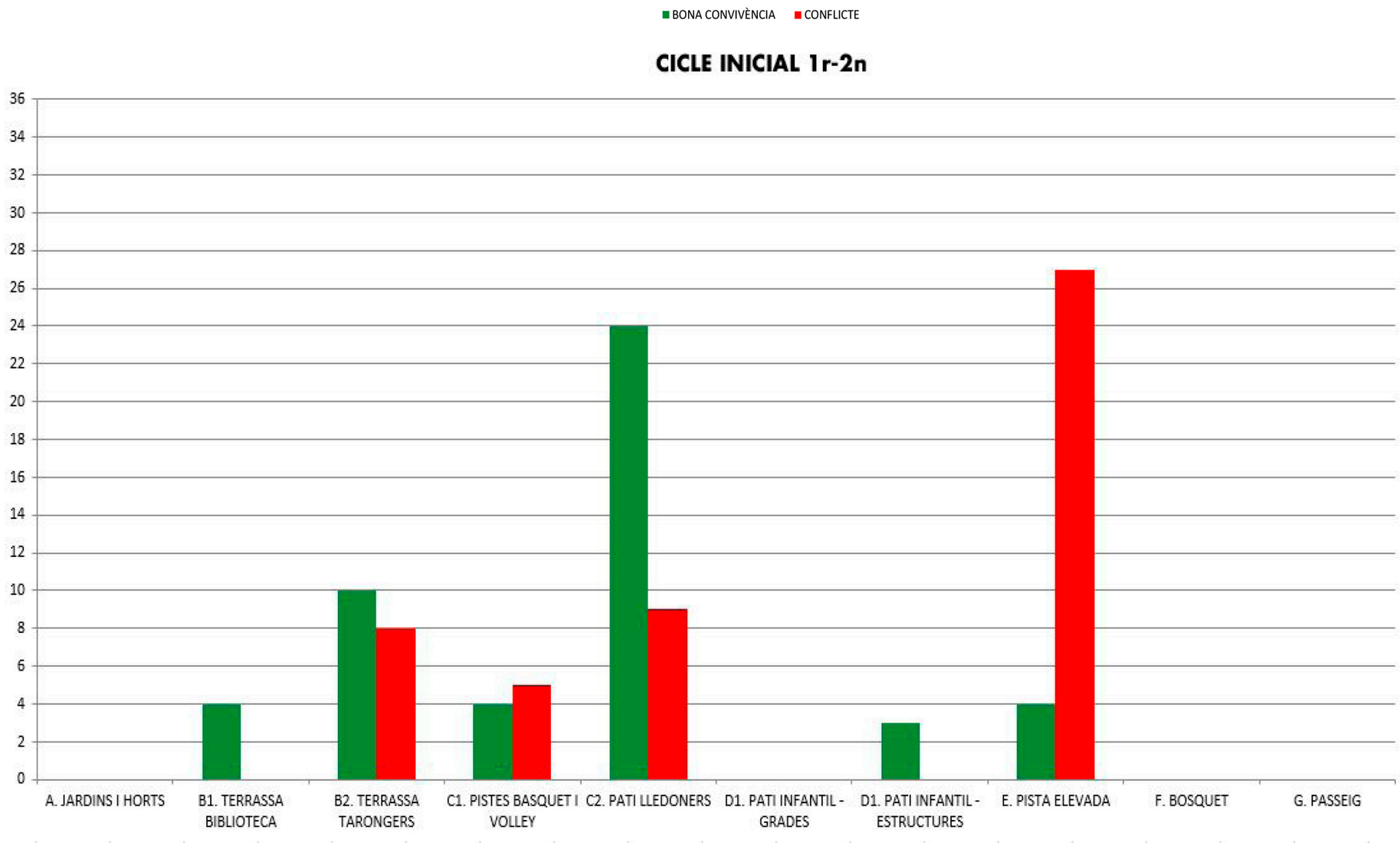

plànol de bona convivència i conflictes al pati

cicle mitjà
3r i 4t

diagnosi
Convivència al pati

la veu dels infants

- El curs de 3r detecta dues zones molt clares, de bona convivència la terrassa de tarongers i de conflictes la pista de futbol.
- Com a zones equitatives es detecta la zona més central de la terrassa de tarongers i l'espai de lledoners.
- En canvi, la pista de bàsquet, de bona convivència.
- En general el curs de 4t detecta els dos caràcters d'espai de manera més dispersa en el pati.
- Les pistes de futbol i de voleibol, de manera equitativa. La zona de lledoners amb més presència de bona convivència. I la pista de bàsquet i zona d'infantil, sobretot a la rampa, amb conflictes.

3r

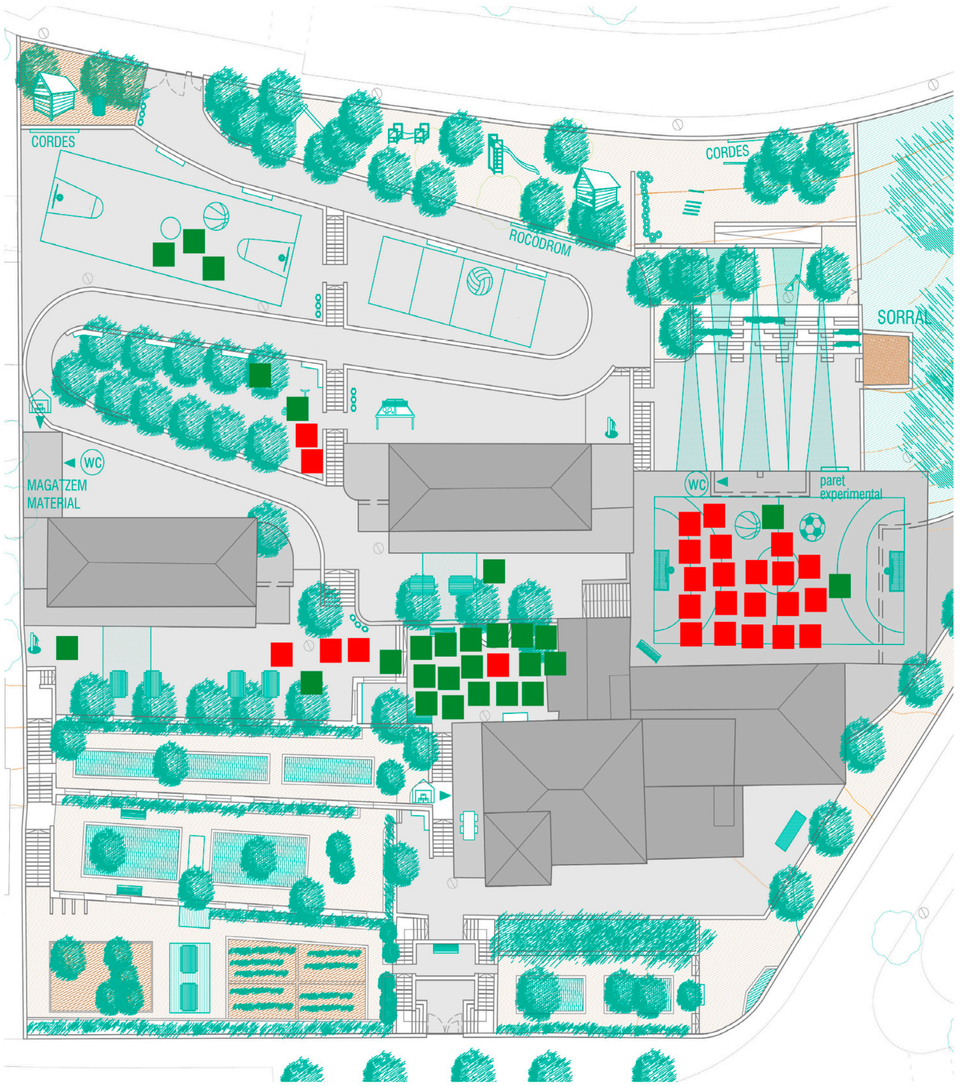

4t

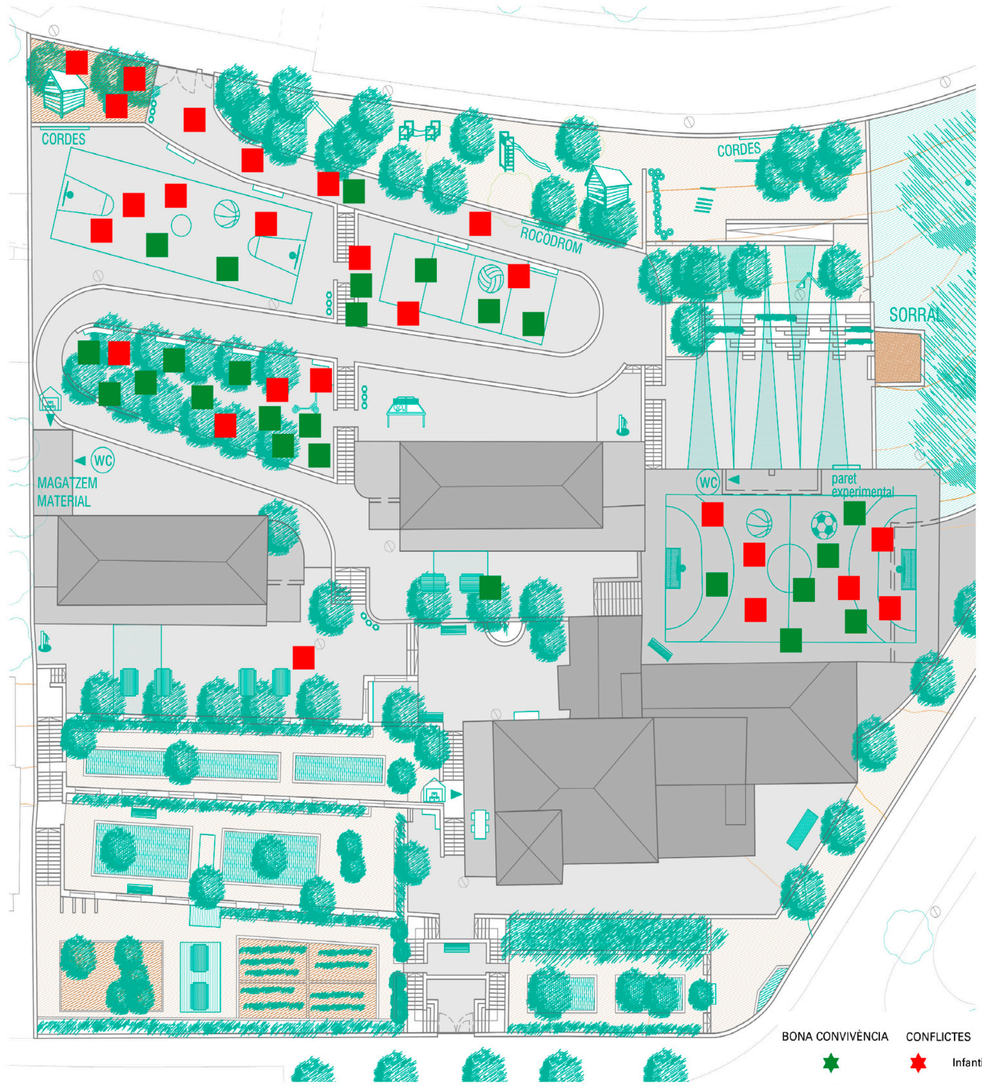

diagnosi
Convivència al pati

cicle mitjà
3r i 4t

què observem?

- L'espai amb més conflictes és la pista de futbol, amb prou diferència.

- En canvi, de bona convivència, en primera instància la terrassa de tarongers, i en segona les pistes de bàsquet i voleibol i el pati de lledoners.

- La zona més equitativa en matèria de convivència és la de les pistes de bàsquet i voleibol.

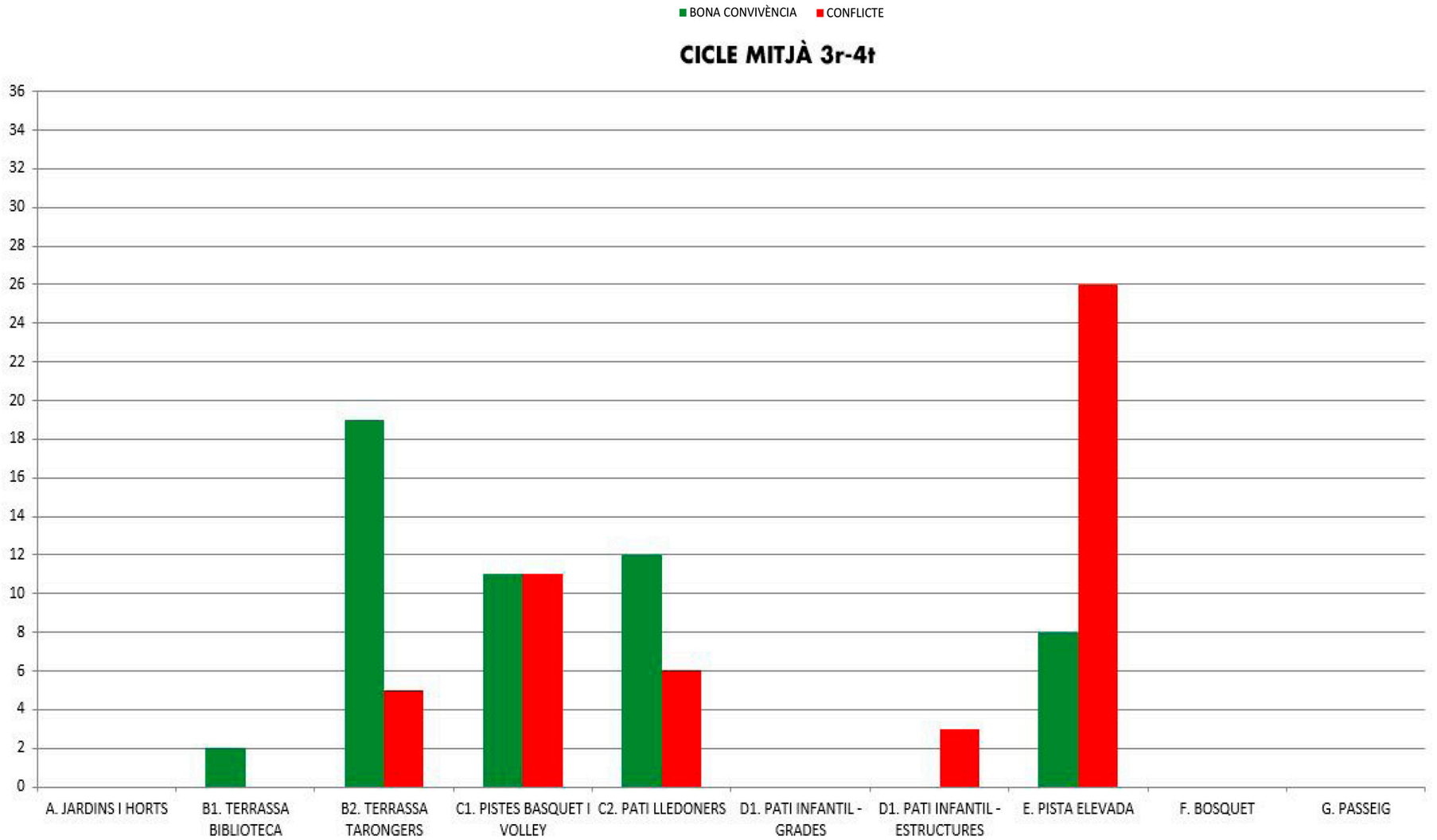

plànol de bona convivència i conflictes al pati

cicle superior
5è i 6è

la veu dels infants

- Aquest és el cicle on es detecta una major segregació d'espais de convivència, sobretot en quatre zones molt clares.
- El curs de 5è detecta majoritàriament amb conflictes les pistes de futbol i la de bàsquet.
- En canvi, de bona convivència per unanimitat la pista de voleibol i la zona d'escales de la terrassa de la biblioteca.
- El curs de 6è amb repartició molt segregada, amb unanimitat de bona convivència la pista de bàsquet i la terrassa de la biblioteca. I amb conflictes la pista de voleibol i la pista de futbol.

5è

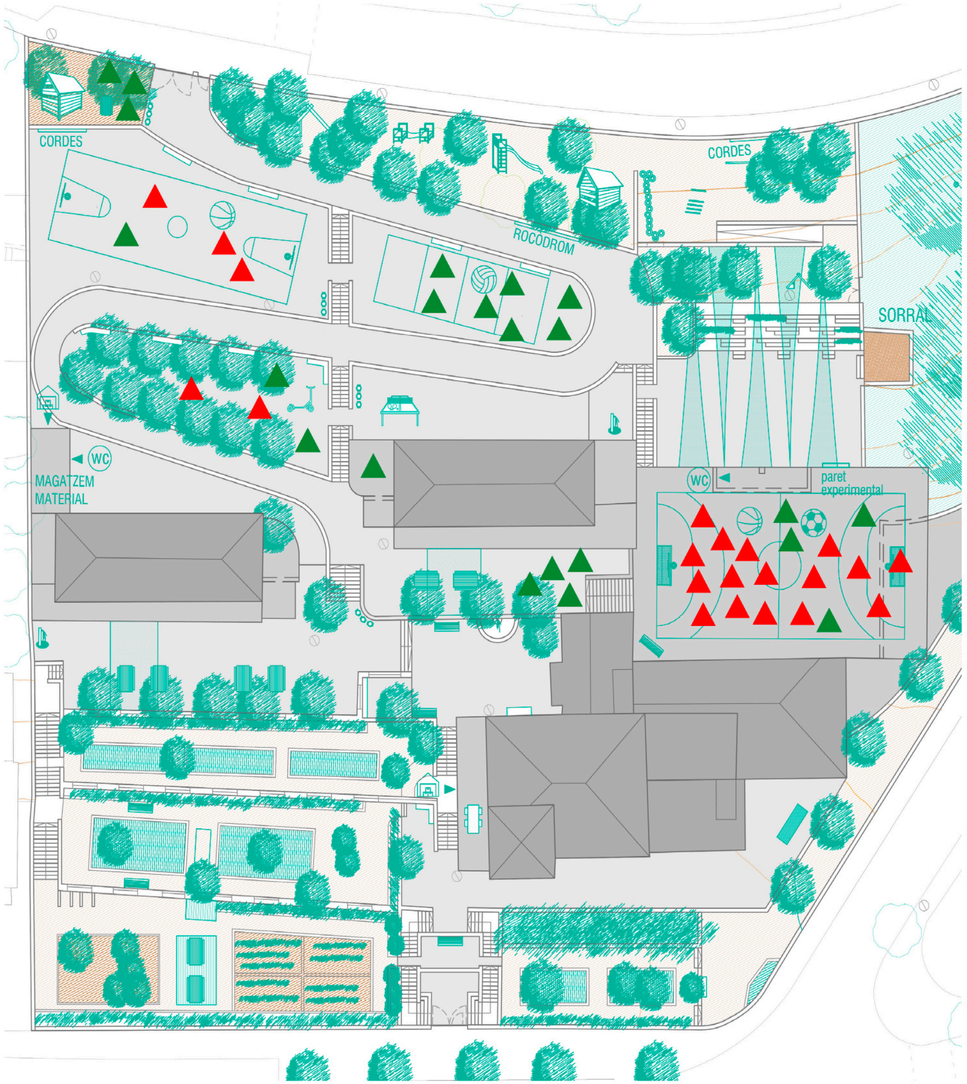

6è

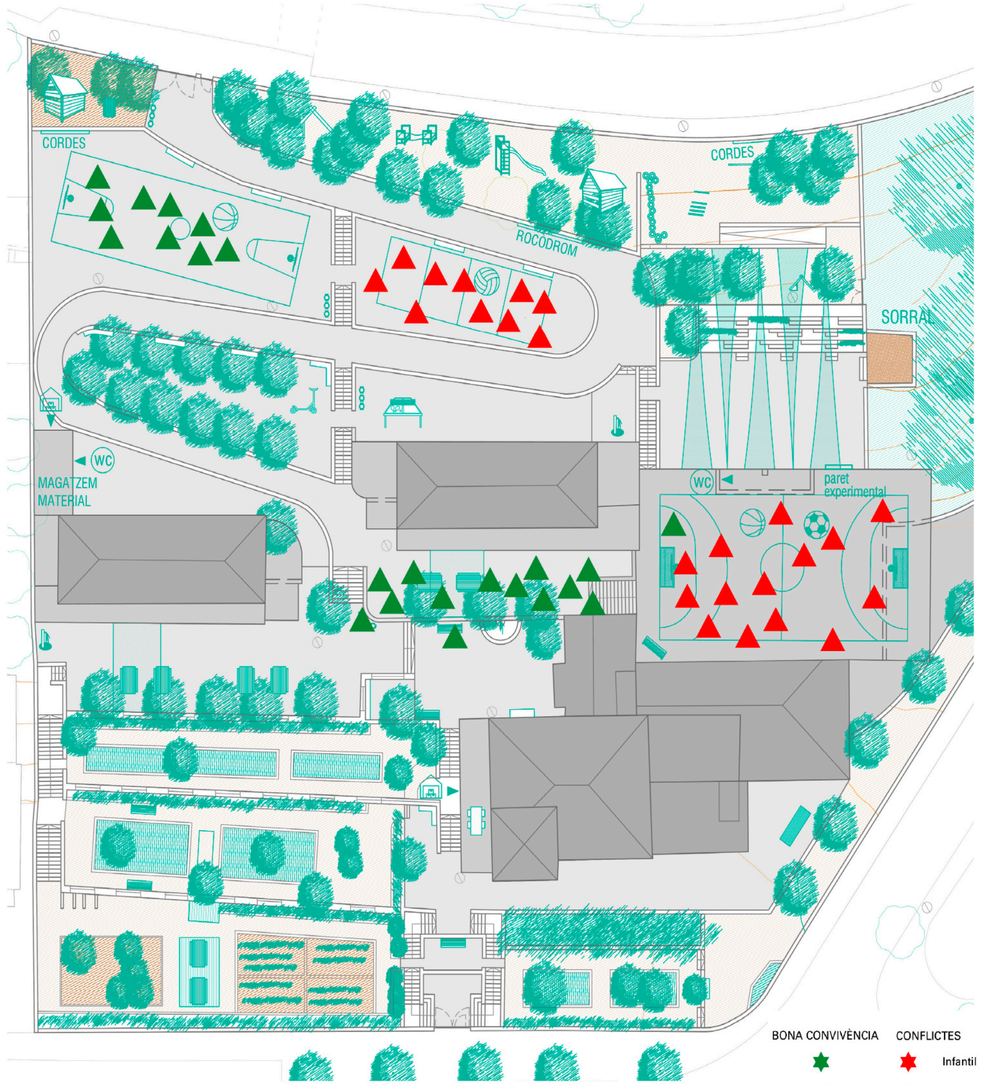

diagnosi
Convivència al pati

cicle superior
5è i 6è

què observem?

- En general les zones de conflictes estan molt diferenciades, amb molta presència a la pista de futbol, menor a les pistes de bàsquet i voleibol, i de manera més residual al pati de lledoners.

- En canvi, es detecten zones de bona convivència de manera més repartida en els espais exteriors. Sobretot la terrassa de la biblioteca i les pistes de bàsquet i voleibol. I de manera més residual a la terrassa de tarongers, el pati de lledoners, al pati infantil i la pista de futbol.

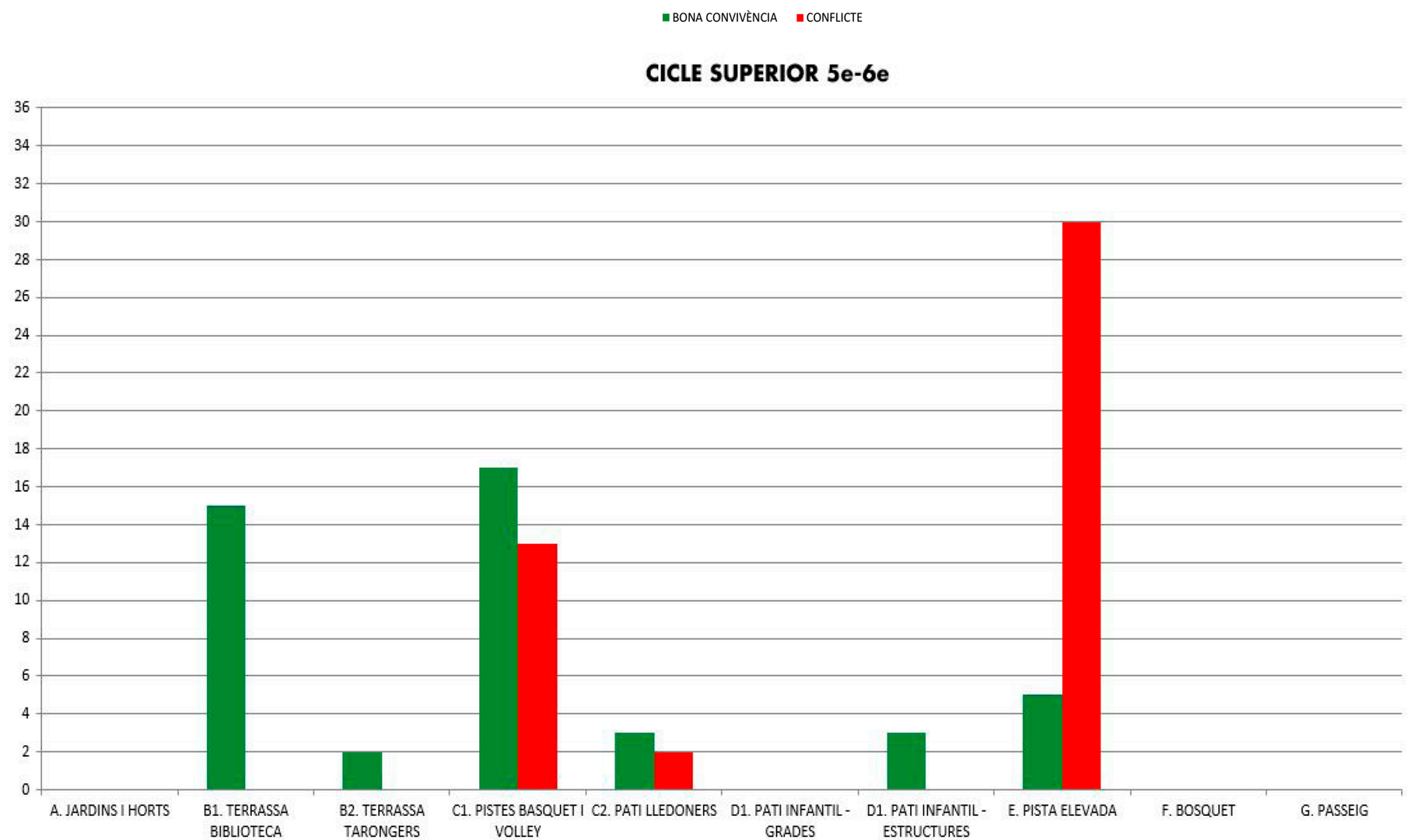

Fitxes d'observació

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

L'objectiu d'aquesta dinàmica és recollir què està passant a les diferents zones del pati. Aquesta dinàmica es farà durant les hores de pati al migdia i al matí, durant una setmana. La poden fer professors/es i equip de monitor/es.

1. Com ho farem?

- L'observació es farà preferiblement durant l'ús del pati i si podem farem fotos durant l'observació.
- Les fotografies les nomenarem segons la zona, el grup que està fent servir el pati i el dia.
- Adjuntemunplànolambunaproposta de divisió de zones, es pot modificar si es troba una altra més acurada.
- Les zones i els dies s'han de repartir, de manera que ens assegurem que totes les zones i els dies estiguin coberts.
- A les graelles haurem d'anotar: nombre de nenes, nens i/o altres en aquella zona en aquell moment, quines activitats fan i quin material hi ha (omplir quadre adjunt a dalt).
- Afegim un requadre per a observacions qualitatives que vulgueu assenyalar del dia, alguna cosa excepcional que hagi passat, alguna situació que vulgueu destacar.
- Els dies d'observació aniran de dilluns a divendres (és important que estiguin tots els dies de la setmana representats per veure si canvia alguna cosa amb l'organització interna de l'escola).

Fitxes d'observació I5

Zona observada: D _ Bosquet i estructures de joc **Nº infants:** 24 **Dia i hora:** dijous 26. 10:30h

Observacions generals: Es descriu un moment puntual del pati

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observen principalment infants jugant en **petits grups**
- Grup format per **5 infants, 3 nens i 2 nena, de la mateixa classe i de 4 i 5 anys**
- És doncs un **grup mixte amb prou equilibri entre nens i nenes.**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Diversificació d'accions i activitats

· Joc simbòlic dins de la caseta de fusta (pares i mares)

- Seuen i parlen dins i fora la caseta
- Juguen amb el gronxador. Genera conflicte perquè no saben esperar
- S'enfilen a les cordes
- Joc amb teles. Dos seuen a la tela i la resta els arrosega d'un lloc a l'altre estirant
- En general les nenes es mouen poc

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: Gronxador / Caseta de fusta / Cordes

material extern: Teles

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observen principalment infants jugant en **petits grups**
- Grup format per **4 infants, 3 nens i una nena, de la mateixa classe i de 4 i 5 anys**
- **És un grup mixte però majoritàriament format per nens.**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Diversificació d'accions i activitats

· joc simbòlic al tipi (main craft)

- joc amb els troncs: com a seients i com a tanca d'una casa
- Fet i amagar per diferents zones del pati
- Joc simbòlic de monstres. Genera algun conflicte

-Lliscar pel tobogan. Genera algun conflicte per l'espera

- En general es mouen molt d'un lloc a l'altre
- Joc d'experimentació amb la pinassa, troncs i pedres

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: Tipi / troncs / Tobogan

material extern: Pinassa / Pedres/ Caixes de plàstic

Fitxes d'observació 1r, 2n, 3er, 5è i 6è (diferents terrasses)

Zona observada: B_Terrasses (bilboteca i tarongers) **Nº infants:** 36 infants **Dia i hora:** divendres 10:30h

Observacions generals: s'observa que a l'espai de la terrassa de la biblioteca l'activitat que fan principalment és pintar i si que estan barrejats nens i nenes, en canvi a l'espai de la terrassa de tarongers són grups separats de nens i nenes.

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup nombrós d'unes 12 nenes**
- Es tracta d'un **grup no mixt.**
- **Petit grup de 2 nenes**
- Els dos grups estan a la **terrassa de la bilblioteca i davant la font dels peixos**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitats diverses

- Esmorzar
- Xerrar
- Pintar

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: taules

material extern: material de dibuix (papers, llibretes, colors)

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup nombrós d'uns 16 nens**
- Es tracta d'un **grup no mixt.**
- **Grup mitjà de 6 nens, no mixt**
- Els dos grups estan a la **terrassa de tarongers**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitat principal patins

- joc simbòlic amb material
- Xerrar
- Esmorzar
- Pintar

MATERIAL QUE UTILITZEN: material extern

elements existents: taules

material extern: material de dibuix (papers, llibretes, colors) / cotxes / ninots

Fitxes d'observació 1r, 2n i 3er

Zona observada: C2_ Pati Lledoners **Nº infants:** 25-27 infants **Dia i hora:** dijous 10:30h

Observacions generals: és recull l'observació d'aquest amb infans de mitjans . En general s'observen grups prou nombrosos d'uns 8 10 nens i nenes, mixtes i principalment fant activitats de moviment. No destaquen conflictes durant aquest espai, tot i totes juguen contentes i han respectat ajudat i animat a les companyes que aprenen a patinar. Més infants de 3r que de 2n en aquest espai de patins.

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup nombrós d'unes 14-16 nens i nenes**.
- Es tracta d'un **grup mixt**.
- **Petit grup de 3-4 nenes, no mixt**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitat principal patins

- Patinar (patins i patinets)
- Joc simbòlic: estan d'acampada sota la taula de ping-pong

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: taula de ping pong

material extern: teles / caixes de plàstic / patins i patinets

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup d'uns 8 nens**
- **Un nen sol** no juga amb els patins i es mou per l'espai parlant amb tots.

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitat principal patins

- Patinar
- Carreres de patins i reptes
- Xerrar

MATERIAL QUE UTILITZEN: material extern

material extern: patins

Fitxes d'observació 3er i 4rt

Zona observada: B_Terrasses (biblioteca i tarongers) **Nº infants:** primer 75, segon 25-30 **Dia i hora:** dimecres 25

Observacions generals: és una zona oberta quer permet als infants moure's lliurement, van i venen. Principalment estan davant del pavelló dels mitjans.

S'observen dos moments: una primera estona d'esmorzar amb més número d'infants a les taule si una segona d'uns 25-30 infants.

La part més concorreguda és la terrassa dels tarongers. Alguns estan en zones de poca visibiltiat i control com els lavabos i les ecales de música.

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup nombrós d'uns 15 infants.**
- Solen **jugar per separat nens i nenes**
- Són infants d'entre **6 i 8 anys.**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Diversificació d'accions i activitats

- Parlar
- Esmorzar
- Pilla pilla
- Joc acrobàtic: verticals, rodes
- S'enfilen als tarongers
- Balls tipus tiktok
- Joc simbòlic i d'imaginació amb caixes i cordes (cases, trineus...)

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: Taules / Tarongers

material extern: caixes de plàsitc / cordes

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup nombrós d'uns 15 infants.**
- Solen **jugar per separat nens i nenes**
- Són infants d'entre **6 i 8 anys.**
- **Hi ha conflictes si algú es fa mal.**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Diversificació d'accions i activitats

- Esmorzar
- Joc simbòlic d'animals
- Joc de lliites
- Amagar-se
- Pegar-se amb les cordes
- Pilla pilla

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: Taules

material extern: cordes

Fitxes d'observació 4rt, 5è i 6è

Zona observada: C2_Pati Lledoners

Dia: dimarts

N° infants: 20

Observacions generals: En general fan activitats de moviment i utilitzen tot l'espai de les dues pistes. El grup de 5è fa servir l'espai reduït de les rampes

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- Un primer **Grup mixt** de **4t de primària**
- Aquesta situació sol passar cada dimarts, tot i que sigui un espai per la comunitat de grans, van només alumnes de 4t.
- Un segon **Grup mixt** de **4t de primària**
- **Grup de nens de 5è a la pista, no mixt**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ:

- Carreres de patins
- Pilla Pilla
- Passeig i xerrar tranquil
- Joc simbòlic i de persecució(grup de 5è)

MATERIAL QUE UTILITZEN:

material extern: Patins

Zona observada: C1_Pista de bàsquet i volley i caseta de la zona D

Dia: divendres

N° infants: 28

Observacions generals: En general fan activitats de moviment i utilitzen tot l'espai de les dues pistes. El grup de 5è fa servir l'espai reduït de les rampes

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- Grup reduït de nenes de 6è amb alguns nens a la pista de volley
- Grup de 3 nenes de 4t a la zona de bàsquet.
- Petit grup de 4 nenes de 5è. a la zona de la caseta D
- Grup de 9 nens , no mixt, de 6è que juguen a futbol a la zona de basquet
- Grup de 8 nens de 4t i 5è que juguen a futbol a la zona de basquet
- Grup de 5e mixt nens i nenes que juga a basquet
- Conflictes en el grup de futbol

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ:

- Volley
- Futbol
- Ballar
- Xerrar

MATERIAL QUE UTILITZEN:

elements existents: Canastes de bàsquet / Xarxa de volley / Pilotes / Casa de fusta

Fitxes d'observació espai migdia 4t 5è i 6è

Zona observada: C2_ Pati Lledoners i Terrrasses biblioteca **Nº infants:** 30 aprox **Dia i hora:** dijous i dimarts

Observacions generals: tots els dimarts i dijous a l'estona del migdia la comunitat de grans juga a l'espai de lledoners i a la terrassa de la bilbioteca.

En general fan jocs en grups mitjans d'entre 5-6 infants, que no solen ser grups mixtes

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS: en general grups mitjans no mixtos

- S'observa un **grup de 5 nenes de 10 anys**
- S'observa un g**rup de 6 nens i nenes**, mixt
- ***2 nens***
- grup petit nens de 6è
- grup de **4 nens de 10 anys**
-grup de **6 nenes de 9 anys**
- **grup de 5 nens de 10 anys, no mixt**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitat diverses, més aviat tranquil·les

- Acrobàcies (verticals paret) - poc espai
- Xerrrar sentats als bancs del gimnàs
- Jocs de taula (escacs)
- joc de moviment: córrer
- joc simbolic d'una botiga amb caixes de plàstic i teles (espai porxat accés biblio)
- avions de paper a les escales
- papiroflexia a les taules

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: taules / escales / porxo /paret bilbioteca

material extern: teles / caixes de plàstic / escacs / paper

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup gran de 6è**
- S'observa un g**rup de 6 nens i nenes**, mixt
- g**rup petit de 4 nenes**
- grup de **mixt de 3 nenes i 2 nens**
- **grup mixt de 6 nens i nenes de 9 anys**
- grup **petit de 3 nenes**
- grup **petit de 4 nenes de 6è**
- grup **mixt de nens i nenes de 10 anys**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitat diverses, més aviat tranquil·les

- Fet i amagar i pilla pilla
- Xerrrar sentats als bancs del gimnàs
- Jocs de taula (escacs)
- Xerrar
- dibuixar (a la taula i a terra)
- joc simbòlic: mares i pares

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: taules / escales / rampa

material extern: material de dibuix/ escacs

Fitxes d'observació espai migdia 1r, 2n 3r

Zona observada: Pistes (basquet, volley), Poli i little house **Nº infants:** 30 aprox **Dia i hora:** dijous i dimarts

Observacions generals: tots els dimarts i dijous a l'estona del migdia la comunitat de mitjanes juguen als espais de poli, bàsquet i minis i little house

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS: en general grups mitjans no mixtos

- S'observa un **grup de 4 nens**
- S'observa un g**rup de 6 nens i nenes**, mixt
- ***grup petit de 2 nens***
- **grup nombrós de 12 nens si 2 nenes** (futbol)
- grup mixt d'uns 6 nens inenes
- grup de 4 nenes
- **grup de 4 nenes i 3 nens**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitat diverses, més aviat de moviment

- Bàsquet (poca estona)
- Volley (poca estona)
- Futbol dinamitzat per monitores amb 3 equips
- Rocòdrom
- joc simbpolic de botigues (little house)
- dibuix
- joc simbòlic : figurar que és un gimnàs la paret de bàsquet

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: canastes / xarxa de volley / rocòdrom / casa de fusta / porteries

material extern: teles / material de dibuix

DESCRIPCIÓ DELS GRUPS:

- S'observa un **grup nombrós de 15 nens i nenes dels tres cuross**
- **un grup petit e nenes i nens**
- **un grup petit nens**

EXPLICACIÓ DE L'ACCIÓ: Activitats de moviment i taller dirigit

-Taller dirigit al jardí per les monitores amb el grup nombrós de tots els cursos

- Dibuix a la casa de fusta
- Bàsquet a la pista

MATERIAL QUE UTILITZEN: Elements de joc existent i material extern

elements existents: canastes / casa de fusta

material extern: material de dibuix

CONCLUSIONS GENERALS

què destaquem?

mapeig ocupació d'espais

- Com a punt de partida nomenar que hi ha dues zones principals que no s'utilitzen a l'hora del pati o ni de lleure al migdia, zona del bosquet i jardins i horts.
- Les zones principals d'ús són la zona de lledoners i la pista de futbol. La pista és més utilitzada per nens i lledoners de manera més equilibrada però també amb major presència de nens.
- Les següents zones més ocupades són les pistes i el pati d'infantil. En les pistes una major ocupació de nens amb una diferència significativa, i la zona d'infantil de manera més equilibrada.
- Les terrasses estan ocupades majoritàriament per nenes.
- Es detecta la zona superior de la caseta de fusta amb prou presència de la comunitat de grans, tenint en compte les dimensions del mateix espai.

- De les zones analitzades, s'observa que la zona més tranquil·la, la terrassa de la biblioteca i la font dels peixos, és molt més ocupada per nenes.
- En general les tres pistes on es practiquen esports de moviment estan ocupades per nens, sobretot les pistes de bàsquet i volei ball.
- S'observa major segregació en gènere amb l'augment de l'edat.
- Hi ha una tendència general en la majoria dels cursos en ocupar un o dos espais associats a moviment i un grup més reduït un espai de tranquil·litat.

CONCLUSIONS GENERALS

què destaquem?

mapeig convivència

- Com a primera percepció s'observa un espai molt clar de conflictes, la pista de futbol, i dos espais de bona convivència, la terrassa de la biblioteca i la font dels peixos. Aquestes tres zones són les indicades amb una major quantitat d'interacció.
- Com a zones més equilibrades s'observa la terrassa de tarongers i la zona infantil.
- En la zona de les pistes es detecta una diferència entre la pista de bàsquet, en general amb bona convivència, i la pista de voleibol amb més conflictes.
- Tots els cursos indiquen la pista de futbol com a zona clara de conflicte, i segons els cursos s'observen altres zones també clares: 1r la terrassa de tarongers, 4t la zona de pistes i la part superior i 6è la pista de voleibol.

observacions

- En general en totes les observacions es detecten grups mixtos, però amb l'augment de l'edat es detecten més petits grups segregats.
- En general hi ha pocs infants jugant sols, sobretot grups de 3-6 o grups de 10 o més.
- En alguna observació es detecta que les activitats són més sedentàries com més grans són, i amb tendència més en les nenes.
- Els conflictes que es nomenen són en referència a l'ús d'elements (tobogan, compartir patinets, la caseta en infantil) i el futbol.
- Sobretot predominen les activitats de moviment en els espais exterior del centre.
- En general els espais no són mixtes en referència als ambients, amb l'excepció de lledoners, i falten espais d'experimentació.
- S'utilitza material extern (caixes, teles, patins...) en tots els cursos.

Mapeig d'ambients

MOVIMENT

Fa referència a tots aquells espais que permetin diversos tipus de moviment. Poden ser activitats com jocs de grup que impliquin córrer, amagar-se, jugar amb una pilota o un mocador, etc.També d'altres moviment com trepar, gronxar-se, fer verticals, ballar, experimentar amb el cos, etc...

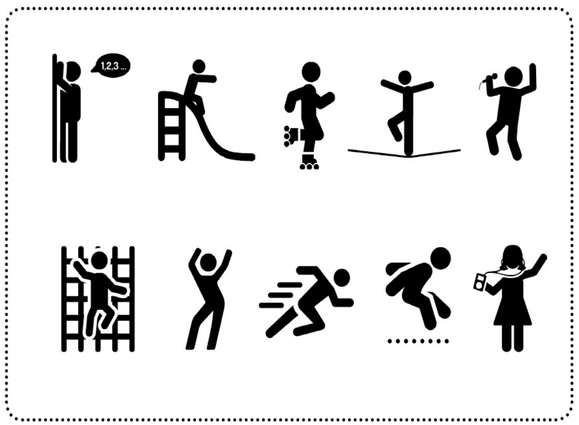

TRANQUIL·LITAT

Espais que permetin fer diveres activitats amb tranquil·litat, sense interferències d'altres activitats, on es pugui donar un ritme tranquil, més íntim. És un ambient que recull activitats tipus pintar, jocs de taula, xerrar, dibuixar...

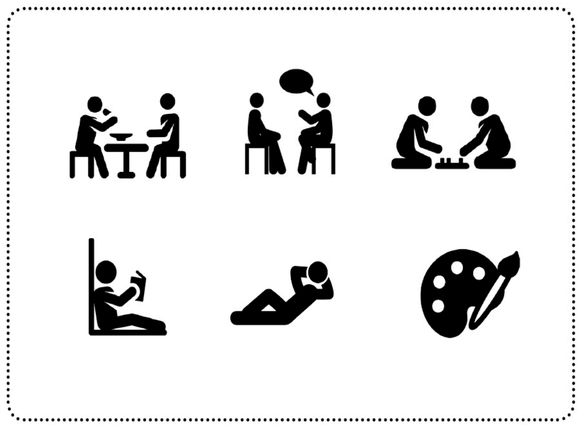

NATURA I EXPERIMENTACIÓ

Espais que permetin el contacte directe amb la naturalesa i l'experimentació. Pot ser un espai on gaudir d'estar entre plantes o amb troncs, com un espai on veure créixer les flors o hortalisses, o un espai on poder jugar amb la sorra i l'aigua, etc.

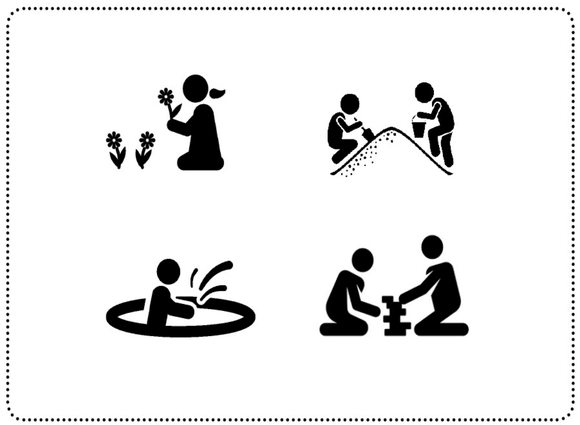

Dinàmica a l'aula amb claustre

Mapeig d'ambients

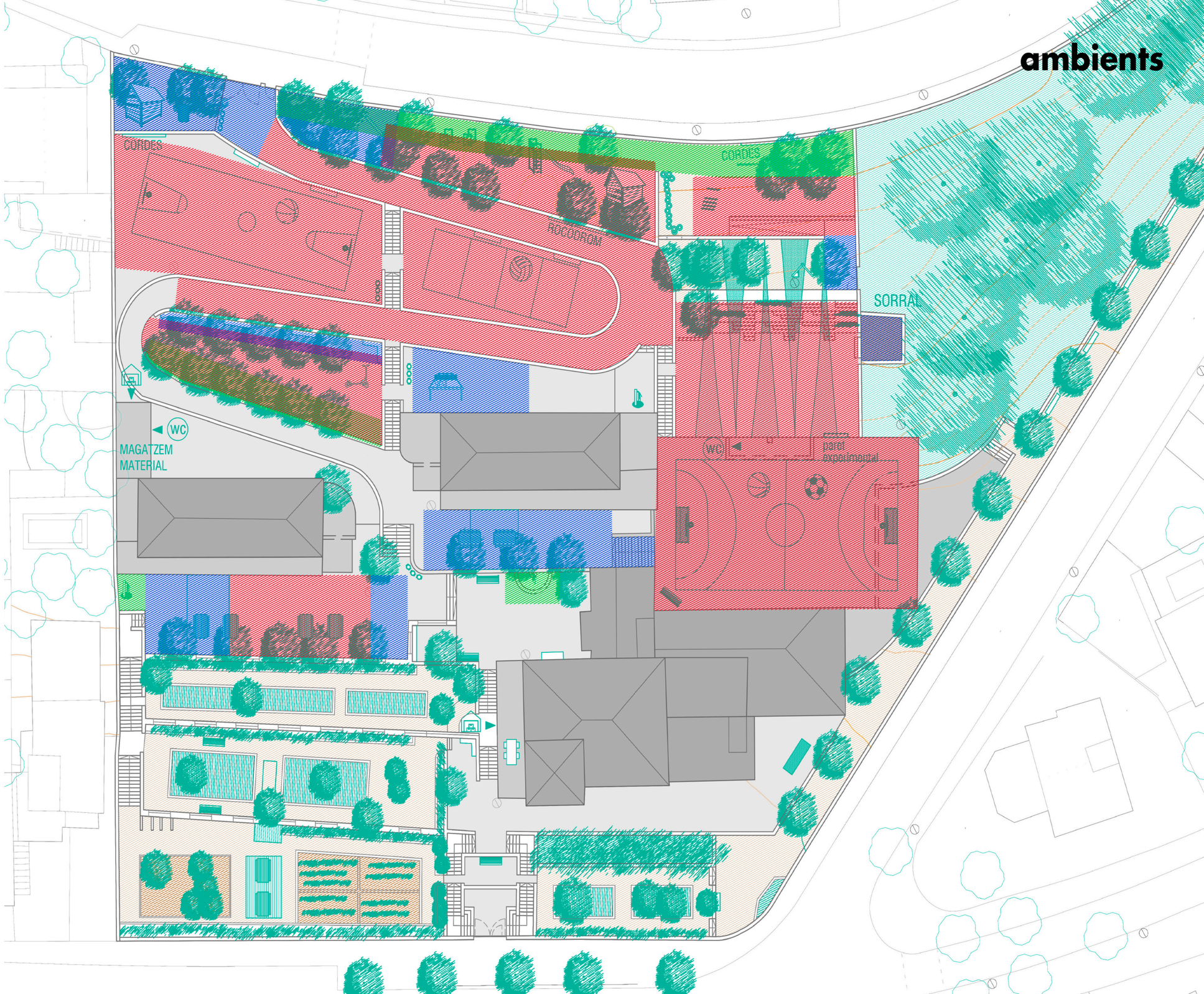

Dinàmica a l'aula amb infants

Mapeig d'ambients 1er Curs

ambients

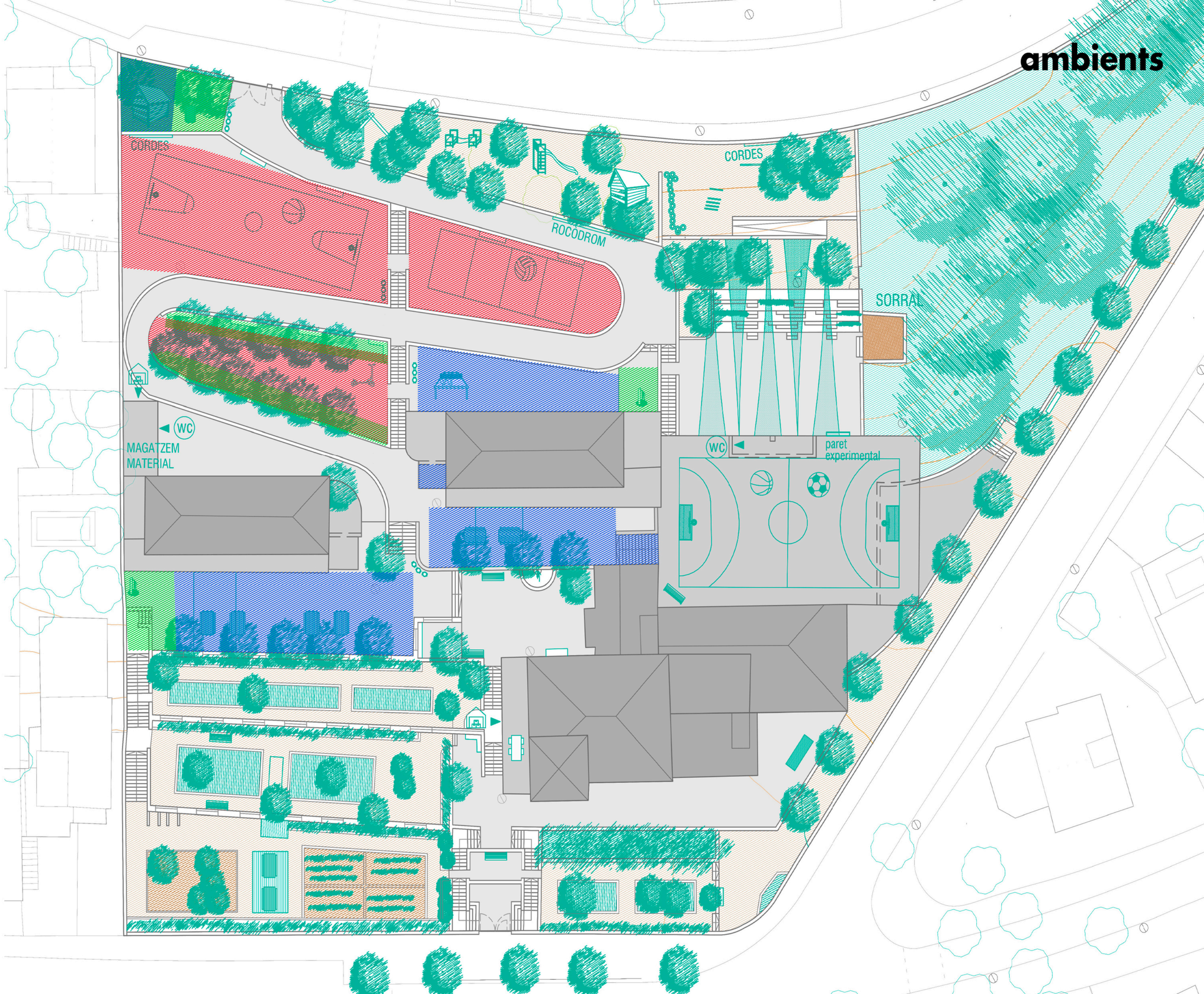

Dinàmica a l'aula amb infants

Mapeig d'ambients 3er Curs

ambients

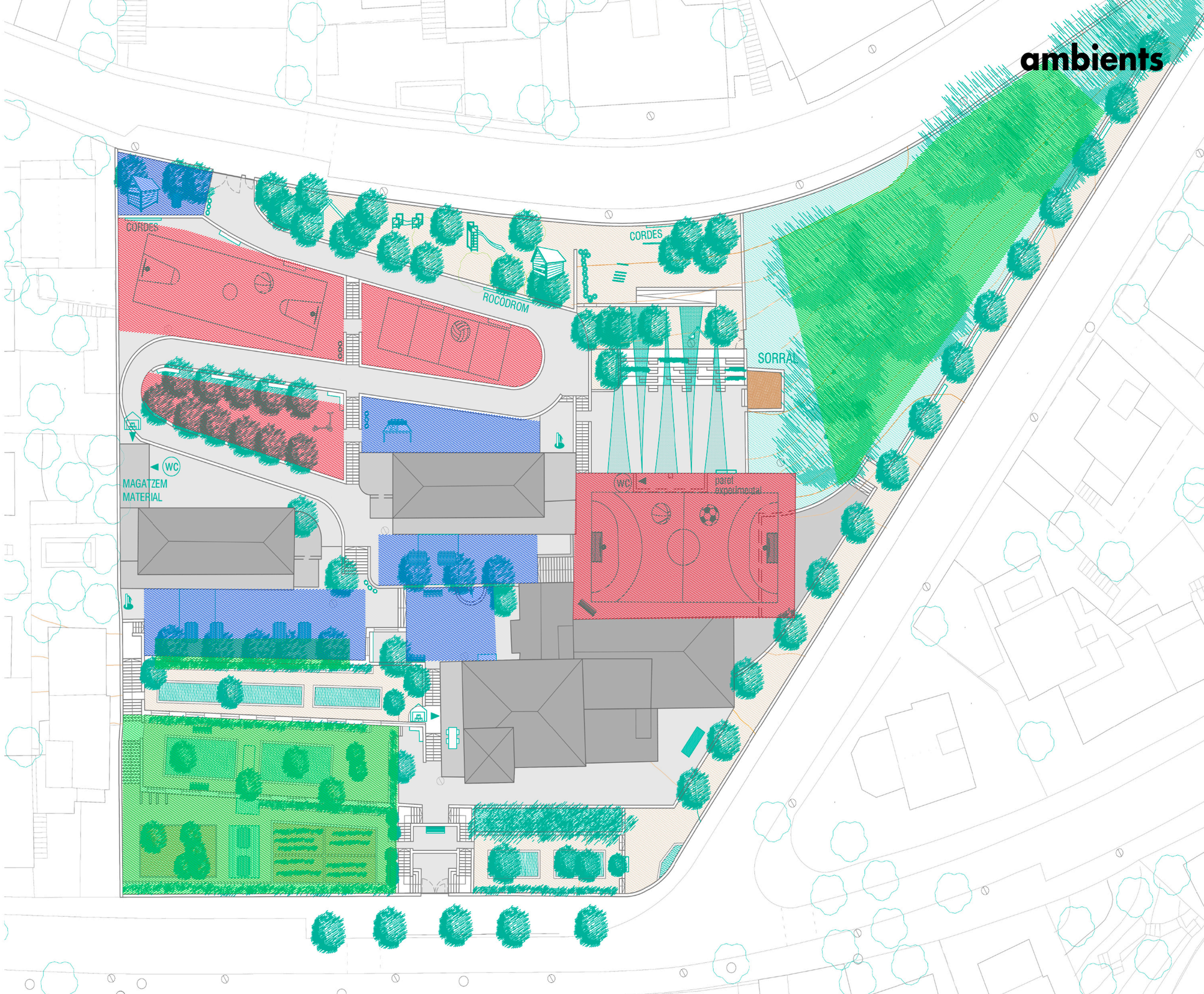

Dinàmica amb monitoratge

Diagnosi amb l'equip de lleure de migdia

qualitats ambientals i activitats

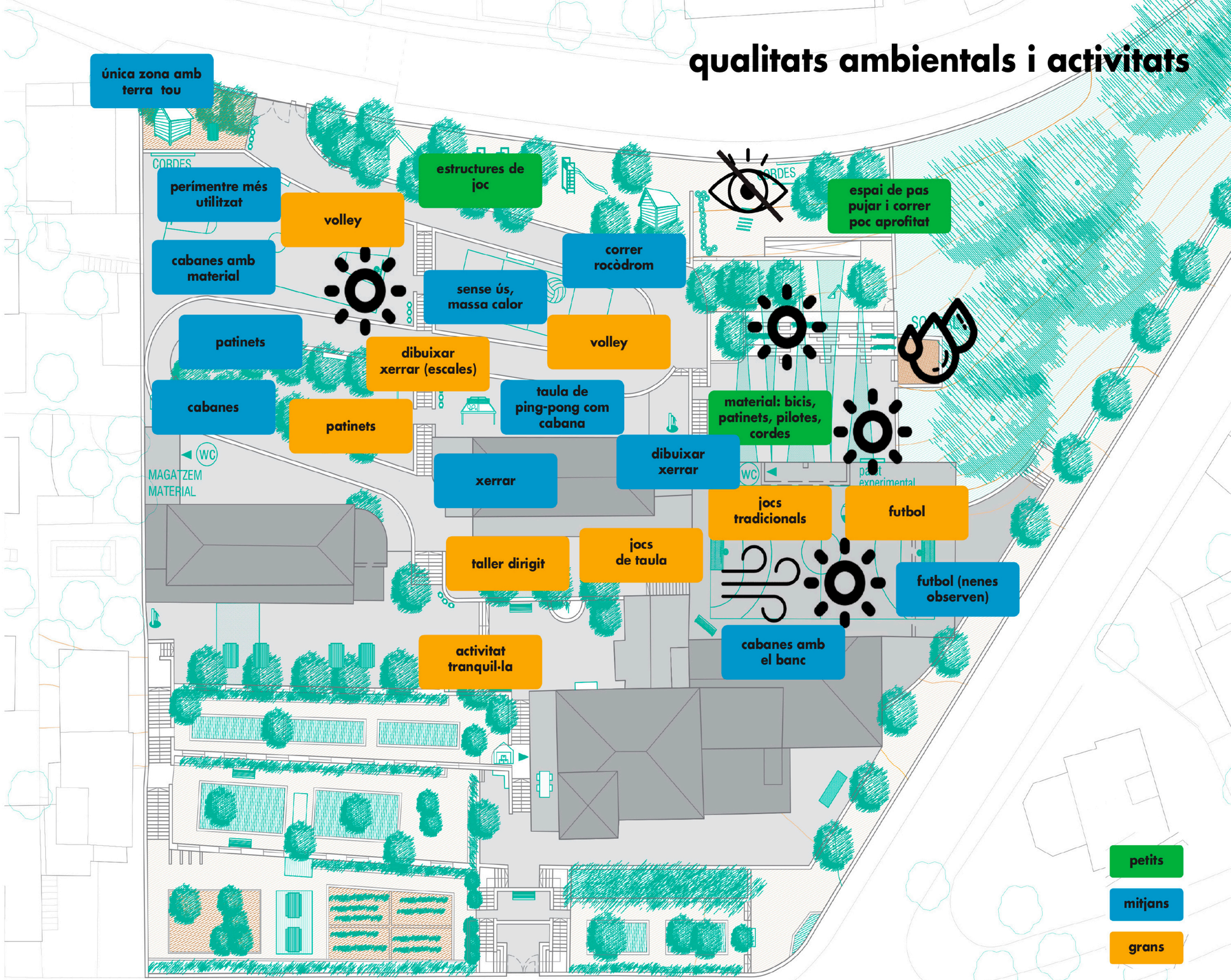

Dinàmica amb claustre

Diagnosi amb l'equip de claustre

qualitats ambientals i activitats

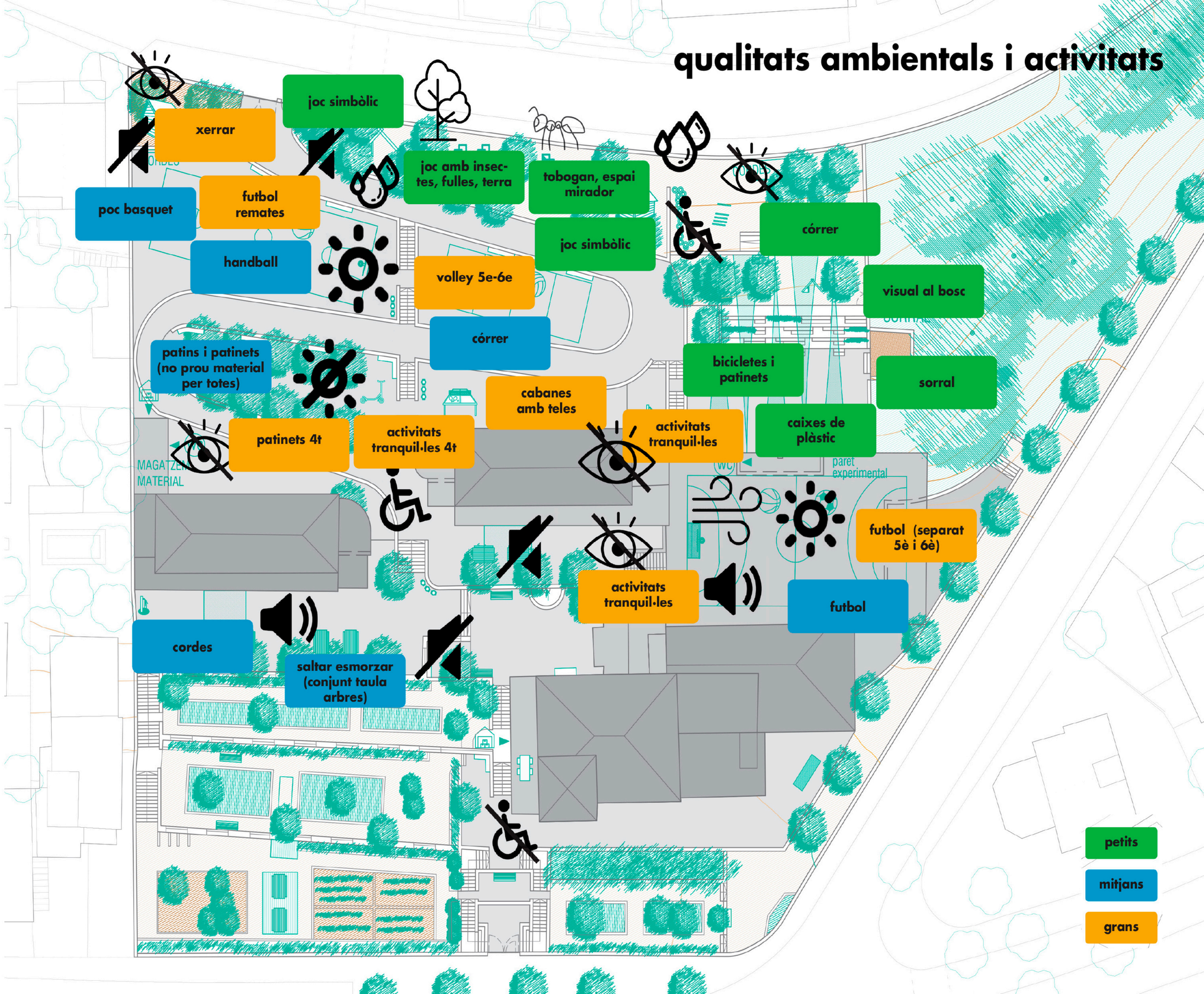

disseny
tercera dinàmica

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

->Reflexionar sobre l'espai exterior del pati, les activitats que s'hi realitzen, el **tipus d'ambients que generen aquestes activitats i les qualitats físiques** de l'espai, i l'equilibri entre els diversos ambients.

L'objectiu específic és **elaborar per part dels infants propostes concretes d'elements i/o espais del pati que es podrien transformar** i què aportin noves activitats i permetin millorar l'espai.

1. D'on venim?

Recordeu què hem treballat en la primera dinàmica de diagnosi i mapeig de l'espai? Quines conclusions hem vist de com ocupem l'espai i quina convivència hi ha al pati?

2. Transformació de l'espai exterior

Reflexió col·lectiva entorn perquè volem canviar l'espai exterior.

PregunteS:

En quins llocs ens agradaria actuar? Trobem a faltar algun tipus d'espai, joc, activitat?

Cal tenir en compte que l'espai exterior és un lloc d'aprenentatge, de joc i relació entre criatures.

3. Mapeig dels ambients

Explicació dels 3 tipus d'ambients plantejats i del plànol de distribució d'aquests per zones.

Validació d'aquestes zones amb els infants o correccions de zones que es considerin diferents.

4. Equilibri d'ambients

Reflexió entorn a la importància de l'equilibri d'ambients. En espais amb diversitat d'ambients es fomenta més varietat d'activitats i relacions enter els propis ambients.

Cada ambient aporta coses diferents i vitals per a cada criatura, tan necessari és el moviment lliure com la calma, en grup i individual, com els espais d'experimentació, amb l'entorn pròxim o amb altres elements introduïts.

5. Recollida de propostes

Per aquest motiu volem escoltar la veu dels infants i recollir les seves propostes d'intervenció a través de dibuixos, intentant definir propostes per als 3 ambients i garantir així l'equilibri i diversitat en el pati.

Dinàmica individual

Dibuix d'una proposta d'intervenció

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

Espai individual per fer un dibuix d'una proposta. Dividir la classe en 3 grups per aconseguir propostes dels tres ambients de forma equilibrada.

La proposta és que **cada infant pugui respondre a la fitxa que entreguem**,a través del dibuix representnt una proposta concreta. Pot ser un objecte o un espai, etc... Acompanyant el dibuix, s'afegirà una e**xplicació de què és, què aporta,** perquè consideren que és important...

Explicar que cal que les propostes que facin al dibuix siguin realistes, que no busquin coses impossibles.

fitxa dibuix de la proposta

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

VOLTES SOM:

Albert Aira
Marta Arnal
Júlia Beltran
Isabel Chao
Marc Fando
Iñigo Mujika
Marina Sanahuja
Andrea Swiec

info@voltes.coop
voltescoop

Imatges de la sessió

Sessió 9. GMA: retorn de les propostes i estratègies

Presentació del retorn de les propostes a l'aula

VOLTES

COOPERATIVA
D'ARQUITECTURA

Mapeig d'ambients

MOVIMENT

Fa referència a tots aquells espais que permetin diversos tipus de moviment. Poden ser activitats com jocs de grup que impliquin córrer, amagar-se, jugar amb una pilota o un mocador, etc.També d'altres moviment com trepar, gronxar-se, fer verticals, ballar, experimentar amb el cos, etc...

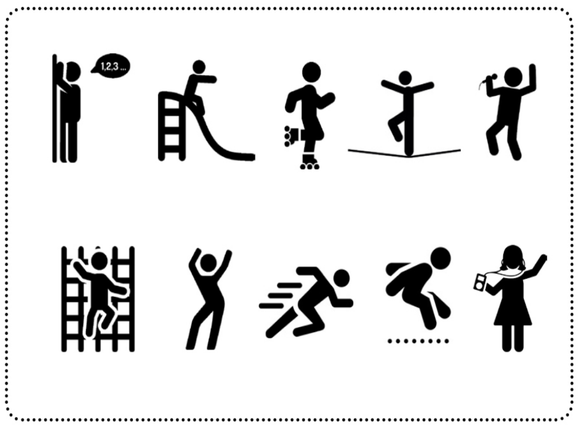

TRANQUIL·LITAT

Espais que permetin fer diveres activitats amb tranquil·litat, sense interferències d'altres activitats, on es pugui donar un ritme tranquil, més íntim. És un ambient que recull activitats tipus pintar, jocs de taula, xerrar, dibuixar...

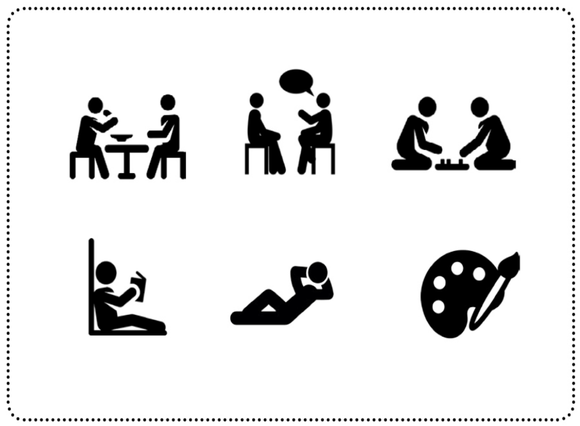

NATURA I EXPERIMENTACIÓ

Espais que permetin el contacte directe amb la naturalesa i l'experimentació. Pot ser un espai on gaudir d'estar entre plantes o amb troncs, com un espai on veure créixer les flors o hortalisses, o un espai on poder jugar amb la sorra i l'aigua, etc.

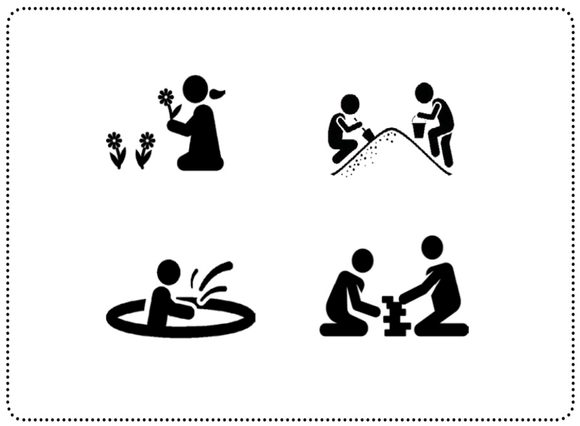

Dinàmica amb claustre

Diagnosi del pati del matí

activitats i ambients

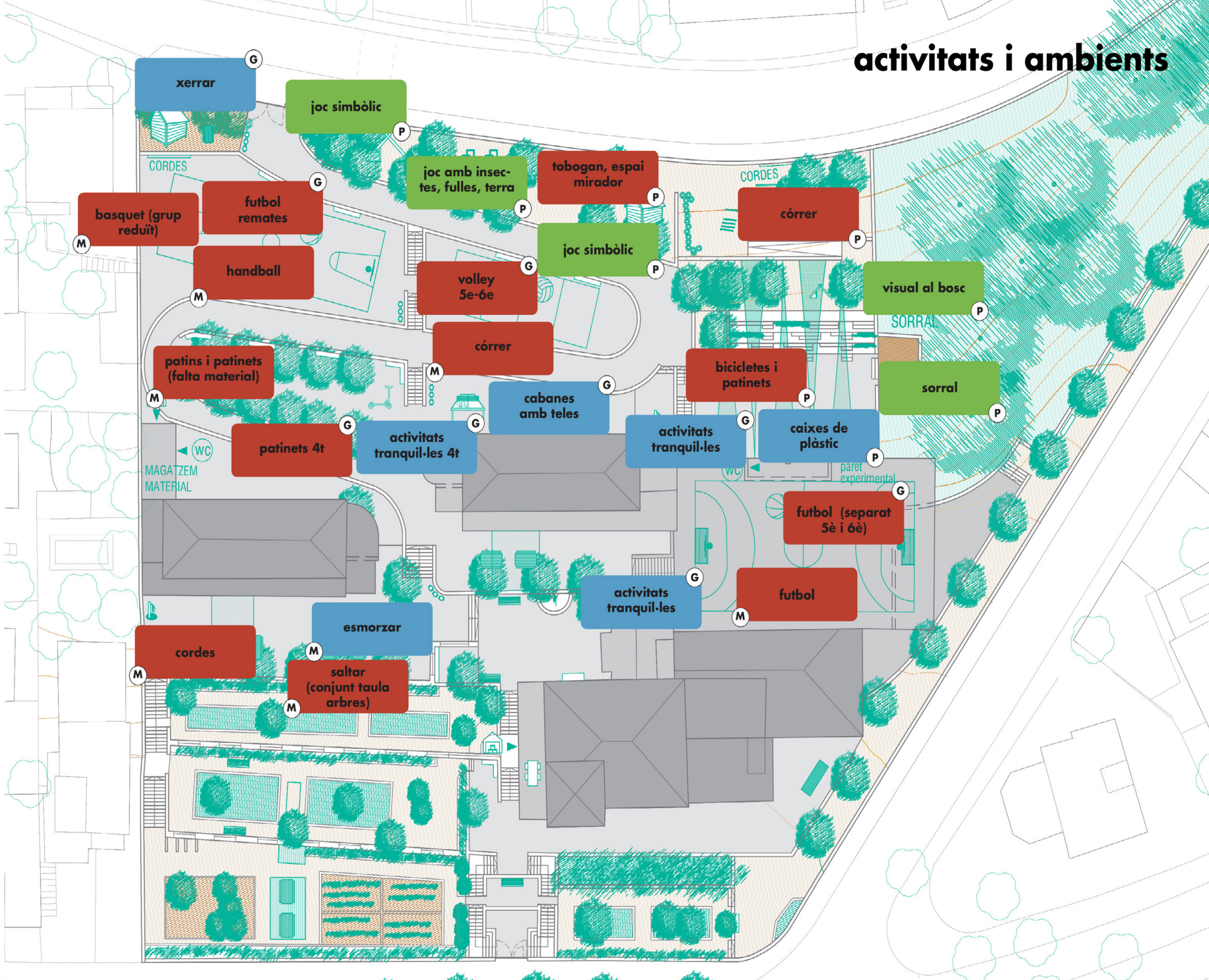

experimentació

tranquil·litat

moviment

Dinàmica amb monitoratge

Diagnosi del pati del migdia

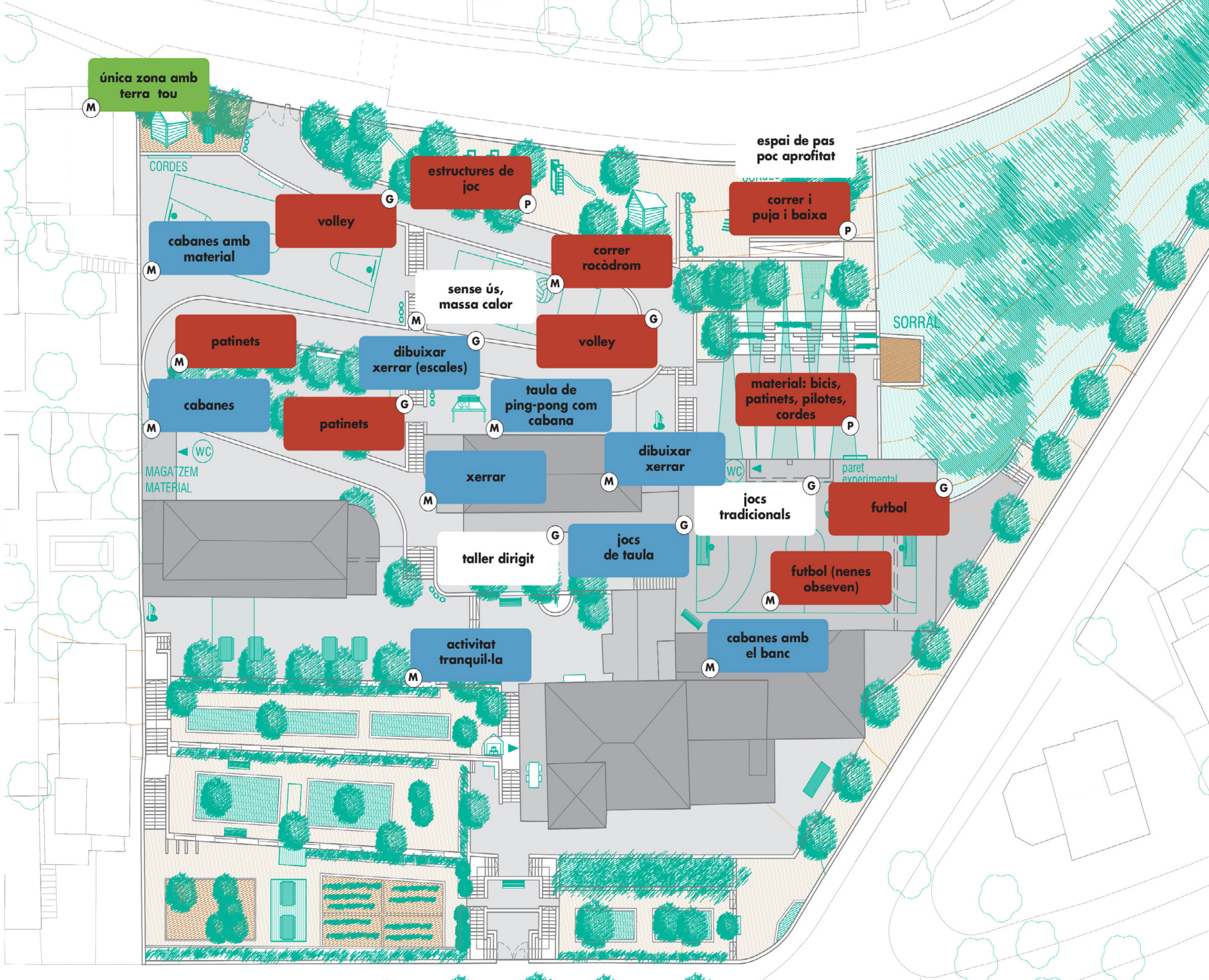

Dinàmica individual

Dibuix d'una proposta d'intervenció

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

Espai individual per fer un dibuix d'una proposta. Dividir la classe en 3 grups per aconseguir propostes dels tres ambients de forma equilibrada.

La proposta és que **cada infant pugui respondre a la fitxa que entreguem**,a través del dibuix representnt una proposta concreta. Pot ser un objecte o un espai, etc... Acompanyant el dibuix, s'afegirà una e**xplicació de què és, què aporta,** perquè consideren que és important...

Explicar que cal que les propostes que facin al dibuix siguin realistes, que no busquin coses impossibles.

fitxa dibuix de la proposta

Per consultar aquesta fitxa, contacteu amb la direcció de l'Escola.

Propostes segons ambients i per cursos

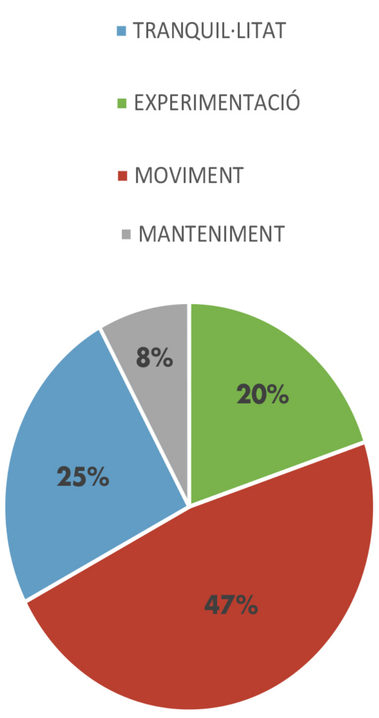

Comunitat de Petits

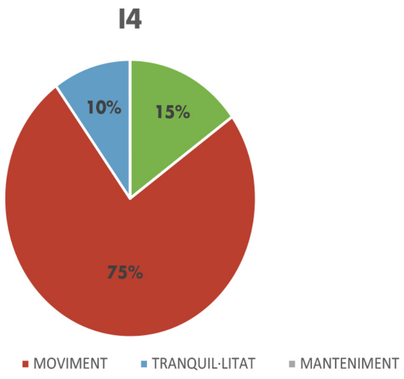

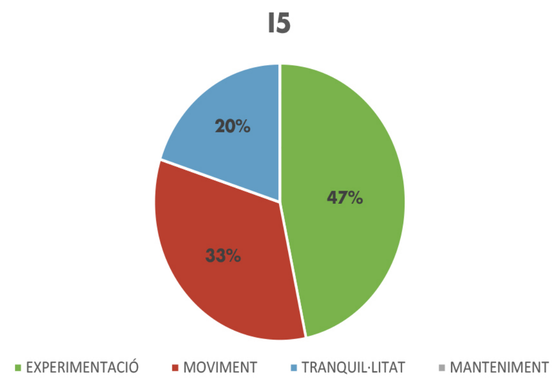

Comunitat de Mitjans

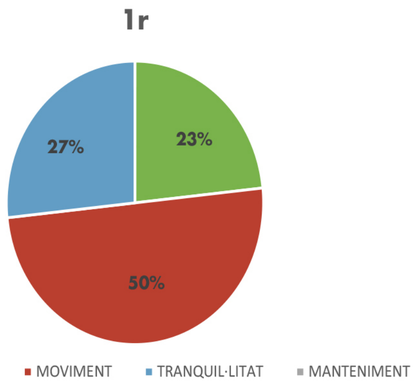

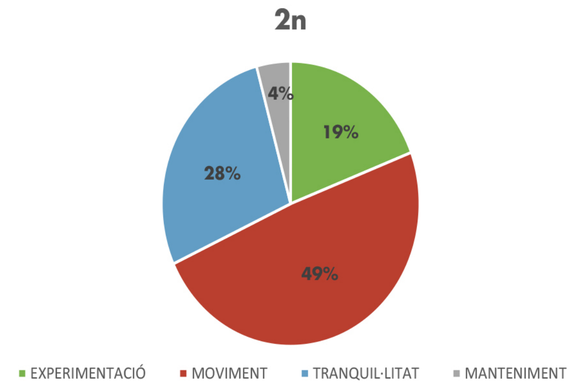

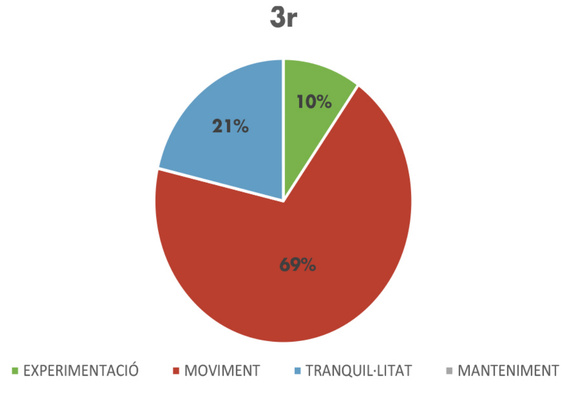

Comunitat de Grans

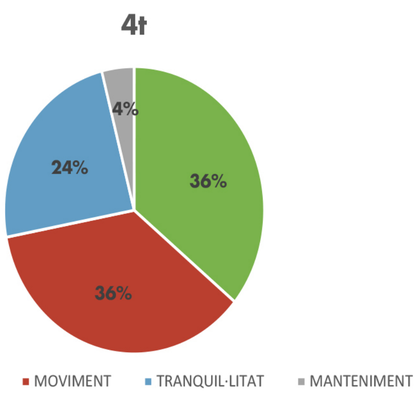

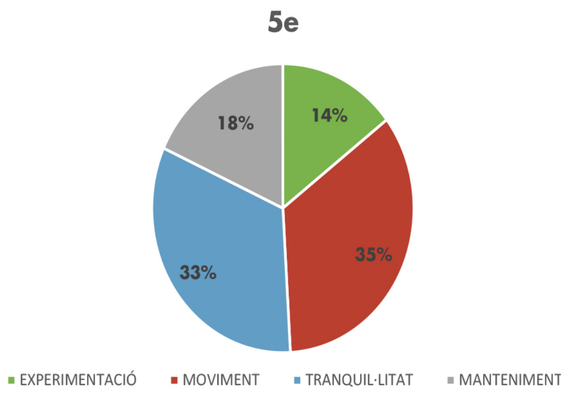

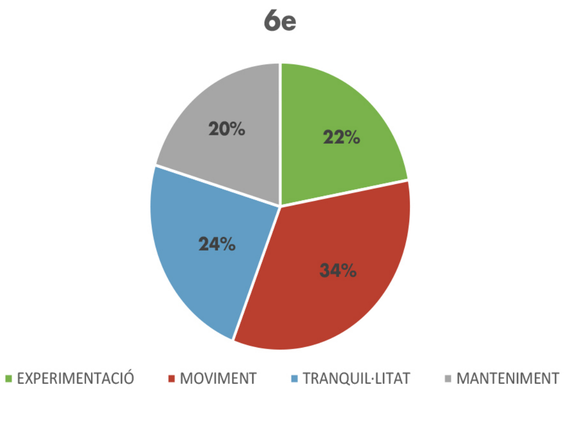

Propostes segons ambients, tots els cursos

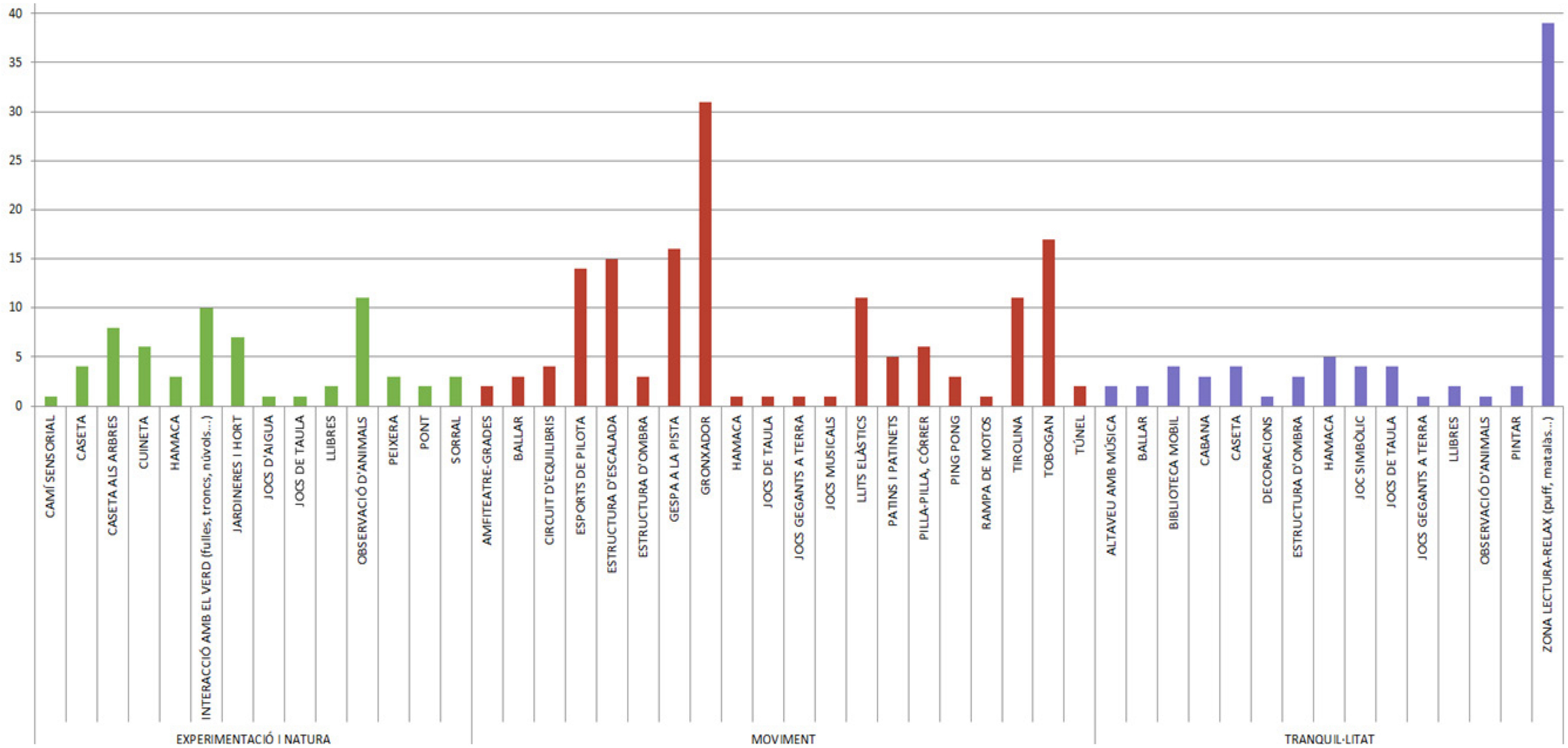

Propostes segons gènere i ambients, tots els cursos

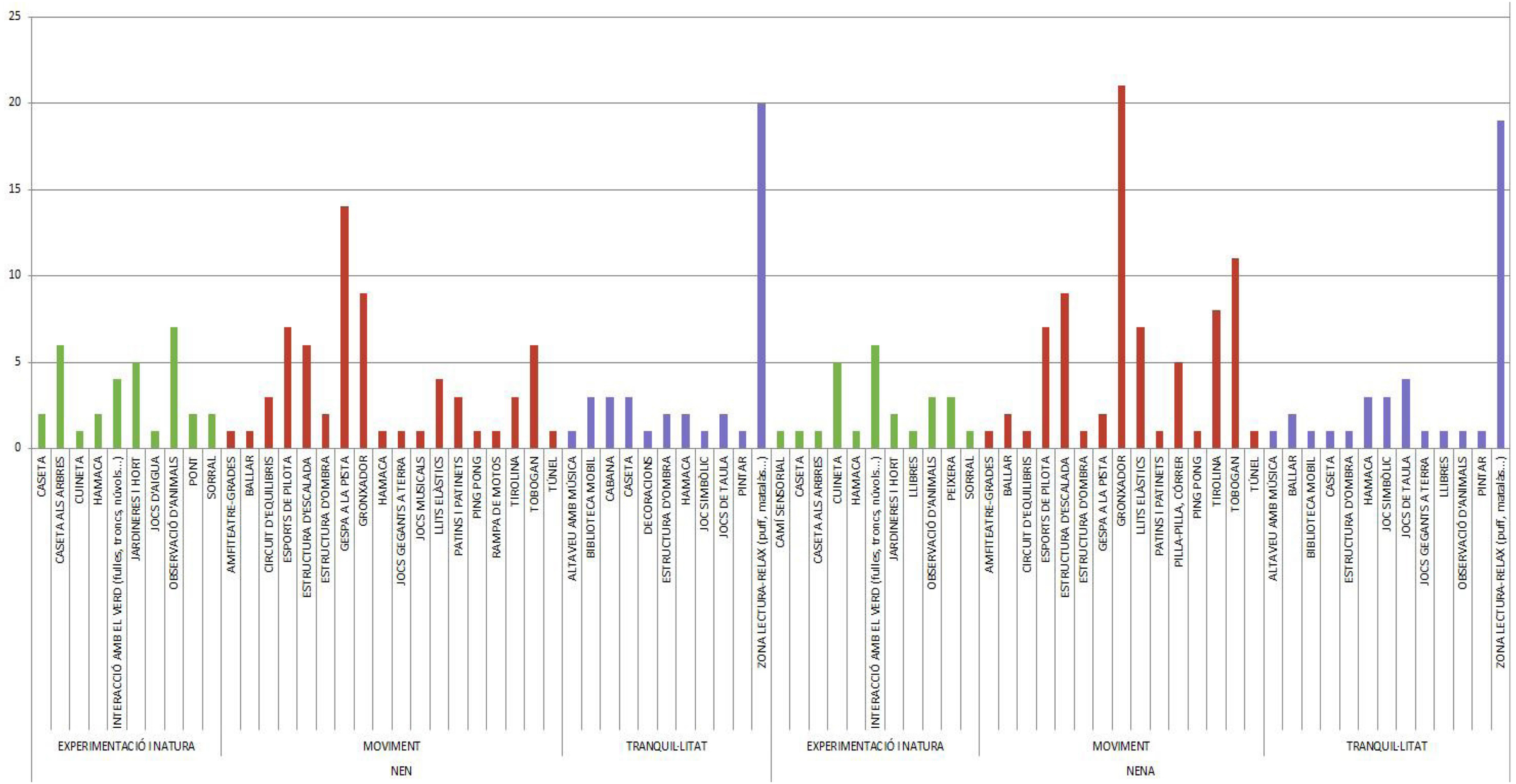

resultats
zonificació de l'espai exterior

- A. Jardins i horts
- B. Plataformes centrals
- C. Pistes
- D. Estructures i amfiteatre (infantil)
- E. Pista elevada
- F. Bosquet
- G. Passeig

Propostes segons zones, tots els cursos

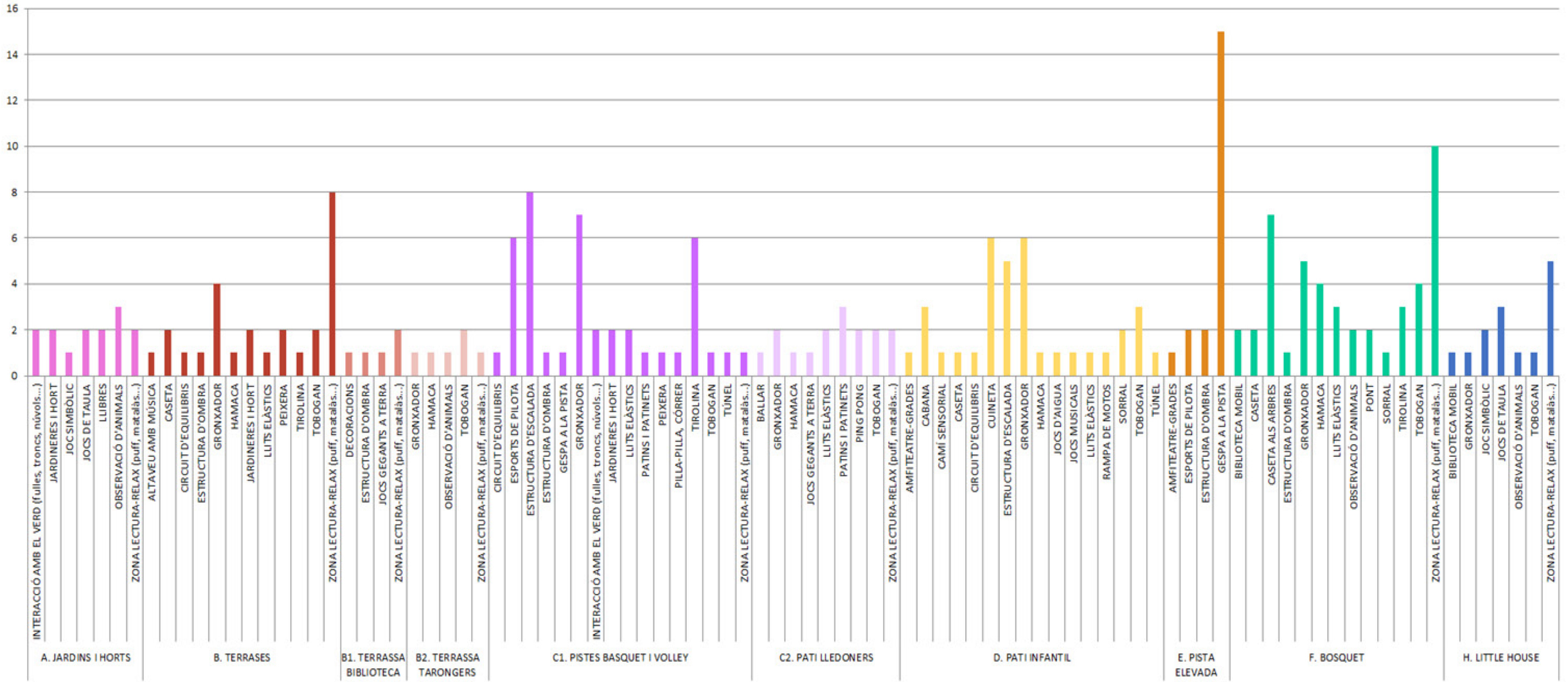

resultats propostes de manteniment

Propostes de manteniment segons ambients i zones, tots els cursos

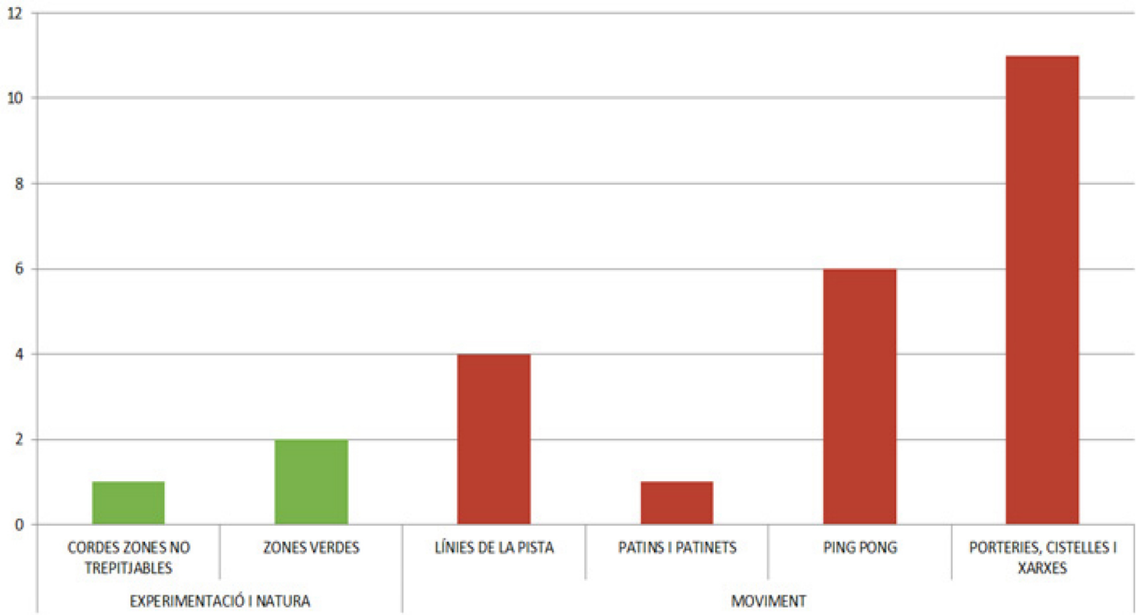

segons ambients

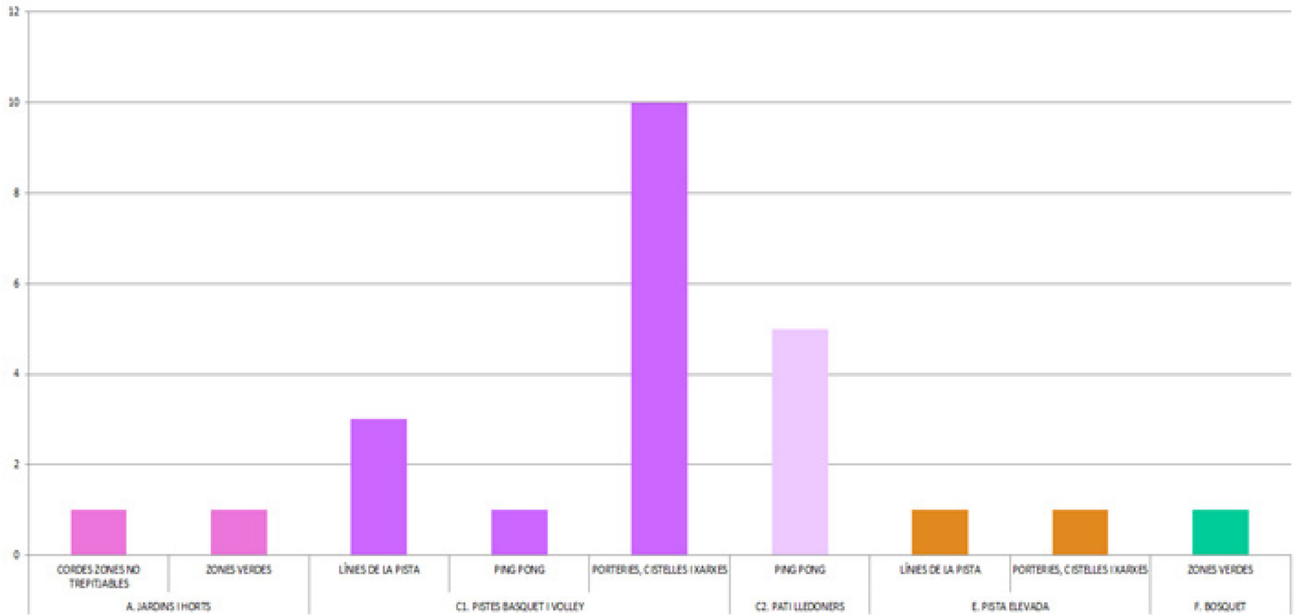

segons zones

OBJECTIUS DE LA DINÀMICA:

L'objectiu de la dinàmica de treball grupal és r**ecollir estratègies d'intervenció per respondre a les problemàtiques detectades durant la diagnosi i a l'equilibri d'ambients.**

1. Què farem?

La dinàmica consisteix en fer propsotes d'estratègies d'intervenció classificades en les tres categories:

-Manteniment i gestió del verd
-Gestió i normativa
-Elements i intervencions físiques: Moviment / Calma / Experimentació

Deixem un espai individual per a poder redactar les propostes amb les targetes que es veuen a continuació

Fem una posada en comú per col·locar-les al plànol base del pati.

VOLTES SOM:

Albert Aira
Marta Arnal
Júlia Beltran
Isabel Chao
Marc Fando
Iñigo Mujika
Marina Sanahuja
Andrea Swiec

info@voltes.coop
voltescoop

Imatges de la sessió

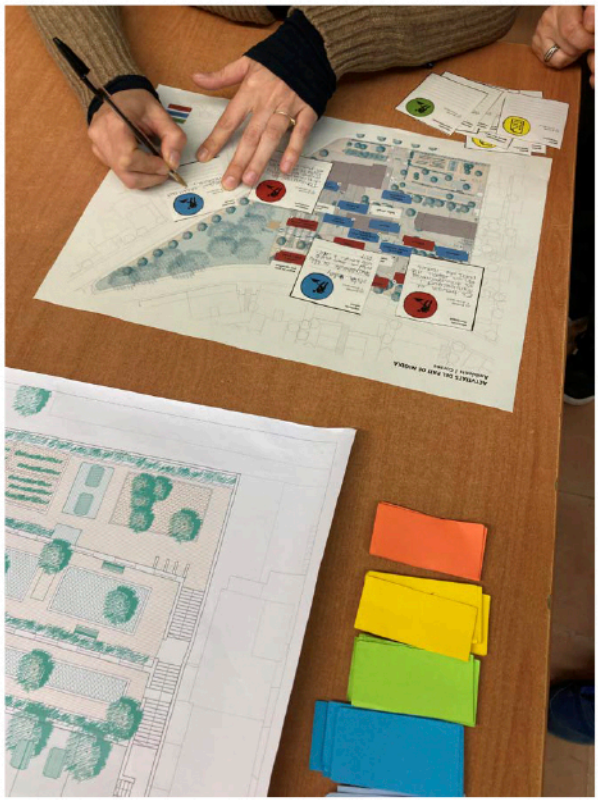

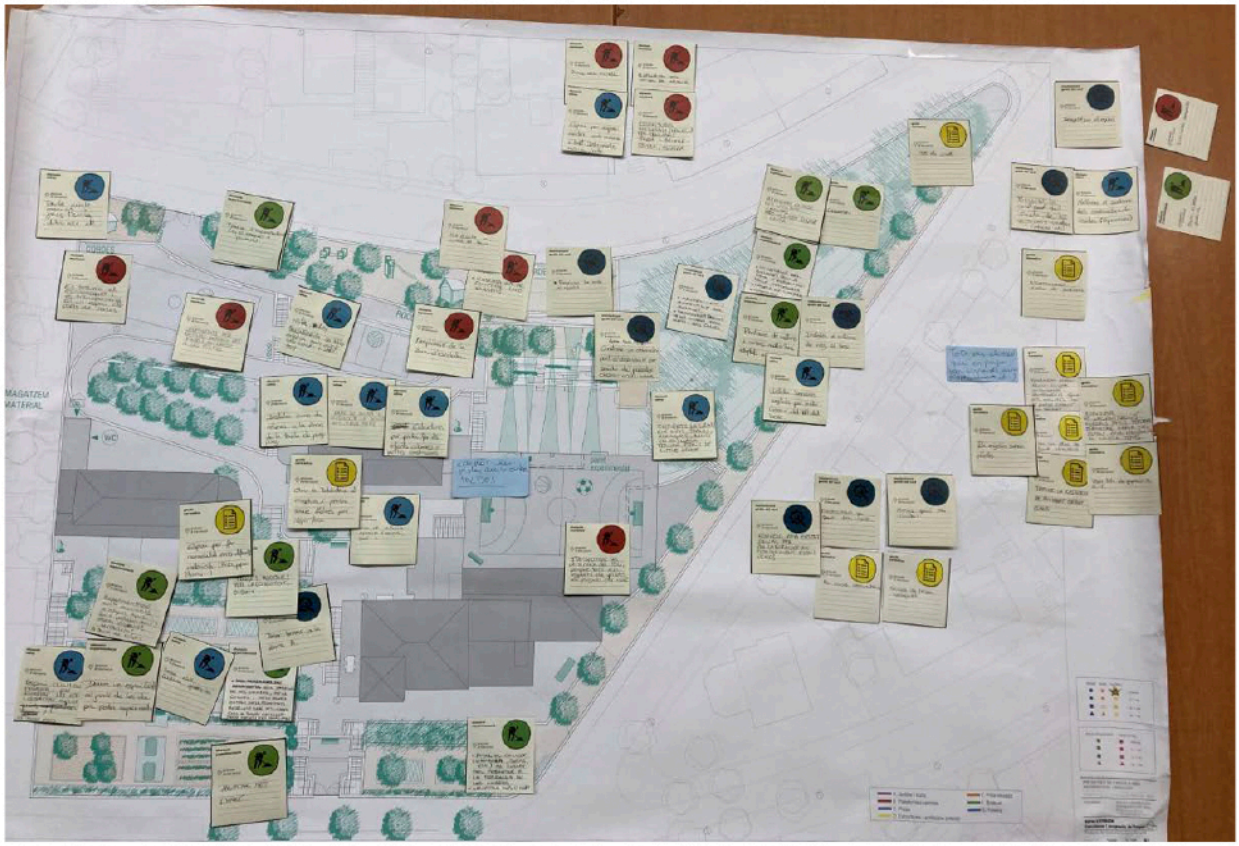

Sessió 10. GMI: validació diagnosi i estratègies

Resultat de les fitxes de propostes prioritzades

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
tranquil·litat

proposta
estai chil

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

terrasses

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

relax i per esmorzar/parlar

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

llegir
Joc taula
esmorzar/~~parlar~~
relax

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [x] comunitat de mitjans
- [x] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [ ] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
tranquil·litat

proposta
cabanas ramasarallons

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

bosc/~~[illegible]~~

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

desconectar i per amasarse

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

- dormir
- Amagarse
- Cuidar plantes
- descansar

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
tranquil·litat

proposta
Amacas

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

lladunes/bosc/tarassas

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

Par dormir i descansar

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

Parlar, dormir,
estar tranquil,
llegir i jocs
de cartes

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
tranquil·litat

proposta
Gradas + llibres portatils

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

A

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [ ] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
moviment

proposta
Estroctura, tirolina i cabana

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

Basquet, volei i pin pon.

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

Que no es podrien jugar a altres coses.

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

Que tothom podra jugar Diverses Activitats.

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
moviment

proposta
Tobogan

UBICACIÓ

On la situes? Per què? Al pati de I3
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

A les escales de poli per que hi agin dos nivells (pugu per les escales i baixo pel tobogan)

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

Per que tothom pugi anar a tots llocs.

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

Baixar i pujar

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
moviment

proposta
culumpis

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

mini basket o jardi de olors

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

~~[illegible]~~ totom u pot utilizar

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

culumpiarja

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient
moviment

proposta
Tirolina

UBICACIÓ

On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals

PROBLEMÀTIQUES

A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?

ACTIVITATS

Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?

EDAT

Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?

- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [ ] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient experimentació

proposta
Experimentar amb la natura.

UBICACIÓ
On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals
~~A els~~ Al jardí de les olors.

PROBLEMÀTIQUES
A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?
Doncs que si ho posesim al jardí de les olors tothom hi podria anar.

ACTIVITATS
Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?
Jugar amb elements de la natura.

EDAT
Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?
- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [x] tots els infants
- [ ] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient experimentació

proposta
Observasió d'animals

UBICACIÓ
On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals
A la rampa de mini basquet, a mini bolei i la litel Perque està aillat.

PROBLEMÀTIQUES
A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?
Pot ajudar a millor ~~cona~~ la combivència.

ACTIVITATS
Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?
Aquesta activitat serveix per la gent que vol estar tranquils

EDAT
Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?
- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient experimentació

proposta
HOrt i natura.

UBICACIÓ
On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals
L'hort.

PROBLEMÀTIQUES
A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?
Pot ajudar a la combivència.

ACTIVITATS
Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?
que els infants puguin cuidar més l'hort

EDAT
Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?
- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [ ] tots els infants
- [x] tota la comunitat educativa

ESCOLA ARC IRIS

PROCÉS PARTICIPATIU I COMUNITARI.
Per un pati de l'escola més naturalitzat i inclusiu

ambient experimentació

proposta
caseta mirador

UBICACIÓ
On la situes? Per què?
Fixa't amb les qualitats físiques i ambientals
la liter house.
Bosc gran.

PROBLEMÀTIQUES
A quines necessitats i problemàtiques de la diagnosi dona resposta?
Ajuda a l'equilibri d'ambients? Millora la convivència?
Per relaxarte
tenir un racor intim

ACTIVITATS
Quines activitats fomenta?
És una proposta per una sola activitat o permet fer diverses?
Juga a fer i amagar, llegir, Pinta i parlar.

EDAT
Per a qui és la proposta?
Qui pot fer aquesta activitat?
- [ ] comunitat de petits
- [ ] comunitat de mitjans
- [ ] comunitat de grans
- [x] tots els infants
- [ ] tota la comunitat educativa

Imatges de la sessió

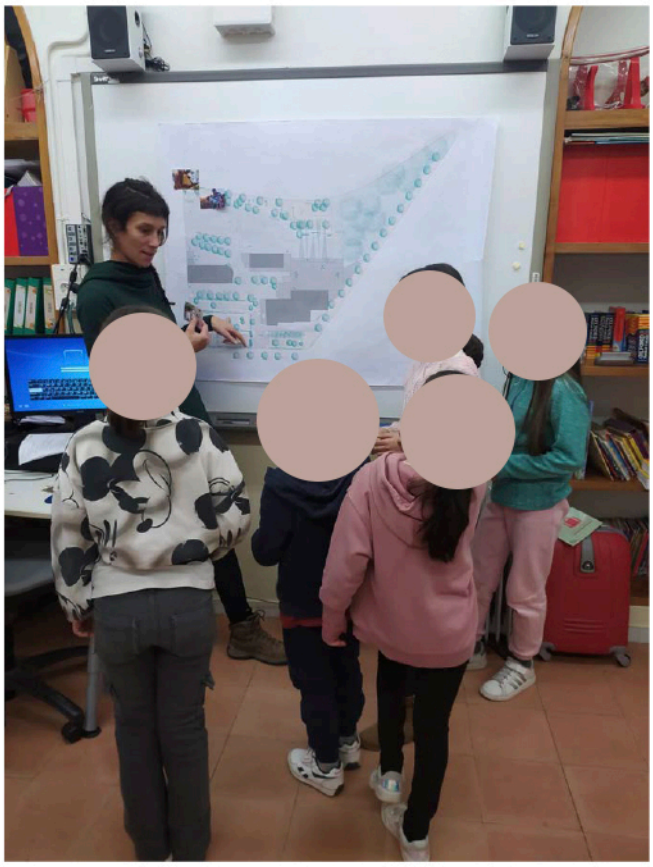

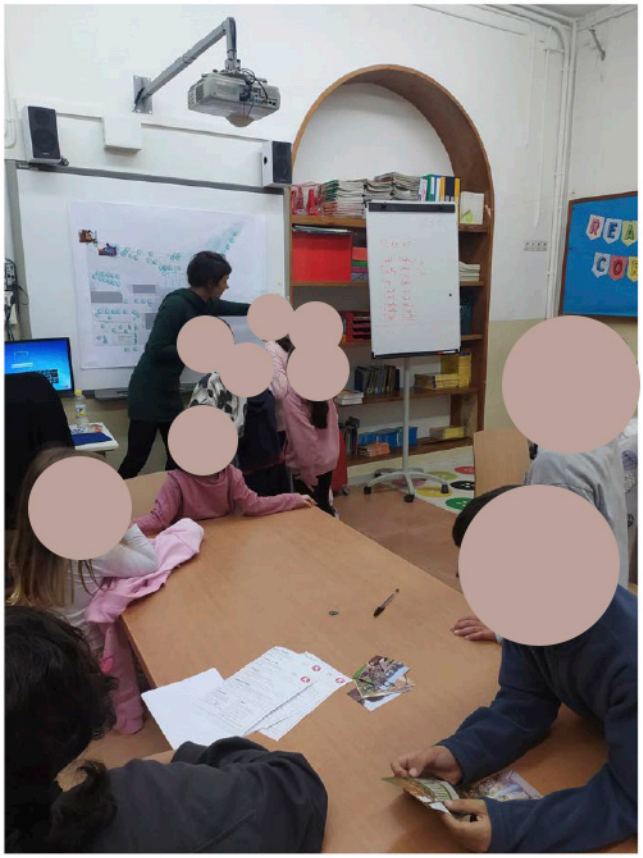

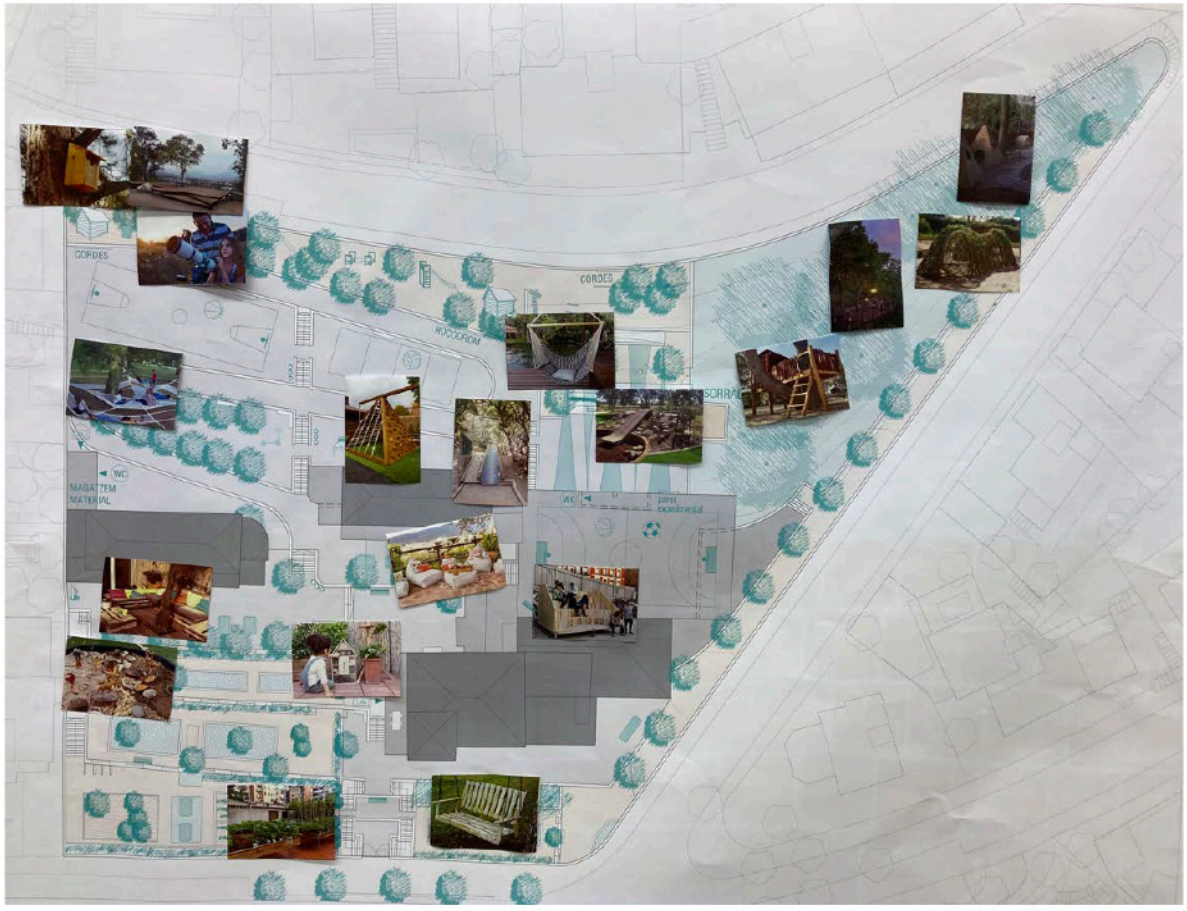
CORDES
CORDES
MAGATZEM
MATERIAL
WC

Sessió 11. GMA: priorització de les propostes

Plànol resum de les propostes del GMA

zona Little House

CORDES

mini pista de bàsquet

mini pista de volley

rocòdrom

zona infantil

bosc gran

zona taula ping-pong

WC

MAGATZEM MATERIAL

terrassa bilbioteca

pista poli

paret experimental

terrassa tarongers

jardí de les olors

hort

jardí de les ombres

Quadre resum de totes les propostes de la comunitat educativa (infants, famílies, claustre i monitoratge)

descripció de la proposta	tipologia	qui proposa				ambient	ubicació	talla
		infants	mestres	famílies	equip migdia			
CASETA - CABANA en la natura	INTERVENCIÓ	4		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	S - M
CASETA sobre arbres	INTERVENCIÓ	8		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	M - L
CUINETA	INTERVENCIÓ	6				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PATI INFANTIL	S - M
HAMACA per observar la natura	INTERVENCIÓ	3				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	S - M
INTERACCIÓ amb el VERD (fulles, troncs, núvols...)	INTERVENCIÓ	10		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	MINI PISTES, BOSC i JARDINS I HORTS	S - M
JARDINS i HORTS, més ús i foment del verd	INTERVENCIÓ	7				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	MINI PISTES, TERRAS-SES i JARDINS I HORTS	S - M
OBSERVACIÓ d'ANIMALS	INTERVENCIÓ	11		X	X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC, JARDINS I HORTS , TARONGERS i LITTLE HOUSE	S
PEIXERA	INTERVENCIÓ	3				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	MINI PISTES i TERRASSES	S
SORRAL per l'experimentació	INTERVENCIÓ	3				EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PATI INFANTIL i BOSC GRAN	M - L
TAULA D'EXPERIMENTACIÓ, cuinetes	INTERVENCIÓ			X	X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	JARDINS I HORTS, BOSQUET i POLI	S - M
PUNT D'OBSERVACIÓ petit mirador per observar animals, el paissatge, etc	INTERVENCIÓ	X		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN i GRADES INFANTIL	S - M
PLANTACIÓ DE VEGETACIÓ AUTÒCTONA arbres i arbustos adaptats a la zona	INTERVENCIÓ			X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	L - XL
ZONA DE DESCANS NATURAL	INTERVENCIÓ			X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	JARDÍ DELS COLORS, DE LES OLORS I OMBRES	M
CABANES MÒBILS	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PISTA DE POLI PISTA DE BÀSQUET	M
SORRAL	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	ZONA TAULA DE PING-PONG I FONT	M
BOTES D'AIGUA I IMPERMEABLES	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PATI INFANTIL	S
ESPAI DE JOC DE CONSTRUCCIONS gegants	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	LITTLE HOUSE	S - M
JARDINERES al poli i a les baranes del porxo de la biblioteca	INTERVENCIÓ				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	PISTA DE POLI TERRASSES	S - M

descripció de la proposta	tipologia	qui proposa				ambient	ubicació	talla
		infants	mestres	famílies	equip migdia			
MÚSICA tranquil·la per escoltar i ballar	INTERVENCIÓ	4				TRANQUIL·LITAT i CALMA	TERRASSES	S
BIBLIOTECA MÒBIL	INTERVENCIÓ	6				TRANQUIL·LITAT i CALMA	BOSC GRAN, JARDINS I HORTS i LITTLE HOUSE	S - M
CABANA o CASETA	INTERVENCIÓ	7				TRANQUIL·LITAT i CALMA	PATI INFANTIL, BOSC GRAN i TERRASSES	M - L
ESTRUCTURA D'OMBRA	INTERVENCIÓ	3				TRANQUIL·LITAT i CALMA	TERRASSES, TERRASSA BIBLIOTECA i BOSC GRAN	L - XL
HAMACA	INTERVENCIÓ	5		X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	PATI INFANTIL, BOSC GRAN, TERRASSES i TARONGERS	S - M
JOC SIMBÒLIC	INTERVENCIÓ	4				TRANQUIL·LITAT i CALMA	JARDINS I HORTS i LITTLE HOUSE	S - M
JOCS DE TAULA	INTERVENCIÓ	6		X	X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	BOSQUET, JARDINS I HORTS, BOSC i LITTLE HOUSE	S
DIBUIXAR, cadires i taules llises, pissarres...	INTERVENCIÓ	2		X	X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	TERRASSES, BOSC, LITTLE HOUSE i BOSQUET	S
ZONA CHILLOUT amb mobiliari i hamaques per parlar, descansar, contemplar	INTERVENCIÓ	39		X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	TERRASSES, BOSC, JARDINS I HORTS, LITTLE HOUSE i MINIS	S - M
BANCS per descansar, parlar	INTERVENCIÓ			X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	HORT I JARDINS	S - M
ZONA LECTURA amb mobiliari tipus seients, pufs, taules...	INTERVENCIÓ			X	X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	TERRASSA BIBLIOTECA i PING PONG	M
CABANES amb estructures mòbils per muntar i desmuntar	INTERVENCIÓ			X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	ZONA TAULA PING-PONG	S - M
BIBLIOTECA MÒBIL espai de calma i de lectura	INTERVENCIÓ			X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	ZONA TAULA PING-PONG	M
BIBLIOTECA MÒBIL + ZONA RELAX amb la instal·lació de la casa de fusta (little house)	INTERVENCIÓ			X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	ZONA PISTA DE VOLLEY	M - L
ZONA DE TRONCS I BANCS en rotllana per tenir racons íntims	INTERVENCIÓ			X		TRANQUIL·LITAT i CALMA	BOSC GRAN	S - M
PISSARRA GRAN en una paret per pintar	INTERVENCIÓ				X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	PISTA DE VOLLEY ESCALES PATI INFANTIL	S
ESTRUCTURA D'OMBRA	INTERVENCIÓ				X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	ZONA TAULA DE PING-PONG	L
HAMAQUES	INTERVENCIÓ				X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	RACÓ GRADES	S - M

descripció de la proposta	tipologia	qui proposa				ambient	ubicació	talla
		infants	mestres	famílies	equip migdia			
Fomentar ESPORTS amb PILOTA	INTERVENCIÓ	14				MOVIMENT	MINI PISTES	S
ESTRUCTURA D'ESCALADA	INTERVENCIÓ	15				MOVIMENT	MINI PISTES	M - L
GESPA al POLI	INTERVENCIÓ	16				MOVIMENT	POLI i MINI PISTES	XL
GRONXADOR	INTERVENCIÓ	31		X		MOVIMENT	ZONA INFANTIL CORDES, MINI PISTES, TERRASSES, BOSC i LITTLE HOUSE	S - M
LLITS ELÀSTICS	INTERVENCIÓ	11		X	X	MOVIMENT	PATI INFANTIL, MINIS, LLEDONERS, BOSC i TERRASSES	M - L
PATINS i PATINETS	INTERVENCIÓ	5				MOVIMENT	MINI PISTES i LLEDONERS	S
CÓRRER, PILLA-PILLA...	INTERVENCIÓ	6				MOVIMENT	MINI PISTES	S
TIROLINA	INTERVENCIÓ	11				MOVIMENT	BOSC GRAN, MINI PISTES i TERRASSES	L - XL
TOBOGAN	INTERVENCIÓ	17				MOVIMENT	PATI INFANTIL, TERRASSES, LLEDONERS, MINIS, BOSC i LITTLE HOUSE	M - L
ZONA DE PATINATGE	INTERVENCIÓ			X		MOVIMENT	PISTA MINI BÀSQUET	S
AMPLIACIÓ ROCÒDROM, pintar-lo, fer més preses i terra tou	INTERVENCIÓ	X		X	X	MOVIMENT	RAMPES	S - M
CORDES PER ENFILAR-SE	INTERVENCIÓ			X	X	MOVIMENT	PISTA MINI BÀSQUET	M
ROCÒDROM	INTERVENCIÓ				X	MOVIMENT	ZONA INFANTIL CORDES	S - M
ESTRUCTURA D'EQUILIBRIS amb troncs i elements naturals per saltar, pujar i baixar	INTERVENCIÓ			X		MOVIMENT		M - L
ZONA DE BALL I MÚSICA amb miralls o estructures per ballar	INTERVENCIÓ			X		MOVIMENT		M - L
PISTA DE SORRA	INTERVENCIÓ				X	MOVIMENT	PISTA DE VOLLEY	M
MATERIAL NOU: bicis, pales, etc	INTERVENCIÓ				X	MOVIMENT	PATI INFANTIL	M
JOCS PINTATS A TERRA	INTERVENCIÓ				X	MOVIMENT	PISTA DE POLI PATI INFANTIL	S

descripció de la proposta	tipologia	qui proposa				ambient	ubicació	talla
		infants	mestres	famílies	equip migdia			
Cura i manteniment de les ZONES VERDES	MANTENIMENT	1		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	JARDINS I HORTS i BOSC GRAN	L
SENYALITZAR ESPAIS I ELEMENTS, cordes per ZONES VERDES NO TREPITJABLES	MANTENIMENT	2		X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	JARDINS I HORTS i BOSC GRAN	M
MILLORAR QUALITAT DEL SÓL	MANTENIMENT			X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	L
ADEQÜACIÓ DEL BOSC perquè es pugui utiltizar diàriament	MANTENIMENT	X		X	X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	L
INSTAL·LACIÓ DE REG AUTOMÀTIC	MANTENIMENT			X		EXPERIMENTACIÓ i NATURA	BOSC GRAN	L
AMPLIAR TAULA EXPERIMENTAL per al joc simbòlic	MANTENIMENT				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	ZONA GRADES	S - M
CANVI DE LA SORRA del sorral infantil	MANTENIMENT				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	SORRAL	S - M
REPARAR ESTRUCTURA DE TUBS SONORS	MANTENIMENT				X	EXPERIMENTACIÓ i NATURA	RAMPES	S - M
REPENSAR ESPAI LITTLE HOUSE	MANTENIMENT				X	TRANQUIL·LITAT i CALMA	LITTLE HOUSE	M
Arreglar els PATINS I PATINETS	MANTENIMENT	1				MOVIMENT		S
Arreglar XARXES, CISTELLES i PORTERIES	MANTENIMENT	11			X	MOVIMENT	MINI PISTES i POLI	S
Arreglar la TAULA de PING-PONG	MANTENIMENT	6			X	MOVIMENT	LLEDONERS	S
Arreglar les LÍNIES de la PISTA	MANTENIMENT	4				MOVIMENT	MINI PISTES i POLI	S
REPARAR ESTRUCTURA PONT	MANTENIMENT				X	MOVIMENT	BOSQUET	S - M
CONVENI AMB ENTITAT SOCIAL per gestionar el manteniment de certs espais	MANTENIMENT			X				L
MANTENIMENT INFANTS de diferents espais exteriors de l'escola	MANTENIMENT			X				S - M
ELEMENTS D'OMBRA per garanir l'ús de l'espai durant els mesos de calor	MANTENIMENT			X			MINI PISTES	L
SISTEMA DE RESIDUS: proposar millores per la seva recollida	MANTENIMENT			X				M

descripció de la proposta	tipologia	qui proposa				ambient	ubicació	talla
		infants	mestres	famílies	equip migdia			
REPARAR LA TANCA DE LA LITTLE HOUSE	MANTENIMENT				X		LITTLE HOUSE	S - M
REPARAR LES PARETS DEL PATI	MANTENIMENT				X			M
REPARAR BARANES	MANTENIMENT				X		ESCALES PISTES I PATI LLEDONERS	S - M
ASSESSORAMENT EXTERN de jardineria	GESTIÓ I NORMATIVA			X			BOSC GRAN	L
OBRIR TOTS ELS ESPAIS: fomentar que es pugui anar a tots els racons	GESTIÓ I NORMATIVA	X		X	X			L
LLIURE CIRCULACIÓ: permetre que els infants puguin anar a tot el pati	GESTIÓ I NORMATIVA	X		X				M
DIA SENSE PILOTA: fomentar un o dos dies a la setmana sense pilota al migdia	GESTIÓ I NORMATIVA			X				M
CESSIÓ ESPAI BOSC: cedir-lo a l'ajuntament perquè es gestioni i mantingui com un parc	GESTIÓ I NORMATIVA			X				L
OBRIR BIBLIOTECA a l'espai migdia per treure llibres fora	GESTIÓ I NORMATIVA			X			TERRASSA BIBLIOTECA	S
PISTA DE POLI ÚNIC ESPAI DE PILOTA transformar la dinàmica actual	GESTIÓ I NORMATIVA			X			PISTA DE POLI	S - M
UTILITZAR L'ESPAI DELS JARDINS I L'HORT com a espai de joc	GESTIÓ I NORMATIVA	X		X	X		JARDINS I HORT	S - M
REPENSAR ÚS PISTA dividir la meitat per futbol i l'altre per estructures	GESTIÓ I NORMATIVA				X		PISTA POLI	S - M

Imatges de la sessió

Sessió 12. GMI: sessió de maquetes

Imatges de la sessió i de l'exposició de maquetes

